

PLES VLČÍČ 2

ISABELINA POMSTA

*Mireille
Calmel*

KNIŽNÍ KLUB

PLES VLČÍČ²

ISABELINA POMSTA

*Mireille
Calmel*

KNIŽNÍ KLUB

Přeložila Šárka Belisová

Copyright © XO Éditions, 2003

Translation © Šárka Belisová, 2005

Copyright of the Czech edition © Euromedia Group, k. s., 2005

ISBN 80-242-1479-2

*Daleko od moci s jejími nectnostmi,
V pravém bohatství duší
A srdcí
Nebud' někým jiným,
Když můžeš být sám sebou.*

Paracelsus

Prolog

„Vollere 16. května 1521.

Vskutku zvláštní je dnešní den v zářivém jarním čase, kdy všechno bzučí a pučí. Zřídka kdy jsem v těchto krajích viděla jasnější nebe bez mráčku a vdechovala pronikavější vůně.

Odjíždím. Možná právě to tak zbystřuje mé smysly, ale já si to nemyslím. Den jako balzám na šest let mého života. Leknín na hladině zahnívající vody.

Francois de Chazeron mě vyhnal. Myslím, že jsem v něco takového odjakživa doufala v naději, že to ukončí kalvárii mrtvých iluzí, smaže žal po ztracených dětech a konečně ode mě vzdálí prokletí, jež stíhá tento dům. Navždy.

Zvláštní, jak se vracejí vzpomínky. Svolil, abych si s sebou vzala Antoinette-Marii. Stejně bych mu ji nenechala, ať by se dělo cokoli. Tohle dítě ho nechává lhostejným. Často jsem se sama sebe ptala, zda k ní dokonce necítí nenávist. Ze všech tří dětí, co se narodily, přežila ona jediná. Následovaly dvě další, zrozené bez lásky, ve zvířecích okamžicích plození. Skonaly krátce po narození. Už nevěřím na náhodu. Mít následovníka prostě téhle zemi není souzeno z důvodu, jenž mi dál uniká.

Můj manžel se určitě znovu ožení. Netuším, jestli má vyhlédnutou nějakou slečnu, ale už vím, že jeho sen se mu nesplní. Nepodaří se jí dát mu syna o nic víc než mně. Stránky dějin této země podškrábala Boží vůle nebo vůle ďábla. A tak to bude dál. Nedává to žádný smysl. Alespoň já už v tom žádný smysl nehledám. Chazeron toho má na

svědomí tolik, co si žádá odpuštění. Tolik hanebností vůči svým poddaným, vůči svým lidem, vůči mně. Nikdy nic neprojde beztrestně.

Mně zůstala Antoinette-Marie. Má dcera. Mé tělo. Když přišla na svět, byla tak drobná a neduživá. Tak slabá, že měla hlavu velkou sotva jako má pěst. Na Vollore jsem se tedy mohla vrátit až koncem září, kdy jí byly dva měsíce a přestavbu už se podařilo dokončit. Po celou tu dobu jsem se o ni chvěla. Francois ji odmítl dát pokřtít dřív, než bude všechno přichystáno pro přijetí jeho hostů. Byla to jediná opravdu krásná slavnost za dobu našeho manželství. Sjeli se minstrelové a kejklíři s cvičenými opicemi a medvědy, kteří se zvedali na zadní a s nasazeným náhubkem si něco bručeli pod vousy.

Netuším, kde vzal můj manžel peníze, aby mohl své spolutvůrce tak štědře hostit. Celý zámek byl vyzdobený a zářil tisíci světly. Nechal dovézt množství hedvábí a brokátu a celou domácnost dal vystrojit do nového. K mým otázkám zůstal hluchý. Popravdě doufal, že ve svém sídle přivítá krále. Král Francie však nepotřebuje své drobné vazaly, byť by byli spřízněni sňatkem s Bourbony. Nedostavil se. Jakmile bylo po slavnosti, popadl opět manžela vztek. Navzdory medailonu s jejími vyrytými iniciálami, jenž dal dceři toho dne darem, nestavěl na odiv svou velkodušnost kvůli ní, ale kvůli vlastnímu věhlasu. Samozřejmě se o něm bude dlouho hovořit široko daleko, ale král jeho pozvání neráčil přijmout. Stane se terčem posměchu. Přinejlepším si ti, kdo o tom ponížení neměli tušení, uchovají vzpomínku na skvělou hostinu u zámožného pána.

Jakmile byly u konce poslední poklony, strhal látkové tapety, zapálil drapérie a málem nechal celý dům vyhořet.

Kdyby nezasáhl Huc, nepochybně by manželce i dítěti zpřerázel kosti. Pak se šel jako pokaždé zavřít na celé dny do své věže. Zvláštní člověk.

Když se zase objevil, dal nám najevo, že dokud bude živ, nevzkročí na Montguerlhe ani noha. Nechal tam posádku v počtu dvanácti mužů a k zajištění intendantní služby jim dal jen pokojskou, pradlenu a kuchaře. Na jeho žádost se k nim připojil Huc jako správce a jeho manželka tady vstoupila do mých služeb. Netuším, proč chtěl ty dva rozdělit. Víc by se mi hodilo, kdyby tomu bylo naopak. Myslím, že se tak pokusil Huca potrestat za to, že mu zadržel paži ve chvíli, kdy jím lomcoval největší hněv. Ale nebylo by ode mě hezké si stěžovat, protože Antoinette-Marii to velmi prospělo.

Já sama jsem byla během šestinedělí tak slabá, že se Alberie starala o Antoinette-Marii víc než já. Přebalovala ji, koupala, kolébala. Já jsem pro ni měla jenom prs, jenom mléko.

Zvláštní žena. Nikdy jsem ji neměla ráda, avšak tohle nečekané pouto nás sblížilo. Často bývala zasmušilá, ale při pohledu na dítě se jí vždycky rozzářila tvář. Připomněla jsem si Hucova slova: Je neplodná, nemůže mít děti.' Na základě zplnomocnění se chovala mateřsky. Potěšilo by mě, kdybych z ní toto mateřství mohla sejmut stejně, jako mi koneckonců ona z lásky a své funkce manželky odloudila Hucovu touhu. Mám však pocit, že jí vděčím za přežití své dcery. Sblížily jsme se. Alespoň tak, jak to jen lze, s natolik odtažitou, chladnou a zvláštní osobou, jako je Alberie. Vždycky na mně spočinula naprosto nepostižitelným kovovým pohledem, který se rozzářil, jakmile k ní Antoinette-Marie vztáhla ruku. To směrem k ní udělala své první krůčky, to jí podala první vypadlý zoubek. Měla bych na ni žárlit.

Nedokázala jsem to. Má následující těhotenství mě vyčerpala, ze ztráty svých dětí jsem zatrpkla. Alberie se k Antoinette-Marii chovala klidně a vyrovnaně. Vím, že jí nikdy nezpůsobí žádné utrpení ani sebemenší bolest.

Po zrušení trestu se Huc před třemi lety vrátil zpátky na Vollore. Můj manžel několikrát na nějakou dobu kamsi odjel. Huc se projevoval jako srdečný člověk. Základ posádky se s ním zdržoval na Vollaru ve věži, kterou nechal François postavit. To bylo správcovo místo. Přesto o ně přišel. Nevím, co způsobilo, že se s ním stala ta změna. Krátce po narození Antoinette-Marie se začal nalévat tak, že býval celé dny opilý. Všichni muži pijí. On jako by chtěl v laciném víně zapomenout.

Kvůli Antoinette-Marii už jsem ke svému milenci nikdy nenašla cestu. Oba na ni přenesli svou frustraci z potomstva, každý svým způsobem.

Můj manžel na dcerku zapomněl. Mé lože opustil po smrti svého posledního syna, dnes je tomu osmnáct měsíců.

Už tři noci je pryč. Odjel do Paříže. Oznámil mi, že až se vrátí zpátky, musejí odsud moji lidé, mé prádlo a Antoinette-Marie zmizet. Navždycky.

Je příjemné odejít z jeho života. Jak ráda bych si s sebou vzala Alberii, ale to nelze. François jí nedovolil Vollore opustit. „Ona je zástava,” zabručel. Netuším, co to znamená. Třeba ji má na to, aby měl Huca v hrsti. Ať je to jakkoliv, když se ta žena dozvěděla o mém odchodu, zesinala. Požádala mě o dovolení, aby to Antoinette-Marii mohla vysvětlit sama. Ty dvě se spolu v tuhle chvíli nejspíš loučí.

Antoinette-Marii je pět let. Přišel čas, aby se usmívala na jiné lidi, zakusila opravdové štěstí. U mé rodiny se rychle připoutá k jiným lidem. Ta, již láskyplně nazývá

chůvou, se pro ni za pár měsíců stane pouhou vzpomínkou a pro mne jakbysmet.

Vskutku zvláštní den. Cítím se volná. Můžu svobodně prožívat to, co jsem v sobě musela dusit. Můžu se svobodně smát nebo plakat. Můžu znovu svobodně milovat. Budu mít další děti s jiným mužem. Budu šťastná. Takhle to prostě chodí. Ať jde François de Chazeron k čertu!“

* * *

Ozvalo se zaklepání na dveře a Antoinette zavřela svou knihu hodinek, na niž dopadalo světlo ze slunečního paprsku pronikajícího z okna na její psací stůl. „Vstupte,“ odpověděla zvesela.

Vlastně takto veselá nebyla už hodně dávno. Ve dveřích se objevila Blanche, její nová komorná. Celá se trásla a rozčileně žmoulala kapesník.

„No tak, no tak,“ spustila Antoinette, když ji spatřila. „Přece si to nebudeš tak brát. Odcházím odsud, ale ty u mě ve službě zůstáváš a máš mé slovo, že budeš moct často navštěvovat své blízké!“

„To já vím, má paní. To já vím.“

Dívčina byla očividně silně nesvá.

„Tohle mě zrovna netrápí.“

„Tak co tedy?“

Antoinette k ní přistoupila a mateřsky jí utřela slzu kutálející se jí po tváři.

„To kvůli Antoinette-Marii, má paní.“

„Cože? Co je s Antoinette-Marií?“

„Zmizela, má paní.“

Antoinette na vteřinu strnula a pak se rozesmála.

„Dělá si z vás legraci, jak má ve zvyku. Navíc to tady má ráda a zná spoustu skrýší. Není důvod k pláči. Ať si ji Alberie podá, a hned bude ze skrýše venku, na mou věru.“

„Už nás to napadlo, má paní, a to mě právě trápí. Zmizela totiž i paní Alberie a taky nejoblíbenější hračky Antoinette-Marie včetně malého kufru, který obsahoval její věci na převlečení, přichystané na cestu.“

Antoinette polkla. Náhle jí znehybněla ruka. Dívčina to vychrlila jedním dechem, jakoby tlačena časem, aby tu zprávu vyklopila co nejrychleji. Antoinette ucouvla a musela se opřít o komodu, na níž měla v různých proutěných košících kartáče a masti.

„No tak, to přece nedává žádný smysl. Žádný smysl,“ opakovala. „Viděl je někdo vyjít ven ze zámku?“

„Ne, paní Antoinetto. Umíte si představit, že jsem se vyptávala stráží.“

„V tom případě to je samozřejmě nějaký nezapný šprým. Ta uličnice Antoinette-Marie nemá ráda cestování. Baví ji nahánět mi strach, to je celé, a dokáže přemluvit chůvu, aby tu hru hrála s ní. Najděte je! Čeká je obě stejný trest.“

„Snad mi ráčíte uvěřit, paní Antoinetto, že už jsme je hledali.“

„Tak hledejte dál, dokud je nenajdete! Prohledejte stovky zákoutí, stovky skrýší! Ať je hledá celá posádka. Chci, z Volloru odjet hned po sextě.“

„Ano, má paní.“

„Ať taky pošlou čtyři strážce do lesa. Vlci jsou blízko. Často v noci oknem slýchám, jak venku vyjí.“

„Ano, má paní.“

„Kde máme našeho správce?“

V odpověď se rozhostilo rozpačité mlčení.

„Neříkej mi, že zmizel i on!“ zahřímala Antoinette pobouřeně.

„Ach ne, to ne, on ne!“ ujistila ji Blanche. „Však by ani nemohl!“

„Co to znamená?“

„Že je opilý, paní Antoinetto, a chrápe pod erbem ve společné síni.“

Antoinette pocítila, jak se v ní vzdouvá vlna hněvu.

„Ať na něj vychrtnou štoudev studené vody, a hned vystřízliví. Chci ho tady vidět dřív, než se přesype polovina písku v hodinách! A nech toho fňukání, už mi to vadí! Tohle je jen hra, hra, slyšíš?“

„Ano, paní Antoinetto.“

Blanche se s popotahujícím nosem vytratila a pustila se do prohledávání domu. V tu chvíli se Antoinette rozechvěla. Nahlas si opakovala: „Hra, obyčejná hra...“, aby se pokusila přesvědčit samu sebe. Alberie by nikdy neopustila svého manžela. Nikdy. Nikdy.

Když se přesto po dlouhých minutách dostavil Huc a nastalý shon napovídal, že je celý dům vzhůru nohama a hrstka ozbrojenců běží směrem k lesům začínajícím hned za zahradou, mučivou pochybnost potvrdila jistota. Neoholený správce s otupělým pohledem, rozježenými vlasy a uválenými šaty vypadal uboze a jeho dech, zavánějící pachem laciného vína, nepřidával jeho tristnímu vzhledu pranic příjemného.

„Dala jste si mě zavolat,“ zabručel.

Kdysi ho milovala jako nikdo jiný. Toho dne se jí hnusil.

„Alberie a Antoinette-Marie zmizely,“ utrousila.

Huc v mžiku vystřízlivěl.

„Zmizely!“ opakoval.

„Ovšem! A kdybyste se tak nezpil, zúčastnil byste se pátrání, jak přísluší vašemu postavení.“

„Odpusťte mi,“ zamumlal Huc.

Náhle na něj padla strašlivá únava.

„Zažila jsem vás jako muže plného života, pane, teď je z vás zpuchlý opilec. Jaké lože ještě můžete pocítit, abyste si udržel milenku? Co se to s vámi stalo, milý Hucu, že jste klesl tak hluboko?“

Na okamžik jí ho bylo líto, ale vzápětí se vzpamatovala. Odmítala se smířit s tím, o čem se nedalo pochybovat.

„Myslíte si, že by ji byla Alberie schopná unést?“

Huc potřásl hlavou.

Jak je to dávno, co přestal být manželem? Kolik století uteklo od chvíle, kdy selhal? Bývali šťastní. Jak jen to bylo daleko. A pak přišla smrt Loraline a Mariino narození. Znovu si tehdy vyčítal, že nic nevěděl, že nemohl nic udělat. A pak se všechno opakovalo. Chtěl svou ženu chránit. Připoutal se k tomu mrněti stejně jako ona až do chvíle, kdy na křehké šíji objevil znamení vlčic, když děvčátko upadlo a on je zvedal ze země. Bylo to krátce po jejích třetích narozeninách, v době, kdy ho Chazeron povolal zpátky ke svým mužům do zámku. Měl milovat Alberii, kterou od něj vzdálily dvě zimy, a přitom se chvěl při pomýšlení, že se s ní z rozmaru spokojí Chazeron. Během onoho nedobrovolného odloučení se dal na pití, aby zapomněl, že s ní není, že nebude mít možnost včas zakročit, že se stal nepotřebným. Dokonce ještě v době, kdy pobývali na Montguerlhe v jejím bývalém pokoji, pokaždé za úplňku, už tehdy se Alberii omrzela. A jeho zase omrzely její lži. Hádali se kvůli Marii, kvůli tomu znamení. „Jestli to někdy vyzradíš, Hucu, tak tě zabiju!“ pohrozila mu. Nebyl z těch, kterým

víno rozvazuje jazyk. Navíc měl Marii příliš rád, bez ohledu na to, jaká byla. Ale tahle pravda ho nakonec zničila, protože znamenala, že Alberie už ho nemiluje, ne dost na to, aby mu lhala, ne dost na to, aby v něm vyvolávala iluzi, že ji ještě může chránit, ne dost na to, aby tím chránila jeho. S každým dnem to s ním šlo víc a víc z kopce. Žili v poklidném kraji. Mezi urozenými sousedy tam vládly dvorské, přátelské vztahy. Nanejvýš bylo třeba zkrotit několik lapků, kteří okrádali pocestné a poutníky. Kapitán Chazeronových stráží ho v práci zastupoval už dlouho. Z hlavního správce mu zůstal pouhý titul. Z manžela mu nezbylo než jméno. Z ochránce mu nezůstalo už vůbec nic. Snad kromě poslední lži.

„Alberie by Antoinette-Marii nikdy neublížila.“

Antoinettě se rozjasnila tvář.

„Taky si to myslím. Hucu, občas jste mou dceru doprovázel po okolí zámku. Podle mě odmítá opustit místo svého dětství a taky Margot, to děvče z prádelny, i svoji kojnu. Obávám se, že se Antoinette-Marie pustila sama do lesa a že se ji Alberie vydala hledat.“

„To je dost dobře možné,“ připustil.

Lhal.

„Najděte je. Včera byl úplněk. Vlci se táhnou k příbytkům. Bojím se o dceru. A i když pro vaše ovínění neexistuje žádná omluva, Hucu, jste v tomto domě jediný, komu jsem vždycky důvěřovala.“

Poklonil se jí a chystal se vyjít z místnosti, ale Antoinette ho zadržela.

„Samozřejmě mi do toho nic není, Hucu, ale odjíždím a už se do tady těch míst nikdy nevrátím, a tak bych ráda věděla, jaké důvody vás dohnaly k tomu, že jste se takhle zničil, krátce po tom, co jste mi naznačil, že mě pouštíte k vodě. To jste se snažil zapomenout kvůli mně?“

Jak by si přál, aby to byla pravda! Otočil se k ní a pokusil se o náznak úsměvu na bledé tváři.

„To sám od sebe jsem se snažil zapomenout, Antoinetto. Nic si nevyčítejte. Spíš buďte šťastná. Zasloužíte si to.“

„Přiveďte mi Antoinette-Marii.“

„Máte mé slovo.“

I tentokrát lhal. Přesto si slíbil, že bude hledat. Chtěl se rozloučit s Alberií. Aby věděla, že zůstane jejím manželem, dokud si pro něj nepřijde smrt.

Nechal za sebou shon na zámku, v němž se mísil křik, volání ze zahrad a houští. Na koni vjel do lesa, sám, a dal si záležet na tom, aby bylo zřejmé, že úkol splnil. Avšak jakmile hlasy zeslábly, dal se jiným směrem, odbočil a pustil se stezkou stoupající do vrchu. Byla zarostlá ostružiním, protože se už dlouho nepoužívala.

Trvalo mu, než našel místo, jímž se měl dostat k tajnému průchodu ukrytému pod větvemi a hustým břečťanovým porostem, ale nakonec se mu to podařilo.

Bezchybně vnikl do tmy. Naposledy se tam vrátil před dvěma lety po hádce s Alberií, aby prozkoumal trosky své zbabělosti a mučil se zoufalstvím a cynismem. To tam ještě přebývali vlci, silně tam zaváněl jejich pach. Nyní postupoval vpřed bez bojovného úmyslu. Kdyby se na něj nějaký vlk vrhl, nechal by ho konat jeho povinnost. Znamenalo by to pro něj vysvobození.

Přemýšlel, proč má pocit, že se schovávají právě tam.

Možná právě proto, že se to místo nachází hned na kraji lesa? Brzy zaslechl hlasy a ty mu potvrdily správnost jeho tušení. Nechal se vést blikavým světlem lucerny a došel až tam, přímo k nim. Seděly uprostřed podzemní místnosti a po boku jim leželi dva vlci. Hrály dráčky.

Šedá vlčice zvedla čenich a vycenila tesáky, takže obě otočily hlavu.

„Strýčku Hucu!“ zvolalo dítě, vyskočilo ze země a rozběhlo se mu naproti.

„Dobrý den, princezničko!“

Zvedl ji do náruče a, jak měl ve zvyku, zatočil se s ní, až se hlasitě rozesmála. Zvíře přestalo vrčet, ale okem sledovalo sebenepatrnější správčův pohyb. To už se zvedla i Alberie a vykročila ke svému manželovi, právě pokládajícímu na zem Marii, žadonící, aby se s ní ještě zatočil.

„Ne, nic takového, slečinko, nebo se vám převrátí bříško.“

„Ještě, ještě, ještě,“ naléhala a chytala ho za nohy.

„Tak ještě jednou a pak už dost. Musím si promluvit s vaší chůvou.“

Znovu ji zvedl a zatočil se s ní, pak ji odnesl na ramenou zpět k opuštěným drápkům. Bez obavy ji posadil hned vedle zvířat a vlčici se zadíval přímo do očí. Marie si s ní okamžitě začala hrát, jak by to udělala s kterýmkoli ze svých psů, a Huc pochopil, že mezi oběma stvořeními vládne už dlouho přátelství. Přesto v jednu chvíli ucouvl, když se vlčice, podrážděná řehotem dítěte smějícího se na celé kolo, převrátila na záda a na hrudi se jí objevil prazvláštní obojek – zlatý řetízek ozdobený přívěskem ve tvaru kříže.

Chtěl natáhnout ruku a prohlédnout si, jak jemně je zhotoven, ale Alberiin hlas ho přiměl vrátit se k ní.

„Co uděláš, Hucu?“

Zahlédl kufřík, stojící o pár kroků dál.

„Co můžu dělat, Alberie?“

Odhodlaně jí pohlédl do tváře a usmál se.

„Zabránit mi, abych s ní utekla. Dovést ji zpátky na Vollore. Alespoň se o to pokusit.“

„Proč? Stačí se na ni podívat a člověk se hned dovítí jejího původu. Jednoho krásného dne nakonec Chazeronovi dojde, že něco není v pořádku. A i kdyby se přece jen nic nedozvěděl, Antoinette jí nikdy nedokáže dát to, co umíš ty, tvoji sílu. Často jsem se ptal sám sebe, jestli bude jako ty nebo jako Isa. Žádná jiná žena než ty ji nedokáže připravit na to, aby čelila svému osudu. Prostě jsem se s tebou jen přišel rozloučit. Asi tě ani nenapadlo, že bych ještě mohl mít po tvém boku místo.“

„Kdybychom utekli spolu, tím spíš by po mně pátral. A pak je tady Antoinette. Bude tě potřebovat.“

„Myslel jsem, že ji nenávidíš,“ poznamenal Huc.

„Dlouho to tak bylo. Její láska k Marii nás sblížila.“

„Kvůli tvé lásce k Marii jsme jeden druhého ztratili,“ konstatoval.

„Vracím ti tvoji svobodu, Hucu,“ pronesla, byť se jí při těch slovech svíralo srdce.

„Nejvíc člověka zotročují vzpomínky.“

„Prokážeš velkou odvahu, když nás necháš jít. Je třeba obrátit list. Nikdy jsem ti nic nevyčítala. Teď je zase řada na tobě.“

Ve chvíli, kdy se chystal odpovědět, upoutaly jeho pohled dvě postavy, které se k nim opatrně blížily. Navzdory svým letům a alkoholu nebyl Huc zdaleka ještě vyřízený. Šedá vlčice vycenila zuby a prudce se vztyčila, stejně jako její druh. Huc jednou rukou odstrčil Alberii, druhou tasil rapír a křikl do tmy.

„Stát!“

Obě siluety vyšly z úkrytu a přibližovaly se v plném světle. Frederic de Montjoie a Etienne de Bouquet. Kapitán Chazeronových stráží a jeho pravá ruka. Dokonce

právě ti, kdo získali titul a hodnost výměnou za ochotu držet jazyk za zuby. Dokonce právě ti, kdo zadrželi a uvěznil Loraline. Meče měli vytažené ven z pochvy. Oba vlci se skokem octli Hucovi po boku, Alberie mezitím popadla Marii a odnesla ji do bezpečné vzdálenosti mimo dosah zbraní.

„Ty ožralo a zrádce,“ vmetl Hucovi do tváře Frederic de Montjoie.

„Vsadím se, že jste mě sledovali,“ zabručel Huc, rozzlobený sám na sebe.

„Nikdy jsem nedůvěřoval slibu opilce.“

„Posílá vás paní Antoinette?“

„Vůbec ne. Slib, který jsme dali našemu pánovi, že na vás a na tu vaši kurážnou ženskou dáme pozor. Její tajemné zmizení nám připomnělo tyhle tunely. Náš pán uzavřel všechny vchody, které před pěti lety našel. Jenomže já jsem si byl jistý, že zůstaly ještě nějaké další. Ale to, co jsem teď slyšel, to bych si panečku ani zdaleka nedokázal představit a vsadil bych se, že Chazeron vyplatí za dítě čarodějnice pořádně tučnou sumu.“

„Nikdy, dokud budu živ!“

„Obyčejná formalita.“

Aby své slovo stvrdil činem, namířil meč před sebe. Huc se divoce zasmál a zdatně se kryl a odrážel útok. Byla to nádherná příležitost pomstít se za ztracené roky.

Obě zvířata nedbala svistu čepelí, jimž se skokem vyhnula, a zaútočila jako lité šelmy na lýtka stráží, zatímco se Huc houževnatě oháněl mečem, sám proti dvěma.

„Vem si ho!“ zařval, aniž jen na okamžik zapochyboval, že mu vlčice s řetízkem kolem krku dokáže porozumět.

Oba vlci se v mžiku skokem vrhli na Etienna de Bouquet a srazili ho k zemi. Tomu vypadl meč z ruky, marně si zakrýval tvář a bil se pěstmi, a mezitímco Huc táhl jeho druha k opačnému konci jeskyně, zvířecí zuby mu trhaly maso z těla. Zařval, otočil se, jak to šlo, a plazil se k svému rapíru, aby se pokusil bránit, ale to už se mu tesáky zahryzávaly do plecí a šíje; ještě se mu podařilo uchopit zakrvácenými prsty meč, pak už ale neměl sílu šelmám zabránit, aby po něm šlapaly, rozsápaly mu obličej a vydrápaly oči. Jeho ozbrojená ruka se zmítala všemi směry, trefila cíl, který se mezitím stal neviditelným, ale nedosáhla uvolnění sevření. Etienne de Bouquet se bil, seč mohl, a pak všechno vzdal.

Když vlci viděli, že útočník už nikomu neuškodí, odběhli přispět na pomoc Hucovi, jemuž mladý Frederic de Montjoie působil potíže. Jednou ranou ho sekl do ramene, další do stehna, ale Huc se jménem ztracené cti bil jako nikdy předtím.

Bojovnost rozzuřených zvířat mu vlila nové síly. Když se Montjoie konečně zhroutil, neschopný odrazit smrtelnou ránu, kterou utržil díky Cytharovu manévru k odvrácení pozornosti, nechal Huc s neklamnou radostí vlky vrhnout na nepřítele. Oba ničemové mu právě umožnili vykoupit špatné svědomí.

Navzdory bolesti, jež mu drásala údy zasažené kapitánovými ranami, se Huc dobelhal k Alberii. Jeho žena k sobě tiskla vyděšené dítě držící se jí za sukně, aby nevidělo, co se kolem děje. Z Alberiiny sinalé tváře a z jejího pohledu, který na něj vrhla, Huc pochopil, že se o něho chvěla strachem.

Pokusil se ji uklidnit úsměvem a pravou rukou si tiskl levé rameno, aby zpomalil krvácení.

„Všechno je dobré,“ ujistil ji. „Nic, co by nešlo dát do pořádku.“

Vtom vzduch prořízlo zavytí a Marie se Alberii vytrhla. „Ma!“ vykřiklo děvčátko.

Samice seděla před Cytharem, jehož tělo se zmítalo v křečích. Alberie nedokázala děcko udržet. Vysmeklo se jí jako úhoř a rozběhlo se k nim s Alberii a Hucem v patách. Marie spontánně objala malými pažemi krásnou hlavu vlčice a utěšovala ji navzdory vlastním slzám, které se jí řinuly po líčkách.

„Neplač, Ma, neplač. On se uzdraví. Uvidíš, že se uzdraví.“

Huc se sklonil nad Cytharem. Čepel zasáhla vnitřnosti. Nechápal, jak se mohl bít urputně dál s takovým zraněním. Cythar se zhroutil teprve ve chvíli, kdy byli jejich protivníci poraženi.

Marie hladila s dojetím zakrvácenou vlčí šíji potřísněnou slinami a prachem, zatímco dech vlka slábl a jeho oči dostávaly skelný lesk. Nikdo z nich nebyl mocen slova. Jenom Ma vyla hlubokým žalem.

Hned poté, co vlčí čenich vydechl naposledy, se Ma jemně vymanila z objetí děvčátka a sklonila se nad starým přítelem. Drsným jazykem mu zatlačila víčka a pak se vzdálila. Marie se za ní okamžitě rozběhla.

„Počkej na mě, Ma, počkej!“

Vlčice se zastavila. Pak vykročily společně, Marie s růčkou položenou na jejím hřbetě.

„Nechod'te daleko!“ nabádala je Alberie a její hlas ulpěl ozvěnou na skalních zdech.

Pak obešla Cytharovo tělo a čelem se přitiskla k manželově hrudi.

„Zanechávám ti po sobě samé nebožtíky. Je mi to líto. Tak bych si přála dát ti nový život, Hucu.“

„Mám takový život, jaký jsem si zvolil,“ pravil. „Nemáš si co vyčítat. Bohužel smrt těchhle mužů, smrt tady toho vlka i mé vlastní rány mi poskytnou dostatečný důvod, abych od vás odrazil každou hrozbu. Ochraňuj Marii. Opatruj se. Kam půjdete?“ zeptal se ještě.

„Do Paříže. Mám tam nějaké příbuzné, co se nás ujmou.“

„A máš dost peněz? Mohl bych ti vyplácet rentu z žoldu. Budeš to potřebovat.“

„Ne, Hucu. Chazeron by to dřív nebo později zjistil. Nesmíš dopustit, aby měl nějaké podezření, a tak se dostal k Marii. Až se vrátí, bude tě vyslýchat. Bojím se o tvůj život, když ses teď zapletl do mého útěku.“

„Já už se o něj nebojím, Alberie. Když budu vědět, že jsi v bezpečí, nebudu se mít čeho obávat. Bud' opatrná,“ pronesl šeptem a pohladil ji po šíji. „Hlavně za nocí, kdy je měsíc v úplňku.“

„Z těch už strach nemám. Ale budeš mi chybět,“ přiznala se Alberie a vdechovala vůni jeho kůže, na níž se pach krve mísil s nakyslou vůní vína. Přesto se jí v tom okamžiku už nehnusil.

„Tak budu čekat. Budu čekat, dokud se mi nevrátíš,“ odvážil se říct s nadějí v srdci.

„Nevzdávej se štěstí, co by ti mohla dát opravdová manželka, Hucu.“

„Žár s věkem uhasíná. Ty jsi jediná. Nerozdělím, co spojil Bůh a moje krev,“ prohlásil se zanícením, o němž si myslel, že už dávno vyprchalo.

Alberie k němu zvedla pohled plný něhy. Jejich ústa se dlouze spojila v prudkém polibku. Pak ji Huc jemně odstrčil.

„Ted už běžte. Ale nejdřív se obě převlečte. Tyhle potřísněné šaty mi poslouží jako důkaz. Ať je vlčice roztrhá na cáry.“

Alberie přikývla.

„Sbohem, má ženo,“ dodal a sotva vystačil s dechem, jak mu docházely síly.

„Sbohem, můj muži.“

Odtrhla se od něho a snažila se před ním skrýt slzy. Nikdy ho nepřestala a ani nepřestane milovat. Ale neměla na výběr. Měla vůbec někdy...?

Za několik okamžiků už mu mizely z dohledu, ubíraly se s vlčicí v čele úzkým průchodem směrem k Saint-Jehan-du-Passet. Alberiina dlaň zahalená sametovým pláštěm odhodlaně svírala Mariinu ruku.

1.

Krám byl prostorný, světlý a nyní se rozkládal po celé délce tří domů, které odkoupili a mezi nimiž prorazili široké průchody. Do patra vedlo jediné schodiště – ostatní se zrušila, aby se získalo víc prostoru –, jímž se chodilo do zkušebních kabin a krejčovské dílny.

Isa s potěšením upírala pohled na své panství v Prádelní ulici, kde stáli dva mladíci na žebříku a vytahovali nahoru nový vývěsní štít, na němž se vyjímal nápis pěkně vyvedený ozdobným písmem: „U Královské niti. Isabela de Saint-Chamond, královská obchodnice s prádlem“.

Před dvanácti dny zesnula paní Rudegonda na příjici, kterou jí přivezl ze Španělska jeden nehodný milenec, a Isa, s níž se před lety dala dohromady, po ní obchod zdědila. Za ty roky, co živnost zvelebily, spolu zažily dobré i zlé a vždy se podporovaly vzájemným přátelstvím, aby dosáhly takového významného postavení, jež se jedné i druhé stalo smyslem života. Když Isa potlačila zármutek, považovala za věc cti ukázat, že je hodna poslední vůle zesnulé: „Nikdy nechybovat, nesklánět hlavu ani nežebrat, mít krále u svých nohou a jeho potomky v kapse. Brát si jenom to, co mi náleží, ale postarat se, aby to bylo s každým dnem větší a větší.“

Proto bylo onoho druhého března roku 1531 Ise lehké na duši. Zítřejšího dne přijme v Saint-Denis Eleonora, sestra Karla V., z níž král učinil 7. července minulého roku v Mont-de-Marsan svou druhou manželku,

francouzskou korunu. A právě ona, Isa, nastříhala spodní prádlo pro víc než polovinu dvora, účastníciho se slavné události, a zhotovila i výbavu pro královskou svatbu.

Isa ještě okamžik udílela pokyny oběma mladíkům a pak, když usoudila, že štít visí rovně, pevně uchycený háky, a působí tím nejlepším dojmem, jim zaplatila za práci. Zítra se jí s konečnou platností podaří dobýt Paříž!

Podívala se na děvčata, jak se činí uvnitř krámu, ujistila se, že se čiperně otáčejí, milým slůvkem pozdravila několik zákazníků a zákaznic a některým z nich, které, jak si vzpomněla, viděla na Rudegondině pohřbu, poděkovala za jejich projev soustrasti hlasem plným zármutku. Pak oznámila, že si nepřeje být nikým rušena.

Vyšla na dvorek, na němž se sušily rozprostřené bavlněné látky, prošla zahradou, kde se na květinovém záhoně uprostřed předčasně rozkvetlých šeríků sestříhaných do keřů pyšnily první narcisy. Chvíli bloumala podél dlážděné cestičky a zhluboka se nadechovala jejich opojné vůně, poté překročila práh zadní části svého domu. Vchod ze strany fasády vedl do Prádelní ulice, souběžné s krámem. Zahrada společná oběma domům byla zprava chráněna Soukenickým trhem a zleva Obilným trhem.

Jakmile strčila do dveří, naplňoval prostor domu veselý ruch plný smíchu, bručení a postrkování. Isa zvědavě zamířila do rozlehlé místnosti s klenutým stropem, kde se honili tři rozpustilci a házeli po sobě množství polštářů, které létaly vzduchem a jen zázrakem míjely bibeloty sem tam vystavené na přístěnných stolcích a poličkách.

„Co je to tady za rámus?!“ zahalekala, aby ji vůbec slyšeli, a chytila v letu jednu vrženou podušku.

„Ach to jsi ty, teto!“ zvolala patnáctiletá dívčina, než ji na perský koberec povalil rozčuchaný mladík. „A mám tě. Ke mně, máti!“

Vtom se přihnala Bertille, a zatímco chlapec své zajatkyňi pevně svíral zápěstí zkroucená za zády, sedě obkročmo na jejím zadečku, začala ji se spíláním lechtat v podpaží.

„Já ti dám, takhle mě budit!“

„Pomoc, tetičko! Ach pomozte mi,“ úpěnlivě prosila slečna a hlasitě se smála.

Ani Isa nedokázala udržet výbuch smíchu. Přistoupila blíž, uchopila trpaslici v podpaží a zvedla ji ze země.

„To si vyprošuju!“ čertila se Bertille, zatímco ji Isa stavěla na nohy.

„No tak, Bertille, takovéhle hry se už pro tebe nehodí. Necháš toho, ty rošťáku, pusť ji. Myslím, že už má dost.“

Mladíček poslechl, ale pro změnu mu zase nedalo, aby svou družku dětských her nepozlobil na bocích několikerým pošimráním navíc. Marie se otočila, posadila se a vsedě na koberci si mnula zápěstí. V šedivých očích jí zářily slzy radosti.

„Panečku, ty jsi těžší než kámen. To si vypiješ, Constante!“

„No no, vy jste mi pěkná kvítka, jeden jako druhý, škodolibě se škádlíte jen tak pro radost ze hry. Kdyby se vám povedlo rozbít sebemenší kousek tady z těch váz, vyškrábala bych vám oči!“

„Ach promiňte, tetičko, ale on si začal.“

„No tohle! Ty jsi ale drzá!“ rozzuřil se Constant a dal si ruce v bok.

Na okamžik se střetli pohledem a pak se oba hlasitě rozesmáli.

To jsou mi věrní kamarádi, napadlo Isu, když se otáčela k Bertille, kterou navíc ohnul věk:

„Prozradíš alespoň slůvkem, o co tady šlo?“

„Pravda je, že usnula u své ruční práce, tak to je,“ vyhrkla Marie. „Takhle,“ dodala a napodobila trhané chrápání.

Bertille zrudla až po uši. „Mohla bys...“

„Pořád stejně lechtivá!“ zažertovala Isa a píchla trpaslici prstem pod lopatky. Ta uskočila stranou.

„Ach ne! Ty ne, Isabelo! Vždycky mě hrozně rozhodí, když mě někdo zčistajasna probudí. Kvůli téhle semetrice jsem málem vypustila duši. Constant byl zrovna na latríně, a když zaslechl můj křik, hned se sem rozeběhl, ani si nestačil zapnout knoflíky na kalhotách. Přišlápl si nohavici a natáhl se jak široký tak dlouhý.“

Marie při vzpomínce na tu scénu vyprskla. Constant po ní šlehl zlým pohledem.

„Když mě takhle uviděla, vrhla se ta semetrika ke mně, zvedla mi košili a, věřila byste tomu, kmotříčko? Nasekala mi na zadek a pak hned utekla.“

„Věřím tomu, co by ne. No tak, Marie, copak se takhle chová mladá dívka?“

Marie vzdorovitě pokrčila rameny.

„To překvapení na jeho tváři mi za tu drzost stálo, tetičko! Byl rudý jako... jako jeho zadnice, tak je to,“ vyhrkla rozjařeně.

„Sakra,“ zavrčel Constant, tentokrát už poněkud rozohněně.

„Však já se postarám, aby ti ten tvůj co nevidět změkl!“ Marie se schovala za Isu.

„Chraňte mě, tetičko. Chtějí mě připravit o počestnost...“

„Ty ses tak starala o tu moji!“ vztekal se Constant a snažil se ji odtamtud vypudit, ale tak, aby se ke své kmotře nechoval neuctivě.

„No tak, vy dva, to stačí. Vyřizujte si účty někde jinde. Mám co dělat a potřebuju klid. Marie, kde máš maminku?“

Marie znovu pokrčila rameny a opatrně se přitom držela kousek od Isy.

„Netuším, tetičko. Myslím, že o něčem mluvila s abbé Boussartem.“

„Constante, už dost!“ laskavě ho napomenula Isa, když natahoval ruku, aby chytil tu nestoudnici, která se za ni schovala jako za paraván. „A ty, Marie, se nevracej dřív než před druhou. U všech svatých, čekám důležitou návštěvu a nesnesu, aby mě při jednání rušil takový rámus. Jestli cestou potkáš maminku, řekni jí, ať za mnou co nejdřív zajde. No tak hybaj, vy darebové!“

Marie hned lehkým poklusem mizela.

„Počkej trochu!“ zlobil se Constant, který jí byl v patách.

Za okamžik na to se ozvalo spolu se zvonkohrou klapnutí dveří vedoucích do Prádelní ulice a po něm se v místnosti rozhostilo ticho. Bertille si povzdychla:

„Ti dva stále vymýšlejí nové a nové škádlení. Přitom to už nejsou žádné děti.“

Isu to rozněžnilo:

„Nechme jim ještě chvíli tuhle bezstarostnost. Potom je, na mou věru, necháme oddat.“ Bertille vyvalila oči.

„Oddat? Snad si, Isabelo, nemyslíš...“

„A proč ne?“

„Jsi teď velká dáma a Constant nemá titul ani jmění, které by mohl Marii nabídnout.“

„Marie vyrostla na Dvoře zázraků, Bertille, a my obě víme, že ani já nemám kromě tady toho krámu žádný titul nebo jmění. Žádný původ, žádného věhlasného předka, který by mi zůstavil nějaké směšné nároky. Marie je moje neteř a dcera jednoho zámeckého správce. To musí synovi krále stačit.“

„Krále žebráků,“ ohradila se ještě Bertille. „No tak, Bertille, to na něj vůbec nejsi pyšná? Přece si nežadá s ostatními a je to můj kmotřenec. Jestli v sobě ti dva našli zalíbení, umožníme jim, aby se vzali. A jejich štěstí nezahálí žádný stín, jestli se to pro ně stane, až přijde čas, stejně samozřejmé jako pro mě.“

Bertillina ústa se roztáhla do ještě širšího úsměvu. V hloubi duše o tomhle spojení vždycky snila. Isa se shýbla a políbila úzké čelo, na němž tančila malá perla, drobná součást karkule přidržující šedivý drdůlek.

„Prozatím vyhlížej mého hosta a postarej se, abychom nebyli rušeni.“

Bertille na znamení souhlasu přikývla. Isa odhodila svou hedvábnou pláštěnku, vykasala si sukni se zlatě vyšívanými listy a vystoupila po schodišti, jež vedlo k její úřadovně. Ze širokého zaskleného okna osvětlujícího rozlehlou místnost mohla s pýchou obdivovat balet dělnic naproti v krámu. Navzdory závěsům ze síťoviny, skrz něž působily postavy rozmazaně, dokázala každou z nich rozeznat podle pohybů, jimž je s trpělivostí a láskou učila. V současné době jich bylo nejméně dvacet a podléhaly třem šičkám prádla, které ji s Rudegondou v Paříži přijaly mezi sebe: Amelině, Blanche a Francoise. S cikánkou Lilvií a Bertille byly jejími jedinými přítelkyněmi. Věrnými, jistými. Od té doby všechny znaly pravdu o

tom, co prožila. Žádná by ji nikdy nezahladila, tím si byla jista. Do tohoto přátelství bez trhliny vložila svou důvěru. Bylo to pro ni povznášející.

Nyní měly Ameline, Blanche a Françoise v krámu nezastupitelné místo. Rudegonda ve své závěti trvala na tom, aby je Isa přibrala k účasti na zisku. Ona sama už na to pomýšlela dávno, třebaže jejich mzda je dostatečně chránila před nedostatkem. Rozhodla se, že jim tu novinu oznámí hned po slavnostním pomazání královny. Její vítězství se tak stane vítězstvím i pro ně po tom, co dokázala Rudegonda.

Isa odhrnula záclony a klesla do ozdobně vyřezávaného křesla. Naproti ní trůnil na plášti krbu portrét jejího zesnulého milence Jacquese de Chabannes, urozeného pána z La Palice. Ten naneštěstí padl jako spousta dalších 24. února roku 1525 u Pávie. Po osmi letech štěstí zůstala podruhé sama. Velmi ho milovala a stejně tolik ho také oplakávala. Dlouho.

Hlavou se jí honily obrazy. Možná za to mohla Rudegondina smrt. Už delší dobu si od srdce nepoplakala. Těžkou hlavu si položila na opěradlo křesla.

Uběhlo to všechno tak rychle. Viděla se, jak utíká z Auvergne, jak prchá před zřejmou Loralininou smrtí, jak znovu prchá od Françoise de Chazeron. Když přišla sem, vyprávěla všechno Rudegondě, jako kdyby se pro ni minulost náhle stala nesnesitelnou kvůli nesporné, mučivé skutečnosti – přišla o dceru. O vlastní dceru. Celá léta se ubezpečovala, že ji nenávidí, jen aby se mohla lépe pomstít Chazeronovi. Stále se užírala, jednala v rozporu se svým srdcem, se svým nitrem, ale nakonec ji dostihl zákon krve. Zákeřně.

Její nové štěstí ztlumilo nenávist, vyplavilo na povrch, co v sobě dusila – mateřství, o něž se připravila. Kvůli Loraline se vrátila do Thiersu. Neměla kdy říct jí, jak moc ji miluje, požádat ji o odpuštění.

Jacques de Chabannes se tehdy vrátil do Paříže s královou družinou. Vyslechl její příběh a na tváři se mu objevil vztek. Svě vyprávění tehdy zakončila prostými slovy: „Netoužím po pomstě, urozený pane, ale přeju si začít nový život a zapomenout. Zapomenout na zlo, které se stalo. Pomsta mě přivedla k tomu, že jsem spáchala zločin na vlastní krvi. Pokud ke mně kvůli tomu necítíte nenávist a pokud si ve mně stále ještě přejete mít oddanou milenkou, přísahám, že nikdy nedám přednost žádnému jinému muži.“

„Já toho Françoise de Chazeron vlastnoručně zabiju,“ zařval vztekle Jacques a rukou se dotkl svého meče.

„Ne! Ať jde k čertu! Bůh na něj sešle trest. Nepřipustím, aby se jeho krev smísila s vaší krví.“

„V tom případě ať mně ani vám nikdy nezkříží cestu, Isabelo.“

Vroucně se objali a on ji pak zavedl ke dvoru. Tam ji představil králi. Okouzlený František I. přidal ke svému požehnání i královskou ochranu pro případ, že by nejvěrnějšího z jeho poddaných postihlo neštěstí. Isa se tedy stala oficiální milenkou urozeného pána z La Palice. A on s ní strávil víc času, než kolik ho věnoval své zákonité manželce, té, již si vzal pod nátlakem rozumu.

Do roku patnáctistého dvacátého prvního vládlo v Isabelině domě prosté, ničím nerušené štěstí. Pak se u ní v krámě 16. června zčistajasna objevilo pětileté děvčátko v doprovodu šedé vlčice a její sestry, o níž neměla dlouho žádné zprávy.

Vypadaly zkormoučeně a Rudegonda je dobrotivě přijala, navzdory tomu, že jí Ma naháněla hrůzu. Isa, překvapená náhlým příchodem podivné skupinky, je zavedla k sobě. Bez hnutí brvy vyslechla Alberiino vyprávění: s Hucem má dceru, tuto malou, zde přítomnou Marii, již naučila řeči vlků, protože stejně jako ty, které patřily k jejich rodu, měla na sobě i Marie znamení. Dívka se narodila v téže době jako Ma, jejímž otcem byl Cythar. Děvčátka s vlčicí byly neustále spolu, nehnuly se od sebe na krok. Naneštěstí jejich přátelství nakonec vzbudilo pozornost Francoise de Chazeron, a tak prchly, aby se smutný příběh nemohl opakovat.

Isa otevřela náruč a něžně je kolébala. Tehdy byl Jacques mimo dům. Ubytovala je, upřeně sledována pohledem Ma, který v ní vyvolával nepříjemný pocit, až nakonec požádala Alberii, aby vlčici raději daly někam pryč.

„Nelze ji mít u sebe v samém středu Paříže. Lidi se jí budou bát. Ještě si nakonec půjdou stěžovat policejnímu veliteli, a ten vydá rozkaz, aby ji zabili. Její místo je v lese. Ve slušném domě bohužel nemá co dělat. V tom se mnou bude souhlasit i Jacques.“

Zvíře začalo vrčet a Marie mu hned spontánně ovinula malé paže kolem krku. Isa si k nim klekla. „Jenom tě chci chránit, Ma. Nevím, proč mě nenávidíš, ale nesnesla bych, kdyby se ti mělo stát něco zlého. Vím, že mi rozumíš. Ty jsi to jediné, co mě spojuje s Cytharem, druhem mé dcery, a jsi tedy jediný tvor, který mě pojí s Loraline. Neznalas ji, ale ona mi chybí, a tak musím kvůli její památce a jejímu odpuštění chránit její minulost. Ty k ní patříš.“

Pohled vlčice změkkl. Drsným jazykem olízla ruku ozdobenou prsteny a Alberie cítila, jak se jí sevřelo srdce.

V jednom okamžiku své sestře málem prozradila pravdu, ale nakonec se ovládla a raději mlčela. Všechno musí zůstat tak, jak je.

V tu chvíli se do hovoru vložila Bertille. „Na Dvoře zázraků se o Ma ani o její pány nikdo starat nebude.“

Isa se zamyslela a posléze Alberie s Marií a Ma skončily v příbytku nacházejícím se v ulici Vieille-du-Temple, který jim doporučil Bubák, protože měl skrytý vchod do podzemí, který kdysi umožňoval rytířům dostat se ven z města a scházet se na tajných shromážděních.

Marie vyrostla s Constantem, jemuž střídavě nahrazovaly matku Bertille s Lilvií, a Isa zařídila, aby se oběma dostalo stejného vzdělání prostřednictvím preceptora, který ji stál spoustu peněz. Rudegonda zaměstnala Alberii v krámě a Jacques de Chabannes mohl Ise blahopřát k tomu, jak se o své příbuzné dokázala skvěle postarat. Jejich štěstí však nemělo dlouhého trvání.

Král František se v té době zabíral jedinou utkvělou myšlenkou – jak znovu dobýt vévodství milánské, o něž přišel při svých ustavičných taženích proti Karlu V., římskoněmeckému císaři a králi Španělska, spojenci anglického vládce Jindřicha VIII. V roce 1523 vypukla válka. Na francouzský venkov vtrhla spousta anglických, španělských a německých vojáků. Počátkem zimy pochodovali Angličané pod vedením vévody z Norfolku na Paříž. Město tehdy ovládl hrozný strach. Tomu napomáhalo mrazivé zimní počasí. Znamenalo konec pro sklizně, vinice i stromy a zhroucení obchodu. V kraji Île-de-France se množily loupeže a násilnosti; vyděšení, zdivočelí žoldáci rabovali domy, připravovali obyvatelstvo o jeho chudičké zásoby, kradli a hromadně zabíjeli. Bubákovi se podařilo usvědčit jednoho z nich,

přezdívaného král Guillot, který se pokusil hledat útočiště mezi žebráky. Zatkli ho, stali a rozčtvrtili na kusy, které pro výstrahu pověsili na pařížské brány, čímž způsobili, že k mrazivému chladu přibyl ještě morový zápach z jeho pozůstatků. Král navíc vydal zákaz nosit ve městě hole, jakož i oddávat se hře v kostky, karty, kuželky a jiným zábavám, které by mohly vyvolat spory a rvačky, a ke strachu tak přidal ještě nudu.

Rudegonda s Isou otevřely svůj dům nuzákům, nehleděly na svou pověst a dělily se o hubenou stravu s obyvateli Dvora zázraků. Starost o druhé sblížovala ženy, jež počítaly dny zbývající do obležení Paříže. Během tohoto čekání došlo k posílení nočních stráží a k natažení řetězů na křižovatkách. Někteří měšťané postavili opevnění a vykopali zákopy, zatímco jiní prchali na venkov.

La Palice naléhal, aby za ním Isa přijela do Lyonu, ona to však odmítla. Nepřipadalo v úvahu, aby opustila své blízké, ubožáky, o něž by se nikdo nepostaral. Nakonec udělal vévoda z Norfolku proti veškerému očekávání čelem vzad. Na jeho vojsko, už tak zdecimované mrazem, dopadla epidemie. Paříž tak byla zachráněna a život s raněnou duší se zvolna vracel zpátky do vyježděných kolejí.

Čtvrtého března následujícího roku se v krámu objevil Jacques de Chabannes, vyčerpaný a zasmušilý kvůli osudu francouzské armády a stejně jako jeho král zmítaný pochybami. Vojska se vyčerpávala obléháním Milána, jehož se král odmítal vzdát navzdory řádění moru. Jak plynul čas, morálka vojáků postupně slábla víc a víc.

K této nepříjemnosti se přidávala ještě jedna další, původem z Německa. Ta byla u zrodu povídky o jistém

Lutherovi, který se postavil zkažené katolické církvi, poskvrněné ziskuchtivostí a smilstvem. Na stranu jeho učení se postavil i abbé Boussart a v jeho stopách se vydalo množství příslušníků nižšího kléru, ale i notáblové, měšťané a obchodníci. Cele je podporoval i lid, na kolena sražený berněmi a loupežemi. Bouřil se na každém rohu ulice, kradl ze stánků trhovců, aby utišil hlad, znechucený, že musí poslouchat preláty skýtající přehlídku nádherných zlatých šperků s drahými kameny, zdobícími buřtíky prstů.

Lyonu zastihla krále smrt jeho manželky, královny Claude. Zdrčený zármutkem požadoval, aby byla její rakev vystavena v kapli zámku v Blois a její život světice posloužil jako modlitba za záchranu Francie, neboť zrádce Karel Bourbonský, hrabě z Auvergne a z Forezu, dokonce ten, který mu tak dobře sloužil, se přidal k jeho nepříteli Karlu V. a otevíral mu cestu. Náhoda tomu chtěla, aby se nepřátelská vojska, výrazně prořídlá morem, vracela zpátky touž cestou. Tím Františkova pýcha ještě vzrostla. Podle svého mínění ve válce zvítězil a jeho nepřátelé utrpěli porážku. Od té chvíle už mu nic nestálo v cestě, aby jednou provždy znovu dobyl Milánsko a dokázal si je udržet. Opovrhl radami La Palice, který cítil, že vojska jsou již unavena, a dne 28. října 1524, jistý si svým vítězstvím, rozbil ležení před Pávií.

V polovině listopadu dostala Isa od svého milence psaní, jež ji poněkud uklidnilo:

Se svými vojáky jsem se utábořil na břehu potůčku, který nám slouží k mytí nádobí a hygieně. Zdejší kraj je překrásný, oplývá hojností, a já na cestách začínám chápat, kde bije srdce mého krále, třebaže na nás číhá

zima a mráz a vzduch kazí pach střelného prachu. Mlha se střídá s deštěm, ale naše morálka je dobrá. Navzdory povídačkám, které šíří obyvatelé Pávie, víme, že jim nezbyvá nic jiného než jíst vlastní koně. Myslete na mě, má milovaná, stejně jako já myslím na vás.

A pak další:

Dne 3. února 1525.

Má milovaná!

Král František nemá dnes šťastný den. K mým varováním zůstává hluchý. Ten proradný Bourbon dorazil s třiceti tisíci muži, mohu-li soudit podle jejich tábora. Z oblehajících jsme se stali obléhanými. Myslím si, že by bylo vhodné stáhnout se k Milánu, kde stojí ještě jedna naše posádka. Tak bychom se spíš mohli vrátit zpátky silnější. Obávám se, má milá, že nás čeká mnohem drsnější zima, ale jsem z Boží vůle voják a zemřu tak jako tak z lásky ke svému králi.

Váš věrný milenec.

Na územích potřísněných krví zuřila bitva. La Palice se bil jako d'as, avšak vysilovaný vahou svého brnění. Nakonec sklonil meč a vzdal se, ale vtom ho z bezprostřední blízkosti srazila španělská palba. Když padli o několik okamžiků později všichni jeho věrní, podařilo se králi obklíčit.

František I. byl zajat a Francie zaplakala. Isino srdce se opět zahalilo do smutku jako spouště vdov. V samotném krámu, který opět zahájil provoz, to vypadalo jako na hřbitově – den co den se odmotávaly lokty černých krajek a vyšívaných látek. Paříž zavřela většinu

svých bran a po dětech se žádalo, aby si už na ulicích neprozpěvovaly.

S cílem odradit nepřítele od postupu vpřed se chopila vlády zmučené Francie, chvějící se obavami z vpádu cizích vojsk, Louisa Savojská, králova matka.

Započala se zdoluhavá vyjednávání o osvobození krále. Trvalo to celé měsíce. František I. neměl v žaláři stání. Onemocněl a žádal, aby mu k loži zavolali jeho sestru, ale i Karla V., který ho však nechtěl vidět, aby se nenechal obměkčit jeho smutným osudem. Králova sestra Markéta z Angoulému se vypravila k Ise, již si oblíbila během šťastných dní na francouzském dvoře, kde ji představil La Palice, který jí nabídl rámě. Staly se přítelkyněmi a Markéta jí podávala zprávy o králi. Isa jí zase svěřila fiolu s jedem, kterou si přinesla z Montguerlhe.

„Použijte ji proti císaři, pokud bude zarputile odmítat vrátit králi svobodu,“ navrhovala jí.

Markéta z Angoulému se však vrátila s císařovým ujištěním, že pokud král svou nemoc přežije, dostane svobodu. František I. se zotavil, avšak Karel V. na svůj slib zapomněl. Isy a celé Francie se zmocnil vztek.

Na slovo podvodníka odpověděl František Istí. Onoho 17. března 1526 si tedy svobodu koupil za slib, že císaři postoupí Burgundsko. Aby měl Karel V. záruku splnění smlouvy, vymínil si, že král poskytne jako rukojmí své dva syny, desetiletého dauphina Františka a jeho bratra Jindřicha. Král František kvůli záchraně svého království pod nátlakem souhlasil. S velkým zármutkem se rozloučil se svými dětmi, vrátil se do Francie a do smlouvy, k jejímuž podepsání byl takto přinucen, si utřel nos a císaři nabídl pouze svůj sňatek s jeho sestrou Eleonorou a tučné výkupné za vrácení svých dětí.

Přesto však bylo třeba čekat ještě tři roky, než se mezi králem a císařem podařilo dospět k dohodě. V roce 1530 byly Francii konečně vráceny královské děti a František I. se oženil s Eleonorou, vdovou po portugalském králi.

Během těchto let se Isa těšila podpoře a náklonnosti krále i jeho sestry. Rudegondin krám vzkvétal. František si vydržoval dvůr na nejrůznějších místech svého království, dopřával si slavností, lovu, všeho, co mu bylo po dobu jeho uvěznění odepřeno, a vystavoval na odív svou novou favoritku

Annu de Pisseleu, jež si nechávala u Rudegondy šít spodní prádlo. Ve skutečnosti Rudegonda s Isou významně přispěly ke splacení královského výkupného a František I. si velmi vážil této ženy, již jeho zesnulý přítel tolik miloval, a pociťoval vůči ní vděčnost. Pozval ji na svůj dvůr a nabídl jí, aby se tam usadila, ale Isa odmítla. O své postavení se zasloužila vlastní těžkou prací a byla si dobře vědoma, že díky svým schopnostem má mnohem větší moc než frivolní dvorní dámy, vlnící se v dlouhých róbách. V krámu se lidem rozvazovaly jazyky, občas se tam donesla nějaká novina z královského dvora a ty nejlépe skrývané tajnosti jí takto ve stínu zajišťovaly mnohem víc přátelské přízně.

Někdo zaklepal na dveře. Isa unaveným pohybem setřásla vzpomínky. Ve Francii vládl toho dne mír a zítra díky její zakázce pro královskou svatbu budou její jméno skloňovat všechny rty. To jméno, které jí vykoval osud.

Věrna příkazu své paní pustila Bertille do domu postavu zahalenou do širokého pláště s kapuci. Ten ze sebe host shodil, jakmile za ním zapadly dveře.

„Krutá Isabelo,“ vydechl místo pozdravu. „Odsuzujete mě k anonymitě, ačkoli mé jméno zná a ctí celá Francie.“

„Vy jste nenapravitelný, Marote,“ pobaveně poznamenala Isa a podala mu ruku k políbení.

„A vy zase tak chladná, když odmítáte dokonce i mé verše, a přitom mé srdce hoří láskou jen k vám.“

„Na lámání srdcí máte přece spoustu jiných, milý příteli, mladé sličné hraběnky, co vám v mdlobách leží u nohou.“

„Kdybyste na ně aspoň žárlila, byl bych tím nejšťastnějším mužem...“

„Ale kdež. Dobře vím, vážený pane, že mě před skutečnou touhou bezpečně chrání můj věk. Dopřejte mi vychutnávat si vaše přátelství. To je pro mě mnohem cennější, stejně jako pro mého zesnulého milence.“

„Ať jeho duše odpočívá v pokoji.“

„A moje také, pane, kterou vaše neodůvodněně vytrvalé dvoření těší a zlobí zároveň.“

„Ihned dal k lepšímu půvabnou poklonu, doprovázenou šelmovským úsměvem. Básník, jehož verše dokázaly tak skvěle bavit francouzský dvůr, uměl i mlčet.“

„Přála jste si mě vidět. Tady jsem.“

„Potřebuji se dozvědět něco, co vy víte a o čem ostatní nemají ani tušení.“

„Stane se to za týden. Král František osobně dohlédne na to, aby socha Panny Marie zaujala místo oné předcházející, na rohu ulice Dvou Sicílií. Bylo by dobré, Isabelo, aby se k tomu místu nepřibližovaly děti.“

Přikývla bradou. Dva roky předtím někdo bývalou sochu zmrzačil a rozbil. Paříž tehdy byla vzhůru nohama a z hanebného činu obvinili „prokleté psy boží“, luterány, „ty kacíře“, kteří zamořili zemi. František I. dokonce slíbil tisíc dukátů tomu, kdo mu přivede viníky. Ale nikdo

je zatím neudal. Ani z těch několika žebráků, co onomu zneuctění přihlíželi.

A právě toho zločinu se dopustili Marie s Constantem, zběhlí v Lutherově učení, jemuž se oddávali od samého mládí. A ti dva byli na Dvoře zázraků svatí. Clément Marot to věděl. Patřil k jejich lidem. Potají, jelikož ve dnech, jež následovaly, heroldi vyhlásili, že každý, kdo by se protivil Bohu nebo zapíral jeho jméno, bude nemilosrdně potrestán. Podle stupně provinění by se tresty mohly pohybovat od pokuty šedesáti soldů až po propíchnutí jazyka. Následujícího roku se zákon ještě zpřísnil. Žádný zločin už neměl projít beztrestně. Podruhé znamenalo zhanobení sochy rozsudek smrti. Isa s námahou polkla. Nedokázala si ty děti představit uškrcené rukou kata.

„Velitel policie před několika dny ošklivě spadl z koně, Isabelo. Na dobu, než se uzdraví, jmenoval král jeho zástupce. Při téhle příležitosti se ujme své funkce.“

„Zaslechla jsem, že to nebyla jediná nehoda,“ poznamenala, třebaže čekala, co na to odpoví.

„Předpokládám, že si někdo všiml jeho pochybných styků s luterány, protože kryl přespříliš trestných činů. Ale nic neukazuje na to, že by šlo o odplatu.“

„Jistě. Už se ví, kdo bude náš nový kat? A nechá se snadno přesvědčit?“ vyhrkla Isa. Nepochybovala, že si dokáže koupit jeho mlčení stejně jako těch, kdo mu předcházeli.

Clément Marot se zatvářil rozmrzele.

„Naopak se silně obávám, že pro vás by mohla být jeho osoba značně nepohodlná. Zdá se, že o tuhle hodnost vytrvale usiloval už od roku 1527, od té neblahé události, která provázela pověšení barona de Semblancay.“

„Barona de Semblancay? Velitele stráží? Toho přece popravili za nějaké krádeže, lži, zneužívání úřední moci a zpronevěru! Jak to souvisí s naším zástupcem?“

„Vlci, Isabelo!“

Zvedla hlavu a zadívala se příteli do očí.

„Od smrti toho muže si zejména v Paříži zapamatovali jen moje verše do chvíle, kdy jeho tělo sundali z šibenice a pak je našli na louce někde v Pantinu roztrhané na kusy mohutnými tesáky, úplně stejně jako toho druhého, který urazil krále pár měsíců před tím. Bylo to přímo uprostřed města. Vzpomínáte si, jak se mluvilo, ale já nic neprozradil, o šedé vlčici, která se proměnila v ženu na jakési skále za úplňku té noci, co se to stalo?“

„Hloupé výmysly! Žádný rozumný člověk tomu nevěnoval pozornost, vždyť i sám král se tomu smál a tvrdil, že na okraji města se skrývá mnohem méně vlků, než jich má dvůr ve svých věznicích. Kam tím směřujete, příteli?“

„Ten zástupce je nějaký drobný šlechtic z Auvergne, má paní, který si po Bourbonově smrti koupil přízeň a přispěl králi na výkupné víc než kdo jiný z pairů. Vypráví se, že jeho dceru spolu s její vychovatelkou zadávali vlci, ale od té doby prý útočí na lidi už jenom jeden. Vlkodlak s ženskou tváří.“

Isa cítila, jak jí ve spáncích buší krev. Když Clément Marot viděl, jak zbledla, přistoupil k ní a jemně ji vzal za ruku.

„Jsem vám oddán, Isabelo, na přání vašeho milence, s nímž jsem se přátelil, protože mi jednou zachránil život. Máte právo na svá tajemství a já nikomu nedovolím, aby pošpinil jméno, které nosíte. Přesto vím přímo od Jacquese de Chabannes, že se o toho muže sám velmi zajímal. Svého času mě požádal, abych měl uši otevřené a

zpravil ho o každém jeho pohybu. Francois de Chazeron má v Paříži špatnou pověst, má paní. Netuším, co vás poutá k tomu muži, ale napadlo mě, že by bylo dobré vám dát vědět o jeho úmyslech.“

Isa si spontánně přitiskla ruku na hrud'. Móda naštěstí zavrhlá hluboké výstřihy, a tak nikdo nemohl ani v nejmenším tušit, že by tam mohla mít zarudlé vypálené znamení. Přesto ji v tom okamžiku pálilo, jako by pocházelo z předchozího dne. Isa se unaveně posadila.

„Nalijte si, milý příteli,“ vybídla ho a ukázala na příborník, v němž byla na stříbrném podnosu připravená karafa z jemně broušeného skla se dvěma pohárky, které se k ní dobře hodily.

Jak si mohla myslet, že ji minulost už nikdy nedostihne? Připadala si hloupě. Clémentova slova v ní náhle vyvolala pochybnost. Zhoubnou pochybnost. Kdo je vlastně Marie? Má na sobě znamení, jenže...

Isa uchopila pohár, jež jí podával básník, a polkla doušek borůvkového likéru.

Pak se posadila a po ní si sedl i Marot a dlouho z ní nespouštěl oči. Byla stále krásná, navzdory hlodajícímu zubu času. Přemýšlel, kolik by jí tak mohlo být. Pětačtyřicet, padesát? Na tváři už se jí objevily stopy stáří, s ochablou pletí v oválu obličeje, který rámovala svatozář šedivějících vlasů schovaných pod čepcem, a v koutcích úst, na čele a kolem očí byly navzdory líčidlu patrné vrásky. Pohledu jejích očí se čas přesto nedotkl, zůstal prchavý a živý, tak sytě zelený, že připomínal mechový porost.

Zvedla ho k němu a usmála se. Od té chvíle je toho pojilo mnohem víc, nemluvě o jejich příslušnosti k luteránskému hnutí. Aniž jí o tom její milenec řekl, nechal v době, kdy žil, prostřednictvím Clémenta Marota

sledovat Francoise de Chazeron a tato skutečnost už jí nedovolovala lhát. Jacques de Chabannes nerozdával slepě svou důvěru. A nikdy si nezvolil špatně.

„To by bylo na dlouhé vyprávění,“ konstatovala.

„Mám spoustu času,“ ujistil ji a zabořil se hlouběji do křesla.

Když se rozloučili, byl Clément Marot spokojen a poctěn tím, co právě vyslechl. Vnořil se do pařížských ulic a myslel na to, že si Isabela de Saint-Chamond zaslouží jeho úctu ještě víc než kdy předtím.

2.

Když Philippus zabrzdil krok svého osla před pevností Montguerlhe, zaplavil ho nevýslovný pocit bezútěšnosti. Ani ne tak proto, proč sem přišel onoho března 1531, ale spíš protože to místo samotné působilo zpustle.

Od třetího hradebního pásu, který uzavíral pevnost pohledům, zůstaly jen plochy zdiva a zavřená brána, jako rukavice hozená kolemjdoucím, vyzývající, aby se přes ni odvážili dostat na druhou stranu. Napadlo ho, že lomové kameny stavení, jež potkal cestou, se tam musely dostat právě odtud, rozkradením těchto zdí. Snadno mohl přelézt to, co z nich zůstalo, neboť místy jejich výška přesahovala sotva několik loktů; přesto zatáhl za páku uvádějící do pohybu těžký zvon v samém vrchu otvoru. Pak počkal.

Po dlouhých minutách pootevřel červotočem prožraná masivní vrata nepříliš vábně vyhlížející strážný, měl-li soudit podle jeho oblečení. Spokojil se tím, že si Philippa zkoumavě prohlédl od hlavy k patě a pak zabručel:

„Mýtné se vybírá níž!“

„Hledám někoho, kdo tady bydlí,“ spěšně odpověděl Philippus se svým germánským přízvukem, než mu muž stihl bránu přibouchnout před ním.

Na okamžik zaváhal, překvapený nenadálou otázkou, potom si odplivl do trávy k nohám a zeptal se návštěvníka, za kým přišel.

„Za vaším správcem a intendantkou Alberií de la Faye.“

Oči strážného se rozšířily ještě víc. Probíral se pamětí, o niž stěží zavadila bystrost, a poškrábal se v rašícím strnisku na bradě.

„Neznám!“

Philippus pocítil, jak mu hrdlo sevřel nával úzkosti. Muž byl mladý. Šestnácti, nanejvýš sedmnáctiletý mladík. Naléhavě zopakoval otázku:

„Kde se zdržuje váš správce Huc de la Faye?“

„Pan Huc? Tak toho hledáte?“

Philippus pocítil úlevu. Souhlasně přikývl.

„Je na Volloru nebo někde na cestě.“

Srozuměn s tím, že víc z toho chlapíka nedostane, Philippus poděkoval, opět nasedl na svého osla a poté, co si nechal ukázat směr cesty, popohnal zvíře patami. Na mysl mu dotíraly otázky, na něž nenacházel odpověď.

Za posledních patnáct let se unavil na bojištích, stal se z něj vojenský ranhojič v Nizozemí a pak v Dánsku, v nesmyslné naději, že ho zbloudilá kulka vysvobodí z jeho znechucení životem. Proléval hrdlo pivem po krčmách, hledal útěchu pod sukněmi lehkých holek, a tak rozházel svůj žold, příliš hubený na splnění jiných snů v zběsilém úprku dní. V roce 1524 se vrátil do Solnohradu, zapálil se pro nové myšlenky a zúčastnil se dělnických bouří ve snaze sepsat pár teologických traktátů. Po roce od toho rychle upustil.

Náhoda ho na cestách svedla dohromady s Filipem I. Bádenským, jehož zázračně uzdravil. Pak léčil tajemníka katedrály ve Štrasburku, kde napsal dvě knihy o chirurgii, aby se uchovalo to, co mu odkázala Loraline, ale i proto, že se mu začala zatemňovat paměť, již jeho nestřídmý život nijak zvlášť neprospíval.

V roce 1527 se díky podpoře řady významných osobností usadil v Basileji coby učenec a vnucoval se svými znalostmi medicíny, vědění získaným od nejrozumnějších léčitelů, mágů a čarodějnic. Začal přednášet v latině a němčině, čímž vzbudil vůči sobě zášť a hněv fakulty, svých kolegů i apatykářů. Když si Philippus opilý namol dělal veřejně blázny z jednoho pacienta, s nímž se poškorpal, hrozilo, že bude odsouzen radou města, a to ho opět přimělo k útěku. Usadil se v alsaském Kolmaru a otevřel si tam ordinaci. Už však nebyl schopen přivyknout obyčejnému životu, který ho ničil. Odešel tedy do Norimberka, do veřejného domu, kde ho početné lehké děvy zasvětily do svých strastí. Zalezlý v prostředí lidské spodiny se cítil nejlépe. Napsal dvě díla o syfilidě, aby získal pocit, že stále ještě žije.

A opět se vydal na cestu. Beratghausen, Ratisbonne, Amberg, Zimmen, Zingall. Tak to šlo až do srpna 1530. Tehdy ho dostihl osud. Při náhodném setkání v jedné krčmě, jako obvykle. Po mnoha žejdlících a vypitých lahvích se skulil pod stůl. Probudil se opřený o zeď přímo na ulici, vedle jiného těla, stejně opilého jako on sám, a skelným pohledem zíral na myriádu padajících hvězd, křižujících bezoblačné nebe.

Díval se na ně. Dlouho. Pak se hlas po jeho boku rozplynul v opileckém blábolu těžkým jazykem, zatímco těsně před nimi defilovala mrzká fauna špinavých uliček, ztělesňující noční neslušné choutky.

„Každá z nich je létavice.“

Byl to krásný obraz. Philippus ho znal.

„Totéž mi řekl jeden mladičkář chlapec, už je to dávno, pod francouzským nebem,“ vzpomněl si na tvář Michela de Nostre-Dame.

„Mně to zase před několika měsíci prozradil nějaký muž v Montpellieru.“

Philippus otočil hlavu ke svému kumpánovi. O jejich rty lehce zavadilo totéž jméno a oni vybuchli smíchy. Tímhle způsobem společně strávili zbytek noci. Z úst mladého lékaře, který oslavoval svou promoci, se tak Philippus dozvěděl, že se setkal s Michelelem, který se stal mezitím lékařem a astrologem, ale i věhlasným provensálským věštcem. Nakonec se ho muž jménem Seulbach otázel:

„Nejste vy náhodou Paracelsus?“

Philippus přitakal.

„Tak to mám pro vás dopis. Ten podivín totiž naše setkání předpověděl. Jedné nádherné srpnové noci, se zamlženým rozumem, jak se mi přiznal. „Až to přijde, tak ho poznáte a předáte mu tohle.““

Dojatý Philippus pohlédl na zmuchlanou obálku opatřenou voskovou pečetí, v níž poznal otisk Nostradamova pečetidla. Strčil ji do kapsy se slzami v očích, vyvolaných vzpomínkami dobrými i zlými, se slzami lítosti. Od svého odchodu z Thiersu nenašel čas ani odvahu Michelovi napsat, jak mu slíbil. Ten na něj díky síle osudového pouta, jež je vzájemně pojilo, přesto nezapomněl.

Když se do uličky se svítáním vrátil život, rozešli se dřív, než by jim na čele přistály vlašné chcanky z nočníků, které v těch končinách ještě vylévali do struh z oken.

Philippus ve svém pokoji list rozpečetil. Jeho obsah byl stručný:

*Příteli, čekám na Vás. Dál ve spánku vídám obrazy,
jež patří Vám, a cítím tíhu tajemství, které s Vámi sdílím,*

*aniž Vám od něj mohu ulehčit. Vím však, že by zmírnily
Vás smutek, protože Vás nerad vidím tak ubitého, když
máte ještě před sebou významné poslání kvůli té, jež Vás
miluje.*

Vám oddaný Michel

Philippus se rozplakal. Víckrát už se mu zachtělo opět se setkat s dcerou, ale rozmyslel si to. Co by jí nabídl? Opovrhoval sebou za to, čím si umanul stát. Ztloustl z laciného vína, prořídly mu vlasy, zežloutly zuby. Bil se proti všem, zarputile si stál na svém v pojednáních a metodách, jež považoval za prospěšné a které přinášely výsledky, třebaže ho sotva dokázaly uživit, jak ho všude haněli. Byl prokletý.

Smutné zjištění pro otce, který se domníval, že jeho Marie, jeho dcera je ušetřena nedostatku, chráněná v bezpečí zámku, který dokázala Antoinette de Chazeron zaplnit láskou. Možná jednou, říkával si, když se ho zmocňoval zármutek.

Přesto ho ten dopis rozrušil. Jaké by mohl mít poslání? Jeho dcera o něm ani neví. Tak jak by ho mohla milovat? Pokud ovšem Alberie děvčátku neprozradila pravdu o jeho narození... Takové otázky mu nedovolovaly usnout.

Na počátku září roku 1530 dospěl k rozhodnutí. Vsedl na svého osla, odhodlaný hnát se až do Provence se zastávkou tam, kde mu osud zničil život.

Podkoní vzal jeho osla za uzdu hned, jak mu otevřeli bránu k vollorskému zámku, a zavedl ho před schodiště velkolepé stavby, k níž se dosud nikdy nepřiblížil.

To už mu přicházela naproti Benedikta, a když slyšela, že si přeje navštívit Huca de la Faye, uvedla ho do domu

přes hospodářská stavení. Philippa to neurazilo. Jeho oblečení mu často upíralo dvoranu určenou pro význačné hosty, kteří přijížděli v kočáře, ozdobení hedvábím a šperky. Cestovní kabátec měl na mnoha místech zalátaný a jeho šaty vybledlé rozmary počasí místy vzdáleně připomínaly cennou látku, dar od některého z jeho vznešených pacientů.

„Pane, přál jste si mě vidět.“

Philippus se otočil a spatřil před sebou Hucovu tvář, přesně takovou, jak si ji pamatoval. Správce zestárl, svědčily o tom jeho šedivé vlasy i hluboké vrásky, ale pohled měl živý a chůzi také. Z jeho pohledu Philippus vyrozuměl, že ho nepoznává.

„Skutečně jsem vás hledal, to je pravda.“

Huc vytřeštil oči a ucouvl. Philippovi v tu chvíli zmrzlo na rtech vysvětlení, jež si schovával od dob strávených na Montguerlhe.

„Ten hlas, ten přízvuk! Na mou věru, pane, nejste snad ten, koho mám na mysli?“

„A kohopak máte na mysli?“

„Kdysi se přece tady v těch končinách ztratil za sněhové bouře jistý lékař a zabloudil až na naše pozemky. A dneska se tady objevil zase, i když, pravda, vypadá docela jinak.“

„V tom případě jste uhádl,“ souhlasil Philippus.

Huc k němu s upřímnou radostí napřáhl pravici.

„Buďte vítán na Vollaru... Philippe z Hohenheimu, jestli si dobře vzpomínám...“

„Vzpomínáte. Ted' mi říkají Paracelsus,“ dodal Philippus a uchopil přátelskou ruku.

O několik okamžiků později už je společně sdílené tíživé tajemství spontánně přimělo k tomu, aby se stiskli v bratrském objetí. Pak se Huc odtrhl a zvolal:

„Hej, Clotildo! Máme hosta. Nech přichystat v kuchyni něco k zakousnutí a připrav pokoj!“

„Nejdřív musím pozdravit zdejší paní,“ pospíšil si Philippus.

Huc na něj zvědavě pohlédl.

„Co víte o Françoisovi de Chazeron dnes, příteli?“

„Žel nic víc než to, co mi z něj ráčila uchovat paměť! Těšil jsem se na setkání s vaší manželkou a choval jsem naději, že opět spatřím Marii de Chazeron,“ dodal Philippus, který vlastně ani nevěděl, jestli se Alberie tehdy manželovi k něčemu přiznala.

Huc si položil prst na ústa, aby zmlknul. V tu chvíli se totiž otevřely dveře a do místnosti vstoupilo mladé děvče s bochníkem chleba a mísou s králíkem, za nímž následovalo další, přinášející šunku a víno, a ještě mladík obtěžkaný vonícím tácem s ovčími sýry, ovocem, nádobím a příbory.

Mlčky prostřeli stůl, nepochybně překvapení, že na ně pán s hostem hledí bez jediného slova. Když pak vycházeli z jídelny, Huc rozkázal:

„Dokud nenařídím jinak, ať nás nikdo nevyrušuje. Pod žádnou záminkou!“

Děvče přitakalo a trochu se při tom začervenalo, poté je dveře oddělily od zbytku domácnosti.

„Posaď se, příteli, a dopřej si jídla do sytosti. Vidím ti na oblečení, že ti štěstí nijak zvlášť nepřálo. To, co ti musím říct, se dá zastat stejně dobře při jídle.“

Philippus tomu byl vskutku rád. Bez okolků si uřízl krajíc chleba a zapíchl nůž do pečínky.

„Alberie je pro všechny mrtvá a dítě taky,“ uzavřel Huc, když bylo jeho vyprávění u konce.

Philippa napadlo, že vlastně ani neví, jestli se má z toho radovat, nebo být smutný. Byl by rád opět viděl svou

dceru, a nyní se dozvídal, že vůbec nežije tak, jak si představoval, a jen na něm záleží, jak si vyloží své sny.

„Víte, kde jsou?“

„Bohužel, Paříž je velká. Uběhlo už tolik let. Za tu dobu o nich nemám žádnou zprávu. Podařilo se jim tam vůbec dostat? Netuším. Na cestách se potuluje spousta loupežníků, i když vlčice by je určitě dokázala zahnat...“

„Připadá mi zvláštní, že s nimi to zvíře šlo. Takhle se ta zvířata obvykle nechovají. Tvoří smečku a vzájemně si pomáhají.“

Huc potřásl hlavou.

„Nevím, co vlčici vedle nich čekalo, ale zdálo se, že Marie na ní visí. Obě působily jako spřízněné duše. Vědomí, že je neustále s nimi, mě vážně uklidňovalo. Měla takový zvláštní pohled. Ano, zvláštní pohled.“

Philippus vypil plnou sklenici vína. On sám se Mariinu přilnutí k vlkům nepodívoval. Musela žít uprostřed jejich pachu, jejich vrčení skrz citové prožitky své matky během těhotenství.

To byla jeho další teorie. Nepochyboval o tom, že prostředím, jež obklopuje ženu v tomto období, má po narození vliv na city dítěte, na to, k čemu tíhne a co odmítá.

„Co se stalo s Antoinettou de Chazeron?“ otázal se konečně, když se vymanil ze spleti svých myšlenek.

„Po Mariině pohřbu se uchýlila do kláštera. Ještě stále tam žije. Je mi jí líto. Byla to ušlechtilá paní. Zasloužila by si, aby byla šťastná. Ale bohužel! Pravda by ji zničila ještě víc. Napovídal jsem jí, že Marii napadli vlci a Alberie se statečně bránila, aby je z toho obě dostala, ale já jsem je se svými dvěma muži našel příliš pozdě, kdy už je nebylo možné zachránit. Obklíčila nás početná smečka a stráž to nepřežily. Jenom já sám s loučí v ruce jsem se

dokázal zachránit přesto, že jsem byl zraněn. Tehdy ji zachvátilo beznadějně, strašné šílenství, dokonce ani nechtěla vidět rakve, které jsem dal přinést spolu s mým starým přítelem Bertrandeauem. Chazeron se vrátil až o dva měsíce později. Pohřeb obou dvou proběhl tajně, a tak se spokojil tím, že Antoinette nechal odejít do kláštera, aby si tam odpočinula a modlila se. Po tom, co jsem mu všechno vypověděl, už se vůbec na nic nevyptával. Ani nevím, jestli tomu uvěřil. Francois de Chazeron se o Marii nezajímal. Dál snil o tom, že bude mít syna, a nakonec ho opravdu měl s jednou věrnou služebnou, krátce po té tragédii, ale jeho matku si odmítl vzít. Nebyla hodna jeho postavení. Guillaumet se měl do svých sedmi let k světu. Odmalička se pohyboval mezi vojáky a následoval je všude, kam se hnuli, byl živý a veselý, usilovně se snažil podobat svému otci, který bojoval za krále, když odmítl sloužit Bourbonovi. Posádka z Montguerlhe se pravidelně přemísťovala a dítě bavilo putovat s ozbrojenci. Stejně jako oni měl i Guillaumet zakázáno pít vodu ze studně. Jenomže se ho nepodařilo uhlídat. Jednou ho popadla žízeň, tak se pořádně napil. Několik dní se kroutil a pak zemřel. Francois se tehdy rozhodl, že Montguerlhe navždycky vymaže z paměti, že je vymaže z mapy. Skoncoval s drancováním a ve strážní věži si nechal jenom tři muže.“

„Voda tam přece kdysi bývala zdravá. Co se to stalo?“ zeptal se Philippus podezřívavě.

„Po smrti Loraline v roce 1516 hodila Alberie do studny zdechlíny vlků. Měsíc nato onemocněly ovce a pochcípala všechna drůbež. Potom začali umírat lidé. Byl vydán zákaz na to místo chodit a na zdolání nákazy se používalo vápno, protože se myslelo, že se jedná o epidemii přenášenou dobyt看, ale všechno to začalo

zase znovu a bylinář z kláštera, můj vlastní bratr, prohlásil, že za všechno může voda. Zakázal její pití a těm, co hlídali věž, se jednou za měsíc, kdy se střídalo osazenstvo posádky, přivázely zásoby potravin a vody. Já sám jsem zubaté unikl jen o vlásek díky Alberiiným radám. Chazeron z toho šlel, protože správně tušil, že v celé téhle záležitosti šlo o pomstu. Rozděлил nás, mě vykázal z Vollaru a zavřel na Montguerlhe, kde jako náhradu za nedostatek vody nechal spousty vína, a moji manželku přidělil do služby své ženě.“

„Já vím.“

„V kraji se o tom místě začalo povídat, že je prokleté, což ovšem nezabránilo rabování třetího hradního opevnění. V roce 1523 přišla skutečně strašlivá zima, tady byla ještě hroznější než jinde, a dobří lidé usoudili, že kámen je před sněhovými bouřemi ochráněn líp než špatně těsnící dřevěné kůly. Vyzýval jsem Francoise, aby jim v tom nebránil. Přišel čas, kdy se měl jejich úděl zlepšit. Jemu to ale bylo ukradené. Měl jiné starosti. Svým sňatkem s Antoinettou se spřiznil s rodem Bourbonů. Už tehdy se mu neprotivila žádná proradnost. Chazeron chtěl, aby se na jeho příbuzenství zapomnělo, a rozhodl se, že se polepší. Vstoupil do služby ke královskému vojsku, nabídl na výkupné za královské děti všechno zlato, které ukradl Loraline, a svým zoufalým gestem si získal sympatie. Během své nepřítomnosti mě pověřil, abych se kromě své funkce zámeckého správce věnoval navíc ještě spravování jeho pozemků. Nejednou jsem se modlil, aby si ho na nějakém bojišti našla smrt, ale zdá se, že toho mizeru chrání sám ďábel, protože se dostal ze všeho bez jediného škrábnutí. Chazeron má tisíc tváří a já ho podezřívám, že svůj život víckrát vykoupil nějakou zradou.“

„Drží ho ještě ta jeho posedlost kamenem mudrců?“

„Bohužel, Paracelse. Ale zatím se mu nepodařilo přijít na jeho tajemství. Na krku stále nosí klíč od své věže a nikdy ho neodkládá. Svého času u sebe přijímal dokonce i ty nejslavnější alchymisty a pokoušel se s nimi dát dohromady, ale jeho teorie přeměny látek jim byly tak akorát pro smích. Žádný soudný tvor nemůže uvěřit tomu, že by se z vlka mohl stát člověk. A ještě méně tomu, že z jejich páření může vzejít alkahest. Nejvíce se tomu smáli luteráni, o nichž si myslel, že je prokoukl. Od té doby k nim chová nesmiřitelnou nenávist. Ten muž má rád jenom sebe. A ďábla.“

„Kde je dnes?“

„Doufal, že se mu podaří získat nějakou hodnotu u dvora. Shromáždil všechny klenoty své rodiny a u nejlepšího zlatníka si nechal zhotovit skvostnou soupravu šperků, kterou zamýšlel věnovat na počest nové královny Francie. Od té doby, co odjel, o něm nemám žádné zprávy, ale na to jsem u něj zvyklý. Už se stalo, že se neobjevil ani o sobě nedal vědět dva roky. Zpátky ho zaručeně přivede jen potřeba peněz nebo získání nějakého nového pojednání, popřípadě něčeho, co by ho posunulo o krok dopředu v jeho pokusech. Nestěžuju si. Bez něho je v kraji klid, obyčejní lidé jsou spokojeni, měšťané prosperují. Já jsem jeho jménem zvýšil některé poddanské povinnosti, jiné zase snížil, ozdravil účty sedláků a dal do pořádku pánovy pohledávky. Teď je náš kraj bohatý díky umění zdejších nožířů, ale přesto dohlížím na to, aby byly pokladnice rozumně plné, pokud by Chazerona nenapadlo nic lepšího než v honbě za nějakou vidinou promrhat své bohatství. Bývá příliš zřídka přítomen, než aby dokázal rozumně posoudit své činy. Hledí si jen toho, kvůli čemu sem přišel, a na všechno ostatní kašle.“

„Proč se tolik namáháte, Hucu? On si to přece ani trochu nezaslouží,“ zdůraznil Philippus.

„V tomhle mě drží a utěšuje myšlenka na spravedlnost. Francois nemá dědice. Až tady jednou nebude, všechny tyhle země připadnou vaší dceři. Pokud si to Bůh bude přát. Pak si za svou věrnost koupím bídnu existenci, za což si můžu sám díky vlastní zbabělosti.“

„Jste dobrý člověk, Hucu, a nikoho by ani nenapadlo vám cokoli vyčítat. Moc se neznáme, ale Loraline mi o vás nikdy neřekla nic zlého. V jejím vyprávění, které bylo jen odrazem duše její matky, jsem dokonce občas cítil jistou náklonnost. Udělal jste, co jste měl, bez nenávisti, bez toho, abyste si za to přičítal zásluhy. Zdá se mi, že jste se láskou, kterou jste dokázal dát své manželce, dostatečně vykoupil, protože je jen málo těch, pokud vůbec někdo takový existuje, co by přijali, dokázali snášet a mít v úctě tak podivného tvora, jakým je Alberie. Věřte mi. Mé kroky mě zavedly do mnoha zemí a viděl jsem na vlastní oči spoustu podivností, ale nikdy jsem se nesetkal s někým, kdo by tak oddaně sloužil svému poslání jako vy. Protože tím je v mých očích vaše věrnost. Na tomhle světě mám málo přátel, ale tajemství, které nás spojuje a tíží v našem životě, je vzácnější než obyčejné pouto spolubojovníků. Jestli pro vás mé přátelské objetí alespoň něco znamená, pak vězte, že by mě naplnilo hrdostí, kdybyste mě i vy objal jako bratra.“

„No tak běžte, bratře, a najděte to děvče, které je nám tak drahé, protože my oba, jeden jak druhý, vy prostřednictvím krve, já zase svazku, jsme z ní navždycky udělali jednu z našich nejbližších bytostí.“

„Přísahám před Bohem, Hucu, že jestli ještě žije, na –

Huc pozvedl pohár. Jejich horečné pohledy se slily v jedno jediné bratrské nadšení, když si vzájemně přitukávali žejdlíkem vína a pak ho na věčné spojenectví naráz vyprázdňili.

Rozloučili se nazítří kolem nóny, deváté hodiny ranní. Philippus si v mošně odnášel sušené maso a pár kousků ovoce, ale i měšec, který mu správce naplnil dost štedře na to, aby si v Paříži mohl koupit nové šaty a informace.

Philippus nezaváhal, pokud jde o cestu, po níž se měl vydat. Jestli ho někdo mohl přivést k Marii, byl to Michel de Nostre-Dame. Jakmile pobídl svého osla do kroku, náhle se cítil jako znovuzrozený. A na rozdíl od svého posledního odchodu z Auvergne si dokonce začal pohvizdovat. V této náladě se vmísil mezi obchodníky, kteří se v hojném počtu ubírali směrem k Le Puy.

3.

Paříž toho března 1531 zněla jásotem. Isa se zdržela obdivováním ulice Svatého Antonína, z níž kvůli přípravám na turnaj odstranili dlažbu. Na tribuně vztyčené podél domů jí král nabídl vybrané místo, a tak si sama musela přiznat, jak je hrdá na to, že ji lidé zdraví jako sličnou dámu. Nejvyššího vyznamenání v poklonách se ovšem dostalo Anně de Pisseleu, králově milence, ačkoli Isa nedokázala odtrhnout zrak od Diany de Poitiers, z níž udělal svou vyvolenou malý vévoda Orleánský, mladší sourozenec Františka I. Hltal ji očima. Ona mu jemným pohybem zápěstí věnovala polibek lehounce vtisknutý na dlaň, jako když motýl spočine na růži. Isa si slíbila, že z té krásky udělá svou zákaznici. Promluvila si o tom se svou přítelkyní Markétou z Angoulému, královou sestrou.

V tu chvíli Paříž praskala pod nápořem hojnosti, Isa nikdy neviděla větší rozhazovačnost mistrů rožně a řezníků, pekařů a cukrářů, hospodských a krčmářů. Byli tam přespočet a na ochutnání nabízeli celou porci. Dokonce i chudáci vypadali při těle a měli zdravě červené tváře. Skoro všude se plývalo, aby se mohli podělit o zbytky s toulavými psy, kočkami a krysami tlustějšími než předloktí pořádného kusu ženské.

Isa hledala pohledem svou neteř, ale nenašla ji. Marie slíbila, že se bude držet Constanta a dá pokoj. Dívčina měla protivný sklon zapomínat, že už není malá holčička, a dál vyváděla různé neplechy, jako kdyby měla důvod se obávat, že je všechny nestihne. Isa věděla, že by mohla se svým nerozlučným kamarádem bez potíží vklouznout pod

tribuny a dráždit koně tím, že jim bude střílet foukačkou něco pod nohy, třeba šípky. Děkala si starost, aby se nenechali sebrat a na ni pak za to nepadla hanba. Kdyby se při tom někdo zranil, poléval by ji pot studu. Nemluvě o tom, jak nepříjemné by to mohlo mít následky, když se v té době v Paříži nacházel Francois de Chazeron.

Zahlédla ho, jak zdraví krále a před královnou se klaní až k zemi. Musela se držet a přemoci náhlou nevolnost, dokázala si však zachovat uprostřed ostatních důstojnost. Změnila se, všichni ji znali, těšila se králově ochraně. On ji navíc považoval za mrtvou. Neměla se tedy čeho bát. Kromě toho, že by Marie vzbudila jeho zájem a on se pak přes ni dopátral její matky a dozvěděl se pravdu. Raději takovou představu zaplašila. Stojí v čele váženého podniku. Nic proti ní nezmůže. Nic.

Jenomže takto strach a nenávisť smazat nelze. Když viděla, jak se usmívá a jak je samá přívětivost, cítila hluboko v sobě navzdory všem svým rozhodnutím, navzdory všemu rozumu jeho zvrácenost a páliho ji vypálené znamení na prsu. Přesto den uplynul bez nepříjemného překvapení a Isa se s úlevou vrátila domů.

Týden slavností jí připadal zábavný a cítila, že i v obchodě se jí bude dařit.

Alberie ji čekala v obytné části domu. Od návštěvy Clémenta Marota pár dnů předtím neměla příležitost si se sestrou promluvit. Isa ji jenom v hrubých rysech zpravila o Chazeronově příjezdu. Alberie byla totiž dost aktivní ve společenství luteránů a její dům v ulici Vieille-du-Temple jim sloužil za místo, kde se shromažďovali. Poslední dobou se scházeli tajně, aby na sebe nepřivolali nějaké neštěstí. Král nad nimi dál držel ochrannou ruku, ovšem pod podmínkou, že ho nedostanou do situace, kdy by

musel řešit nějaký spor či ozbrojený střet. Lnul k tomuto novému učení, ale odsuzoval výstřelky. Alberie si velmi oblíbila otce Boussarta, který se už dlouho pohoršoval nad kněžskou zkažeností, výstředními privilegii nebo kupčení s odpustky.

V tomto duchu také Alberie vychovala Marii a pevně se při tom držela naučení církve blízké Kristovým příkázáním a nařízením Dvora zázraků, kde si děvče našlo rodinu. To zvláštní prostředí z ní dělalo tu nejnepoddajnější, nedisciplinovanou a neposednou dívčinu.

„Je to svolané na dnešní večer,“ oznámila Alberie, když ze sebe Isa shazovala plášť s kapuci.

„Dobře. Budou tam všichni?“

„Myslím, že ano, pokud nepočítáme barona d'Éampes, který tak nešťastně spadl. Ale nevidím nic dobrého v tom, proč by se mělo tak spěchat, Iso.“

„Protože nemáš o některých věcech ještě ani tušení. Pojďme ke mně do pracovny. Nechtěla bych, aby nás spolu Marie přistihla.“

Alberie přikývla a následovala sestru po schodišti až nahoru. Když za jejich důvěrným spojenectvím zapadly dveře, prohlížela si Isa s potěšením obraz, který jí vracelo zrcadlo vsazené do stříbrného rámu, visící na zdi naproti ní. Jak se jedna i druhá změnily. Jak daleko byl fermoulský dvůr a jeskyně v Montguerlhe...

„Kdo by byl řekl, když mě viděl opouštět vlčí smečku, že se stanu u dvora váženější než nějaká urozená dáma? Dokonce bez jediného skutečného šlechtického titulu. Za tohle všechno vděčím Rudegondě, abbému, Bertille a své neústupnosti v tom, že neumřu, že se nedám. Viděla jsem, jak ses změnila i ty. Díky Marii. V roli matky jsi úplně rozkvetla, sloužíš správné věci a jako já odmítáš, co z nás

chtělo udělat nešťastné řízení osudu. Lišíme se jen v tom, co jsme v posledních šestnácti letech dokázaly. Ale minulost smazat nelze. Moje pomsta se nenaplnila. Myslela jsem si, že ve mně zemřela. Mýlila jsem se, Alberie. Tím, že jsem zase toho muže uviděla a na dálku cítila prohnání, kterou v sobě má, se proti mé vůli znovu probudila. Nebudu se mu stavět do cesty, to nebezpečí podstupovat nebudu, ale jestli tam jednou přijde – a on tam určitě přijde, to vím, chci být připravená.“

„Je tady něco, o čem nevím. O co jde?“

„To bys mi, sestřičko, měla říct spíš ty.“

„Nerozumím.“

Isa si rozčileně povzdechla. Takovou odpověď čekala. Přesto se rozhodla dozvědět pravdu.

„Clément Marot mi prozradil, jaké důvody přiměly Francoise de Chazeron usilovat o to místo. La Palice ho o tom muži dostatečně poučil a požádal ho, aby z něj nespouštěl oči, což se mezi dvěma pobyty ve vězení usilovně snažil dodržet. Vyprávěl mi podivný příběh o jeho dceři, kterou zadávali vlci spolu s její guvernankou krátce před tím, než jsi sem přišla.“

Alberie se svezla na židli. Stále měla pocit, že jednoho dne bude muset pohlédnout pravdě do tváře. Ale nenacházela slova o nic víc než jindy. Netížila ji totiž ani tak lež, jako spíš zmatek, který tím vyvolá.

„Marie má na sobě znamení,“ konstatovala jenom, jako by to samo dokázalo dostatečně jasně vyjádřit nepředstavitelnou skutečnost.

„Je Chazeronovou dcerou, Alberie?“

„Ano a ne.“

Isa začala pěst. Něco v ní předem vycítilo cosi zřejmého, co se jí nedařilo uchopit. Přinutila se ke klidu.

Alberie se zatvářila zmateně, Isa si před ni klekla a vzala ji za ruce. Byly ledové.

„Číhá na nás nebezpečí z dřívějšíka, Alberie,“ přiznala jemně, „ale tentokrát nad ním můžeme zvítězit. Máme lepší zbraně než Francois de Chazeron, jsme silnější, jsme jednodušší než kdy předtím. Musím vědět, s čím bojuju. Francois přišel uštvat ženu-vlčici a zároveň s tím vyhladit kacíře. Myslím, že si přišel pro Marii, a chci vědět proč.“

Alberie zvedla hlavu. Její ocelové oči už ani nemrkly.

Když Isa domluvila, mlčky vstala a vyšla ven z místnosti jako stín. Předtím jí všechno vypověděla, mluvila o Loralinině těhotenství, o Philippovi, o výměně novorozenců, o Ma. Ma, v níž se už patnáct let skrývala Loraline. Bývala by ráda zůstala u Isy, ale ta ji jedním posunkem zahnala. Věděla, že je to přechodné, to Isa měla v ruce tuhle pravdu, která byla balzámem na její dávný žal. Prostě potřebovala čas. I když to na věci nic neměnilo, vlastně to měnilo vše.

Za dveřmi, čelem k portrétu svého zesnulého milence Isabela de Saint-Chamond plakala.

Schůze měla bouřlivý průběh, ale Isa si zachovala chladnou hlavu a nedbala reptání následující po jejím prohlášení. Opět promluvila u kraje stolu. Kolem ní sedělo na lavicích na padesát blízkých, povětšinou mužů, šlechticů, lékařů a obchodníků, jež v jejich různorodosti spojovala společná věc a kteří se přinutí k mlčení. Aniž někdo dokázal říci proč, Isabela vzbuzovala u všech úctu. Snad za to vděčila přítomnosti šedivé vlčice po svém boku, mezi Alberií a Marií, která ji nespouštěla z očí.

„Věřte mi, ten muž má rád zlato, ale taky má v sobě neslýchanou proradnost. Přistoupí na vaši nabídku, aby se beze studu obohatil, ale ve chvíli, kdy to uděláte, odhalíte

své tváře a stanete se zranitelnými. Při sebemenším provinění vám nechá zabavit majetek a dá vás zavřít do Châteletu. Náš přítel Clément Marot o tom něco ví. Ten by tam bez králova přátelství dřepěl ještě teď! Pokud jsme byli schopni obměkčit jeho předchůdce a projevy přízně je přimět ke shovívavosti, u Francoise de Chazeron se nám to nepodaří. Máme co dělat s člověkem, proti němuž budeme muset používat lsti a nepochybně s ním i bojovat.“

„Podle mě by bylo lepší ho přimět ke konverzi, paní Isabelo. Ostatně to je z našeho poslání to nejdůležitější, vidíte?“

„Jistě, ale vy o tom muži vůbec nic nevíte, pane Kalvíne, a i když pomlčím o jeho ohavných zvrácenostech, přesto budou dál existovat. Má rodina pochází z Auvergne a tam se ví o jeho zkaženosti, dokonce i o tom, že má snad nějaké pletky s ďáblem. Svolala jsem vás, abych vás všechny vyzvala k opatrnosti. Společně představujeme sílu ve službách legitimních myšlenek. Jakmile se mu postavíme, musíme jednat společně. Sami nevyvíjejte žádnou vlastní iniciativu. To platí hlavně pro vás dva.“

Isa namířila ukazovák na Marii s Constantem a podívala se na ně přísným, káravým pohledem.

„A co ho odstranit?“ zabručel z rohu místnosti rozhodný hlas.

Všechny pohledy se upřely na postavu v černém, jež se tyčila u kamenného pilíře. Ten člověk držel v jedné ruce nůž s ocelovou rukojetí, druhou si pohrával s kouskem dřeva, na němž zkoušel jeho ostří a z něhož zbyly v mžiku souměrné třísky.

Isa pobaveně sledovala mlčení měšťanů, upírajících vystrašený pohled na bezvousou tvář, protáhlou jako

čepel jeho nože, s dlouhými černými vlasy, na krku staženými do ohonu. Do očí se jí zabodl pohled černý jako uhlí a Isa nabyla dojmu, že v něm čte jistou pobavenost.

„Neznám vás, pane, ale jestli k nám patříte, znamená to, jste byl pozvaný,“ pravila vlídně. „V tom případě byste měl vědět, že nemáme ve zvyku zabíjet, když jednáme jménem Písma svatého, v němž se praví: ‚Nezabiješ.‘ Pokud bude náš život v ohrožení, budeme se bránit. Nemyslím si však, že je to dnes přesně ten případ.“

„Myslíte si, že předsedat takovéhle schůzi je úloha a správné místo ženy?“ ještě se otázel posměšně. Isou to ani nepohnulo.

„Tohle tady dělá každý, když má na srdci něco důležitého, co se vztahuje k našemu poslání. Rozhodujeme společně a při každém jednání hlasujeme zdvižením ruky. Pouze za takových podmínek můžeme něčeho dosáhnout. A pokud jde o místo, které dnes zaujímám, pane, jehož jméno nám zůstalo utajeno, měl byste vědět, že jsem se ho chopila na základě své zodpovědnosti v tomto městě, a má-li někdo z přítomných něco proti tomu, pak ho vyzývám, aby se ozval.“

Muž přistoupil blíž a poté, co obdařil všechny přítomné úsměvem krvelačné šelmy, vysekl Ise hlubokou poklonu.

„Říkají mi Jean Latour, paní Isabelo, a byl bych šťastný, kdybych k vám mohl od této chvíle patřit.“

„Jean Latour? Už jsem o vás slyšela. Mohl byste nám říct, kdo vám doporučil, abyste se zúčastnil téhle schůze?“

„Já, tetičko.“

Isa otočila hlavu a překvapeně se podívala na Marii, která se s uzarděním sama přihlásila. Nic na to neřekla.

„V tom případě, pane, pokud k tomu dá toto shromáždění souhlas, nevidím žádný důvod, proč by měla být vaše přítomnost nežádoucí. Přistoupíme tedy k hlasování, jak náleží. Kdo je pro, aby tento muž vstoupil do našich řad?“

Kromě několika jedinců, mezi něž patřil Jan Kalvín, jehož samolibost Isu často popuzovala, většina přítomných zvedla ruku. Isa pokračovala:

„Kdo je pro, aby Francois de Chazeron zemřel, jak to navrhuje Jean Latour?“

Zvedly se jenom dvě ruce. Isu to nepřekvapilo. Byli to dva krčmáři, kteří měli často co do činění s předchozími veliteli pařížské policie.

„Kdo je pro, abychom měli toho policejního zástupce pod dohledem a drželi ho stranou veškerých záležitostí, které by mohly zmařit naši věc?“

Zvedla se většina rukou. Isu to velmi potěšilo. Dokázala být přesvědčivá.

„Podle obvyklých podmínek je schůze u konce. Byl byste tak laskav, pane Latoure, a na chvíli se zdržel? Ráda bych si s vámi promluvila. Marie, s tebou taky!“

Isa pozdravila mnoho tváří a poté se shromáždění rozptýlilo na schodišti, které vedlo do vestibulu Alberiina příbytku.

V mihotavých plamíncích svící osvětlujících rozlehlou místnost, jejíž stažené závěsy chránily soukromí přítomných, Isa počkala, až se opět rozhostí ticho, a pak přistoupila k nově příchozímu. Ten už schoval svůj nůž a nyní měl ruku položenou na rameni Constanta, s nímž si něco šeptal.

„Vy máte dost choulostivou reputaci, pane,“ vmísila se Isa do jejich hovoru, „dokonce i na Dvoře zázraků. Mají vás tam za záletníka, který se honí za věnem,

příležitostně i za nájemného vraha, hráče a bezvěřce. Podle mého mínění je to na jednoho muže až příliš, pokud se ovšem nejedná pouze o mdlý odraz skutečnosti. Taký se povídá, že jste se kvůli různým nicotnostem párkrát octl za mřížemi v Châteletu a pak zase na svobodě, když se vám podařilo pláchnout. Mohl byste mi v tom případě prozradit, jak jste se seznámil s mou neteří?“

Jean vyloudil na svých rtech nefalšovaný úsměv.

„Díky tomuhle zvířeti,“ ukázal na Ma, která se k němu přiblížila.

Ise se sevřelo srdce; potlačila vlnu něhy, stále ještě příliš dojatá tím, co se dozvěděla koncem odpoledne, než aby mohla couvnout.

„Povězte mi o tom,“ hlesla.

Jediným pohybem ruky je poprosila, aby se posadili. Opravdu si velmi potřebovala někam sednout, cítila se tak unavená. Marie s Constantem se drželi za ruce a posadili se na zem na tlustý koberec, Ma si přirozeně lehla vedle nich. Jean Latour se rozhodl pro jednu z lavic, usedl a dlouhé nohy si dal přes sebe. S touž nenuceností jako oba mladí lidé si na kolenou překřížil ruce a beze studu se na Isu upřeně zahleděl.

Kolik mu může být? napadlo ji. Dvacet? Třicet let? Nedokázala to odhadnout. Ve svém křesle, trůnícím nad tímto malým světem, který ji rozechvíval, si připadala nemotorná a směšná.

„Před třemi dny na mě tenhle Chazeron, jehož čertoviny jste před chvílí tak vynášela, poštvál svoje lidi a psy na popud stížnosti jednoho žárlivce, kterému nestačilo, že je paroháč, ale ještě tvrdil, že jsem mu ulehčil od kulaťoučké sumičky. To ovšem nebyla pravda, čehož lituji, protože není nic nepříjemnějšího než

nemožnost mít prospěch ze zlých skutků, z nichž vás obviňují, jak sama jistě uznáte...”

„To jistě uznávám,“ pravila pobaveně Isa, jíž tento odlehčený tón docela vrátil barvu.

„Takže s tím chlapem v patách jsem se hnál Krupařskou ulicí, když jsem se před vchodem na hřbitov octl v obklíčení. Bez valné naděje jsem tam vběhl. Na prahu kostela mě čekala tahle vlčice. Nejsem žádná padavka a rozhodl jsem se, že neprodám kůži lacino, když vtom se za Ma objevila Marie a vyzvala mě, abych ji následoval. Dveře kostela zaklaply přímo před nosem vojáků, kteří zaplavili loubí. Co bylo dál, už víte – tajná chodba s vchodem skrytým pod oltářem, podzemní místnost a zuřivý řev mých pronásledovatelů, kteří všechno převrátili vzhůru nohama, ale na skryš krále bláznů nepřišli. Vaše děti se mě ujaly a pozvaly mě na tohle shromáždění. Přiznám se vám totiž, půvabná dámo, ten zástupce policejního velitele mě rozčiluje a otravuje mi život. Líbilo by se mi smět ho nakopat do zadnice. V každém případě jsem vašim blízkým povinován vděčností. Máte proč být hrdá na jejich smělost.“

Isa měla najednou pocit, jako by jí srdce sevřela železná pěst. Sklopila oči na Ma a hlasem rozechvělým pohnutím, jež špatně ovládala, šeptem pronesla:

„To jsem, pane. To tedy jsem.“

Přiměla se dostat opět své city pod kontrolu a zvedla se.

„Je moc pozdě. Za chvíli bude svítat. Velmi si potřebuji odpočinout. Považujte tenhle dům za svůj, zůstaňte tady, ale prokažte mi protislužbu.“

Jean Latour přikývl. I on si stoupl a uchopil ruku, kterou mu Isa podávala.

„Jsou smělí, ale hlavně jsou mladí a divocí, neuvědomují si skutečné nebezpečí, které jim hrozí, když nedbají zákona. Z osobních důvodů bych si přála, aby se od Chazerona drželi co možná nejdál. Pokuste se je přesvědčit.“

Jean Latour se sklonil k Isině ruce ozdobené prsteny, již několik hnědých skvrnek už unášelo ke stáří, a vtiskl na ni polibek.

„Dohlédnu na ně, paní Isabelo, jako sám na sebe. Přeju vám sladké spaní.“

Isa už nedokázala snést žádné další rozrušení a bez jediného slova se vzdálila.

Ve chvíli, kdy se chystala vyjít z domu a nastoupit do kočáru, který na ni čekal, přistoupila k ní Ma, jež šla za ní, a drsným jazykem jí olízla svěšenou ruku. Bezbarvým hlasem, přerušovaným vzlyky, hlesla Isa do mrazivého úsvitu:

„Odpusť mi, dceruško.“

Poté klapla dvířka a její tajemství si odnesla ulice.

4.

Dveře se zvesela rozlétly hned, jak do nich Philippus zabušil bronzovým klepadlem. V tu chvíli se k němu vztáhly paže patřící muži statného vzrůstu a popadly ho v návalu bratrské živelnosti.

„To je dochvilnost!“ zvolal mohutný hlas, který vůbec nepoznal, ačkoliv znal velmi dobře jeho původce.

V srdečném objetí stiskl horu masa, která se před ním náhle tyčila, když se shledal se svým přítelem, zatímco Michel de Nostre-Dame, čiperný a nadšený příjemným překvapením, se zjevnou radostí pokračoval:

„Proboha, jak miluji tu svou vědu, příteli! A jaké potěšení je ten uplynulý čas, co jsem na vás čekal a věděl, že se objevíte!“

„A proto div neudusíte starce, jímž jsem se mezitím stal?“ zažertoval Philippus, celý rozradostněný typickou vřelostí Provensálců.

Michel uvolnil sevření v mocném smíchu, který napravil basem:

„Proboha nikoliv, vaše chvíle ještě vůbec nepřišla! Měl jste dobrou cestu?“

„To jste nevěděl?“ poškádlil ho znovu Philippus a podrobně si prohlížel pohledného muže, jehož měl před sebou.

Z dítěte, které zde zanechal, poznával jeho pronikavý pohled mazaných, jasnovidných očí a dolíčky na tvářích. Bylo to, jako by se nikdy nerozešli.

„Ale ano, a právě lituji, že jsem se netěšil větší duchapřítomnosti, a tudíž vám nedal svou novou adresu,

čímž jsem vás donutil k delšímu putování, které vás zdrželo na cestě. Ale co chcete, svoje vize stále ještě pořádně nezvládám a nad zdravým rozumem tak často zvítězí netrpělivost, což je zvláštní, protože když člověk naráží na skrytý smysl snů, tak bývá stejně, ať jsou dobré, nebo zlé, jejich otrokem.“

Tenhle polemický výpad uvítal nový výbuch smíchu. Philippus se díval, jak se jeho přítel dokáže sám bavit, jak znovu zažívá v přítomnosti tak skvostné, překypující a posměvačné duchaplnosti veškeré blaho jejich prvního setkání. Zaplavil ho pocit bezstarostné radosti a rázem smazal smutek těch dlouhých let bez cíle.

„Jsem šťastný z našeho shledání, Michele. Opravdu šťastný.“

„Proboha, však já taky, Paracelse!“ snažil se ho přetrumfnout Michel podle jedné formulky, která mu připadala osobitá. „No tak pojd'te, pojd'te dál. Stůl je prostřený a postel vyhřátá. Teď v září bývají noci chladné. Počasí je prapodivná věc, víte. Člověk padá vedrem a pak se najednou bez varování klepe. Víte, že spousta mých pacientů za mnou přichází proto, že je děsí tyhle příznaky, jelikož se nad touhle zemí vznáší stín moru? Pracuji na jedné léčebné metodě, ale než se mi to podaří dokončit, budu potřebovat ještě dlouhé roky. Přesto je uklidňující vědět, že vytrvalost přináší růže. Ale tohle vás ke mně nepřivádí a já bych chtěl, abychom o tom tady tu noc nemluvili. Musím vám něco ukázat. Tak budete vědět stejně jako já, že ať člověk dělá, co dělá, náhoda neexistuje. Pojd'te se mnou!“

Philippus se nechal vést jedněmi dveřmi do jakési čtvercové místnosti, kde v krbu hořel oheň. Stůl pokrytý jídly čekal ve světle luceren na okamžik, kdy dostane hlad.

Bydlení bylo těsné, prosté, ale stejně útulné jako v Saint-Rémy-de-Provence, na něž si Philippus uchoval neporušenou vzpomínku. Cítil se jako doma, jako by všechen ten čas strávil hledáním tohoto bezpečného, klidného azylu, ulity, v níž by se mohlo rozplynout jeho soužení.

Sedli si proti sobě a najedli se, Philippus vyplňoval prázdno těch let poslechem Michelova vyprávění o tom, čím vším si musel projít.

Až do roku 1520 totiž v Avignonu učil medicíně. Jeho studia přerušil mor. Tak se věnoval studiu léčivých bylin a léčení jejich pomocí, sledoval nákazu krok za krokem, aby se učil a mohl proti ní bojovat. Na fakultu v Montpellieru se opět zapsal až v říjnu 1529. O téhle epidemii, která zpustošila Languedoc, měl vidění o několik let dřív, když se skláněl nad mrtvolami, třebaže měl jen nepatrné právo sám odebírat do lahviček krev a vzorky kůže na rozbor. Tak vlastně našel odvahu pustit se do výzkumu, doprovázenou jistotou, že na tu nemoc nezemře, navzdory horlivé péči o nemocné.

S jeho city to nic nedělalo. Příliš se natrápil tím, co viděl do té doby, než ho Philippus opustil kvůli cestě do Auvergne. Přesto se ho nesnažil vyhledat, nedokázal, nechtěl měnit cestu osudu. Věděl, že na to nemá právo, jako by mu proti jeho vůli zacpávala ústa nebeská ruka a nutila ho znát budoucnost jen kvůli tomu, aby se připravil čelit událostem, a ne je měnil. To nebylo v moci nikoho. Dlouho cítil vinu vůči tomuto životu, který zmařil svým mlčením. Do té míry, že si v sobě vytvořil, aniž se o to nějak snažil, jakousi zábranu nepouštějící k němu vize, jež se ho týkaly a vnášely mu zmatek do jeho vlastního života. Nechtěl trpět dřív, než věci nastanou, stejně jako si nepřál těšit se dopředu. Philippus byl výjimka. U něho

věděl, že jakýmsi podivným řízením nastal ten správný čas.

Michel hřbetem dlaně zahnal vzpomínku, třebaže v očích svého společníka četl netrpělivost.

„Zítra, příteli. Nemyslete si, že si chci tímhle odkladem dodat na důležitosti, kterou nemám. Jedná se o zvláštní okolnosti. Zítra nastane hvězdná konstelace, příznivá pro taková nahlédnutí, která vyplní mlčení a dají odpověď na otázky. Víím to. Ukvapenost by možná způsobila změnu vašeho osudu, a jak jsem vám řekl, všemohoucí Bůh mi dal zvláštní dar za této jediné podmínky. Je mou křesťanskou povinností se podvolit. Kdybych porušil svou víru, přišel bych o duši.“

„Počkám,“ ujistil ho Philippus.

„V tom případě pojďte se mnou, ať vám ukážu něco neobyčejného, co ukazuje vaše postavení hvězd.“

Okouzlen tímto mužem stejně jako kdysi mladíčkem, jímž býval, ho Philippus následoval vzhůru do patra malého domku po dřevěných schodech. Ty vyústily do jediného pokoje, stejně velkého jako síň, v níž právě pojedli, s chodbičkou vedoucí k latrínám, které vyčnívaly do fasády nad ulicí architektonickým výstupkem, jehož si všiml ve všech uličkách města. Obyčejným otvorem v podlaze bylo vidět otevřenou stružku běžící podél domů. Žádný div, že se v krajích Francie rozšířil mor. Byl přesvědčen, že nad tímto zlem nelze zvítězit jinak než ozdravením měst kanalizační sítí.

Michel se pokusil přesvědčit obyvatele své uličky, aby po jeho vzoru přidávali do džberů s vodou po hrsti vápna a vylévali je do zvláštního příkopu pro výkaly, čímž by ničili choroboplodné zárodky. Ale spousta lidí se mu vysmívala. Déšť, omývající dlažbu, unášel všechny fekálie k náměstí, kde se v nánosech hromadily a

postupně odtékaly do žumpy, která je odváděla do země. To bylo postačující!

Lid a měšťany hygiena příliš netížila. Ostatně copak se neříkalo, že časté mytí způsobuje migrénu nebo bėhavku? V některých krajích Francie panovala spousta takových představ. Od stoleté války se zapomnělo na zdravý rozum a medicína musela čelit návratu k zaostalosti, která nahrávala epidemiím.

Tato výměna názorů je nadlouho zaměstnala a Philippus radostně konstatoval, že se mu jeho přítel v mnoha ohledech podobá. I on bude jistě narážet na odpor mnoha kolegů a na svém příkladu mu navrhl, aby své teorie podepřel pobytem v Egyptě, kde on sám našel tolik odpovědí a odkryl mnohá tajemství. Michel slíbil, že to udělá, jakmile to bude jen trochu možné.

„Prozatím si prohlédněte toto.“

Skloněný nad svým pracovním stolem rozložil před Philippem mapu, která ho pokrývala úplně celý a na níž se mísilo množství značek s ciframi, kruhy a zvýrazněnými body. Philippa, jenž kdysi studoval astrologii, mapa na první pohled zaujala.

„Podívejte, Philippe,“ naléhavě ho upozornil Michel a sledoval jednu čáru, která vedla přes body a značky, „jak je vaše postavení hvězd málo obvyklé. V noci, kdy jste přišel na svět, byly jednotlivé planety na obloze ve zvláštní pozici, Merkur v osmičce, Venuše a Saturn v pětce a dvanáctce...“

„Jak jste to k čertu dokázal?“ zeptal se Philippus a vyvaloval oči na podivnou kresbu, která se náhle objevila.

„Nenakreslil jsem nic jiného, Paracelse, než postavení hvězd – jak ve spoustě jiných případů. Ustupte si, ať to vidíte líp.“

Philippus poslechl a Michel ke všem čtyřem rohům přiblížil svíčky. Naskytl se tak celkový pohled na hvězdnou změt' namalovanou na pergamenové plachtě. Sevřelo se mu srdce. Před jeho nevěřícím zrakem z ní zřetelně vystoupila vlčí hlava, zastiňující znaky, z nichž se skládala.

„Neuvěřitelné,“ hlesl.

„To ještě není všechno, příteli. Nejpodivnější ze všeho je tohle!“

Michel uchopil brk a propojil mezi sebou několik bodů, vlčí uši, táhnoucí se až k spodnímu okraji listu. Když se čáry spojily, vytvořily řetěz zakončený křížem.

Philippus se v úžasu opět sklonil nad pergamen.

Nechápal, co ta hlava znamená, ale zneklidňovala ho, protože v ní viděl znamení toho, co sám zažil a co ho stále ještě pronásledovalo.

„Philippe, vězte mi, od dětství jsem sestavil už desítky horoskopů nejrůznější povahy pro všelijaké lidi. Doposud nikdy, slyšíte, nikdy jsem něco tak podivného neviděl. Tím to však ještě nekončí. Příští noci bude tahle konstelace zase vidět. Proto nevěřím na náhodu! Společně odhalíme závoj téhle záhady, příteli. Od našeho setkání jsem věnoval spoustu času pochopení a interpretaci znamení a pokoušel jsem se o vysvětlení, proč se naše cesty zkřížily, jaké ponaučení byste mi mohl přinést, jaká bude jeho cena a jakou odměnu přinese. Musel jsem provést četná zkoumání, abych se nahodile dobral k téhle samozřejmosti, protože za to, že jsem si jí všiml, vděčím náhodě, když jsem odstoupil od tady toho stolu, abych si protáhl bolavé údy – váš osud je spojen s nějakým vlkem.“

„Některé národy mluví o předchozích životech...“

„O takových naukách jsem slyšel. Katolická církev je zavrhuje.“

„Přitom čarodějové k nim taky přihlížejí. Myslím, že církev má strach. Luther se v Německu odvolával na hypotézu o reinkarnaci, zajišťující duši přežití. Všichni se postavili proti němu. Pak ovšem tuhle myšlenku opustil, protože je v přímém rozporu s představou Ráje a Pekla. Pokud by se ovšem tato možnost připustila, myslíte si, že by moje duše mohla původně patřit vlkovi? Vlci totiž mají duši, Micheli. Víím to, žil jsem mezi nimi. Potkal jsem jednu ženu, která měla schopnost se za úplňku proměňovat ve vlčici. Napadají mě tak zvláštní, neodbytné otázky!“

„Nevím, co na to odpovědět, Paracelse. Tenhle kříž značí Boží vůli. Krátce po tom, co jsem tohle objevil, jsem potkal onoho mladého lékaře, který končil odbornou kvalifikaci. Věděl jsem, že i on se s vámi setká a přivede vás zpátky, abychom mohli k té záhadě společně najít klíč. A víte proč? Ten muž nosil u opasku připevněný váček. Několikrát jsem ho potkal na fakultě. Toho dne jsem do něj nechtě strčil, když jsem uklouzl na mokrém listí. Poutko, jímž byl váček připevněn, se utrhlo a na podlahu fakulty se z něj vysypalo osm hracích kostek, které váček ukrýval. Shýbl jsem se, abych mu je pomohl posbírat – dopadly na zem ve tvaru písmene P.“

„Taková shoda náhod.“

„Spíš prst osudu. Náhoda neexistuje. Všechno už je napsáno...“

„V Božím díle...“

„Chci tomu věřit, protože jsem křesťan, ale mnoho lidí v Boha nevěří, dokonce ani nic nevědí o jeho existenci, a přesto prospívají a jejich osud je vyznačen stejně, přáteli. Pravda je nepochybně širší, ale je uklidňující, když si

můžete takhle představit, když se můžete spolehnout, že všechno stvořil Bůh a ten taky ví, jaký konec každé stvoření čeká. Tak a teď už musíme jít na kutě. Noc nás chytá do svých tenat a za nedlouho začne svítat, tolik jsme si toho měli co říct. Zítra mi o sobě všechno povyprávíte, potom počkám, až město, kraj a celý svět zahálí tma. Tehdy hvězdy promluví.“

Natáhli se vedle sebe na lože a zavřeli oči, aby se ponořili do hlubiny spleťtostí. Na rozdíl od Michela se Philippovi nepodařilo usnout. Měl pocit, že je od pracovního stolu střeží vlčí pohled.

Přesto ve chvíli, kdy otevřel oči, už Michel po jeho boku nebyl, místnost zaplavilo denní světlo, zvony katedrály zvaly věřící k bohoslužbě a do nozder mu stoupala vůně pečeného masa. Nevzpomínal si na to, že usnul, stále ještě mu znělo v uších kokrhání kohouta, zatímco vnitřek pokoje lemoval narůžovělý jas.

Bolestně se protáhl. Jelikož často spával na zemi, nepřivykl příliš měkkým matracím, tak pohodlným, že si člověk připadal, jako by se rozpustil a vsákl do nich. Vždycky se na nich probouzel celý rozlámaný. Vstal, ulevil přeplněnému měchýři a přemýšlel, zda otvor v dvoumetrové výšce nad zemí může zabránit tomu, aby svou močí nepostříkal kolemjdoucí, a té představě se zasmál. Navzdory otazníku, který Michel postavil k jeho životu, pociťoval radost. Už se nemohl dočkat, až opět najde svoji dceru, ale nyní věřil, že s Michelovou pomocí se to jistě brzy podaří. Proto sem taky přišel. Čile sestoupil po schodech do přízemí a ke svému velkému překvapení narazil na starou ženu, která mu přicházela vstříc s podnosem, na němž byl kus opečené slaniny se smaženými vejci.

„Tak už jste se vzbudil, pane!“ oslovila ho vyčítavě.
„To jsou mi manýry, zmeškat bohoslužbu! Bůh vás za to potrestá.“

Philippus se ovládl a nepřiznal se, že má v hlavě úplně jiné starosti, spokojil se tím, že ji zbavil podnosu, který mu s největší pravděpodobností chtěla vynést nahoru.

„Kdepak je Michel?“ otázal se hned poté, co jí dvorně poděkoval.

„V kostele!“ utrousila, jako by šlo o naprostou samozřejmost.

Pak opět nasadila pohněvaný tón bigotní báby, pokřižovala se a vyhrkla:

„Protože náš dobrý pán má povinnosti vůči Hospodinovi. Ne jako někteří.“

„Necítil jsem se dobře, stařenko, Hospodin mi to jistě odpustí. Kdypak se mistr Michel vrátí?“

„Za hodinu, přijde za ním jeden nemocný.“

Philippus sebou trhl. Michel ho přece ujistil, že si na něj udělá čas. Přenesl si tác do kuchyně, kde povečeřeli předchozího dne, a právě se ho chystal položit, když služebná zakvičela:

„Je uklizeno, milý zlatý! Tak jezte opatrně!“

Philippus si podrážděně povzdychl.

Svezl se na lavici a s chutí snídani zhltnul. Okamžik nato před něj stará Margot položila pohár po okraj naplněný lahodným vínem a vyloudila tím na jeho suchých rtech něžný úsměv, zatímco jí blahořečil a skládal poklony. Dost si ji ochočil, aby z ní dostal nějaká důvěrná sdělení, a než se na prahu objevil Michel, dozvěděl se, že se tam chodívá denně starat o domácnost a o jídlo výměnou za pár drobáků a bezplatnou lékařskou péči pro sebe a svou rodinu.

O chvíli později se mu Michel svěřil s tím, že si dělá starosti o jednu sousedku, která má velké břicho, a že by byl rád, kdyby ji prohlédl a řekl mu svůj názor.

„Je v osmém měsíci těhotenství a často krvácí. Vůbec nezhubla, ale má den ode dne šedivější barvu. Dělá mi to starost, ale nedokážu říct, co se děje. Dítě se normálně hýbe.“

Jakmile se mladá žena dostavila, podpíraná svou matkou, byl Philippus s diagnózou rychle hotov. Lehkým poklepem se ujistil o tom, čeho se obával. Dítě prokoplo plodové lůžko a plodová voda způsobovala otravu oběma dvěma. Jistý si svým zjištěním ji nechal, aby se položila na kuchyňský stůl, a podal jí přípravek získaný z větší části ze směsi blínu a chmelu. Když žena usnula, břicho jí otevřel. Michel mu užitečně asistoval, pyšný na přesnost pohybů svého přítele, aniž měl o sebemenším z jeho kroků jakoukoli pochybnost.

Po několika hodinách vyndal z břicha novorozence, děvčátko. Philippus je zabalil do teplého plátna a svěřil jeho babičce, zatímco Michel zastavoval vypálením krvácení, čistil místa zasažená infekcí a nešťastnici, která byla stále ještě v bezvědomí, posléze zašil. Nikdy neviděl, aby se dítěti pomáhalo na svět takovým způsobem.

„V Egyptě se toho naučíš mnohem víc, příteli,“ potvrdil mu Philippus. „Bylo by moudré, kdyby naše pacientka zůstala dnes v noci tady, a my jí mohli ulevit od horečky, protože ji jistě co nevidět dostane. Jestli má dítě přežít, musí se sehnat kojná. Když člověk zasahuje proti přírodě, mléko se nikdy neobjeví. Taky potřebuje být v kontaktu se svou matkou. Neodděluje je od sebe a dávejte pozor, aby bylo stále v teple.“

Než skončil den, položili ke krbu slamník a obě zázrakem uzdravené pacientky pokojně spaly vedle sebe pod dohledem jejich příbuzné, která se slzami v očích oběma lékařům stokrát blahorečila. Michel s Philippem se u ní střídali až do jitřních hodin, aby snížili horečnatost. Když teplota náhle poklesla, věděli, že je žena zachráněná. Děvčátko bylo slabounké, křehké, ale mělo se k světu, a Philippus se nemohl ubránit, aby v tom neviděl nové znamení osudu. Copak to nebylo zrovna tak jako s jeho dceruškou, kterou viděl poprvé a zároveň naposled, když pomáhal při porodu své ženě? Nezapomněl.

Jakmile přišel za Michelem do místnosti v patře, svěřil se mu a vzrušením mu při tom ožily unavené ruce. Michel jen přikývl na znamení souhlasu.

Vyzval ho, aby mu dopodrobna vyprávěl svůj příběh, a po celou tu dobu měl zavřené oči, pod nimiž viděl obrazy, jež se rodily z Philippových slov. Philippus se odmlčel teprve po posledních zmínkách o Hucovi de la Faye. Noc pokročila. Byl vyčerpaný. V slábnoucím světle svící se Michel, natažený na svém loži, nechal rozplynout v nehmatatelném sledu pocitů a barev. Se zvuky, s dechem se mísily hlasy a ledový vítr v něm rozechvíval pocit zběsilého běhu a pak ji náhle zahlédl, vztyčenou na skalnatém ostrohu vypínajícím se nad mořem mrtvol – vlčici. Šedou vlčici se zlatým řetízkem. Otočila k němu svůj smaragdový pohled, přiblížila se, aby mu pronikla do jeho vlastního pohledu, a svou duši rozpustila v jeho.

Vtom Michel vytřeštil oči a zavyl.

5.

„No tak pojd', Constante, nenech se prosit!“ rozzlobila se Marie.

„Tvoje teta to zakázala, Marie. Jestli se to dozví, potrestá nás.

„A kdo jí to řekne, ty chytráku? No tak! Bez tebe to není taková zábava, ale upozorňuju tě, že tam půjdu i tak!“

„Ach jo, to jsou celé holky,“ čertil se Constant a bušil nohou do kamene, který tam zbyl po dlažbě.

Dal si ruce v bok a zakabonil se. Samozřejmě že měl chuť si zadováďet, ale byl neklidný. Ve městě posílili noční hlídky a v tuhle chvíli už v Paříži všichni spali. Oni by měli spát jakbysmet!

Marie kolem něj půvabně poletovala navzdory šatům žebráčky, do nichž se při té příležitosti oblékla. Tak se jim té noci, kdy nesvítil měsíc, lépe dařilo ztratit se ve skrytých zákoutích uliček, a pokud by měli smůlu a museli se přitisknout k zemi, aby si jich nikdo nevšiml, nehrozilo jí, že si zašpiní nebo roztrhá své krásné šaty.

„Dám ti pusu, jestli mě doprovodíš,“ šeptla, když se k němu přiblížila, aby se ho lehce dotkla.

Constant cítil, jak mu srdce bije prudčeji, skoro ho to udivilo, a pak děvče odstrčil se slovy:

„A co z toho budu mít?“

„Něco moc krásného, to mi můžeš věřit. Uvidíš, jak se to líbí mně!“

Rychlostí blesku se k němu přiblížila, na rty mu vtiskla lehounký polibek a okamžitě ucouvla, dusíc smích. Navzdory tmě vytušila jeho zmatek a ostych.

„Tak co?“ zeptala se přesvědčivě unylým hlasem.

„Tak nic,“ zavrčel Constant, smysly ve střehu.

Nemohl popřít, že má pro něj Marie přitažlivost. Vyrostli spolu, něco se spolu nadováděli, ale jeho tělo už dávalo najevo potřebu jiných her, a i když bylo jisté, že i ona k němu cítí totéž, vždycky ho rozčílilo, že by si z něj mohla dělat legraci.

„S tebou není žádná zábava, Constante. Tak ať,“ prohlásila rozhodně.

Sebrala ze země rukou koňský trus a blížila se nekrytě k rohu ulice Dvou Sicílií, kam nějakou dobu chodíval král František I. vrátit na původní místo sochu Panny Marie, kterou zmrzačili dva roky předtím.

Marie zamířila. Čerstvá kobliha opustila její prsty a přistála jako lepkavá kaluž na tváři Matky Boží. Dívka zadržela výkřik radosti a vrhla pohled dozadu. Ale tma byla příliš hustá a jí se přes ni Constanta nepodařilo spatřit. Přesto věděla, že dlouho nevydrží a neodolá chuti se k ní připojit. Dřepla si, hrábla na zem v místě, o němž věděla, že je znečištěné, trusem, a zalícila k další palbě.

Ve chvíli, kdy v tom ještě hodlala pokračovat, ji z její činnosti vytrhl Constantův křik:

„Vojáci, Marie! Vojáci!“

Zahlédla jejich lucerny v téže chvíli, kdy oni spatřili ji. Bleskově se rozběhla opačným směrem, tušíc, že Constant už stihl vzít nohy na ramena. Chvíli běžela s vykasanými sukněmi nejvýš, co mohla, a v patách cítila dech psů, které pustili po její stopě. Znala Paříž jako své boty. Dokonale věděla, kam běží. Nebylo to poprvé, co ji někdo honil.

Přesto se natáhla jak široká tak dlouhá o nastavenou nohu, kterou jí někdo strčil do cesty. Vtom ji popadla čísi silná ruka a zvedla ji ze země, zatímco se k ní řítily psi. Zmítala se ze všech sil, ale sevřená pěst za jejími zády se neuvolnila.

„Pusťte mě, prosím vás, vždyť mě sežerou!“

Když uviděla tvář, která se jí v tu chvíli naskytla ve světle lucerny, zalitovala, že se vůbec opovážila si stěžovat. Zvířata dál štěkala, ale už na ni neútočila. Bránila jim v tom pouhá přítomnost jejich pána. To už je doběhly i zadýchané strážce.

„To je naše kořist, pane. Ještě štěstí, že jste měl tudy cestu.“

„Říkáte štěstí?“

Ten hlas měl ledový, domýšlivý a povýšený odstín.

„Kdybyste se tolik necpali, byli byste hbitější!“

Marie zadržela smích. To nebylo to správné místo, i když se jí zdálo, že ten muž má pravdu, naštěstí pro ni.

„Co udělala?“ zeptal se ještě.

„Znesvětila sochu mučednice, pane hejtmane.“

Marii ztuhla krev v žilách. Pokud byl ten člověk zástupce velitele stráží, před nímž se měli mít na tetinu radu na pozoru, octla se v nepříjemné situaci. Kéž se Constant příliš nevzdálil a kéž ho napadlo upozornit žebráky!

„No to se na to podívejme!“

Francois de Chazeron pustil Marii rozmáchlým pohybem, až drsně dosedla na páchnoucí zem. Vojáci propukli v hlučný řehot. Marie pořádně nevěděla, jestli by se také neměla začít smát. Měla zvláštní pocit, že kdyby začala mluvit, mohlo by to její věci jen uškodit.

„Co s tím hodláte dělat, strážný?“

„Odvést ji do Châteletu a useknout jí ruce!“

Marie se roztřásla. To byl trest pro zloděje. Rozhodla se, že bude úpěnlivě prosit o shovívavost. Přilezla po čtyřech k veliteli, klekla si před ním, a jak byla celá ušpiněná od koňského trusu, rozčuchaná a ve tváři umouněná, skýtala žalostný pohled. Sepjala drobné ručky jako při modlení.

„Prosím vás, pane. Byl to hloupý žert, který mi musel našeptat nějaký zlý duch, a já za to prosím všemohoucího Boha o odpuštění. Ihned se za to půjdu kát k Svaté Jenovéfě kousíček odtud, a budu se modlit i za vás, tolik, kolik vám jen bude libo. Ale jak to mám udělat, když nemůžu spojit ruce, abych chválila našeho Pána?“

Smích vojáků zesílil a Marie cítila, jak jí ve spáncích tluče tupý vztek. Přesto se silou přiměla ke kajícínosti a na tváři vyloudila ten nejandělštější úsměv jako aureolu.

„To máš nejspíš pravdu,“ souhlasil Francois de Chazeron a okamžitě ut'al veselí svých vojáků. „Holky jako ty se bez rukou neobejdou. Odved'te ji a pobavte se s ní. Pak ji nechte jít, žaláře už jsou beztak dost plné!“

Všichni tři muži spokojeně zabručeli. Marie se ještě naposledy odvážíla vzchopit k upřímné prosbě:

„Slitování, pane. Jsem ještě panna.“

„Tím lépe,“ ušklíbl se Chazeron. „Téhle noci se ti dostane zaučení, a dokonce se vsadím, že v tom ještě najdeš zalíbení.“

Nechal četaře velícího biřicům, ať jí sváže ruce v zápěstí, odstoupil od skupinky, zahalekal na psy, aby ho následovali, a otočil se na podpatku, spokojen se svým výrokem.

O několik okamžiků později běžela Marie se slzami vzteku a bezmoci vedle klusajících koní, ruce přivázané provazem k hrušce seržantova sedla. V tom okamžiku by

rozsekala na kusy ne jeho policii, ale samotného Chazerona, to hnusné, spokojené prase.

Ubírali se podél břehů Seiny, když seržant svého koně zastavil.

„Prr!“ zavelel.

Marii se ulevilo. Byla uštvaná tempem, na něž nebyla zvyklá, a krajně nepříjemnou situací, v níž se ocitla. Místo bylo opuštěné. Pouze z břehu pod nimi bylo slyšet hlasité šplouchání řeky o jemnou travu. Seržant slezl z koně a zahulákal na své muže:

„Tohle sedlo mi rozproudí krev! To mi úplně postačí. Tady to je o to lepší, že pořádná koupel slečinku zbaví jejích sraček. Vojáci, sesedat!“

Doprovodil slovo skutkem a seskočil, odvázal provaz a omotal si ho kolem zápěstí. Druhou rukou vytrhl rapír, namířil ho Marii na hrud' a přetnul tkanice její šněrovačky.

„Ustup dozadu a vykoupej se,“ nařídil jí a horlivě se snažil přeříznout ramínka, na nichž ještě držely otevřené boky korzetu.

V pološeru se vylouplo dívčino bílé poprsí s drobnými oblými ňadry. Aby unikla jeho chlípnému pohledu, uposlechla rozkaz a vklouzla do řeky. Hořelo jí za patami a bez ohledu na její bezmocnost nebylo nic lepšího než získat čas. Po březích přecházela za dne stejně jako v noci spousta žebráků. Díky tmě bylo snadné zadarmo něco zázrakem ulovit. Všichni ji znali. Mohla počítat s jejich pomocí.

Na několik minut se smočila ve vodě a pak ucítla, že ji opět lapili. Po koupeli v chladné vodě se do ní zase vrátil život a pocit únavy v nohou ji opustil. Byla vážně připravená se bránit.

Náhle ji vrhla dopředu prudká rána. Ztratila rovnováhu a vzteky bez sebe se octla na kolenou v bahně pokrývajícím břeh. Chtěla se zvednout, ale seržant jí nedopřál čas. Poté, co ji kopl do brady, se skulila na bok, omráčená stejně tak překvapením jako hrubou silou. Muž na ni bez okolků nalehl, posilněný pochechtáváním čumilů ze svých řad. Marie se pod jeho vahou prohnula a začala ho od sebe odstrkovat, když jí hnětl prsy a přitom chroptěl:

„Drž a nemel sebou, děvko!“

Ale tím jen umocnil její vztek. Ve chvíli, kdy jí líbal chvějící se hrdlo, ho popadla oběma rukama za vlasy, strhla mu hlavu k sobě a zakousla se. Muž zařval. Ihned mu přispěchal na pomoc druhý, chytil dívčinu za obě zápěstí a ostřím čepele, přiloženým pod krk, ji přinutil uvolnit sevření zubů.

„To stačí!“ zaječel na ni. „Nebo tě podříznu jako podsvinče!“

„Ta mrcha mi ukousla ucho!“ zlostně nadával seržant, který se zvedl ze země a položil si ruku na utrženou ránu.

Ze vzteku ji surově uhodil do tváře. Marie nehnula brvou. Ostří čepele měla příliš blízko hrdla.

„Podrž ji, ať s tím skončujeme. Potom zemřeš,“ dodal těsně u Mariiných rtů.

Rázně jí roztáhl stisknutá stehna, chraplavě dýchal a podél ulepených vlasů mu stékala krev. Marie stiskla zuby. V tom okamžiku by nedokázala říci, co vlastně cítí, jestli vztek, hrůzu nebo pohmožděniný způsobované nehty, jež jí drápaly boky.

Aby jí pronikl do útrob, k tomu se už nedostal. Najednou se na ni svalil jako hora masa a Marii zasáhl přímo do tváře proud krve tryskající z jeho otevřených úst. V témže okamžiku zaslechla žbluňknutí,

doprovázející skok do vody. Ruce, které jí svíraly zápěstí, uvolnily stisk a Marie uslyšela tupou ránu hroutícího se těla.

S vítězným chropotem se vymanila zpod mrtvol, jež na ní ležela, a uchopila přátelsky podávanou ruku, kterou okamžitě poznala. Během několika vteřin ji přešel strach. Noční vzduch k ní přinesl důvěrně známý pach. Zatímco se zvedala ze země, vylezla z vody Ma a čile se otřepala. Ke svému překvapení však před sebou nespátřila Constanta, nýbrž jejich nového přítele Jeana Latoura.

„Není to moc zlé?“ otázal se prostě.

„Nic, co by se nedalo napravit. Kde je Constant?“

„Tady!“ odpověděl hlas mládence, který se k nim blížil a otíral si ostří krátké široké šavle o cíp kabátce. „Není dobré se tady zdržovat. V okolí Châteletu hlídkuje stráž, a jestli se roztrhnou mraky a vyjde měsíc, všimnou si nás.“

„Mizíme odsud!“ souhlasila Marie a vykasala si sukně.

„Počkej!“ zadržel ji Jean.

Stáhl si dlouhý černý plášť, který ho zahaloval, a dvorně ho přehodil dívčině přes ramena. Marie cítila, jak rudne. Úplně zapomněla na svou nahotu. Sklopila oči, aby se vyhnula Constantovu a Jeanovu pohledu, a pevněji si přitiskla na prsa cípy pláště.

„Ma!“ zavolala, ale vlčice už jí stála těsně u nohy.

Něžně ji pohladila po krásné hlavě a rozběhla se po cestě s oběma přáteli v patách.

Když Isa vešla do příbytku své sestry, třásla se zlostí. Pařížské střechy zalilo svítání a Constant jí přišel oznámit, co se stalo.

Alberie ji klidně přivítala v přítomnosti Jeana Latoura.

„Kde je Marie?“ vyhrkla Isa rozčileně.

„Spí,“ uklidnila ji Alberie. „Dobře to dopadlo. Podařilo se jim včas zasáhnout.“

Ale v Isině pohledu se zablýsklo šílenství. Byl to ten záblesk, který Alberii překvapil tolikrát po tom, co si vytrpěla od Francoise de Chazeron. Žena stojící před ní už nebyla Isabela de Saint-Chamond, ale Isa vlčice, tváří v tvář vlastním přízrakům.

„Uklidni se,“ přikázala jí Alberie. „Malá je v pořádku. Ma by nedovolila, aby se jí něco stalo. Uklidni se,“ opakovala znovu.

Ale Ise se to nedařilo. S obavou vrhala pohled střídavě na vlčici a na zavřené dveře, za nimiž spala dívčina. Zastavila se očima na Jeanu Latourovi, který ji sotva poznával, tak se jí tvář zkřivila úzkostí a téměř hmatatelným utrpením.

Vtom popadla Alberii vši silou za ramena a zatřásla s ní.

„Zakázala jsem, aby se k němu přiblížila. Zakázala!“

„Já vím. Ale teď už je po všem,“ snažila se ji utiшит její sestra.

„Ty to nechápeš, Alberie, vůbec není po všem. Není! Nenávidím ho! Ach Pane Bože, jak já ho nenávidím!“

Vzteky a obavami celá bez sebe se v křečovitém pláči zhroutila do sestřiny náruče, hrdlo sevřené vzlyky. Připravila se na to, že se postaví svému katovi, ale ne takhle. Nepředstavovala si, že by mohlo jít o znásilnění. Navzdory uplynulým letům zůstávalo to, co ji děsilo nejvíc, stále přítomné, skryté ve stínu. Nevyléčila se. Mýlila se. Jenom si to nalhávala, aby to lépe snášela.

Odstrčila Alberii a poklekla před vlčicí, která se k ní s kňučením blížila. Alberie ustoupila stranou. Vadilo jí, jaký pohled skýtá Constantovi a Jeanovi. Přesto nevěděla, co říci, aby jí v tom zabránila. Isa pevně objala zvíře

kolem krku a ukryla své slzy do jeho srsti. Vlčice sdílela její sklíčenost a olizovala jí hrdlo. Tisknoucí se matka s dcerou. Přes všechno zdání. Přes všechno odpuštění.

„Neměla jsem opouštět Montguerlhe, neměla jsem dovolit, abys jednala místo mě. Nikdy,“ sténala Isa, pohled ztracený v dávných vzpomínkách.

Alberie se otočila k Jeanovi.

„Bude lepší, když půjdeme, příteli. Z důvodu, který vám nemohu vysvětlit, se má sestra domnívá, že nese osobní zodpovědnost za to, co se stalo. Prosím vás, zapomeňte na její poblouznění.“

Pokynula Constantovi, aby je následoval. Rozrušilo ji, když při pohledu na ten výjev vyčetla z mladíkových očí opravdovou bolest, a raději za tím objetím, jež mohla pochopit jen ona sama, zavřela dveře.

Jean Latour se beze slova rozloučil a zmizel v uličkách. Vlastně nevěděl, co si myslet o tom, čeho se stal právě svědkem, srdce mu však svíral podivný pocit. A k jeho velkému překvapení to nebyl soucit ani stud. Mnohem spíš chuť nahradit onu vlčici a pevně tu ženu stisknout v náruči.

Isa zůstala s Ma v předpokoji celou věčnost. Mluvila dlouho, konečně se odvážila vyjádřit slova, jež jí řvala v útrobách od chvíle, kdy si uvědomila své mateřské city. Ma jí olizovala tvář, ruce, objímala ji pohledem svých velkých smutných očí, z nichž vyzařovala skutečná něha. Mohla kousnout, sama se pomstít za to, co se s ní stalo, ale ona tuto matku, která ji zradila, nikdy nepřestala milovat. Ve zvířecím těle měla silněji vyvinuté citění a instinkty. V jejím chování, v jejích slovech i v tom, co zůstalo nevyřčeno, ostře vnímala její výčitky, její utrpení. V jejích očích se viděla jako matka. Jedna i druhá měly

jediný smysl života – Marii. A pro Marii byly ochotné udělat cokoli.

Když se k nim Alberie vrátila, Isa se mezitím utišila a hrála si s vlčicí, na lících stopy slz.

„Je čas říct malé pravdu,“ oznámila sestře.

Alberie přikývla. I ona se bála o neteř, již milovala jako vlastní dceru. Když Constant přiběhl zbrocený potem se zprávou, že Marii sebrali, myslela si, že omdlí. Právě byl přítomen Jean Latour. Zprostita ho dohledu nad ní, protože ho potřebovala pověřit úkolem u měšťanů. Jak toho potom litovala! Bez váhání hned vyběhl za Constantem, uklidněný vědomím, že Ma je k Marii dovede včas. Přesto se do chvíle, než se všichni čtyři zase objevili zpátky, Alberie užírala a zdráhala se oznámit to Ise, dokud nebude mít jasno, jak se z celé té šlamastyky dostat. Věděla také, co to znamená.

Spolu pak počkaly, až se Marie probudí. Když se objevila na prahu jejího pokoje s potlučenou tváří, nepřekvapilo ji, že jsou tam, jen ji znepokojovala Constantova nepřítomnost.

„Poslala jsem ho uklidnit Bertille a žebráky. Co nevidět se vrátí. Musíme si promluvit, Marie. Nastala těžká chvíle a přišel čas, aby ses dozvěděla, jaké jsou skutečné důvody našeho trápení.“

Marie zvědavě vrhla kradmý pohled nejprve na Alberii, poté na Isabelu a pak ho nechala sklouznout na koberec a ruce ovinula kolem krku Ma, která jí drsným jazykem olízla tvář.

„Já vím, neměla jsem to dělat. Ale vysloužila jsem si za to pořádný trest a ujišťuju vás, že už to neudělám.“

„O tohle nejde, Marie,“ oznámila jí Isabela a poklekla před ní. „Jde o tajemství, které se týká tvého původu.“

„Mého původu?“ podivila se Marie a otevřela zešíroka oči.

„Vzpomínáš si na iniciály na zadní straně svého medailonku?“ otázala se Alberie.

„Ano, totiž ne,“ přiznala se Marie a pokrčila rameny.

„Mám ho úplně od malinka. Nikdy jsem...“

Mechanicky zvedla ruku ke krku, aby si řetízek vytáhla nahoru, zpoza živůtku.

Isa s Alberií si vyměnily ustaraný pohled.

„Můj řetízek... Musela jsem ho ztratit!“ lekla se Marie a podívala se na své prázdné prsty.

Francois de Chazeron nechal svého koně přešlapovat na místě. Neměl nejmenší chuť ušpinit si střevíce v bahnitě vodě vyvýšeného břehu, když ho očekávali v paláci.

Přesto ho rozčiloval pohled na scénu, kterou měl před očima. Poznával své smrtelně zraněné muže. Jenom dva. Jeden byl probodnut zezadu, druhý měl podříznuté hrdlo. Třetí se už neobjevil. Předpokládal, že spadl do vody a že ho unesl proud. Našla je ranní hlídka, jejíž pozornost upoutala spousta zevlounů, kteří se shlukli přilákaní smutnou podívanou na mrchožrouty.

Bylo Francoisovou povinností osobně si místo činu prohlédnout. Zuřil. Lépe by byl udělal, kdyby tu malou mrchu nechal zavřít, protože jí někdo pomohl. Tihle žebráci jsou odpuzující skvrnou Paříže. Slíbil si, že v tom udělá pořádek.

Když se chystal vrátit zpátky, jeden voják na něj zahalekal:

„Pane! Podívejte!“

Přiblížil se těsně ke koni, přešlapujícímu stejně netrpělivě jako jeho pán. Chazeron napřáhl ruku v černé rukavici k předmětu, který mu podávali. Svrástil obočí.

„Kde jste to našli?“

„Tohle měl v ruce seržant Borsia, pane. Jako kdyby to utrl, než zemřel.“

Francois de Chazeron si vzal řetízek s medailonem do ruky. Ten předmět znal. Zapátral ve vzpomínkách a otočil ho. Propletená písmena A, M a C, opatřená důvěrně známým datem, ho utvrdila v tom, že se mu nic nezdá. Zmocnil se ho zvrácený pocit vítězství a zároveň vztek. Uschoval šperk potřísněný blátem do váčku a pak rozkázal:

„Obraťte Paříž vzhůru nohama, poručíku, ale hlavně mi najděte tuhle žebračku. Jmenuje se Antoinette-Marie, a jestli mám věřit tady těm indiciím, určitě je nějak zapletená se Dvorem zázraků. Nabízejte odměnu, mučte pár nuzáků, ale tuhle dívčinu chci, slyšíte?“

„Dobře, pane.“

„Ještě něco: jestli jí zkřívíte vlas na hlavě, budete s ní špatně zacházet nebo ji znásilníte, čeká vás stejný osud jako tady ty nebožtíky. Ať se jí nikdo ani nedotkne, rozuměli jste mi?“

„Nejspíš se má čím bránit, pane,“ prohodil mírně voják, jehož všechna potřebná opatření obtěžovala.

„Ještě víc, než si dokážete představit, poručíku, ale ručíte mi za její život a za její ctnost, nebo to rázem ukončí vaše námitky.“

Namířil na hrdlo svého podřízeného čepel pohotově vytrženou z pochvy. Muž polkl a podvolil se. Chazeron se spokojeně usmál. „Dávám vám dva dny.“

Zasunul meč do pouzdra, pobídl svého koně k obratu a odcválal směrem k Louvru. Dav, hemžící se po cestě, mu musel uhnout.

Rozveselilo ho to, a zároveň rozzuřilo na sebe samotného. Takže to, co odjakživa tušil, byla pravda. Jeho dcera opravdu žije! Byl to ale pitomec, že ji nepoznal! Nenáviděl žebráky, ale tentokrát se přinutil přiznat jim alespoň nějakou užitečnost. Bez jejich příspěví by tohle děvče, které mohl tak dobře provdat, mohlo být zneuctěno, a dokonce na jeho vlastní rozkaz! Rozesmál se ďábelským smíchem a zvolal do větru:

„Ted' jsme na radě my dva, Alberie de la Faye!“

6.

Philippa rozčililo, že opět musí dělat zastávku. Jeho osel vyplazoval svůj obrovský jazyk a odmítal pokračovat v cestě. Jeho pán se však s ubíhajícími mílemi těšil na příjezd do Paříže čím dál netrpělivěji.

Trhnul opratí, ale zvíře ani nemrklo.

„Ty darebo mizerná, půjdeš, nebo ne? K hostinci už to máme jenom kousíček. No tak!“

Zvíře se vzepřelo, pustilo před sebe několik dalších jezdců, kteří na ně posměšně volali:

„Jaký osel, takový pán, příteli! Hloupost jim leze z uší a brání jim v pohybu!“

„Jen se smějte,“ zabručel si Philippus pod vousy a snažil se zvířeti domluvit: „Tak už nám přestaň dělat ostudu, ty troubo! Za zatáčkou dostaneš oves jedna báseň, máš moje slovo!“

Jako by oslu jeho slib zvedl náladu, popošel ještě pár kroků, ale když se Philippus zatvářil, že si mu vyleze na hřbet, prudce uhnul.

„K čertu s takovými ničemy,“ zabručel Philippus, odhodlaný k chápavosti jen proto, aby mohl pokračovat v cestě. Omotal si opratí kolem zápěstí a natáhl krok.

Osel spokojeně zahýkal a následoval svého pána, bručícího a čertícího se až k hospodě, kam dorazila spousta obchodníků dříve než on.

Ještě než zvíře svěřil do péče klučiny, který je odvedl do stáje, neopomněl osla mstivě plácnout přes zadek. Zvíře zařičelo a koplo zadníma nohama do prázdna. Philippus pokrčil rameny. Jako by se mu osel vysmíval.

Když vstoupil do hostince, uhodil ho do uší čilý ruch. Usadil se u stolu a rozhodl se, že si dá koláč se slanou náplní, který mu vřele doporučovali, a k tomu omeletu a džbáněk vína. V sále bylo hlučno, jenomže on takové prostředí důvěrně znal a cítil se v něm příjemně. Odjakživa tvořilo nedílnou součást jeho každodenního života.

Navzdory své netrpělivosti se cítil šťastný. Po tom, co mu prozradil Michel de Nostre-Dame, se dokonce cestou málem stavil na Volloru, aby se s Hucem podělil o neuvěřitelnou skutečnost, jež z jeho odhalení vyplynula, ale nakonec si to rozmyslel. Na to, aby dal tomu všemu smysl, ho příliš tlačil čas.

Hltavě pojedl a pak se opřel o zeď, skýtající výčnělek nad dřevěnou lavicí, na niž klesl. Sálem sem tam zazněl smích a také hudba, za cenu jednoho jídla. Dva muži se hádali kvůli hře v kostky, protože ten, co prohrál, odmítal druhému zaplatit.

Ještě pár mil. Cesty byly čím dál víc ucpané, na některých křižovatkách sílilo halekání. Jak se blížilo hlavní město, bylo ze spěchu lidí cítit vření.

Philippa to těšilo. Kdyby tak mohl postupovat kupředu ještě rychleji a všemi zastávkami jenom proběhnout...

„Zatracená herka,“ procedil mezi zuby při pomýšlení na svého osla.

„Hej! Takhle se mluví k dámě, ty hrubče?“

Philippus zvedl zrak a viděl, jak se nad jeho stolem sklání úctyhodná matrona s bujným poprsím.

„Něčemu takovému jsem na hony vzdálen, slečno,“ usmál se.

„Objednáš mi v tom případě něco k pití? Mám strašnou žízeň.“

Philippus se musel držet, aby nevybudil smíchy. Neměl ani pomyšlení na nějakou děvku a ještě méně na tuhle, navzdory jejím nalíčeným tvářím a krajkám.

„Můj měšec je bohužel prázdný, a tak bych byl převelice smutný společník.“

„To vidím,“ zabručela a energicky si pěchovala svá oblá, vzdouvající se ňadra zpátky do živůtku, „pán je zkrátka lakomec... Nevíš, o co přicházíš!“ ještě na něj vyštěkla a pak se vzdálila chůzí prasnice.

Philippus potlačil znechucený úšklebek, hodil do talíře několik mincí a vstal. Peněz už mu zbývalo sotva na zaplacení noclehu. Proklel se za svou utrácivou duši a vydal se do stáje, ale cestou si ještě dopřál to potěšení plácnout přes zadek vyzývacou rozkošnici, která už sváděla dalšího zákazníka.

Šlehla po něm zlostným pohledem, zatímco ho napadlo, že by si přál, aby byl zadek jeho osla výkonnější než ten její.

Když se octl sám ve svém koutě, svalil se na čerstvou slámu. Zítra ho čeká půst, ale to už nebylo důležité. Vzpomněl si na čiperného mladíka, jímž byl před patnácti lety. Dnes byl nafouklý vlivem špatného jídla a vína. Stál vůbec za víc než ta mizerná prostopášnice, kterou před chvílí tak odbyl? Jakým by byl pro to děvče otcem? Copak by se nestyděla za to, co se z něj stalo?

Pokusil se usnout, ale tentokrát spánek ne a ne přijít.

„Vlčice, vlčice!“ zvolal Michel de Nostre-Dame s očima rozšířenýma tajemným poznáním. „Nosí řetěz. Řetěz s křížkem. Je to žena, manželka, matka, to skrze ni přijde spása!“

Řetěz a křížek. „Z tepaného zlata,“ upřesnil Michel. Sám Philippus ho tehdy pověsil Loraline na krk. Stále ještě mu zněla v uších Michelova slova promíchaná s tím,

co řekl Huc: Marie hrající si s vlčicí, vlčice se zlatým řetízkem, po boku s Cytharem. Netušil, jakou magickou operaci musela provést, že došlo k mutaci, ale najednou mu bylo něco jasné. Alberie lhala i jemu. Vzdálila od něj Loraline a Marii odvedla tam, kde doufala, že ji už nikdy nenajde.

„Tři ženy,“ předpověděl Michel, „dvě vlčice spojené smrtí, krví, nenávistí a láskou. Avšak jejich vězením je klíč. Klíč kříže.“

Philippus si hádankovitá slova svého přítele svědomitě zaznamenal. Když se Michel probral z transu, nebyl schopen jim dát smysl. Jako obvykle si na nic nevzpomínal, kromě toho kovového pohledu, který mu pronikl do duše, než se proměnil v pohled jiný, patetický a skleslý, v němž vytušil podivně se prolínající tvář jakési ženy s Philippovým obličejem.

„Jsou v Paříži,“ uzavřel Michel. „Hledej muže v černém a najdeš je. Hledej královu věž.“

Co by to mohlo být za věž a za muže v černém? Nic nebylo nerozluštitelnějšího než Michelova proroctví. Přesto nebylo nic opojnějšího než díky nim objevit smysl života.

Philippus nakonec usnul ve víru myšlenek a tváří. Celý zmatený, ale zároveň šťastný, že má ještě sehrát nějakou významnou roli v Loralinině životě.

Přesto měl jistotu, že na tom bude záviset jeho vlastní život.

Brána svatého Antonína byla značně ucpaná, a než Philippus prošel kontrolou stráží, musel hodnou chvíli trpělivě čekat uprostřed pestrého, přelévajícího se hlučícího davu. Když proklouzl po padacím mostě, zaslechl vzadu za sebou zazvonění zbraní. Mechanicky

otočil hlavu a spatřil, jak se dva vojáci chopili dívky sedící po boku muže na káře naložené sudy. Ta roztomilá osůbka zlostně ječela, ze všech sil kolem sebe rozdávala kopance, zatímco si její otec div nevykřičel hlasivky, když vysvětloval, že přijíždí z Lyonu, a tvrdil, že je obyčejný kupec a že se s takovými kavalírskými způsoby ještě nikde nesetkal. Nebylo mu to však nic platné, dívčinu odvěkli do bašty po levé straně, mohutné a vysoké, zatímco stěžovatel musel za bezpečnostního doprovodu zaparkovat s károu na určeném stanovišti.

Philippus se na místě nezdržoval. Lidé kolem něj se pošklebovali, hašteřili nebo komentovali horlivé počínání vojáků. Zdálo se, že většina z nich má špatnou náladu.

„Tohle se tady děje plné tři dny! Už aby tu křivopřísežníci dopadli! Tihle ďáblové luteráni nám kazí obchod. Podívejte se na moje ovoce, jak po tom čekání vypadá!“

Protesty se ozývaly podél klesající ulice Svatého Antonína a pak se rozplynuly v ruchu velkoměsta. Philippus Paříž neměl rád. Byl bez haléře, a aby mohl začít s pátráním, potřeboval se ubytovat. Měl u sebe několik doporučení, kde by pro něj mohli najít místo. Prošel podél hřbitova Svatého Jana, pustil se Špitálskou ulicí a zastavil osla před hospicem kostela svatého Gervaise.

O chvíli později, kdy své zvíře svěřil novicovi, se nechal uvést k Jeanu Pointetovi, ženevskému chirurgovi žijícímu v Paříži, kolegovi, jemuž při odchodu z Montpellieru poslal dopis.

„Váš list jsem obdržel teprve včera, příteli,“ vysvětloval Pointet poté, co na něj musel Philippus přes hodinu trpělivě čekat. „Odpusťte mi, že jsem vás nechal čekat, však víte, co představují naléhavé případy.“

Samozřejmě jsou jiné než ty, které znáte z bojišť, ale v Paříži ještě stále dochází ke spoustě úrazů. Právě teď jsem musel přistoupit k amputaci nohy zasažené snětí. Snažím se tomu předcházet, ale bohužel, málokdo se zamýšlí nad vážností zranění, dokud se nedostaví horečka; zraněného sem přinesou, až když už blouzní. Jedná se o mladého muže, dostane se z toho, ale zase jsem neměl jinou možnost, než se uchýlit ke kauterizaci žhavým železem.“

Philippus souhlasně přikývl. Jeho přítel Erasmus Rotterdamský nelhal. Je to vlídný, vůbec ne domýšlivý člověk a až překvapivě hovorný.

„Takže si hledáte nějaké přístřeší?“

„Přesně tak, pane Jeane. Do Paříže mě přivedly naléhavé osobní záležitosti, jenomže jak asi tušíte, naneštěstí mám prázdný měsíc, jelikož jsem musel své vlohy věnovat do služeb cesty a kolegové se pro mé nápady nijak nezapálili.“

„Není žádná hanba pilně studovat své myšlenky a mluvit nahlas, aby vás druzí slyšeli. Věřte mi, že já sám přikládám malou důležitost té stupidní hodnotě slušných lidí. Aby mohl člověk chodit se vztyčenou hlavou, nestačí jenom dobře se narodit, ale mnohem důležitější je být loajální, spravedlivý a ušlechtilý. Bohatství je výsadou poklonkářů. Vy i já jsme z jiného těsta. Buďte tady jako doma a tak dlouho, jak vám to bude vyhovovat.“

Jean se dobrosrdečně zasmál a Philippus mu poděkoval. Hned nato pokračoval:

„Erasmus mi o vás často vyprávěl, zapůsobilo na něj vaše podivné mládí. Opakovaně mě vybízel, abych se vás odvážil navštívit, pokud bych jednou zavítal do Paříže.“

„To měl pravdu. Naše listovní přátelství se živilo vaší prací, to mi věřte. Znáte ho už dlouho, vidíte?“

„Od února 1526. Setkali jsme se u našeho společného přítele Frobenia, basilejského vydavatele.“

„Ano, ano, skutečně si vzpomínám. Ale musíte být unavený a hladový. Já sám operuju už od svítání. Nechám vás zavést do vaší cely Je dost skromně vybavená, ale je tam čerstvá sláma. Jak se vám líbí v Paříži, můj milý? Náš dobrý král František chce v tomhle binci udělat pořádek. Tvrdí, že prvořadý význam má výstavba, že je třeba modernizovat, hodně a svižně stavět. Od té doby, co potvrdil Paříž jako hlavní město celé Francie, sní o tom, že mu dá dívčí půvaby. Jako by se do Paříže zbláznil jako do nové milenky...“

Jean se radostně rozesmál, hrdý na své srovnání. Výbušností Philippovi připomněl Michela. Pomyslel si, jak je tahle mládež veselá, podnikavá a jaká je s ní zábava.

Skromný raneček si zanesl do úzké místnosti, kterou mu přidělili, a pak snědl koláče se slanou náplní a paštikami s o to větší chutí, že včerejší jídlo bylo už hodně daleko.

I když hořel netrpělivostí, aby se mohl co nejdřív pustit do pátrání po své dceři, věděl, že nalézt ji vůbec nebude snadné. Netušil, pod jakým jménem byla vychována a jestli je stále ještě po deseti letech v Paříži. I když byl Michel přesný, co se týče této věci, přesto zůstala spousta nejasných bodů, jež se navzájem vylučovaly.

Ale Philippus neztrácel naději. Sám měl několik údajů, z nichž mohl vycházet: Alberie byla závislá na úplňku, proto se nejspíš ubytovala někde na okraji lesa nebo si přinejmenším musela najít nějaký skrytý průchod, který by jí umožňoval vycházet ven a vracet se zpátky, aniž si jí někdo všimne. Bylo velmi málo pravděpodobné,

že by byla Loraline ve městě. Vlk by upoutal pozornost a děsil by lidi. Musela se nutně zdržovat na nějakém tajném místě, kde by její odlišnosti nehrozilo nebezpečí prozrazení. A i když skrýval skutečný cíl svého pátrání, chystal se Philippus Jeana vyzpovídat ve věci vhodných míst, které by připadaly v úvahu, aby ho přiblížil k jeho dítěti. Zbývalo tajemství královny věže. Cože to mělo být za věž? Snad Neslova? Jakou roli vůbec mohl hrát král Francie v předivu jejich životů? Přijal by Philippa, kdyby požádal o slyšení? Ale co by mu řekl, na co by se ptal? Nemluvě o tom, že podle slov Huca de la Faye zaujímal ve městě Francois de Chazeron významnou funkci. Bylo málo pravděpodobné, že by ho poznal, jeho vzhled se tolik změnil, dokonce i tvář, ale copak nehrozí, že by mohlo přílišné vyptávání přivést toho mučitele na jeho stopu? Slíbil si, že bude opatrný.

Když za ním přišel Jean Pointet, zvonilo k zavírání městských bran. S kruhy pod očima a ztrhanými rysy jako by chirurg náhle zestárl. Byl vyčerpaný z celodenního operování.

Přesto se usilovně snažil k hostu chovat vlídně, s velkou chutí s ním povečeřel, a i když mu nepoložil žádnou otázku, ujistil ho, že se postará o to, aby mu svými pravomocemi pomohl jeden jeho přítel, nadšený Erasmův obdivovatel.

„Jan Kalvín je upřímný a snaživý,“ pokračoval. „Studoval stejně jako Erasmus v Paříži, na koleji Montaigu, potom odešel na práva do Orleansu a Bourges. Momentálně je zde na Fortetské koleji a já se vsadím, že bude šťastný, že se s vámi může setkat. Víc se vyzná v Erasmově humanismu než v Lutherově učení, i když se jako já veřejně staví do jeho tábora, který je v království jediným výrazným opozičním hnutím namířeným proti

katolické církvi. Avšak oba odmítáme dogma o předurčení.“

„Ani mě neuspokojuje, a přesto mě k němu dnes přivádějí nesporná fakta. Bohužel nemohu nic říct ve prospěch Erasma a ještě méně na jeho podporu, přesto je jedna věc jistá, srdcem mě to táhne k reformismu. Už hodně dlouho.“

„Jan Kalvín vám ve vašem hledání pomůže. V každém případě buďte opatrný, v Paříži se to několik dní jenom hemží nepříteli přívětivými ozbrojenci. Byla rozdrčena jedna patrola a spousta lidí si myslí, že se do toho zapletla tajná společnost, kterou tvoříme. Ve skutečnosti hledají jednu dívčinu. Myslím, že tu ženskou znám; je po své matce a tetě nejaktivnější luteránkou a nevynechá jedinou příležitost, aby zesměšnila preláty. Přesto ona sama není schopná způsobit takové zabíjení. Měšťané a další stoupenci učení jsou zbabělci, v žádném případě vrazi. Spíš si myslím, že má tuhle fintu na svědomí zástupce policejního velitele v Paříži, aby na nás přivolal nenávist lidu. Od svého nástupu hlásal, že se chystá město vyčistit od žebráků, zlodějů a kacířů. Od té doby není nic snadnějšího, než udělat z jednoho z našich lidí obětního beránka. Naštěstí netuší, kdo ta dívka je, a nikdo z nás ji nezradí. Ani chudši ze Dvora zázraků. Spíš by vypustili duši na mučidlech, než by ji udali. Na tom všem vidíte, co hýbe hlavním městem, příteli. Vypτάvejte se jen důvěryhodných lidí. Jan Kalvín má spoustu známostí. Povede vás. Já se schůzí reformistů účastním jen zřídka – jak víte, pro jejich pletichy je dobrá tma, zatímco mě brzy přemůže spánek. Takže vás nechám. Už zítra vás zavedou s průvodním listem ke Kalvínovi.“

„Nevím, jak vám poděkovat.“

„Tím, že budete držet jazyk za zuby, příteli. Nestavět nic veřejně na odiv dává možnost zachovat si svobodu, na to nezapomínejte, svobodu v jednání, myšlení i v boji s nespravedlností.“

„Budu na to pamatovat. Ať vám noc přinese osvěžení!“

„A vám zase něco prospěšného.“

Rozloučili se na prahu chodby, v šepotu odříkávaných modliteb.

Když se Philippus probudil nazítří ráno, byl už Jean Pointet v plné práci u svých pacientů.

7.

Isa vešla do své pracovny, následována Jeanem Latourem. Bertille spolu s žebráky nevytáhla paty z podzemní chodby spojující Alberiin příbytek s Chrámem. Mnozí z nich byli zadrženi při náhlých represích stráží a odvedeni do vězení. Jednoho z nich pustili na svobodu s tváří popálenou od žhavých uhlíků, aby ostatním vyprávěl o mukách, která by je čekala, pokud by nevydali viníky. Ostatní si raději nechali rozdrtit údy na kole, roztrhat tělo na kusy nebo trepanovat lebku, než by svým mučitelům poskytli jakoukoliv informaci. Zemřeli důstojně. Dvůr zázraků měl svá pravidla cti. Cti, jež stála mnohem výš než čest jeho katů. Constant byl synem jejich krále a Marie dívka, již miloval. Patřila k nim. Za nic na světě, dokonce ani kdyby měl položit vlastní život, by dívčinu neobětoval.

Tito lidé se tedy schovávali v podzemí a doufali, že Francoise de Chazeron přejde hněv, chránili Marii a Ma ve svých úkrytech a spoléhali se na to, že se nikdo neodváží znesvětit hroby.

Isa měla ztrhané rysy. Od konfekční dílny a krámu z druhé strany zahrady k ní doléhal smích a zpěv prolínající se se štěbetáním zákaznic. Život se nezastavil, šlo se dál a tato činnost byla na sto mil vzdálená jejímu vlastnímu soužení.

To jí dodávalo klid. Dvůr si u ní podával dveře a tím legitimoval její funkci, její právo, její jméno proti jakémukoliv útoku. Předchozího dne u sebe dokonce přijala Annu de Pisseleu, milenku krále Františka.

Prostřednictvím krásné výkladní skříně své umění nenuceně stavěla na odiv veřejnosti. Přesto měla srdce a duši samou ránu.

Vybídla Jeana Latoura, aby usedl. Byli sami. Věděla, že se Bertille bojí o své blízké, a tak neváhala a poslala ji za nimi. Navíc potřebovala být sama, aby se uklidnila a přesvědčila, že musí jednat. Přiměla se k úsměvu. Muž ji s neobvyklou něhou upřeně sledoval. Jelikož si nepřál, aby je oddělovala tíha mlčení, otevřeně jí vyložil důvod své návštěvy:

„Udělal jste si na mě nesprávný názor, paní Isabelo, což je nanejvýš pochopitelné, vzhledem k tomu, o jakou reputaci se mi postarali v Paříži, a přitom pro mě dnes není nic důležitějšího než vaše důvěra. Všude jen samé rabování, mučení, ničení přátelství, jen aby se našla Marie. Dokonce nabízejí tučnou odměnu. Záleží mi na tom, abyste věděla, že mě nic nedokáže přinutit vydat ji veliteli stráží. Nic. Pokud to neudělá ona sama. Aby zachránila své blízké a zastavila zabíjení.“

Isa zbledla a křečovitě sevřela prsty na opěradle křesla. Jean se rozčileně ohnal po komárovi a pokračoval:

„Uklidněte se. Nic se nestalo. Ale Marie od včerejška naléhá, abych ji nenápadně vyvedl z podzemí, kde ji teď vězní Bubák, protože chce takovému šílenství zabránit. Marie je rozhodnutá se Chazeronovi postavit a po mně chce, abych inkasoval odměnu za její vydání na odškodnění rodin těch, co byli zatčeni. Vaše neteř má ušlechtilou duši, paní Isabelo. Ušlechtilou a velkodušnou. Ale přece jsem ji nevyrval těm třem mužům jenom proto, abych ji teď tak lehce ztratil. Tím spíš, že nemá žádnou vinu na tom, že přišli o krk. Docela vážně jsem uvažoval o tom, že bych se vydal do jejich rukou místo ní, ale ona mě přesvědčila, že by to její věci nijak neprospělo. „On

chce mě, nikoho jiného. Vím to,' přiznala se mi. Něco mi říká, že má pravdu. Dělá mi to starost. Nezpronevčím se svému slibu, že ji budu chránit, ale mám strach, aby se jí nepodařilo přesvědčit Constanta. Má nad ním moc, protože on ji miluje, a já dobře cítím, že nakonec najde argumenty, aby zlomila jeho odpor. Proto jsem se s vámi musel sejít, abych vám umožnil jednat.“

„Děkuji vám za to, Jeane. Nesmírně. Skutečně jsem se obávala, aby Marie něco takového neudělala. To nesmí. Netuší, čeho je ten tvor schopen. To ani není člověk, ale vtělený ďábel.“

Jean se nad ní sklonil a jemně ji uchopil za ruce. Byly ledové. Na okamžik se v Isině mandlovém pohledu objevil záblesk šílenství, ale rychle se ovládla a opět se přinutila k bledému úsměvu.

„Vyprávějte mi všechno, Isabelo. Udělejte si ze mě otroka své důvěry, abyste už nečelila sama tomu neviditelnému zlu, co vás stravuje. Od chvíle, kdy jsem vás spatřil, pocítuju jen náklonnost k vašim ušlechtilým očím. Říká se o mně, že se honím za sukněmi, které čeká slušné věno. Přijměte upřímnost mých citů jako důkaz, že tomu tak není.“

„Jsem dost stará na to, abych vaše výlevy brala vážně, pane,“ zažertovala smutně.

„Nesnažte se mě dotknout tím, že byste uvěřila, že by mě nějaká jiná dokázala uspokojit víc než vy. Jsem nedokonalý a nepochybně i ambiciózní muž, ale nikdy jsem nelhal. Dovolte mi, abych vám pomohl zachránit Marii.“

„Budiž. Ma si vás vybrala. Neudělala by to, kdybych neměla uvěřit, že to dokážete. Všechno vám vypovím, příteli, pak hned pochopíte, proč se tolik chvěju o své blízké.“

Jean ji obřadně poslouchal, zaujatý její přepjatou řečí, a srdce se mu svíralo hněvem i soucitem. Isina tvář odrážela každou vzpomínku, která jako by byla uštknutím. Několikrát měl chuť se k ní vrhnout a otřít jí slzy, jež jí proti její vůli stékaly po tvářích.

Když se odmlčela, jediné, co cítil v hloubi duše, byla nenávisť. Jakmile ji vzal do náruče, nechala ho, aby ji kolébal jako kdysi La Palice, s týmž pocitem, že je ztracená a že musí začít úplně od začátku. Vášnivě se jí zahleděl do očí a pak se zmocnil jejích rtů, jako by mu došel dech a on se musel nadechnout jejího světla.

Isa se odevzdala a v mžiku se jako trosečnice zachytila vroucích, nenasytných úst, která pohltila její utrpení. Jak jí to chybělo!

„Milujte mě, Jeane,“ zašeptala a zavřela oči.

„Už vás miluji, má paní,“ přiznal se a přitom ji zdvihl ze země a odnášel ji do vedlejšího pokoje.

Když jí obnažil těžká ňadra a spatřil jizvu, kterou jí vypálil François de Chazeron, Isa otočila hlavu. Jean se na ni mlčky upřeně zadíval a pak roztáhl ústa do širokého úsměvu, spokojený s tím, jaký nápad mu právě proběhl hlavou.

Než se s ní pomiloval se vši něhou a zkušeností, již se proslavil, pošeptal jí:

„Tohle znamení bude znamenat konec pána z Volloru, Isabelo. Dáme mu, co si přeje, a ještě mnohem víc. Dopřejte mi svou důvěru, lásko, a já přísahám při Bohu Všemohoucím, že vy i vaši blízcí budete konečně pomstěni.“

Když Philippus dojedl snídani, zaslechl zvonění umíráčku. Stejně jako všichni Pařížané se bez rozmyšlení vrhl k oknu a napnul sluch. Dost dlouho před tím, než

herold vyhlásil smutnou zprávu, se uličkami postupně šířil hukot. V Saint-Maur-des-Fossées právě skonala králova matka Louisa Savojská.

Paříž byla ihned na nohou a na okamžik dala zapomenout na nenávist a zášť. S ní odešla i vznešená dáma. Francie měla smutek.

Philippus zavřel okno. Onoho 23. září 1531 ho tato událost příliš nezajímala a navzdory jeho přirozenému smyslu pro soucit ho napadlo spíš to, že královský pohřeb v chrámu Notre-Dame přitáhne do Paříže mnohem víc lidí a nastane ještě větší zmatek než obvykle. To mu jeho pátrání nijak neusnadní.

Doporučující list měl u sebe, nebyl čas na lelkování. Musel okamžitě jednat a najít Marii.

Jan Kalvín ho přijal s potěšením, byl hrdý na to, že může přivítat známého svého přítele Erasma, jehož ctíl, a radoval se, že mu může pomoci.

„Vynasnažím se vám být co nejvíc nápomocen, pokud mi na oplátku slíbíte, že našemu příteli předáte tento výtisk s věnováním,“ pravil horečnatě a podával Paracelsovi traktát *O svobodě vůle* ve francouzském překladu, vázaný v kůži.

„Vydání z roku 1524?“ podivil se Philippus a opatrně vzal dílo do ruky. „No to je věc...! Přeloženo díky vaší péči a svázáno nad rámec obchodní smlouvy, soudě podle faktury. Unikátní exemplář. Gratuluji!“

Kalvín se nadmul pýchou.

„Ve Francii se překlad zdržel. Abych přiměl mistra k rozhodnutí, chtělo to pár řádek. Tak jsem to zkusil. Rád bych Erasmovi tenhle překlad věnoval jako projev svého obdivu.“

Otevřel knihu a ukázal Philippovi slova, jež jeho nadšené pero naškrábalo na předsádce: „Kéž bych vám jednou mohl dodat látku, která by vás potěšila, jako projev díků za učení, jež jste mi dal. Váš oddaný služebník.“

Graciézně a s dojetím připojil svůj podpis „J. Kalvín“. Philippus zjhl.

„To je krásné věnování, vsadím se, že ho to dojme, protože on je především prostý člověk, který přes všechno své vědění ve svých pětadesáti letech dál věří v evropskou mládež jako nositele nových, správných myšlenek. Předám mu to, tím si můžete být jist.“

„Budete příliš laskav. A teď mi všechno povězte, a nevynechejte nic. Posloužím vám, jako bych to dělal pro sebe.“

A tak Philippus vyhrkl:

„Víte něco o záležitosti týkající se ženy-vlkodlaka?“

Francois de Chazeron rozpečetil spěšný list, jenž mu byl právě doručen. Byl napsán drobným, úhledným aristokratickým písmem. Jeho obsah ho doslova uchvátil:

Vím, kde se skrývá ta, již hledáte. Zavedu vás k ní, pokud mě vyhledáte. Sám.

*Isabela de Saint-Chamond, králova obchodnice s
prádlem.*

Měl dojem, že jméno a firmu zná, u dvora je slyšel vyslovovat z mnoha úst. On sám byl v pokušení tam zajít a nechat si ušít novou košili. Ani na okamžik nepochyboval o tom, co za klepy lze na takovém místě slyšet. Ani na okamžik ovšem nepochyboval ani o své moci a síle.

Přistrojil se a pomyslel si, že udělal správně, když uvedl do pohotovosti svou policii. Pak si osedlal koně a vydal se navštívit onu dámu.

Když jí oznámili, že s ní chce mluvit zástupce policejního velitele, pocítila Isa nedostatek odvahy. Přitom věděla, že se Jean nemýlil. Prikázala, aby Francoise de Chazeron pod nějakou záminkou přiměli k trpělivosti, a poslala pro Jeana, který čekal v jejím bytě z druhé strany zahrady. Zasáhne jen tehdy, pokud to bude nezbytně nutné, ale vědomí, že je v sousední místnosti, jí dodá odvahy, pomůže jí stanout tváří v tvář svému katovi.

Nalila si pořádnou sklenku borůvkového likéru a přiměla se ke klidu. Tolikrát už se stalo, že promyšlený úskok nevyšel. V té chvíli hrála o svůj život, o svou dobrou pověst. Avšak tichý vnitřní hlas jí šeptem připomínal, že dnes je z ní vlivná, nedotknutelná osoba. Sice to byla pravda, ale král František nebyl přítomen. A La Palice už nežil. Zbýval Jean. Jean, který se s ní miloval jako nikdo před ním, dokonce ani Jacques de Chabannes. Jean, který neváhal zabít, aby zachránil Mariinu čest.

Jakmile překročil práh, přitiskl ji k sobě:

„Žádný strach. Nesmíš mu dát najevo, že se ho bojíš. Neznásilní tě, i kdyby ho najednou popadla chuť. Půjde to?“

„Myslím, že ano.“

„Už nelze couvnout. Musí zaplatit. Na tohle nezapomínej. Ať řekne nebo udělá cokoli. V tom je tvoje síla.“

Přikývla, počkala, až se za ním zavřou dveře, a požádala, aby k ní hosta uvedli. Posadila se za svůj psací stůl, aby mezi nimi vytvořila určitou vzdálenost, a odložila krajkový nabíraný límec, který jí zdobil výstřih.

Orámované modrým sametem oblého korzetu se jí jako potupa vyjímalo na kůži hanobící znamení. Byla připravena.

Jakmile se otevřely dveře, ještě několik minut se zaměstnávala svými věcmi, předstírajíc, že dopisuje nějaké psaní, a usilovně se snažila, aby se jí v ruce netřásl pero. Její čelo, sklánějící se nad psacím stolem, zastíralo rysy její tváře, a tak mohla u čekající postavy zaznamenat netrpělivý pohyb. Toho ješitného muže bylo třeba vyvést z rovnováhy. Všude vždy ze sebe dělal pána. Musela obrátit role. Když opět zvedla hlavu, byla klidná.

„Přistupte blíž, urozený pane. Bývaly časy, kdy jste se mnou neměl tolik trpělivosti.“

Když se k ní víc přiblížil, světlo mu zcela odhalilo Isin úsměv, hrdý, téměř drzý, a její vyzývavě napjaté hrdlo.

„Vy!“

Překvapení rozžalo na jeho tváři záblesk krutosti a zvrácenosti.

„Jak dlouho to ještě potrvá, než bude doopravdy po vás?“ vypadlo z něj bezděčně.

„Bohužel, nejspíš jsem se narodila proto, abych vám otravovala život tak, jako jste mně vy otrávil ten můj,“ odvětila.

Francois de Chazeron se hlasitě rozesmál a tím ji tentokrát znejistil zase on. Nedala však na sobě nic znát a využila toho, že bezvládně klesl na židli s opěradly, aby se vzchopila. Nesměla se nechat oslabit svými vzpomínkami. Změřili si jeden druhého pohledem, ale žádný z nich ani nemrkl. Ona už nebyla obětí. Byla obchodnicí s prádlem krále Francie. V tom se Francois de Chazeron nezmýlil. Vlídne prohodil:

„Když jsem tě poznal, byla jsi schopná akorát tak nasypat zrní drůbeži, a najednou se skoro

nepochopitelným zázrakem stane, že ti lichotí nejvýznamnější lidé tohoto království! Musím uznat, že je to působivé.“

To Ise dodalo novou sílu. „Nenávist je občas k něčemu dobrá, milostivý pane. Měla bych vám poděkovat, protože jste mě naučil smyslu pro moc a odplatu.“

„Nechme té společenské uhlazenosti, děvko!“

Vyskočil a opřel se zbělelými klouby prstů o přední část psacího stolu, nachýlený k ní s kyselým úšklebkem na tváři. Isa byla na něco podobného připravena. Srdce se jí rozbušilo ještě prudčeji, když na prsou ucítila Francoisův dech, ale nepohnula se a dál se usmívala.

Jeho to naopak vyhodilo ze sedla.

„Zdá se, že už ti nenaháním hrůzu!“

Napřáhl k ní ukazovák a lehce se dotkl jizvy. Isa se ovládla a zadržela výkřik. Ten dotek ji spaloval jako oheň a zároveň ji utvrzoval v nenávisti. Odvětila s hrdým pohledem pevně upřeným do jeho očí:

„Za třicet let jsem se naučila bránit.“

Posměšně se ušklíbl a pobaveně sledoval obrys vypáleného znamení.

„Líbilo se mi to. Je to zvláštní. Dnes jsi stará žena, a přitom ještě víc žádoucí než tenkrát. Jako by na tobě čas ani nezanechal žádné stopy. Vždycky jsem si myslel, že se ti podařilo nalézt kámen mudrců. Tahle oficína, tvůj věhlas a dokonce i tvoje krása jsou toho dokladem. Patříš mi, Iso, tahle pečeť to potvrzuje. Jsem si jistý, že kvůli ní se žádnému milenci nepodařilo tě uspokojit!“

Isa se přirozeně zabořila do opěradla křesla, a tak se vyhnula jeho pohlazení. Upřímně se rozesmála.

„Jste to ale náfuha! Dokonce i vlci byli lepší milenci než vy. Dnes ve mně vzbuzujete jedině naprostou

lhostejnost, Francois de Chazeron. Paříž je kvůli vám vzhůru nohama, zdržujete svými kontrolami dodávky zboží a škodíte mým věcem. Já vím, kde se skrývá ta darebnice, kterou hledáte. Zbavte nás jí. Nahrává luteránům, křivě přísahá, plive a škodí obchodu.“

„Víš, jaký osud čeká vrahy. Jestli ji usvědčí z viny, čeká ji oběšení a upálení.“

„A co by mi po tom podle vás mělo být?“ odpověděla Isa a pohrdavě se ušklíbla. „Udělal jste ze mě vdovu, když jste mi oběsil manžela a muchloval mě přímo před jeho šibenicí. To si vážně myslíte, že mi může pohled na něčí oběšení zlomit srdce?“

Tvářila se silácký, ale věděla, že ho musí přesvědčit. Francois si ji na okamžik změřil a Isa na chvíli zpyšněla zábleskem obdivu, který vyčetla z jeho očí. Jean měl pravdu. Stala se mnohem silnější, než si myslela. Dokázala se Chazeronovi postavit a to ji očistilo do hloubi duše.

„Ve skutečnosti jsem ti nezanechal jenom svoje znamení, ale udělal jsem tě stejně nelidskou, jako jsem já sám. Mohli bychom spolu dokázat velké věci.“

„Dokázala jsem velké věci bez vás, Chazerone. Dnes bych z vás neměla žádný užitek.“

„Kde je moje dcera?“

Isa se zatvářila překvapeně a jakoby znepokojeně.

„Vaše dcera?“

„Ano, moje dcera, Antoinette-Marie de Chazeron. Ta žebrácká, kterou mi chceš prodat, aby zemřela na popravišti. Seržant, co ho zabili, měl v ruce tohle.“

Vytáhl z kapsy Mariin medailon a hodil ho na stůl. Isa ho uchopila a hodnou chvíli mlčela. Cítila, jak v Chazeronovi narůstá vztek. Vsadil na proradnost.

„Mstivost ti rozhodně nesedí, Iso. Bez tady toho medailonu bych oběsil a upálil vlastní krev. Tím bych bezpochyby pomohl zhojit některé tvé dávné rány. Co se vlastně stalo s tou Alberií de la Faye, tvou sestrou, kterou ten její ustrašený manžel prohlásil za mrtvou? Nic jsem si z ní a z toho dítěte nedělal, dokud jsem u jednoho přítele z Courtille neuslyšel o šedé vlčici. O vlčici, která měla podle slov několika bláznů schopnost se proměňovat v ženu. Právě kvůli tomu jsem tolik usiloval o tohle místo. Dlouho jsem přemýšlel, co se to asi tenkrát stalo v montguerlheské kobce, jak se té couře podařilo zmizet. Ať je to jakkoliv neuvěřitelné, měl jsem dát tehdy na to, co bylo zcela zřejmé – došlo k mutaci. Ta lahvička obsahovala alkahest, že?“

Isa zvedla hlavu a na jemné tváři se jí objevil krutý úšklebek.

„Ano. Kdybyste nevyhnal svou manželku, Alberie by Antoinette-Marii nikdy neunesla. Jenomže vy jste ji připravil o všechno. Vyhledala mě v Paříži, kam jsem se uchýlila, a chystala se požádat o výkupné za malou. Rozmluvila jsem jí to,“

„Kde je teď?“

„Proč bych ji teď měla vydat, když nebude oběšena? Docela dobře bych ji mohla vylákat ven za úplňku.“

Isa se sama podívala vlastní smělosti a krutosti, které teď čerpaly sílu z Francoisova užaslého pohledu.

„Snadno bych tě mohl dát vsadit do vězení za křivopřísežnictví a spolčení s kacíři.“

„Čím byste to prokázal?“

„Za peníze se najde dost falešných svědků.“

„Mám vlivnější známé než vy, Chazerone.“

„Jistě, ale za úplňku může kdokoli poznat podle tváře čarodějníci, za niž tě označím.“

Hlasitě se rozesmál a nedbale se posadil na roh stolu.

„Tohle vzájemné přetahování nás nikam nedovede,“ pokračoval. „Teď už se podobáme jeden druhému. Uzavřeme mír. Vrať mi moji dceru a já zapomenu, co vím.“

„Co tím získám?“

„Neztratíš nic z toho, čeho jsi dosáhla, což je samo o sobě dost, nemyslíš? A kdo ví? Možná nakonec přijmeš to, po čem očividně toužíš. Spolu bychom měli my dva ohromnou moc. Uvědom si to. Ty mi patříš, Iso, a tohle poddanství se ti líbí, jinak bys mě nemohla všechna ta léta tolik nenávidět.“

„Popřemýšlím o tom, Chazerone, ale měl byste vědět, že nebude snadné Antoinette-Marii přesvědčit a vyrvat ji jejím přátelům.“

„Doved mě k ní. A řekneš jí pravdu.“

„Přijdete sám. Bez stráží. Jestli se poleká, uteče.“

„Ostří mého meče ti vezme chuť na úskoky, kdyby tě napadlo mě podvést.“

„Zítra po setmění. Brána Chrámu. Budu vás tam čekat.“

„Budiž.“

Vstal, pozdravil ji mrknutím a spokojeně vyšel z místnosti. Teprve pak Isa, zcela vyčerpaná, složila hlavu do dlaní.

„Byla jsi dokonalá,“ poblahopřál jí Jean, když vstoupil.

„Ale co kdyby Marii ublížil? Co kdyby zjistil pravdu? To bych si nikdy neodpustila.“

„Marie je bystrá a mazaná. Dokáže se bránit, jí se ho podaří oklamat mnohem lépe. Teď pojďme. Musíme se připravit.“

Isa přikývla. Tentokrát jsou čtyři, spojené týmž osudem, týmž spojenectvím, touž silou. Nic se jim nemůže stát.

Omotala své paže Jeanovi kolem krku a vášnivě hledala jeho rty. Francois de Chazeron se mýlí. Nikdy mu nebude patřit.

8.

Abbé Boussart si Philippa důkladně prohlédl od hlavy k patě, jako by dokázal podle jeho oblečení odhadnout jeho upřímnost. Dlouze zaváhal a pak si zhluboka povzdychl. Poskytnout mu informaci, o niž ho lékař přišel požádat, pro něj nebylo vůbec snadné. Janu Kalvínovi, před nímž se měla na pozoru i samotná Isa, plně nedůvěřoval. Kalvín se totiž nikterak netajil, že dává před Lutherem přednost Erasmovi. Nepřišel náhodou tenhle Paracelsus jenom proto, aby narušil jejich shromáždění? Neuzavřel by třeba Kalvín dohodu s Chazeronem s cílem dopadnout to dítě a zničit Isu, která získala velký vliv?

Philippův pohled zůstal přímý, hrdý a upřímný. Vyzařovala z něj hluboká naděje a nakonec abbého přesvědčil.

„Budiž! Pokud je vaše přání najít Marii oprávněné, je mou povinností vám pomoci. Přesto však vězte, že pokud se jakkoliv zapletete do našeho zápasu, budete nemilosrdně odsouzeni.“

„Nejsem žádný zrádce ani křivopřísežník, abbé. Jenom hledám nějakou stopu, abych našel svou dceru.“

„V tom případě vám tento večer půjde o hodně. Uvidíme, kdo vede vaše kroky, zda je to Bůh, nebo ďábel. Jan Kalvín vám ukáže cestu.“

Philippus mu poděkoval a pak se pustil uličkami po Kalvínových stopách. V jednom okamžiku měl pocit, že ho někdo sleduje, otočil se, ale spatřil jen pestrý dav, tlačící se u schodů do Notre-Dame, a jakéhosi žebrajícího

skrčka, který napřahoval k lidem mělkou miskou a prozpěvoval si:

„Spadlá mince, ztracená mince. Ztracená mince, pro miskou žebráka mince nalezená.“

Ve chvíli, kdy se mu postavil do cesty jakýsi kolemjdoucí, muž zmizel. To Philippa vzpružilo. Pokud ho takhle sledují, znamená to, že jeho dcera není daleko. Kalvín mu nechtěl nic prozradit, pouze ho doprovodil do chrámu Notre-Dame a neustále tvrdil, že jemu samotnému nepřísluší rozhodnout, zdali mu může povědět, co ví. To však ještě víc vzbudilo Philippovu zvědavost. Nyní se cítil klidný. Smluvený čas se blížil. Jana, který se uzavřel do opatrného mlčení, se už na nic víc nevyptával. Aby svého nového přítele poněkud uvolnil a ve snaze ukrátit si dlouhou chvíli, pronesl poněkud zvesela:

„Co kdybychom si trochu pohovořili o tom starém Erasmovi?“

Kalvínovi se hned rozjasnila tvář, a zatímco táhl Philippa k jakési hospůdce, utvrdil se jeho společník v naději, že mají před sebou krásnou noc.

Hrozilo, že se nad Paříží strhne bouřka. Inkoustově temnou tmou občas prot'al dlouhý blesk rozšklebenou křečí a osvětlil postavy zahalené v širokých pláštích s kapucí, tisknoucí se k pilíři základu brány vedoucí do Chrámu.

Jean si za žádnou cenu nepřál, aby se Isa ukazovala sama, proto se ji rozhodl doprovodit. Se zbraní v pochvě, ale s dýkou v ruce, nenápadně ukrytou těsně u boku, neohroženě čekal na Chazerona.

Ten dorazil ve chvíli, kdy na zem dopadly první kapky. Zdálo se, kam až oko dohlédlo, že je sám, ale Isa se na to nespolehala. Přiměla své oči a smysly vidět a vnímat vše do větší vzdálenosti, než kam sahal stín.

Francois de Chazeron, imponující svým vzhledem, seskočil z koně a přistoupil k nim s odkrytou tváří.

Isa se neusmívala, hrdá na svůj obraz, který si vytvořila předešlého dne. Pouze mu podala černou pásku.

„Co chceš, abych s tím udělal?“ zeptal se Chazeron posměšně.

„Musím mít záruku, že se sem nevrátíte skryš vyčistit. Jestli chcete zase spatřit Antoinette –Marii, musíte dodržet podmínky.“

„Budiž, když si libuješ v nebezpečí a hře,“ posmíval se rozverně. „Však ti to ještě připomenu, to mi věř!“

„To nebude nutné, Chazerone, mám dost dobrou paměť,“ odvětila, aniž se nechala rozptylovat.

Francois jí věnoval krvelačný úsměv a pak si látku uvázal kolem čela tak, aby mu zakrývala oči.

„Váš kůň zůstane zde. Až se vrátíte, najdete ho tady.“

Jean Latour mu vsunul do pravé ruky krátkou šňůru.

„Já půjdu před vámi a budu držet druhý konec provazu. Na cestě nás nečeká žádná překážka, jenom půjdeme párkrát po schodech, a to vám odpočítám jednotlivé stupně.“

Isa udělala totéž s jeho levou rukou.

„Já budu průvod uzavírat. Pokud se budete držet těch provazů, budeme mít jistotu, že v místech, kudy vás povedeme, nic nevidíte. Jestliže je pustíte, octnete se v nebezpečí.“

„Mnohokrát už jsem mohl zemřít tvou rukou, Iso, ale ani tentokrát nenajdeš odvahu skoncovat se svou minulostí.“

Místo odpovědi pohnul Jean jedním z kamenů tvořících obrubu sloupu a v tu chvíli se objevil průchod.

Kráčeli dlouho tajnou úzkou chodbou spojující Chrám s několika budovami ve Staré ulici a zastavili se v

Alberiiině kobce, do níž se dostali pomocí zvláštního mechanismu. Alberie už je očekávala s Marií a Constantem po boku.

Zatímco se Jean vracel zpátky touž cestou, Isa odvázála Chazeronovi pásku z očí. Na temných zdech tančilo světlo lucerny a Chazeron se beze spěchu rozhlížel a mnul si ruce.

Pohledem spočinul na Marii, k níž si Isa stoupila hned vedle soudků a polic naložených zavařeninami.

„Vůbec se ho nemusíš bát, Marie,“ pravila jí. Pak se otočila k Francoisovi de Chazeron, který nehnul brvou:

„Tohle je Antoinette-Marie. To je ta, kterou hledáte.“

Obešel obloukem schodiště vedoucí ke kuchyni a přistoupil k ní, se špetkou něhy ve tváři. Marie ucouvla.

„Nepřibližujte se k ní,“ zabručel Constant.

„Klid, mladý příteli,“ odvětil Francois, „chci si jenom ověřit, že mi nelhali.“

Vytáhl z kapsy medailon a podal ho dívčině.

„Patří ti tohle?“

Marie se ho hbitě zmocnila a spěšně si uvázala řetízek kolem krku.

„Vaši muži mi ho strhli u řeky,“ zamumlala dotčeně. A pak se podívala Francoisovi přímo do očí.

„Musíte přestat s týráním žebráků. Oni za nic nemůžou!“

„Chtěli tě bránit, ano, já vím, ale byl to jediný způsob, jak tě najít. Víš, kdo je tvůj otec?“

„Bezvěrec, soudě podle vašich zločinů!“ vyhrkla proradně a zvedla bradu.

Francois de Chazeron se usmál. Ta maličká se mu líbila.

„Takže ti řekli, kdo jsem.“

„To mě nezavazuje k tomu, abych šla s vámi.“

Urozený pán z Vollaru si povzdychl a otočil se k Ise:

„Existují nějaké doklady o jejím narození?“

Alberie mu podala rodný list, který vzala s sebou, když s dítětem prchala. Francois ho rozvinul a potřásl hlavou.

„Bylo by snadné, kdybyste tuhle medaili pověsila na krk vlastnímu potomkovi nebo komukoliv jinému, Alberie. Tenhle doklad nepotvrzuje nic jiného než narození Antoinette-Marie de Chazeron.“

„Vyhrň si rukáv, Marie,“ nařídila Alberie.

Dívka na okamžik zaváhala a pak si nadzdvihla krajku u košile. Táhla se tam jizva dlouhá dva palce a Chazeron ji ihned poznal.

„Vzpomínáš si, co se ti tehdy stalo?“ zeptal se Marie vlídně.

„Pamatuju si, že jsem běžela za psem. Myslím, že jsem si hrála. Zakopla jsem o kořen. Těsně u země trčel z hlíny ostrý kámen. Ošetřila mi to teta Alberie. Všude byla spousta krve. Vy jste mi vyhuboval, protože jsem plakala.“

„Jak víš, že jsem to byl já?“

„Protože teta Alberie mi nařídila, abych otce poslechla! Stačí vám to, pane?“ ušklíbla se a svůj podrážděný výraz doprovodila pukrletem.

„Vezmu tě zpátky na Vollaru, abys tam získala vzdělání.“

Marie ucouvla ještě jednou.

„Nikdy!“ vyprskla. „Tady mám všechny své blízké. Tady je moje místo, hned vedle chudáků a reformace. Nemůžete mě nutit, abych s vámi odešla.“

„Reformace bude co nevidět rozprášena. Král nebude dlouho trpět nepořádek, který neustále vyvolává. A na své přátele budeš muset zapomenout. Narodila ses jako

Antoinette-Marie de Chazeron a tvou povinností je dát zemi dědici. Je nejvyšší čas starat se o tvé vzdělání.“

Když Francois de Chazeron uchopil Marii za paži, vložil se mezi ně Constant.

„Nedotýkejte se jí!“ zahřímal výhruzně s rukou položenou na rukojeti dýky.

Ale Chazeron byl rychlejší. Silnou ranou pěstí, mířenou na bradu, ho poslal k zemi.

„Neplet' se do toho, usmrkanče.“

„Zakazuju vám dotýkat se Constanta,“ vyjela na něj Marie, která chtěla příteli pomoci zpátky na nohy. Chazeron ji zadržel.

„To stačí, huso hloupá! Alberie tě unesla z tvého domova a ty jsi dnes pro tyhle potvory jenom zátěž. Kdyby to nebyla pravda, tak bych sem nepřišel.“

„Nevěřím vám. Vidíte, že nedovolíte, aby si mě odvedl?“ zasténala a otáčela se k Alberii a Ise.

Ale ty se od ní odvrátily a přistoupily ke Constantovi, který se zvedal ze země a z očí mu sršely blesky.

„Ten muž mluví pravdu, Marie,“ potvrdila jeho slova Alberie laskavě. „Unesla jsem tě tvé rodině, abych se mu pomstila. Jsi ze vznešeného rodu. Nastal čas, abys opět zaujala své pravé místo a společenské postavení.“

„Ne!“ vykřikl Constant, ale Isa ho zadržela:

„Nech ji odejít, Constante. Tak je to lepší, věř mi.“

„Mně na pravdě nezáleží, odmítám s vámi odejít!“ prohlásila Marie a pokusila se mu vymanit.

„Výborně,“ rozjařil se Chazeron, „pak musíš vědět, že všechnu tu pařížskou chátu nechám povraždit. Začnu tím jejich slavným králem Bubákem a potom hned vystřadím jednoho po druhém tyhle spiklence reformace, až kolem tebe nezůstane nic než trosky rodiny, za jejíž dědičku se považuješ.“

Marie hrozně zbledla a znehybněla. „To neuděláte, že ne?“ hlesla.

„A kdo mi v tom zabrání? Je to v mé moci, to víš. Jenom na tobě záleží, jestli se tvoji blízcí zachrání!“

„Na to nemáte právo,“ rozzuřila se, na pokraji slz.

„Ale ano, na to mám právo. Jsem tvůj otec, Antoinette-Marie!“

„Ne!“ zahřímá mocný hlas za Francoisovými zády.

Isa vyjekla překvapením, což Chazerona přimělo k tomu, aby se otočil. V cestě mu stál Philippus, tyčící se na stupíncích schodiště s nabitou krátkou mušketou v ruce.

„Je čas zaplatit za vaše zločiny, Chazerone! Pusťte to děvče,“ nařídil.

V tom okamžiku se otevřely dveře do podzemí a dovnitř vtrhli dva strážní a křikli na Chazerona, aby uskočil stranou. Philippus si nestačil uvědomit, co se děje. Cítil, jak jím něco mrštilo dopředu právě ve chvíli, kdy vyšla rána. Zřítíl se ze schodů, svalil se na udusanou půdu a na břicho se mu vrhla skučící hora masa. „Ma!“ zaječela Marie.

Isa s Alberií se ztrhanými rysy ve tváři jako by zkameněly nenadálostí a prudkostí útoku. Marie se Chazeronovi hbitě vytrhla a poklekla u spleti obou těl v místě, kde měla hlavu, a zírala na šířící se šarlatovou skvrnu.

Otupělý Philippus byl obklopen ozbrojenci a na sobě měl vlčici. Už nekňučela, jen mu probodávala oči smaragdovým pohledem plným něhy.

„Ma...“,“ zašeptala Marie.

Aby ji uklidnila, šedá vlčice jí olízla ruku.

„Ona vás zachránila,“ pravila Philippovi, tváře zalité slzami. „Proč? Proč, Ma?“

„Já jsem tvůj otec, Marie,“ osmělil se pronést šeptem Philippus sevřeným hrdlem a zadržoval dech, aby se ujistil, že Ma tluče srdce, těžce a pravidelně.

Marie něžně pohladila Ma na krku. Když Francois odstrčil své muže, aby ji popadl, zašeptala tak tiše, aby ji slyšel pouze Philippus:

„Tak ji zachraňte! Zachraňte mi mámu...“

Philippus ovinul paže zvířeti kolem krku a podíval se na Francoise, vlekoucího Marii za sebou a vykřikujícího směrem k ženám:

„Jsme si kvit, Iso! Už mi nelez do cesty. Nebo zemřeš jako tahle vlčice.“

Chazeron, jemuž kryli záda dva příslušníci stráže, zmizel s Marií v úzké chodbě. Když byli pryč, vrhla se Isa k oběma přitisknutým tělům. Philippus se neodvažoval pohnout, nos zabořený v srsti vlčice. Jejich slzy se smísily se zoufalou něhou.

„Žije...?“ zeptala se Isa s krvácejícím srdcem.

Než mohl Philippus odpovědět, zvedla Ma tlapu a položila ji na ruku, kterou k ní Isa natahovala.

„Všechno bude dobré, jsem tady,“ zašeptala něžně.

„Jste zraněný?“ zeptala se Philippa přísně. „Ne, ne tak, jak si představujete.“

„Tak se nehýbejte. Musím se ujistit, že nehrozí nic zlého, když Ma přemístíme.“

„Nijak nespěchejte.“

Nechápal, už ničemu nerozuměl. Nechal Isu prohlédnout zranění zvířete a zjistit, jak je hluboké. Z vlastní pozice nemohl vidět, kam byla zasažena. Vnímal jen její utrpení, třebaže smaragdový pohled planul žhoucím ohněm. Stejným jako kdysi v Loralininých očích. Cítil, jak se mu přes košili do hrudi otiskuje zlatý

křížek z tepaného zlata. Všechno bylo zmatené. Zoufale zmatené.

Philippus se s Kalvínem dostavil do Alberiina příbytku, vešel dovnitř podle luteránského zvyku, aniž čekal na odpověď. Hlasy je zavedly ke schodišti do sklepa, jímž se chodilo do kuchyně. Philippovi netrvalo dlouho a poznal Chazeronův hlas, prolínající se s Mariinými prosbami.

Vytáhl svou krátkou mušketu, kterou kdysi dávno zvedl ze země na bitevním poli, aby se kryl při ústupu, a již nosil stále u sebe, ukrytou pod kabátcem.

Kalvín, smělejší v rozpravách než v činech, se držel vzadu, a tak se Philippus rozhodl, že zasáhne.

V tu chvíli měl v sobě naprostý zmatek. Pohledem okamžitě poznal Loraline a Alberii, jak Marii proti její vůli obětují tomu netvorovi. Nechápal to. Sotva mu došlo, že ta, již považoval za Loraline, je ve skutečnosti někdo jiný, a byl zcela ohromen tou zdrcující podobností. Zatímco ta, již miloval, umírala přitisknutá k jeho tělu. Zpoza pachu zvířete cítil Loralininu vůni, již opět poznával. Tato zvláštní vůně mezi ženou a vlčicí, která ho tolikrát zaplavila touhou a láskou v montguerlhské jeskyni.

Alberie s Constantem přistoupili na Isino zavolání blíž. Mladíček se schoval své tetě do náruče a hlasitě vzlykal.

„Silně krvácí, ale žádný životně důležitý orgán zasažený není. Je potřeba vyjmout kulku. Myslím, že jste chirurg,“ vyhrkla Isa směrem k Philippovi, „budete mi asistovat. Na můj povel ji zvednete,“ nařídila přihlížejícím.

Jean Latour, který se znovu objevil, vsunul ruce pod raněný bok.

Isa napočítala do tří a všichni společnými silami naráz nadzvedli tělo. Isa pak vsunula mezi vlčici a Philippa silné plátno.

Philippus vstal, zkřehlý chladem od podlahy z udusané hlíny a váhy Ma. To už podivný průvod odnášel nosítka a opatrně vystupoval po schodech. Když se i on dostal nahoru, zachytil pohled Kalvína, který na něj otráveně čekal, aniž se za celou dobu pohnul.

„Neměl jsem čas...“, spustil.

Ale Philippus ho ihned zarazil:

„To není důležité.“

Kalvín si zkroušeně povzdychl a pak Philippovi přátelsky poklepal po rameni.

„Osud je na pochodu. Pojďme s ním, příteli.“

Philippus kráčel s těžkým srdcem těsně za ním. Právě opět ztratil svou dceru. Loraline neztratí. Vždycky ho milovala, bez ohledu na jeho vzhled. Dokázala mu to tím, jak se instinktivně zachovala. A i když mohl působit úchylně, jak ji tak k sobě tiskl, v tu chvíli pochopil, jak je jeho vlastní existence nesmyslná. Jak čekal na tento okamžik proti veškerému zdravému rozumu. Jak ji má on sám ještě rád.

Několika dlouhými kroky dohnal Alberii s Constantem, kteří podpírali vlčici její krásnou hlavu.

„Jste pitomec, Philippe,“ houkla na něj Alberie přes rameno.

„Zachráním ji,“ to jediné utrousil na svou obranu.

S nesmírnou lítostí se zahleděl na řetízek, který se při každém kroku otřásal na zakrvácené hrudi Ma, a začal se v tichosti modlit, zatímco ji v kuchyni pokládali na stůl.

Operace trvala dlouho a Philippus asistoval, jak uměl nejlépe, Isinu zákroku. Na nic se neptal, když Alberie vyslovila jméno, jež slyšel tolikrát z Loraliných úst.

Všechna vysvětlení přijdou později. V řetězu dní chybělo tolik článků, že by se musel zbláznit, kdyby jen popřál sluchu šepotům své duše. A tak se rozhodl hledat útočiště v činech.

Isa věděla, kde a jak zasáhnout. On by nemohl. Samozřejmě že mnohokrát viděl Loraline léčit raněné vlky v jeskyních uvnitř hory, poslouchal, naučil se jejich anatomii z jejích úst. Ale to všechno bylo tak daleko. Kolik lidí mu zemřelo pod rukama na bojištích, kolik vyndal střepin a nebylo to k ničemu? Isa dávala příkazy, on se podroboval. To, jestli pochopila, kdo je, a jak se na něj dívala, pro něj bylo pramálo důležité. Na čele jí vyrážely velké kapky potu. Alberie přiložila Ma na čenich hadr namočený do uspávacího prostředku. On podával nástroje, přidržoval roztahovače, dohlížel na to, aby Jean držel svítilnu ve správné výšce. Co nejvíc se v sobě snažil živit pocit, že je užitečný, aby zapomněl na svůj strach. Na panický strach z toho, že viděl, jak se pod vlčicí znovu objevila žena.

„Jestli zemře, vrátí se jí její vzhled,“ potvrdila mu Alberie stranou. „Modlete se, Philippe, abyste už nikdy neviděl její tvář.“

To mu nahánělo hrůzu. Tím spíš, že tu tvář, již ukradl Chazeron, měl před očima prostřednictvím Isy. Navzdory rokům, několika nenápadným vráskám, sotva sytějšímu odstínu v jejím pohledu, byla jako zrcadlo. Zrcadlo, z něhož by vypil všechny slzy světa, aby zapomněl na trýzeň svých blízkých.

„Dokončete to, jsem vyčerpaná,“ nařídila mu Isa.

Usmívala se a Philippus cítil, jak ožívá.

„Šijte ve směru srsti, totéž platí pro lebku, jinak bude jizva bolestivá,“ poznamenala ještě před tím, než si osušila vlhké čelo.

Philippus přikývl. Isa oznámila, že kulka pronikla pravým bokem a odrazila se od žeber sotva půl palce od plic.

Ma měla štěstí. On také. Ta kulka by ho zabila. Snažil se zašít ránu, do níž Isa nalila plnou sklenici makového roztoku. V tu chvíli z rány vytryskla čistá, jasně červená krev, vyplavující poslední nečistoty.

„Nezanítí se to,“ prohlásila.

Ale to už věděl i on. Loraline ho naučila znát zázračné vlastnosti bylin a zasvětila ho do umění jejich užívání nejrůznějšími způsoby. Copak si sám nevyzkoušel jejich účinnost? Když skončil s obvazováním rány, Alberie sňala z čenichu Ma plátno. Pak klesli na dřevěnou lavici opřenou o zeď. Všichni čtyři.

Constant spal dlouho v přilehlé místnosti, stočený do klubíčka. Kalvín usoudil, že bude dobré, když se vrátí domů, ale předtím dal ještě vědět chudákům i reformistům, že do jejich hnízda násilně vtrhli Chazeronovi muži, a proto bude lepší neshromažďovat se do doby, než bude vydán nový rozkaz.

Alberie zavřela oči a opřela se o zeď. Byla schvácená, vyčerpaná, ale spokojená. Ma měla pravidelný dech a stále ještě spala. Ise a Philippovi se nedařilo odpoutat pohled od dřevěného stolu, kde se krev začínala srážet.

„Odvedla jste pěknou práci, Iso,“ poznamenal upřímně.

Isa k němu otočila tvář s kruhy pod očima, místy ještě pruhovanou načernalou rudou barvou.

„Vy taky, příteli, hlavně se vám povedl ten bláznivý zásah.“

„Měli jste pomstu na dosah,“ odpověděl. „Nechápu to. Co se stane s Marií?“

Isa se upřímně usmála.

„O ni si starost nedělejte. Ta scéna, kterou jste viděl, byla do puntíku sehraná. Věděli jsme, že Chazeron rozestavěl své muže kolem brány Chrámu. Chudákům nic neunikne, dokonce ani když si jich nikdo nevšimne. Zvenku se průchod otvírá jen obratným manévrem, na který vojáci ve tmě nemohli přijít. Jean se vrátil, aby jim otevřel, a pak je dovedl až sem.“

„Ale proč?“

„Bylo třeba, aby si Chazeron myslel, že Marii odvádí proti její vůli. To byl jediný způsob, jak docílit toho, aby neměl žádnou pochybnost. Dopraví ji na Vollore.“

„A co pak?“

„Pak? Pak zemře.“

Philippus se zatvářil pochybovačně. Isa mu přátelsky položila ruku na předloktí.

„I já jsem měla před tou smělou léčkou pochybnosti, ale Marie mě přesvědčila. Ještě včera jsem přemýšlela, po kom zdělila takovou vytrvalost, takovou odvahu, a říkala jsem si, že je to možná tím, že jí v žilách koluje krev Françoise de Chazeron. Mýlila jsem se. Docela jistě se podobá svému otci. Prosím vás, abyste mi odpustil, Philippe. Nebýt mého sobectví, mého šílenství, tak byste to dítě vychoval společně s Loraline, věci by měly svůj řád a všichni bychom byli šťastní.“

„Jak jste uhodla, kdo jsem?“

„Stejně jako vy i Ma všechno s napětím sledovala a měla se na pozoru, skrytá ve stínu, připravená zasáhnout, kdyby se Chazeron pokusil Marii ublížit. Potom jste se zčistajasna objevil vy a ona vás strhla k zemi, aby vás zachránila. Nevěděla jsem, jak se jmenujete, ale Alberie v úleku z toho, co se stalo, tiše vyslovila vaše jméno, a tak dala skutečnou podobu tomu, co jsem jenom cítila. Život se neobětuje bezdůvodně. Ma je zvíře, má vyvinutější pud

sebezáchovy než lidé. Pokud jste pochyboval o lásce mé dcery, nyní jste dostal důkaz, že se změnil pouze její vzhled.“

„Na tom mi pramálo záleží. Byl jsem jen zmatený vaší podobností, myslel jsem si, že k proměně u ní docházelo periodicky jako u Alberie. Kdybych to věděl, nikdy bych ji nevystavil takovému nebezpečí.“

„Bude žít.“

„Neexistuje způsob, jak jí vrátit její pravou tvář?“

„Bohužel! To si myslíte, že bych se smířila s osudem, kdyby bylo možné něco udělat?“ odvětila Alberie s trochou sarkasmu v hlase.

Philippus k ní otočil tvář. Ani neotevřela oči. S hlavou zvrácenou u zdi vypadala, jako když spí.

„Proč tedy ta lež? Nikdy bych ji neopustil.“

„Nechtěla vás odsoudit k tomu, abyste žil odloučený od lidí v těsné blízkosti zvířete, jak to dělala po celé roky s Cytharem. Už jste nepatřili do téhož světa. Milovala vás.“

„To všechno je vaše chyba. Kdybyste mi byla dovolila, abych ji odvedl, dokud byl ještě čas...“ vyhrkl nechtě.

„To není tak jednoduché, Philippe,“ namítla Isa. „Věřte mi. Musela jsem se znovu naučit žít, abych přišla na to, že mám Loraline ráda, že jsem udělala velkou chybu, když jsem ji nechala uvěřit, že jsem zemřela. Chtěla jsem vyostřit její nenávist, aby Chazeron zemřel přímo rukou té, jež byla počata jeho krutostí. Tahle jediná představa mi dodávala sílu přežít každý další den. Když jsem svou dceru chovala na klíně, představovala jsem si ji jako nelítostnou zbraň, která mě bez výčitek očistí od pohany způsobené jejím rodičem. Nepochopila jsem, do jaké míry jsem od ní odtržená, že není nic jiného než dítě.“

Mé dítě. Ve chvíli, kdy jsem se vrátila, abych se pokusila napravit své chyby, bylo už příliš pozdě. Takže má sestra lhala i mně. Pravdu o Marii, Ma i o vás jsem se dozvěděla docela nedávno. V tu chvíli jsem také měla Alberii za zlé, že mě držela daleko od mých blízkých. Dnes vím, že měla pravdu. Poslední roky jsem se snažila začít žít úplně nový život. Copak by to šlo, kdybych se denně setkávala s pohledem Ma? Copak bych se vůbec mohla smát a neodsuzovat se za svou chybu? Copak bych si dokázala dostatečně odpustit, abych mohla vzdorovat Chazeronovi? Ma a já jsme kvůli mé nevědomosti našly jedna druhou odlišným způsobem. Dokázala mé omyly pochopit. Dokázala mi odpustit. Neporadila jsem žádnou stvůru, Philippe, byla počata v hrůze, zvrácenosti, ale přesto nosí ve své duši to nejušlechtlejší, nejkrásnější světlo. Nepochybně díky lásce, jíž jste ji zahrnul.“

„Tak často jsem bez ní ztroskotal,“ přiznal se dojatý Isiným důvěrným tónem.

„Chazeron zaplatí, Philippe.“

„To mi nestačí, paní Iso. Bůh je mi svědkem, že jsem vědění nashromážděné během let nezískal nadarmo. Když bude třeba, obětuju tomu zbytek života, ale vrátím jí její podobu. Vrátím vám vaši dceru, Iso, a učiním z ní svou manželku. To vám slibuji.“

9.

Huc de la Faye žasl, když po jeho pánovi vystoupila z kočáru Marie. Měla opuchlá víčka a růžové skvrny na pleti obličej, otlačeného od okraje nabíraného límce, na němž si zdřímla, ale byla tak spanilá, doslova jako růžové poupátko. Marie překvapením vyvalovala oči na velkolepou stavbu, ale ještě víc na něho. Huc se spokojil s tím, že se jí poklonil. Doufal, že Philippus najde Marii první. Jelikož se tak viditelně nestalo, bude muset zemřít, protože zradil svého pána. Byl s tím srozuměný od chvíle, kdy dostal od Francoise dopis. Posílen touto jistotou upřel na Chazerona, když se opět narovnal, přímý, hrdý pohled.

„Antoinette-Marie, tohle je můj správce Huc de la Faye,“ houkl Francois s nasupeným výrazem.

„Vy jste manžel tety Alberie?“ zeptala se hned Marie a s úsměvem k němu přistoupila.

Huc cítil, jak se mu při zmínce o jeho ženě sevřelo srdce. Přikývl a dodal rozechvěle:

„Srdečně vás u nás vítám, slečno Antoinette-Marie.“

„Zaved ji k Benediktě, ať jí dá připravit nějaký pokoj, přichystat koupel a vynést nahoru zavazadla. Hod' sebou. Musíme si promluvit.“

Řekl to chladně, stroze. Huc si z toho nic nedělal. Už dlouho mu bylo jedno, jestli zemře. Jeho jedinou starostí byla Marie. Galantně jí nabídl rámě se slovy:

„Zavěste se, slečno, doprovodím vás.“

„Na mou duši, Hucu!“ zvolala Marie se smíchem, „Vy jste opravdový kavalír. To se o jistých lidech říct nedá,“

dodala a vrhla pohrdavý pohled na Francoise de Chazeron.

Nic jí na to neřekl, jen se za nimi díval, jak vcházejí do zámku, a užíral se vztekem. Však se ta mrška ani nenaděje a provdá se za nějakou vznešenou partii. Na Volloru už správce nepotřebuje. Přišel čas se Huca de la Faye zbavit. Vykročil hned za nimi rozhodným krokem, aby dal pokyny sloužícím.

„Doprovodte mě, Hucu,“ požádala Marie, když ji chtěla správcová zatáhnout ke kamennému schodišti. „Váš otec mě očekává,“ namítl nepřesvědčeně. „On přece počká! No tak!“

Upřímně mu podala ruku a Huc šel za ní, sledován Benediktiným káravým pohledem. Přitom neřekla ani slovo. Správce měla ve větší úctě než svého pána.

„Nechte nás, Benedikto, otec chce, abyste mi dala připravit koupel. A já ji opravdu potřebuju jako sůl. Pospěšte si!“

„Totiž, slečno, není vhodné, abyste takhle...“

„Jděte,“ nařídila mile a umíněně při tom našpulila ústa. „Dodržování dobrých způsobů, které se po mně chce, se začnu učit až od zítřka. Pro tuhle chvíli jsou má přání rozkazem, Benedikto.“

„Rozumím, slečno.“

Za jejím zkormouceným obličejem zapadly dveře. Huc byl takovou krásou a sebevědomým vystupováním zcela okouzlen.

„Milý Hucu,“ spustila a vzala ho za ruce, „teta Alberie vám po mně vzkazuje, že vás mnohokrát líbá. Vím, že jste mě nejednou zvedl, když jsem klopýtla a zranila se, a taky si na vás vzpomínám mnohem víc než na jiné tváře, které se mi moc neuchovaly v paměti.“

„Jsem tak rád, že vás zase vidím. Ovšem o něco méně, když vás vidím vedle něho,“ přiznal se. „Stala se z vás tak krásná dívka, Marie. Tak silná, zdá se...“

„Ještě víc, než si myslíte, Hucu. Máme málo času a já vám nesmím nic říct,“ zašeptala, „ale důvěřujte mi. Teta Alberie mi řekla, že vás Chazeron bude chtít potrestat. Přijměte jeho rozsudek a spolehněte se na mě.“

Huc vytřeštil oči, ale Marie si položila prst na ústa a mrkla na něj. Pak si stoupla na špičky a vtiskla mu na drsnou tvář něžný polibek.

„A teď běžte. Určitě už je vzteky bez sebe.“

Předešla ho, otevřela dveře a šibalsky ho vypoklonkovala. Zneklidněný, ale naplněný důvěrou sešel Huc dolů po schodech a vstoupil do Francoisovy pracovny.

Když Marie v pokoji osaměla, vrhla se k oknu a spokojeně přehlédla zrakem zahrady pokryté zlatohnědým listím. V Auvergne klepal na dveře podzim.

„Však se ani nenaděješ, Francoisi de Chazeron, a tohle všechno bude moje.“

Vesele se zatočila jako při tanci a pak padla s rozpjatýma rukama na lože s nebesy.

„Ples vlčic může co nevidět začít!“

Když se ohlásila Benedikta, krácející před neckami, které přinášela dvě děvčata, našla Marii s jiskrnýma očima a úsměvem na rtech.

„Pozítří za úsvitu tě čeká šibenice,“ oznámil Francois ve chvíli, kdy za sebou Huc sotva stačil zavřít dveře.

Stál k němu otočený zády a jeho tvář zkřivená hněvem se ztrácela ve výjevu, který se odehrával za oknem. To vedlo do ohrady, kde podkoní dokončoval drezuru válečného oře. Muž nešetřil ranami bičem, aby koně

přiměl klusat v kruhu, který mu vymezil. Každé šlehnutí do zadku zvířete v Chazeronovi mírnilo touhu zbít správce do krve.

Otočil se k němu čelem, ruce stisknuté, jako by svíraly pomyslný bič, schované za zády. Huc s takovým rozsudkem počítal. Nic nenamítal. Francois se popuzeně uchechtl:

„Ty jsi byl vždycky pěkný vykuk, Hucu de la Faye. Dokonce i dnes. Už dávno jsem tě měl potrestat. Myslel sis, že svoji milou uklidíš z dosahu mé spravedlnosti a ještě se pomstíš tím, že mě připravíš o dceru. Nikdy jsem tvé lži neuvěřil. Nikdy. Ale celkem vzato mi na tom ani nezáleželo. Svým činem jsi mě zbavil mé vlastní manželky. Zvolila si klášter, čímž odešla z mého života a zanechala mi svůj majetek. V podstatě jsi mi prokazoval službu, vzhledem k tomu, že tvá otrocká poslušnost neměla mezí, soudě podle tvého dokonalého správcovství. Pokud jsi ovšem nespravoval Vollore jenom pro Antoinette-Marii. Není to nápad Alberie, Hucu, zařídit, aby se znovu objevila, jakmile zemřu? Je to moje jediná zákonitá dědička. Věděl jsi, že Isa žije?“

Huc, viditelně otřesen, zesinal. Tohle netušil. Nic na to však neodpověděl. Francois začal přecházet sem tam po místnosti, jak to u něho vídal tolikrát, když sledoval své myšlenkové pochody, z nichž měl zamotanou hlavu.

„Samozřejmě že ne, tys to nevěděl. Budeš muset vzít na vědomí skutečnost, milý Hucu. Ta, kterou jsi miloval a již jsi chtěl chránit, tě zradila. Získal jsem zpátky svoji dceru, ale Antoinette-Marie se nikdy nestane dědičkou Volloru. Měl jsem čtyři nemanželské potomky a ty se chystám prohlásit za manželské, jakmile bude tahle malá mrcha pod čepcem. Svazek, který to manželství scelí, mi splatí intriky, které jste spřádali. Je hezká, živá. Za pár

měsíců ji představím králi a požádám ho, aby byla přijata do služby budoucí manželky mladého Jindřicha, vévody Orleánského. Její postavení velmi rychle přiláká nápadníky z nejbohatších rodin. Ale ty už se toho nedožiješ, Hucu, ani tvoje žena, a dokonce ani ta nešťastnice Isa. Bídne zajdeš. A pak, jakmile se vrátím do Paříže, přijdou na řadu ony. Osobně se postarám o luterány, které podporují, a o ubožáky, kteří otravují pařížské ulice. Král mi bude o to víc nakloněn. Opravdu bys býval udělal líp, kdyby ses držel svého správcovství, Hucu. Kastelánství na Vollaru je už dočista unavené tvými komploty.“

„Než umřu, zbývá mi ještě osvětlit jeden bod. Jde zkrátka a dobře o poslední vůli,“ ozval se Huc jízlivě.

„To se rozumí samo sebou,“ souhlasil François, jehož taková pýcha popudila.

„Guillaume de Montboissier – ať jeho duše odpočívá v pokoji – byl přesvědčený, že jste zavraždil kněze, spěšně vyslané na jeho doporučení, aby celou věc vyšetřili a přistoupili k vymítání ďábla. Vzpomeňte si, bylo to sotva pár týdnů předtím, co jste uviděl Isu ve Fermouly a zničil život jí i mně.“

„Ten bláznivý abbé si představoval, že mě může nutit, abych omezil činnosti, jimiž jsem se horlivě zabýval. Přišel se přimlouvat za ty mizerné usmrkance, na kterých jsem dělal pokusy. Ve jménu křesťanského milosrdenství!“

François se zlomyslně zasmál. Najednou vypadal šťastný, že může povolit uzdu svým vzpomínkám, podle stránce své duše. Huc znechuceně zavrtěl hlavou.

„Takže měl pravdu. Zamordoval jste kleriky a děti taky.“

„Zapomínáš na několik panen. Ano, během víc než patnácti let jsem jim pokaždé vyrval srdce a ještě tlukoucí jsem ho přihodil do svých tekutých léků, trepanoval jsem jim lebku, abych jim mohl vysát mozek, využíval jsem všech těchhle důmyslností a ještě mnohem víc, abych našel alkahest. A to je vznešená věc. Přeměnit olovo ve zlato, dosáhnout věčného mládí. Bez výčitek. Často pro svoji rodinu znamenali zátěž. Ročně jsem si jich nebral víc než dva, pokaždé u příležitosti slunovratu, za úplňku, jak předepisují mnohá pojednání. Jednou v noci mě Guillaume de Montboissier zahlédl, jak jednoho z nich odnáším k zámku, a od té doby už ho nikdo nikdy neviděl. Pokoušel se na mě vyvinout nátlak – když mu budu přispívat na kapli, nic prý neviděl. Pěkná církevní morálka, nezdá se ti? Vysmál jsem se mu do obličeje. Neměl žádný důkaz. Tak ho napadlo poslat na mě ty legáty, aby mě obvinili z čarodějnictví a z obcování s ďáblem. A jelikož jsem slyšel spoustu povídaček o tom, že se v blízkosti pachtů objevuje šedá vlčice, přehodil jsem si přes sebe vlčí kůži. Zabil jsem je a rozsápal jejich těla, aby to vypadalo, že je zadávilo to zvíře. Pak mi vstoupila do cesty Isa. Nevím, odkud vzala tu moc. Po ženských předcích, hlavně po její bábě Posedlé, kterou kdysi označili za čarodějnici. Přesto by si nikdo nedokázal představit Isu jako vlkodlaka. Ukázal jsem tehdy abbému z Moutieru chlupy, které mi ulpěly na kabátci poté, co jsem si ji vzal, a přiměl jsem ho k tomu, aby je porovnal s těmi, co se našly v dlani poslední mrtvolky klerika. Přesvědčil jsem ho, že vrahem je ta žena a že všechny mnichy a děti mohla za úplňku zamordovat jedině ona, já nebudu mít žádné zábrany a klidně nechám upálit její blízké na hranici, jestli se ještě opováží mě špinit svým podezříváním. Myslím, že chtěl stejně jako ty

chránit tuhle Alberii, kterou jsi pojal za manželku. Vzal si život. Dokonce jsem se plácl přes kapsu a koupil jsem si odpustek za to, že jsem tu čarodějnici zneužil. Abych očistil svou duši a své tělo za předpokladu, že do mě v okamžiku spojení vstoupil Ďábel. Člověk musí být blázen, aby takové povídačce uvěřil! Pravda je, že si z těch životů obětovaných ve prospěch vědy stejně nic nedělal. Ukojil svou ješitnost. Na fronton své kaple nechal pro budoucí pokolení vyrýt své iniciály. Málo mu záleželo na tom, že ty moje byly napsané krví na stěnách athanoru. To stačí. Byl jsi dobrý člověk, Hucu de la Faye, a jako takový i zbabělec bez ctižádosti. To je tvůj jediný zločin, kterým ses provinil, ale odsuzuješ se tím.“

Vyrovnaným krokem zamířil ke dveřím a otevřel je.

„Odved'te ho do žaláře a zavolejte abbého, aby ho vyzpovídal.“

„Ještě poslední otázka. Vy jste rezignoval na alkahest, Francois de Chazeron?“

Françoisovi se zablýsklo v očích.

„Nikdy! Jeho tajemství má Isa. A král mi dá bez potíží její ruku. Jak sám víš, neexistuje žena, která by před svým manželem dělala drahoty, když po ní vlídně žádá úcty...“

Huc se nechal bez odporu odvést, jak to Marii slíbil, ale žaludek se mu obracel kyselou nevolností. A zatímco Françoisův smích šílence ve vlhkém chladu kobky postupně slábl, nemohl se ubránit naději v poslední zázrak. Bylo nepředstavitelné, že by Bůh mohl dál zavírat oči před utrpením tohoto kraje.

„Pokud necháte mé lidi na pokoji, dám vám alkahest.“

François zvedl hlavu skloněnou nad psacím stolem. Před ním stála Marie, vzpřímená a hrdá, s očima plnými ovládaného hněvu. Neslyšel ji vstoupit. Ve svých

mandlově zelených šatech vypadala úchvatně. Jak daleko měla do divošky, již zatkl v pařížských ulicích! Překvapeně a s obdivem si ji prohlížel. Usmála se na něho.

„Pusťte Huca a ušetřete mé přátele, otče, protože jsem vaše dcera a musím vás tak oslovovat. Znáám tajemství tety Isy. Zapomeňte na ni, zapomeňte na ně a já se s vámi o to vědění podělím. A získáte tím ještě mnohem víc.“

François pokrčil obočí. Marie cítila jeho zájem v záblesku jeho zřítelnic. Přistoupila k němu a přes psací stůl mu šeptem oznámila:

„Znáám vaše úmysly. Slyšela jsem všechno z toho, co jste si řekli s Hucem. Chudáci mají tu výhodu, že dokážou špehovat, ale nikdo je při tom nevidí... Podvolím se vám. Ve všem. Budu pokorná a poslušná, jak se sluší a patří, a spíš než prostřednictvím nějakého výhodného sňatku vám vydám bohatství, které dřímá pod vašima nohama a jež vám zanechala Isa tím, že utekla.“

François usazený v křesle ztěžka opřel lokte o opěradla. To děvče se mu rozhodně líbilo. Opravdu patřila k jeho potomkům, docela určitě. Přesto namítl:

„To jmění, o němž mluvíš, mi posloužilo k zaplacení dluhů a koupení pár výhod. V jeskyni už nezbylo nic, slečno Vševedko.“

Marie se usmála ještě víc. Lehounká jako pírkó se vrhla do křesla, jež na kůži vycpaných částí prozrazovalo zub času, a pobaveně zabubnovala prsty na opěradlo.

„Slečna Vševedka proti urozenému pánu Fešákovi Mazanému! To by byl pane pěkný název pro komedii, nezdá se vám, otče? Protože vy samozřejmě nejste takový lišák, jak se může zdát... Myslíte si, že by byla teta Isa tak hloupá? Nechala vám jen pár drobků z toho, co jí

pomohl získat alkahest. Jenom drobky. Vím to. To zlato, tu horu zlata, jsem na vlastní oči viděla.“

François s námahou polkl. Byl zsinálý žádostivostí a potupenou pýchou. Marie se bavila na jeho účet, mohl jí to číst v obou dolíčkách vzdorovité tváře, a přesto mluvila pravdu. Cítil to. Věděl to. Alkahest byl stále ještě na Montguerlhe.

„Vyprávěj mi o tom,“ vyhrkl dychtivě.

Pomsta působila Marii chorobné potěšení. V hloubi duše jásala. Isa s Alberií nelhaly – pro kámen mudrců byl schopen všeho. Vyprávěla a při tom šetřila účinky svých slov, to hlavní si schovávala na konec.

„Teta Alberie pravidelně odjížděla z Paříže na návštěvu příbuzných v auvergueském kraji, jak říkala. Vracela se odtamtud s dvěma pytli plnými zlata, z nichž se platily všechny záležitosti a pak taky její, Isiny a všech chudáků, když byli v nouzi, ale i ty, co sloužily reformaci, formou užitečných darů na vydávání Lutherových nebo Erasmových knih. Neměla jsem z toho žádný rozum. Jednou, to mi muselo být deset nebo dvanáct let, už ani nevím, se mě na ten majetek zeptal Constant. Odpověděla jsem mu, že já o tom nic nevím, ale že moje teta je velmi bohatá. ‚Proč potom nežije na královském dvoře? Všichni šlechtici jsou přece tam! A jenom šlechtici jsou bohatí,‘ odvětil mi. To pro mě znamenalo objev. Měl pravdu, v tom všem bylo něco divného.

S Constantem a jeho malou sestřičkou Solène jsem je začala špehovat, ze zvědavosti – a taky to pro mě byla hra. Bavilo nás to. Sem tam jsem zachytila nějakou větu, a tak jsem se oklikou něco dozvěděla, aniž jsem opravdu chápala smysl toho všeho, a pak jsem se do toho v minulém roce sama pustila. Zeptala jsem se tety Alberie, co je to alkahest a odkud pochází to zlato. O několik dní

později mě vzala s sebou. Dlouho jsme někam šly podzemními chodbami a na konci cesty mi ukázala skrytý mechanismus, kterým se otvírá tajná místnost. Pak roztáhla ruce a oznámila mi: „Tady je náš poklad. Díky tady tomu!“ Ukázala mi lahvičku naplněnou nějakou nafialovělou, jemně voňavou tekutinou a tmavý kámen. Odzátkovala flakon, nalila si několik kapek na ruku a olízla je jako zvíře. Několik minut se kroutila bolestí, pak uchopila kámen a přiblížila ho k jedné skále. Jen došlo k jejich dotyku, skála se proměnila v kus zlata. Vyrobita ho tolik, že jsme jím naplnily dva pytle. Pak, jakmile tekutina přestala působit, jsme zavřely průchod a odešly jsme. Když jsem se jí zeptala, proč nepoužívá rovnou vodičku, která je v té místnosti, odpověděla mi, že jednou nastane okamžik, kdy se ty kapky spotřebují. Takže to budou mít v zásobě, protože už nemá možnost vyrobit si jinou bez toho, aby se vystavovala ohromnému nebezpečí, že připoutá něčí pozornost. Takhle to je, urozený pane otče. Spokojen?“

Pán z Vollaru se nervózně poškrábal na bradě. Tak Isa nelhala, nádoba obsahovala alkahest a on to byl, na kom si vyzkoušely jeho neškodnost, aby ho mohly vyrábět.

„A co ten flakon? Co se stalo s tím flakonem?“

„Teta Alberie ho dala zpátky na místo, do místnosti vedle kamene. Alkahest raději nechala na Montguerlhe z obavy, že by nás cestou mohl někdo oloupit, nebo aby v Paříži nezjistili, že ho používá. Zlato se dá nahradit. Tohle tajemství ne.“

Francois se roztřásl. Marie nesporně mluvila pravdu. Jen on ty kapky viděl a znal jejich účinek. Ještě se zeptal:

„Vzpomínáš si, kde to bylo?“

„Bez potíží to najdu, je to u toho kostela, kde jsme si nechaly nosítka.“

„Jak se to tam jmenuje?“

„Saint-Jehan-du-Passet.“

Francois jásal. Už dřív prohledal podzemí, ale nic tam nenašel, tím méně východ pod kaplí. Tak tudy Isa utekla a po ní i Alberie! V kostelíku se kněz objevoval jen dvakrát týdně. Bylo snadné na tomto opuštěném místě chodit v noci sem a tam a nevzbudit žádnou pozornost.

„Bylo to za úplňku?“

„Ne. Teta Alberie mi vysvětlila, že práce na té směsi je už dokončená. Trvalo jim deset let, než se jim to podařilo. Teď ji může bezpečně užívat kdokoli a kdy se mu zachce. Při užití jedné sklenice se účinek prodlouží na několik dnů, několik kapek působí několik hodin. Teta Alberie si nikdy nevzala větší množství. Nejzvláštnější bylo, že když tekutinu polkla, úplně jí zmizely vrásky, vyhladily se. Ostatně nikdy jsem si nevšimla, že by stárla.“

„Půjdeme tam. Dnes v noci.“

„To určitě ne, otče.“

Marie ho obdařila svým nejsvůdnějším úsměvem, ale v jeho pohledu se odrážela neústupnost. Francois cítil, že se ho zmocňuje zlost.

„Výborně, poslouchám tě.“

„Okamžitě pusťte Huca a pošlete ho pryč. Odejde za svou manželkou a dá jí vědět, jaká byla cena jeho života. Teta Alberie a Isa se budou dál věnovat svým záležitostem v Paříži. Vy budete moct svoji dceru okázale představit králi, legitimovat své jméno a svůj titul a budete svobodný, jak se to daří jedině mocným. Mám ty lidi ráda, Francoisi de Chazeron, znamenají pro mě patnáct let mého života, během nichž mě měli rádi jako vlastní dceru. Sice jim mám za zlé, že se ode mne takhle odvrátili, ale zase vím, že jednali pro blaho všech a v

obavách z vašeho hněvu. Cesta, která mě sem přivedla, mi umožnila, abych některé věci viděla jasněji a pochopila, proč to udělali.“

„Proč je v tom případě zrazuješ?“

„Neudělala bych to, kdybyste neporušil dané slovo. Řekla jsem vám to. Zavedu vás tam. Výměnou za jejich svobodu a za to, že na ně zapomenete. Chci mít na to váš písemný slib.“

François de Chazeron se na okamžik zamyslel. Isu chtěl dostat jenom kvůli alkahestu. Pokud jde o Huca, už tolikrát ho ušetřil...

„Budiž,“ souhlasil. „Huca de la Faye okamžitě propustím na svobodu. Sama ho uvidíš odjíždět s jeho zbraněmi a dopisem potvrzujícím, že je zbaven všech svých povinností. Jiným psaním oznámím Ise, aby už se mi nestavěla do cesty. Dám průchod zazdít a nikdo jiný než my nebude vědět, že v tomhle kraji vůbec existoval. Dávám ti slovo, že svůj slib dodržím.“

„V tom případě tam půjdeme příští noc, otče.“

Marie půvabně vstala, věnovala mu zářivou poklonu a pak vyšla z místnosti stejně tiše, jako do ní vstoupila.

Huc si ani nestačil oddychnout od špinavého chladu cely. Přišli pro něj dva jeho bývalí druzi ve zbrani a dovedli ho až k jeho bytu; trvali na tom, že si musí co možná nejrychleji sbalit všechny své věci. François de Chazeron ho chce vidět.

Sotva Huc vstoupil do pracovny, podal mu François dva listy a chladně mu oznámil:

„Rozhodl jsem se dát ti milost. Tvoje manželka je v Paříži, odejdi za ní a předej jí to. Na téhle obálce máš Isinu adresu. Půjdeš mi z cesty, Hucu de la Faye, s

konečnou platností. Tímhle dokladem, který mi podepíšeš, mi postoupíš svoje lesy, a dokonce i svůj titul.“

„A z čeho mám žít?“ ironicky utrousil Huc.

„Budeš žít, copak to není dost? Musím dostat odškodnění za tvoje chování. Podepiš to!“

Huc sevřel pěsti a na okamžik se vzbouřil proti představě, že to, co mu zbylo po předcích, padne do těch hanebných rukou, ale veden vnitřním hlasem se rozhodl poslechnout Marii, která ho vyzývala, aby se vzdal. Náhle si byl jist, že to děvče přesně ví, co dělá, a před výsměšnými zraky Francoise de Chazeron se svého titulu a hubeného jmění vzdal.

„Okamžitě odejdi. Tady máš svůj žold, na cestu ti vystačí. Jsme vyrovnáni, ale opovaž se ještě někdy vrátit do zdejšího kraje. Jestli tady přistihnu jenom jednoho z tvých lidí, pobiju vás jako škodné vlky. Řekl jsem to dostatečně jasně?“

„Budu si to pamatovat, jen se nebojte!“

„Pokud jde o tebe, správce, nikdy jsem se ničeho neobával. Jsi ten nejubožejší, nejzbabělejší tvor, co znám. Půjdeš za zavšivenou pakáží, ke které patříš, na Dvůr zázraků. A hrome, tahle vidina mi sedí víc než tvoje smrt.“

„Jsem volný?“ zeptal se ještě Huc třesoucí se vzteky pod maskou lhostejnosti.

„Jsi. Stejně tak, jako jsi zkrachoval, příteli.“

Huc neodpověděl. Hodil si přes rameno svůj ubohý raneček a rozhodným krokem vyšel z místnosti, ani za sebou nezavřel dveře.

Když procházel krytým portálem maštale, aby si osedlal koně, nenašel tam jediného pacholka, ale jeho kůň čekal už připravený. Chystal se vyskočit do sedla, když

vtom se z jednoho temného kouta ozval jemný, tenounký Mariin hlas:

„Neotáčej se, Hucu, on tě hlídá, ale nemůže mě slyšet. Jeď raději postranními cestami, protože já jeho slovu vůbec nevěřím. Klidně by za tebou mohl poslat své muže. Běž a starej se jenom o sebe. Tetě Alberii řekni, že jsem neměla na vybranou. Pochopí to. Sbohem, urozený pane Hucu.“

Huc se sevřeným srdcem pobídl svého koně. Když vyjížděl do dvora, vystoupila Marie ze tmy a usmála se na něho. Pozdravil ji nenápadným pohybem hlavy a pak vyrazil cvalet z ohrady Vollaru.

Počkala několik minut, aby nechala Chazeronovu špionovi čas podat zprávu, a pak s pohvizdováním vyšla ven. Když potkala pacholka ze stáje, který se podle svého zvyku kulhavě vracel po splnění úkolu, obdařila ho svým nejpůvabnějším úsměvem a doprovodila ho slovy:

„Pěkný večer, že?“

On však místo odpovědi provinile svěsil hlavu za to, že donášel, a zrychlil krok, jako by se náhle zastyděl, že opakoval všechno, co slyšel. Marie na něj nenaléhala. V Paříži by byl jejím přítelem, tady byl jen otrokem, navíc nakloněným pánovi, který mu navzdory jeho kulhavým nohám dával práci. A vlastně aniž si to uvědomoval, sloužil i jí tím, že Francoise utvrzoval v názoru, jaký chtěla, aby si na ni udělal.

10.

V tichosti pojedli ve velké přijímací místnosti, naproti sobě na koncích dlouhého, bytelného stolu a koutkem oka odhadovali jeden druhého. Marie rozvinula veškeré umění, jemuž ji naučila Isa, a dovedně vládla příborem. Francois de Chazeron se navzdory vzrušení z jejich brzké výpravy nedokázal ubránit tomu, aby ji neobdivoval. Dovedně zdůraznila svou krásu granátově červenými šaty, dlouhými vlasy spoutanými pod čepcem, jehož saténové náušníky zdobily perly, byla prostě po všech stránkách jiná než ta, již unesl před třemi týdny. Pobývala na Volloru pouhých několik hodin, a už na tom místě vládla impozantním vzhledem jako žádná jiná, dokonce ani Antoinette. Marie ho znepokojovala svým šedě kovovým, přímým a hrdým pohledem, půvabem a rodící se smyslností, jež ji celou obklopovala svatozáří. V jednom okamžiku ho napadlo, že by se s ní mohl docela dobře oženit sám, že by jeho rámě nijak nehyzdila. Hned však tuto incestní představu zaplašil. Marii znovu získal proto, aby si spříznil movitou, vzácnou partii. Bylo třeba držet se svých záměrů. Jak ale přesto litoval, že je jeho dcerou!

„Huc odešel, viděla jsem ho,“ oznámila Marie a odstrčila od sebe talíř. „Dodržel jste svůj slib, teď musím i já dostát svému. Pokud jste připravený, já jsem taky.“

Francois okamžitě vstal ze židle, aniž dal svému pážeti čas odsunout mu židli. Marie se zase tomuto zvyku ochotně podvolila, aby dala co nejlépe najevo, že je schopná všude se přizpůsobit. Pak před ní kráčel chodbou, která vedla ke stájím.

„Myslel jsem si, že ti budu muset dát výcvik,“ neodpustil si Francois poznámku. „Ale zdá se, že jsem se mýlil. Ty se skoro nemáš co učit,“ konstatoval obdivně.

„Člověk může žít na Dvoře zázraků a umět přitom napodobit panstvo!“ pospíšila si Marie s vtipnou odpovědí.

Francois se spokojil s úsměvem, který se ztratil v dívčině smyslném houpání v bocích. Zaplavila ho vlna touhy a přiměla ho stisknout pěsti. V okamžiku dospěl k rozhodnutí. Když není možné se s ní oženit, tak si ji vezme. Nebude první otec, který se takto zhostil výchovy své dcery. Z ní pak bude, až přijde čas její svatby, pořádný kus ženské. Tato představa jen stěží utišila prudké vzrušení smyslů, a jakmile oba přešli přes padací most ve směru na Saint-Jehan-du-Passet, byl její blízkostí posedlejší mnohem víc než dohledností tolik vysněného kamene mudrců.

Přivázali koně k dubu rostoucímu na kopci uprostřed mnoha jiných a pak ho Marie zavedla za oltář. Na míle daleko nebyla živá duše. Dívka křesadlem rozžala svítilnu a nebojácně vstoupila do skalnatého podzemí nořícího se do útrob hory.

Francois se nechal v tichosti vést. Vlhká vůně těch míst mu trochu působila nevolnost, ale touha zmocnit se alkahestu i dívčiny ho rozněcovala čím dál víc.

Velmi záhy se však musel vzdát naděje, že se v tomto bludišti, nořícím se stále hlouběji do nitra hory, dokáže orientovat. Vypadalo to, že Marie ví, kam ho vede. Důvěřivě ji následoval, snad proto, že se mu podobala, i když mu na rozdíl od něj vůbec nedůvěřovala. Jeho reakce vůči Hucovi ji okamžitě utvrdila v tom, co sama cítila. Nyní pro ni bylo důležité mu posloužit.

Chodba nečekaně skončila jako slepá ulička. Francois se zamračil. Marie se k němu otočila a oznámila mu:

„Jsme na místě. Ale dlužíte mi jednu laskavost, drahý otče. Teta Alberie mi nedovolila ochutnat obsah fioly a hloupě se vymlouvala na to, že kámen musí mít jen jednoho pána. Dnes je všechno jinak. Chci svůj díl moci. Chci, abychom si my dva byli rovni.“

Francoise její slova ťala do živého. Mechanicky přikývl, ale jeho lačný pohled ji nenechával na pochybách o tom, co cítí. Nikdy by nedopustil, aby mu nějaká žena byla rovna. Dokonce ani jeho dcera. Vědomí, že tyhle čarodějnice se tomuto privilegii těšily dřív než on, mu stačilo víc než dost. Marie se spokojila s jeho souhlasným gestem a zamířila k jedné skále, která vyčnívala mezi ostatními. Na dvou rozdílných místech ji potřela tekutinou, našla otvírací mechanismus a pak zatlačila dlaní na několik vytesaných značek, které jedna po druhé zapadly do zdi.

Jakmile s tím skončila, jeden balvan se oddělil a uvolnil jim průchod dál. Marie v něm zmizela, Chazeron se držel těsně za ní. Za okamžik si musel protřít oči, aby se ujistil, že se mu to všechno jen nezdá. Všude, kam oko dohlédlo, se v záři plápolající louče třpytilo zlato. Lačně vykročil dál do místnosti a padl na kolena uprostřed mincí, jimiž se šťastně probíral.

„Tady je alkahest,“ upozornila ho Marie a lehkým dotykem ho pobídla, aby se přiblížil k lahvičce trůnící na polici, hned vedle sopečného kamene.

Když Francois uviděl, že by se jí mohla zmocnit, prudce vstal a hrubě ji odstrčil, aby po ní sáhl dřív než ona. Marii se podařilo udržet rovnováhu, takže plamen svítilny se téměř ani nezachvěl. Ucouvla a nechala ho, ať si dělá, co chce.

Francois otočil lahvičku v ruce.

„Ano, to je přesně ono. Tahle zvláštní barva, sotva tmavší než tenkrát. Elixír života.“

Odzátkoval ji a pak stejně netrpělivě vzal do druhé ruky kámen a chamtivě si obojí prohlížel.

„Jenom pár kapek, otče,“ připomněla mu Marie. „Já chci taky, slíbil jste mi to.“

Ale Francois ji stěží vnímal. Má trvalé účinky, tak to prve řekla. Trvalé. Stane se tak nejbohatším mužem na světě, bude žít věčně. Spočinul očima na dívčině a jeho pohled byl chlípnější než dřív. Od této chvíle už nebude potřebovat žádného dědice, bude moci uspokojit všechny své rozmary, dokonce se bude moci oženit s Marií, milovat ji a učinit ji ženou.

„Slíbil jste to,“ trvala na svém Marie a přiblížila se k němu s rukou nataženou k lahvičce.

Prudce fiolu zvedl a obrátil si ji do hrdla, šílený pouhou představou, že by se měl rozdělit. Marie od něho spokojeně odstoupila. Když fiola spadla na zem a Chazeron stiskl kámen oběma dlaněmi, nedokázala již déle ovládnout svou radost z vítězství a obdařila ho šťastným úsměvem. Ani se tomu nestačil podívat a už ho ovládla prudká bolest, vlivem níž celý zbledl a ohnul se v pase. Zvedl k ní zrak a v jejích očích četl jen divokou nenávist.

„Zemřeš, Chazerone. Zemřeš uprostřed všeho toho zlata, kvůli němuž ses odsoudil k zatracení.“

„Cože?“ zamumlal a pokoušel se napřímit, ale útroby mu rozežírala tak strašná bolest, že mu v tom zabránila.

Poté dostal křeče do svalů a měl pocit, jako by se mu lámaly, rozpadaly kosti a srdeční tep se mu zrychloval k zešílení.

„Alkahest neexistuje, Chazerone, není to nic jiného než jed. Prudký, s nezvratným účinkem,“ pokračovala. „Zemřeš, pokud se ovšem neproměníš ve vlka jako moje matka před patnácti lety.“

Marie se krutě rozesmála. Francoisovi se rozšířily oči, celou svou bytostí cítil, že Marie mluví pravdu. V posledním vzepětí vzteku se na ni pokusil vrhnout, ale ona obratně uhnula a Francois padl tváří na zem. Využila toho, dřepla si mu na bedra a vytáhla mu z pouzdra zbraň. Dobře věděla, že jí zbývá jen velmi málo času. Alberie ji varovala.

S mečem v ruce se vrhla k východu, připravená kdykoliv vyběhnout. Ale chtěla se pomstít, za sebe i za své nejbližší, až do konce. Hlasem zakaleným násilností spáchaného činu se mu přiznala:

„Nejsem tvoje dcera, Francois de Chazeron, ale tvoje vnučka. Ta, kterou jsi před šestnácti lety považoval za Isu, byla moje matka – nemanželské dítě narozené ze znásilnění, jehož ses na Ise dopustil. Aby mě později maminka před tebou zachránila, vyměnila mě za novorozence tvojí ženy a pak se proměnila v šedou vlčici, kterou tvoji muži zranili v Paříži.“

„To není možné,“ chroptěl Francois mezi dvěma záchvaty křeče, po nichž vyzvracel proud krve. „Lžeš! Ty lžeš!“ zařval rozzuřeně.

Marie se otočila a zvedla svítilnu do výše své šíje, kterou si rázně obnažila.

„Přesvědč se sám, jestli lžu.“

Francois vyrazil zlostný výkřik plný bolesti. Najednou věci dostávaly nový smysl a pozbývaly jiný. Marie se mu opět zadívala přímo do tváře.

„Vlčí znamení, Chazerone. Patřím k jejich rase a k tvojí taky. Proto pro mě nebylo nijak obtížné sehrát tuhle

komedii. V žilách mi proudí tvoje krev a díky ní si po právu vezmu to, co jsi ukradl mé matce, mé babičce a mé tetě – jejich identitu, jejich jméno. A dám jim i sobě schopnost a moc, které mám zdědit po tobě. Čeká tě dlouhé utrpení, dlouhé umírání. Uprostřed tady toho zlata. Chcípneš sám jako zvíře, zatímco já budu tančit na Plese vlčic. Sbohem, dědečku! Snil jsi o bohatství. Tady ho máš!“

Francois se zkroutil bolestí a Marie viděla, jak se mu rozpadly šaty. Dál nečekala. Hbitě opustila skalní dutinu a zavřela mechanismus. Francoisův nenávistný křik utichl za zdí. Ještě dřív než sebral sílu vstát, byl zazdřený.

Teprve v tu chvíli se Antoinette-Marie z plna hrdla rozesmála.

Když vyběhla z kostelíka, nad auvergueským krajem stále ještě kralovala tma, byla jasná, chladivá noc, noc, která zvěstovala blížící se první mrazíky. Bez výčitek svědomí, s lehkostí v srdci i na duši, došla k postavě, která ji čekala vedle Francoisova koně. Jean Latour si shodil kapuci a Marie se na něj spiklenecky usmála.

Jakmile se přiblížila těsně k němu, zasypala ho otázkami dřív, než stačil něco říct.

„Co se stalo s Ma? Už celé tři týdny si o ni dělám strašnou starost!“

„Ma se daří dobře, Marie. Philippus s Isou ji zachránili. Odjel jsem z Paříže ve chvíli, kdy se probudila vyléčená ze svých zranění, a uháněl jsem tryskem za vámi, abych se ujistil, že všechno probíhá podle plánu. Jelikož jsi vyšla ven sama, předpokládám, že to dobře dopadlo.“

„Isa měla pravdu. Tolik toužil po kameni mudrců, že sám strčil hlavu do pasti. Byla to hračka. Ta místnost se

stane jeho hrobem. Bez mých nejbližších tady už nemám stání. Vraťme se do Paříže, Jeane.“

„Bohužel, ještě to nepůjde, hezounká Marie. Musíme zamést stopy.“

Když viděl její posmutnělý výraz na půvabné tváři, jemně ji uchopil za paže.

„Podařilo se ti vykonat to, o čem tvoji blízcí snili celých třicet let. Teď už musíš jít až na konec.“

„Proč? Copak Constant s tebou nepřijel?“

„Isa mu to zakázala. A dobře udělala. O smrti Francoise de Chazeron se nikdo nesmí dozvědět. Pojdme, Marie. Musíme to provést dřív, než se rozední.“

„Já vím.“

Lehounce ji políbil na čelo a Marie cítila, jak se jí rozbušilo srdce, prudčeji, silněji. Jean ji vzrušoval. Jinak než Constant, bylo to prostě tak. Útroby jí zachvátil výbuch vzteku. Splní své poslání, ale ne kvůli Ise nebo Alberii. Kvůli sobě. Aby měla právo zvolit si svůj život.

Zatímco nasedala na koně, otočila hlavu směrem k Jeanovi a zdržela svůj pohled na jeho hbitých, úsporných pohybech, jimiž se rázem vyhoupl do sedla.

„Poslyš, Jeane, máš rád Isabelu?“ odvážila se zeptat. Udiveně k ní otočil velké černé oči a upřímně jí odpověděl, že ano, přímočaře, stejně, jaký byl sám, navzdory své pověsti. Přesto ještě dodal:

„Proč?“

Marie se kousla do rtu. Jak mu říct, že by chtěla, že by ráda okusila zakázané ovoce na jeho plných rtech? Jak přiznat, že má sice ráda Constanta, ale rozechvívá ji jeho, Jeanův hlas?

Tma ještě na její tváři halila stín jejích muk. Přiblížil k ní svého neklidného koně. Aniž se na něj podívala, s

kuráží vybičovanou napětím posledních hodin přesto vydechla:

„Ona je stará. Já ne.“

Nečekala na odpověď, pobídla svého koně a nechala Jeana být. Dohnal ji až na hlavní cestě. S blížícím se úsvitem se vzduch značně ochladil. Ale ani jeden z nich nepocítil štípající mrazík. Při jejich příjezdu se na povel stráže spustil padací most. Marie si stáhla dozadu vlněnou kapuci svého pláště a odhalila tvář, ale Jean si nechával hlavu dál zahalenou. Odjeli ve dvou, vrátili se ve dvou. Nikdo ze tří strážných u brány se na nic nezeptal. Je pravda, že Francois de Chazeron byl člověk dosti mlčenlivý a nepříjemný, než aby se ho někdo vyptával na jeho záležitosti.

Celý dům ještě spal. Marie dovedla Jeana až k Francoisovu pokoji, aby si sbalil nějaké svršky. Jejich čas byl sečten. Rozvážně se vyhýbala jeho pohledu, rozpačitá ze své troulalosti, již se předtím dopustila. Jean nedal najevo žádný neklid. Zájem dívčiny mu odhalil její vlastní přitažlivost. Byl přesvědčen, že k Ise cítí skutečnou, mimořádně něžnou lásku. Ale to, co řekla Marie, byla pravda. To ona měla mládí, svěžest, jež nemohla nechat lhostejným žádného muže. A jeho ještě méně než koho jiného, kdo celý život jen nepoletoval z lože na lože jako motýl.

Marie otevřela několik truhel a činila se po jeho boku. Měli jen velmi málo času na to, aby naplnili jeden cestovní vak a přidali do něj pečetní prsten Chazeronů. Když skončili, na dvorku pro drůbež zakokrhál kohout.

„Musím odjet dřív, než půjde podkoní do stájí a všimne si té lsti.“

„Ano,“ zabručela Marie s bledým úsměvem.

Náhle zesmutněla. Tento zámeček, který jí nepatřil, ji odsuzoval k nezvyklé samotě. Jeanovi to dělalo ještě větší starost. Jejich pohledy se dlouze setkaly a on dovolil svým prstům sebrat neposedný pramen černých vlasů, který jí vyklouzl zpod čepce, když uháněli na koních.

„Za několik týdnů tě povolá do Paříže dopis s Chazeronovou pečeti. Nevrať se zpátky do podzemí. Až později.“

„Budu trpělivá. Tak za hodinu...“

„Pst,“ šeptl, prstem zadržel slova na jejích poddajných rtech. „Láska a touha jsou dva rozdílné city, Marie. Nepokoušej hříšníka, kterého mám v sobě. Zničili bychom se, jeden jak druhý.“

Sklonil se jí nad ústa a naznačil lehounký polibek na jejích rtech, pak ustoupil stranou a chystal se vyjít ven z místnosti.

„Jeane,“ zastavila ho Marie v návalu nezávislosti v srdci, „řekni Isabele, že já nejsem jako moje matka. Nenechám si nikdy od nikoho mluvit do života.“

Jean se otočil a vážně si ji změřil pohledem. Zvednutá brada se stala výzvou pro její slzy a náhlou sklíčenost. Upustil vak a přiblížil k ní horečnatou ruku. Octla se mu v náručí tak nečekaně, jak se ho zmocnila potřeba ji obejmout. Marie se vrhla do podmanivého, smyslného polibku, který v jejím těle odhalil divošku s krví vlčice. Pak ji s touž rozhodností od sebe odstrčil.

„Tvůj život je v pohybu, Marie. Víš s jistotou, že máš nad ním vždycky vládu?“

Sebral ze země své zavazadlo a vytratil se, zatímco nebe za okenní mříží rozžíhal oblouček narůžovělých par.

Marie ho těsně následovala až do konírny, rozechvělá netušenou horečkou. Uklidnilo ji, když vyskočil na Francoisova koně, když se objevil podkoní škrábající se v

rozcuchaných vlasech, planoucích a hrubých jako koňské žíně. Jean jel vpřed až k padacímu mostu, bez obtíží se dostal na druhou stranu, přičemž si dal záležet, aby si strážný všiml jeho cestovního vaku. Pak s hořícím tělem a zmatenou myslí navedl svého koně na cestu.

Před podkoním, který k ní přistoupil a díval se za svým odjíždějícím pánem s pochybami, jež ještě posilovalo hlasité zívnutí a důkladné poškrábání v zavšivené hřívě, Marie rozčileně prohlásila:

„To je celý otec! Zavleče mě na tohle místo, šteká rozkazy, vyhazuje lidi, nutí mě celou noc běhat po polích, protože se rozhodne mi vymezit svoje pozemky, a ještě než se pořádně rozední, už se vrací do Paříže. Existuje vůbec na tomhle světě nevypočitatelnější, pošetilejší a podivnější člověk?“

„Pravda,“ přikývl prostáček s výrazem naprostého nepochopení jak dívčích slov, tak pánova počínání. Z jeho podivínského chování si pranic nedělal a pamatoval si jen to, co se ho bezprostředně týkalo. Chazeron mu slíbil pár šestáků za špehování Marie, a když teď odjel, zůstal jeho měsíc prázdný. Marie ho zanechala jeho úvahám, které ji vůbec nezajímaly, a vrátila se do zámku. Rozednilo se a jinovatka zavěšovala na listy, jimiž byla posetá zem, bílý mušelín. Zachvěla se.

Ve společné místnosti se už činily služebné a přinášely na stůl džbánky s mlékem. Když si jedna z nich všimla jejího ztrhaného výrazu, nalila jí pohárek a podávala jí ho ve chvíli, kdy dovnitř vstupovala Benedikta. Správkyně spatřila její pomačkané šaty a nepořádně uvázaný čepec. Zvedla ruce k nebi a zabručela:

„Pro všechny svaté, odkud se vracíte v takové výstroji? Co na to řekne váš pan otec?“

Marie zívla. Náhle se cítila vyčerpaná. Přešla na druhou stranu místnosti a postavila se před ni.

„Otec se vrátil do Paříže ke svým povinnostem. Zdá se, že jsou pro něj důležitější než jeho dcera...“

„Ale ještě včera mi dal seznam recepcí, které hodlá uspořádat,“ namítla Benedikta nechápavě.

„Pusťte je z hlavy, má milá, stejně jako já musím zapomenout na sliby, které mi dal, když mě sem přivedl,“ prohlásila Marie a zívla si. „Můj otec mi připadá stejně nevyzpytatelný jako bezohledný. Pověřil mě, abych vám sdělila, že během jeho nepřítomnosti vás budu ve všem poslouchat. To se mi hodí. Nejdřív se ale musím pořádně prospat a dohnat nedostatek spánku.“

Vtiskla polibek na matroninu buclatou tvář, jež se zakulatila spokojeným úsměvem, a pak se odpotácela dlouhou chodbou do svého pokoje.

Jakmile za sebou zavřela dveře, svalila se Marie úplně oblečená na přikrývku. Místnost byla studená, ale jí to ani v nejmenším nevadilo. Uvnitř ji spaloval žár. Upadla do neklidného spánku s rozšklebenými sny, v nichž uprostřed sténání umíral urozený pán z Montguerlhe s jejím jménem na rtech.

Huc přešlápl z nohy na nohu před vývěsním štítem „U Královské niti“ a ještě jednou si ověřil adresu získanou od Chazerona. Byl zablácený až po klobouk, který už nedokázal zadržet potoky deště řinoucího se na město. Ulicí se valily proudy bahna smíšené s odpadky, od nichž měl škorně celé zamazané. Svého koně prodal dvě míle před Paříží. Ubohé zvíře bylo úplně vyčerpané. On také, ale přinutil se pokračovat pěšky navzdory špatnému počasí. Od jeho odjezdu z Auvergne ho udržovalo v bdělosti nemálo otázek, ale i nemálo naděje.

„Uhni, hlupáku jeden,“ zařval něčí hlas.

Náhle si uvědomil, že kráčí uprostřed ulice a brání druhým projít. Popošel pod krytý portál, oklepal si pláštěnku, vylil vodu z hučky a strčil do dveří, čímž spustil zvonkohru jemně znějící v hřmění strhnuvší se bouřky.

„Jste celý zmáčený, pane,“ konstatoval neznámý hlas.

Dívčina vypadala překvapeně a zároveň znechuceně.

„Hledám jednu paní,“ spustil Huc a mírně si odkašlal, aby měl jasnější hlas, protože ochraptěl bolením v krku.

„Položte ten loket látky a utíkejte vzít míry paní de Bernardin, trošku zesílila a tvrdohlavě si stojí na...“

Zbytek věty uvízl nedopovězený na rtech Alberie, která právě vstoupila do místnosti. Navzdory hustému stříbřitému vousu, který na něm připomínal chomout, a jeho bídnému vzhledu ho okamžitě poznala.

„Kterou paní byste rád, pane?“ otázala se dívka, jež si nevšimla své šéfové za zády.

„Tuhle,“ usmál se Huc, užaslý proměnou, která se stala s jeho chotí.

„Milý Hucu,“ vítala ho a vykročila k němu. „Nezůstávejme tady, pojd'te se mnou,“ dodala a vzala ho za ruce. „Carolys, řekněte mé sestře, že právě přišel můj manžel.“

„Váš manžel, paní Alberie?“ podivila se dívka. Pak si uvědomila, že je netaktní, a spěšně to napravila:

„Už běžím.“

Carolys byla hned pryč. Huc nenacházel slova. Nechal se vést.

„Nejdřív si odlož!“ naléhala Alberie, zatímco vstupovali do vestibulu Isina příbytku. Ale to už přibíhala Bertille. „Co se děje, Alberie?“

„Můj manžel, Bertille.“

„Pro všechny svaté!“ zvolala Bertille a pohoršeně se rozdurdila: „Vždyť je úplně promočený!“

„Odpusťte mi to,“ spustil Huc, ale jeho slova uvízla na rtech jeho ženy.

V tu chvíli už to Alberie nevydržela, vrhla se mu kolem krku a líbala ho. Než ji stiskl v náručí, na okamžik zaváhal, aby ji neušpinil, jenomže pak už se nedokázal držet zpátky a objal ji za Bertillina rozpačitého láteření:

„To jsou mi ale způsoby! A co moje umytá podlaha? Alberie, poslyšte, vaše šaty! Sakra,“ ulevila si nakonec, když opouštěla místnost, „na tohle se přece nebudu dívat! Ne, na tohle se dívat nebudu!“

Jejich objetí se rozplynulo ve smíchu. Huc vzal do svých velkých dlaní uzardělé tváře své milé.

„Pane Bože, Alberie, jak jsi tím klidnějším životem zkrásněla!“

„Tys mi taky chyběl, Hucu,“ odpověděla a pátrala svým kovovým pohledem v jeho očích.

„Budeme teď moct očistit vašeho manžela od bláta?“ naléhal Bertillin nazlobený hlas.

Oba se otočili. Trpaslice se hněvala s rukama založenýma v bok a povytaženým obočím, jinak by se totiž samým dojetím rozplakala. To byl její způsob, jakým se bránila své přecitlivělosti.

„Myslím, že ano, Bertille! Ale jestli ti to nevádí, zhostím se toho sama. Vzhledem k výšce jeho postavy by ti dělalo potíže ho pořádně vydrhnout.“

„Alberie! Jako kdybych...,“ zablekotala na svou obhajobu trpaslice a zrudla až po uši.

„Hucu, pojd' za mnou. Bertille je vynikající kuchařka. Bude pro ni opravdovým potěšením připravit ti něco na zub.“

„Samozřejmě, ale ať se nejdřív vyzuje, než půjde dál.“

„Vaše přání jsou mi rozkazem, slečno,“ podřídil se okouzlejícím gestem Huc.

Bertille se nechala obměkčit, sklopila oči a opět zrudla; vzdálila se, pohupujíc boky.

„Určitě najdu nějaké paštiky a šunku, a pak taky nějaké sladké i slané koláče,“ vypočítávala, aby se rozptýlila.

Huc si stáhl škorně a ještě víc zamokřil podlahu bahnem, které se do nich dostalo, pak následoval Alberii do koupelny nacházející se v patře.

Když Bertille zaklepala na dveře, aby oznámila, že přináší teplou vodu, odpovědělo jí pouze zabručení. Položila vědra na práh, své drobné ruce si utřela do zástěry, a když se otáčela, povzdychla si:

„Přece jenom mohl počkat, než bude umytý.“

Za okamžik si stěžovala Ise, která přispěchala do svého příbytku hned, jak se tu novinu dozvěděla.

„Nechej koláče v teple,“ zjihla po těch slovech Isa. „Musejí dohnat ztracený čas. Vráťím se později. Na,“ dodala a podávala trpaslici kapesník. „Utři si nos.“

Dřív než se Bertille mohla ohradit, Isa se s mrknutím oka vytratila. Cítila se lehká. Příchod Huca de la Faye a Jeanův návrat předběhly dva Mariiny listy. V prvním jí jízlivě oznamovala Chazeronovu smrt „žel v strašných mukách“ a Hucovu návštěvu, ve druhém, který byl napsán před pouhými několika dny, vyprávěla, jak ji těší dělat si starosti o své pozemky. Marie prozkoumala záznamy vedené Hucem a s pomocí Benedikty přišla na to, že by mohla pokračovat v tom, co správce zahájil, aby ulehčil vesničanům krutou zimu. Oproti veškerému očekávání žádala Marie po svých blízkých povolení zůstat na Volloru až do jara.

Isu to potěšilo. To dědictví bylo její a nic ji nedokázalo uspokojit víc než to, že je Marie šťastná a na místě, jež získala jako náhradu za jejich zotročení. Jedinou starost jí dělala Constantova reakce.

Od doby, co Marii odvedli, vyspěl. Z rozpustilého chlapce se stal zamlklý mladík, bouřící se při sebemenší příležitosti, někdy dokonce i na schůzích s luterány. Jako by se zlobil na celý svět za prázdno, jímž se užíral.

Pravda byla, že za pouhé dva měsíce se mnoho věcí změnilo. Rádný velitel královské policie Jean de la Barre se vrátil do své funkce poté, co se mu uzdravila jeho zranění, a postupoval-li diskrétněji v určitém sbližování se stoupenci reformního hnutí, nestál o přehnanou horlivost. Hned poté, co Chazeron vrátil svůj úřad jeho zástupce oficiálním listem sepsaným Mariinou rukou, zničil vyšetřovací spisy a zapomněl na perzekuce. Luteráni i chudáci ho za to jako obvykle štědře obdarovali.

Ma se velmi rychle uzdravila. Philippus byl neustále u ní, spal vedle ní, což ještě o něco víc jitřilo Constanta, který byl už tak dost sklíčený tím, že ztratil Marii. Isa mu chtěla vysvětlit, o co přesně kráčí, ale on nechtěl nic slyšet. Nic si nedělal z toho, že Mariiným otcem je Philippus a její matkou Ma. Byl si jistý jediným – když má člověk někoho rád, tak se ho nezbavuje. To, že Marii vydávali za šlechtičnu, bylo v jeho očích horší než vězení, horší než smrt. Pokud Marie tvrdí, že se jí to líbí, pak jenom proto, že je příliš hrdá, než aby jí bylo líto, že se kvůli ní rmoutí. Kdyby uměl jezdit na koni, vydal by se do Auvergne hned, aby ji vysvobodil. Pokusil se o to navzdory strachu, který v něm tato zvířata vyvolávala, a pak jen zadnicí utíral prach z jízdní dráhy za všeobecného veselí chudáků, tak toho raději nechal s tím, že až se Jean vrátí, tak mu to ukáže.

Jean se však někde zdržel. A stejně tak Huc.

Isa se vrátila ke svým účtům, v duchu uklidněná. Jestliže dorazil jeden, tomu druhému to nemůže trvat příliš dlouho.

Večer doma u večeře ji rozesmutňovala jen Constantova nepřítomnost. Po pravdě řečeno to byl podivný večírek. Přišli všichni – Philippus s Ma, Alberie s Hucem. A všichni byli dojatí. Dojatí tím, že se takhle sešli, rozrušení tolika vzpomínkami, s duší naplněnou smutkem z lží a zrad, a přesto přetékající láskou, odpuštěním a znovuzrozením. Dlouho si povídali. Isa byla připravená na to, že jí Huc bude vyčítat buď všechno, nebo nic, či alespoň něco. Jenom ji však objal s upřímným úsměvem a jiskrným pohledem.

„Dnes večer je krásné světlo,“ konstatoval prostě.

Pochopila stejně jako ostatní, o jakém světle to mluví. O světle pravdy, sebezapření, odvahy a vytrvalosti. O světle, které dokázalo zušlechtit jejich neštěstí a podrobení. Společně se i zasmáli. Společně si povídali o Marii. Udělali kříž nad Chazeronem. Všechno společně.

Jean se ohlásil o dva dny později. Z cesty se uchýlil kvůli moru.

„To se dalo čekat. Musíme se na to připravit,“ konstatoval starostlivě Philippus.

O týden později pak spolu s přítelem Jeanem Pointetem procházeli Paříž, aby předešli epidemii, s mošnou plnou kostek mýdla, které nakoupila Isa a několik bázlivých měšťanů.

Zanedlouho nato se rozmáhaly zvěsti o tom, jak zákeřná nemoc sužuje celou Francii a šíří se jako nenasytný had. Lidé chodili na procesí a modlili se. Král

navzdory nebezpečí nevydržel na místě a rozhodl se putovat se svou chotí a korunním princem po venkovských rezidencích, spokojen, že může pobývat i v královských sídlech, jež mu připadla po matčině smrti.

Lidé žijící ve městech a na vesnicích zasažených morovou ranou doufali, že bude panovník projíždět jejich krajem, neboť byli přesvědčeni, že je-li po vzoru svých předků schopen vyléčit případy krtice, podaří se mu zachránit své poddané a stejně tak celou Francii.

Potoky deště, které spadly na Paříž, vylily Seine z břehů.

Mnozí obyvatelé, posílení přemírou rad, se ve vodě, která vystoupila z břehů, koupali, aby se ochránili. Epidemie město nezachvátila, nedopřála však Pařížanům dost času na to, aby se chovali s rozmyslem.

Přesto se dva lidé trápili. Constant, který do jara počítal dny, mezitím vyrostl, zesílil a stal se opravdovým kusem chlapa, ale i Jean, do jehož duše dokázal vnést zmatek prostý polibek.

Přes trpící zemi přešla zima. Zprávy, které přicházely o Marii, byly dobré a její blízcí si o ni nemuseli dělat starost. Vollorský dům epidemie ušetřila, třebaže propukla v mnoha auvergneských domácnostech. Marie byla šťastná, že může pomáhat svým lidem, jak jim začala říkat. Cítila, že je tam ještě užitečnější než na Dvoře zázraků, a uspokojovalo ji přispívat k zlepšení jejich osudu. Pro všechny na vollorském zámku byl Francois de Chazeron adresátem jejích dopisů posílaných do Paříže, kde se zdržoval kvůli své funkci.

Benediktu velmi těšilo, že jejího mrzoutského pána nahradila nová mladá paní, a ani by ji nenapadlo z něčeho ji podezřívat. Na Jeanovu radu se Marie do podzemí

Montguerlhe nevrátila. Přesto se jí stýskalo po všech, hlavně po Constantovi, a tak se těšila na shledání s nimi, jakmile sejde sníh a náledí a cesty budou sjízdné nejen pro doručovatele pošty.

Když dne 25. dubna došel do krámku další list, Isa ho spěšně rozpečetila, přesvědčená, že v něm Marie ohlašuje svůj návrat.

Místo toho zbledla a ani nestačila odpovědět Carolys, již pohled na ni zneklidnil. Ztuhla jí krev v žilách a ona padla naznak na dláždění.

Probrala se až na lavičce ve vestibulu. Tváře sklánějící se nad ní vypadaly vážně a ona se hned upamatovala, co se stalo. Posadila se a opřela se o zeď.

„Stalo se to, co si myslím?“ zeptala se.

„Bohužel!“ odpověděla Alberie přiškrceně.

„Musíme tam jet,“ uzavřela Isa. „Okamžitě. Tentokrát neuteču, sestřičko.“

„Bertille už vám chystá zavazadla,“ vložil se do hovoru Jean. „Já jsem sbalený,“ dodal a rukou se dotkl svého meče.

„Tak dobře, ať se stane, co se má stát.“

11.

„Právě přijel nějaký jezdec, slečno Antoinette-Marie.“

Marie ani nenechala služebnou domluvit a už sbíhala schody, div že se jí nohy nezapletly do sukní.

Muž si vyklepával cestovní plášť zmáčený deštěm. Z klobouku se mu řinula voda a stékala mu po obou stranách tváře, kterou chránila kožená maska.

„Constante!“ zvolala s bušícím srdcem.

Příchozí si rozvázal tkanici držící masku a před Marií se objevila tvář s načernalým vousem lemujícím bradu.

„Jeane,“ opravila se a zpomalila krok, aniž cítila opravdové zklamání.

„Dobrý večer, Marie,“ odpověděl a roztáhl paže.

Uchýlila se do jeho náruče. Vůbec nevypadala dobře, měla propadlé tváře a temné kruhy pod očima, drsné vlasy a na čele hlubokou, ustaranou vrásku. Vtiskl na ni něžný polibek a v návalu citu ji sevřel pevněji.

„Constant není daleko. Jen nějakých deset mil odtud. Při výjezdu z Clermontu se nám ve vyjeté koleji zlomilo kolo. Považoval jsem za bezpečnější nečekat, až padne tma. Zítra tady budeš mít své blízké. Rozhodně jsem ti to chtěl dát předem vědět.“

Marie se od něj odtrhla, oči rozšířené zjevnou hrůzou.

„Ne, sem nesmějí. Odjed'me teď hned, oba. Už v tomhle prokletém místě nevydržím, Jeane. Prosím tě, odved' mě odsud. Prosím.“

Jean se na okamžik důkladněji zahleděl na její rysy. Když posledně odjížděl, byla trochu smutná, ale zářila.

Nyní to byl jen stín rozpustilý, smyslné dívčiny, jejíž obraz si uchoval v paměti. Že by měl Constant pravdu? Že by její dopisy byly jen přetvářka?

„Noc bude temná, chladná a větrná. Bylo by hotové šílenství vydávat se teď na cestu. Jsme tady v bezpečí, Marie. Vezmi mě dovnitř, musíme si promluvit.“

„Urozený pane, co je s naším pánem? Přinášíte nám o něm zprávy?“ dělala si starost boubelatá Benedikta, která přiběhla z kuchyně.

„Bohužel vykonává významnou funkci a ta ho ještě nějakou dobu zdrží v Paříži,“ odpověděl Jean a pozdravil ji bradou. „Posílá mě napřed, než se vrátí váš správce, jen co splní to, čím ho pověřil.“

„Pan Huc?“

„Přesně tak. Kdo by dokázal lépe než on zastavit ty zločiny?“

Benedikta si hned oddychla. Marie se snažila uklidnit strážce, které si předávaly nejrůznější zvěsti. Huc tedy nakonec odjel na pánův příkaz do Paříže o něco dříve než on, protože Francois de Chazeron usoudil, že bude užitečnější jeho schopností využít než ho potrestat za špatné investice. Nikdo neměl důvod jí nevěřit. A všechny klepy vzápětí ustaly.

„Musíte mít hlad!“ vyhrkla správcová místo přivítání. Jean přikývl, ale zoufalý Mariin výraz ho přiměl k trpělivosti.

„Musím si nejdříve na příkaz pána důvěrně promluvit se slečnou Antoinette-Marií.“

Zdalo se, že Marie při těch slovech opět nabyla zdání, že se jí vrátila rozvaha. Vzala ho za paži a přidala do kroku.

„Pojďte za mnou. V posledním dopise mi otec radil, abych se svěřila do rukou pana Huca a vá.“

Benedikta se za nimi dívala, jak se vzdalují dlouhou chodbou směrem k Francoisově pracovně, kterou si v Chazeronově nepřítomnosti Marie zabrala pro sebe. V tu chvíli si vybavila posla, který jí v předcházejícím týdnu předal spěšný dopis s pečeti Chazeronů. Zdálo se, že Marii jeho obsah uklidnil. Nyní už lépe chápala proč. S rozjasněnou tváří se vrátila do kuchyně.

Sotva se za nimi toho 25. května 1532 zavřely dveře, Marie s tváří na Jeanově kabátci propukla v pláč.

Jean ji hned odvedl k lenošce potažené modrým sametem, vyjímající se pod oknem se zabedněnými vnitřními okenicemi. Schoulila se k němu, neschopná dál zvládat napětí, které jí v posledních týdnech padlo na bedra. Byla zcela vyčerpaná.

Jean nevěděl, jak ji utišit. Tak ji alespoň něžně kolébal a hladil po křečovitě se zachvívajících šíji. V jednom okamžiku si do rukávu utřela nos, a to vyvolalo na jeho tváři úsměv. Vzpomněl si na Constanta, jehož nechal na cestě spolu s ostatními, zklamaného, že nemůže skočit na koně a jet s ním. Měl pravdu. Marie změnila jen způsob oblékání. Ještě stále v ní dřímala divoška ze Dvora zázraků. „Řekni jí, že ji mám rád,“ vzkázal jí po Jeanovi ve chvíli, kdy otáčel koně směrem k Thiersu, ale Jean to nedokázal vyřídit. Strávil zimu milováním Isy a ptal se sám sebe, proč po zbytek noci prosvětluje jeho sny polibek uloupený Marii. Lpěl na Ise. Upřímně. Tak proč potom tohle? Copak mu jeho nadmíru silný pud narušil charakter? Nedokázal se přemoci. Marie v něm probouzela mnohem nejasnější cit, záludnou směsici přátelství, úcty a smyslnosti. Cit, který vnímal, když ji tehdy políbil, jako sdílený a hluboký, navzdory tomu, že každý z nich byl vázán citovým poutem jinde. Nemohl se

toho zbavit, třebaže měl Constanta rád a nechtěl zradit jeho důvěru. Ještě ve chvíli, kdy její vzlykly slábly, nemyslel na nic jiného. Musí ji uklidnit. A i když to přesahovalo veškerý rozum, přesto ho uspokojovalo, že je u ní jako první.

„Už je dobře, Marie. Ted už se nemáš čeho bát, ani jeho, ani nikoho jiného.“

Vytáhl svůj kapesník a podal jí ho, protože si zase chtěla rukávem utřít obličej. Marie se na něj usmála a v pohledu měla vděčnost a naději. Utřela si nos a opět mu přitiskla hlavu na prsa, znepokojená navzdory svému neklidu divokým bušením svého srdce. Když se splašilo i to jeho, zvedla k němu překvapenou, smyslnou tvář, která pohřbila jeho chabou odhodlanost.

Jean se zmocnil jejích pootevřených úst s pocitem, že si bere její bouři, jako kapitán lodi schopný všeho, jen aby udržel plavidlo na vodě.

Marie, nepřestávající sténat, se nechala vést. Poslední týdny zažívala takový strach, a přitom se nemohla účinně bránit proti noci, proti té neviditelné hrozbě, jejíž přítomnost pod svými okny přesto jasně vnímala. Nechala zabednit všechny dveře místností, uvnitř nichž se nacházel krb, a postavila k nim na stráž ozbrojence. Cítila však, jak kolem ní neustále brousí, chlípny a vražedný.

Jean se odtrhl od její tváře zalité slzami, udýchaný polibkem, jako kdyby jí vysál duši. Marie ještě smyslně, odevzdaně zasténala, uklidněná, že se opět cítí živá v těle, jež žebrale o laskání. V jednom okamžiku se pokusil násilím ovládnout, potlačit v sobě tu zběsilou touhu působící bolest, snažil se sám sebe přemoci tím, že si vybavil důvěřivou tvář Constanta, který ho považoval za přítele, ale nedokázal to.

Hbitým prstem nechal sklouznout tkanice živůtku, rozepnul jí spínadla na šatech a obnažil ji do pasu. Marie se položila se zavřenýma očima na lenošku. Zhubla a její malá oblá ňadra Jeanovi stěží naplnila dlaně, přesto se nedokázal ubránit tomu, aby mu nepřipadala krásnější než jakákoliv jiná. Ještě nikdy neměl tak silný dojem, že je užitečný, když jeho prsty, které přejížděly po její bílé pleti, oživovaly každíčký kousek jejího těla. Cítil, jak se zachvívá, napíná a uvolňuje, jak se pudově sama nabízí a zároveň prahne po rozkoši. Byl to pud sebezáchovy, který pocítil u Isy, když si ji poprvé vzal. Prodlužoval tu chvíli, než ji obnažil celou, a hledal v jejím sténání ospravedlnění pro své bídné chování.

Byla panna, to dobře věděl. V jiné době a na jiném místě by si z toho nic nedělal, potěšil by se s ní jako s nějakou děvkou a nestaral by se, jestli ji oplodní nebo nechá neuspokojenou. Marie si zasloužila něco lepšího. Zasloužila si milence, jakým se naučil být a jehož si občas kupovaly měšťanky, když se v jejich loži činil hlavně proto, aby přihodily k ceně. Kvůli Ise udělal nad touto opovržením hodnou minulostí kříž. Kvůli Marii shledával perverzní snahu uspokojit ji lépe než nějakou jinou. Vděčil jí za život. Vracel jí život. Když však viděl, jaké má dívka potěšení z jeho laskání, zaplavila ho vlna pýchy. Jistý si sám sebou, zmocnil se jejího panenství a pil svou slast z jejích rtů jako ze zřídla, jež ještě nikdo neviděl vytrysknout.

„Nemáš hlad?“

Jean pootevřel oči a dlouze se zadíval na uvolněnou dívčinu tvář.

„Myslím, že mám.“

„Měli bychom se vrátit do společné místnosti, kde Benedikta určitě pláče nad svými vystydlými koblihami,“ zažertovala Marie.

„To určitě.“

Ale Jean v sobě nenacházel odvahu se pohnout. Zůstat takhle bez hnutí, těsně vedle ní znamenalo uchránit si to zakázané ze sladkého snu. Realita se mu líbit nebude. To věděl. Povzdychl si a jemně se prstem dotkl jejího hedvábného ramene.

„Musíme na tohle poblouznění zapomenout, Marie.“

Cítil, jak ztuhla. Mohl s tím počkat, ale nechtěl, aby se mezi nimi vytvořilo to nezvratné spiklenectví cizoložných vášní.

„Máš ráda Constanta a on má rád tebe,“ dodal, a jelikož Marie dál mlčela, jeho hlas ztvrdl. „Zítra ho budeš mít vedle sebe a já zase Isu. Ničeho nelituju, Marie, ale zasloužíš si mnohem víc než...“

„Nenamáhej se, Jeane,“ přerušila ho suše a přitom se zvedla. „Pochopila jsem. Měla jsem strach, ale ty jsi mi dodal síly způsobem, jakým jsi zvyklý. Potřebovala jsem takovou něhu a nezlobím se na tebe. Jsme si kvit. Nikdo se o tom nedozví.“

Neodpověděl. Díval se na ni, jak se horečnatě obléká. Hněvala se, ale on měl dojem, že spíš na sebe než na něho. Smutně si pomyslel, že je ještě hanebnější a prohnanejší, než si o sobě myslel. Pak si sám zavázal tkaničky.

Bez dalšího slova a se zkonejšným tělem navzdory jejich zármutku zašli za Benediktou, která se neodvážila ani muknout, jen podotkla, že ji měli předem upozornit na to, že se jejich rozhovor protáhne. Na což jí Marie s úsměvem oznámila, že nazítří uvidí na Volloru pět krků navíc.

Dívčina si přejela dlaní po břiše a nadrech a přitom se zašklebila do zrcadla.

Ne, rozhodně se na ní nic nezměnilo. Vždycky ji zajímalo, jestli se to pozná, když je to poprvé. Ne. Nic. Stala se ženou a její tělo si to tajemství nechávalo pro sebe. Zlobila se na Jeana, že ji takhle zavrhl, tak rychle, ale její hněv neměl žádné trvání. Byl jí spolehlivým přítelem. Když zapátrala ve svých vzpomínkách, uvědomila si, že ji vždycky přitahoval, ale ne tolik, aby se mohla přesvědčit, že ho miluje. Takhle to tedy bylo lepší. Opět se shledá s Constantem. Konečně se setká se svým otcem, jehož zahlédla jen na okamžik, a přestane mít strach. Na Volloru se cítila doma víc než v Paříži, navzdory městskému ruchu. Cítila, že její místo je zde. Zvláštní místo. Smysl bytí. Vlastně bylo všechno prosté. Constant se s ní ožení. Ona mu dá děti a tahle země bude jejich kolébkou. Ano, všechno bylo tak prosté.

Když opět uviděla Jeana sedícího za stolem u snídaně, spokojeně se usmívala a on si k tomu blahopřál. Nemohl usnout, zmítaly jím protichůdné pocity. Klidná, odpočatá Mariina tvář z něj jednou provždy smyla jeho pochyby. A v dobré náladě jí vyprávěl humorné historky z jejich cesty.

Kočár se ohlásil odpoledne, kdy světlo pomalu začínalo slábnout. Marie se ani nestihla se všemi pozdravit, když se před ní Ma se štěkotem postavila na zadní.

„Pane Ježíši! Vždyť to je vlk!“ vyděsila se Benedikta, která přišla blíž, aby osádku kočáru přivítala.

„Vlk stojící na zadních není útočný,“ opravil ji Jean a pro uklidnění jí položil ruku na rameno.

Benediktu z toho zalil ruměnec až po uši, ale přesto si přála, aby ji tam ještě chvíli nechal. Urozený pán byl okouzlující a tahle ochrana jí věru vůbec nebyla protivná. Marie si dřepa a láskyplně zabořila nos do šedého kožichu.

„Ma!“ zvolala. „Tolik jsi mi chyběla!“

„A co já? Jestlipak jsem ti taky chyběl?“

Marie zvedla tvář a spatřila Constanta, dospělého a hořícího něhou. Napřímila se a usmála se na shromáždění svých blízkých, které spojoval týž láskyplný pohled, jímž se na ni dívali.

„Všichni jste mi chyběli,“ přiznala se, než zavřela náruč na Constantově šíji.

Constant ji pevně stiskl, šťastný a zároveň nesvůj, náhle celý strnulý zjištěním, že je tak krásná navzdory drobné postavě.

„Pojďme dál,“ pravila prostě. „Je toho spousta, co si musíme povědět.“

* * *

Benedikta se vzdálila hned, jakmile byla chutná krmě snědena. Zapamatovala si jen to, co bylo určeno jejím uším, nic víc. Huc de la Faye se vracel do kraje s novomanželkou a tahle Isa byla zároveň její sestra a pocházela z příbuzenstva Francoise de Chazeron. Ve skutečnosti už nebyl na zámku nikdo, kdo by si na Alberii pamatoval. Jestliže její obličej připadal známý některým obyvatelům Volloru, příliš mladým, aby si vzpomněli na její úlohu, snadno se jim to dalo vysvětlit příbuzenstvím, které ji na zámek mohlo kdysi přivést na návštěvu jejích blízkých. A Benediktě byly všechny tyto věci lhostejné. Nevypytávala se o nic víc než při návratu Marie. Francois de Chazeron se tehdy vyjádřil jasně – přivedl si zpátky

domů svou dceru vychovanou v klášteře, protože kvůli šílenství její matky musely jít v zájmu dítěte ty dvě od sebe. Tihle noví lidé, vůči té malé tak srdeční, se jí zamlouvali o to víc, že si k Marii vytvořila upřímný láskyplný vztah, jako ostatně všichni, kdo v zámku žili. Skutečnost, že ji pojí pouto k nějaké vlčici, na tom nic neměnilo.

„Měla jsem tak málo času na to, abych vás poznala, otče,“ pravila s dojetím Marie Philippovi, který si ji s pýchou prohlížel.

„Vsak to ještě doženeme. Jakmile vrátíme tomuhle domu klid a mír.“

Marie se zachvěla a její oči prozradily, že má strach. Na tváři se jí objevil bledý úsměv. Přišel čas vypovědět jim, jaká nepříjemnost ji potkala.

„Nevím, jestli jsme toho schopni. A vlastně až do včerejšího večera, kdy mě Jean ujistil o vašich plánech, jsem si přála jediné – odejít co možná nejrychleji a nejdál odtud, i když mě potkalo štěstí moci tady přebývat až do několika posledních týdnů,“ přiznala se Marie.

Constant stiskl rty a zachmuřil se.

„Tahle výprava je podle mě hotové šílenství. Jestli si to přeješ, odjedeme hned za svítání,“ dodal. „Domů.“

Ale Marie zavrtěla hlavou.

„Ne, Constante. To, že jsem vás zase mohla vidět, mi dodalo odvahy, která mi chyběla. Tentokrát je třeba s tím skoncovat, jinak už nikdy nebudu mít klidný spánek.“

„Co se stalo, Marie?“ zeptala se konečně Isa jemně, i když už to celou svou bytostí věděla.

„Chazeron se vrátil. Alespoň si to myslím, i když vypadá jinak. Ach Pane Bože, kdybyste ho mohli vidět,

jak jsem ho viděla já. Stvořili jsme stvůru! Opravdovou stvůru!“ zasténala Marie a mráz jí přeběhl po zádech.

Najednou měla potřebu zbavit se těch obrazů, té hrůzy, která ji děsila víc než měsíc.

„Začalo to počátkem jara, když se oteplilo,“ vysvětlovala. „Přišli vesničané a stěžovali si veliteli stráží, že se jim zničehonic ztratily ovce a některé se pak našly, ale z poloviny sežrané. Ve Fermouly někdo úplně vybil dvůr drůbeže, vyrval latě u plotu a rozpáral břicho dvěma psům. Pak jedna žena z Grimardie rozšířila zvěst, že to není vlk, jak si nejdřív všichni mysleli, ale strašlivý netvor. Vlkodlak. Viděla ho v mdlém měsíčním světle, jak jí pustoší chlév. Její manžel zrovna ležel s vysokou horečkou, tak chtěla vzít kosu a to dábelské stvoření zahnat, ale když ji zahlédlo, hned zmizelo. Její popis potvrdili ještě další lidé: zvíře stálo vzpřímené na nohou zarostlých dlouhými chlupy a na konci paží, připíchnutých ke krátkému tělu, mělo mohutné drápy. Obličej mělo znetvořené, lidské čelo přecházelo v prodloužený čenich. Na sedláky ten tvor neútočil, jako by se jim chtěl jen vysmívat svou neblahou přítomností a nechat je, aby si ho dopodrobna prohlédli, pak padl na všechny čtyři a udivující rychlostí uháněl pryč. Tohle všechno se dělo jenom v obvodu, který zahrnuje Montguerlhe a Vollore. Zpočátku jsem se zavírala doma a neodvážila se vytáhnout paty, jenom jsem po jeho stopě poslala stráže v doprovodu hrstky nejodvážnějších obyvatel sousedních vesnic, ale tenhle hon nepřinesl žádný výsledek. Byla jsem vyděšená a nechtěla jsem si připustit pravdu. Přece to nemůže být on. Vždyť je mrtvý. Já sama jsem ho přece zazdila, když byl v agonii. Ale spánek ne a ne přijít, trápily mě noční můry plné duchů zemřelých, lemurů, a já se probouzela splavená potem,

jen co se mi podařilo usnout. Musela jsem zjistit, na čem jsem. Jednou ráno, hodně brzy, jsem ošálila stráž a vyjela jsem si do Saint-Jehan-du-Passet, sama, s nabitou krátkou mušketou schovanou pod pláštěm, a myslela jsem na to, kolikrát se mi dřív podařilo přelstít vojáky velitele pařížské policie. Moje vlastní zbabělost mě rozesmála. Už jsem se tomu muži dokázala postavit, a jestli to není on, nebude o nic nebezpečnější než jiní. Průchod byl stále zatarasený zdí, ale ukázalo se, že místnost je prázdná. Prázdný flakon od jedu stále ještě ležel v prachu na zemi, pokryté stopami po zvířecích drápech. Důkladně jsem prohlédla každý kout a nakonec jsem našla trhlinu vzniklou závalem skály. Ve své touze přežít musel Chazeron ucítit vzduch, který tudy proudil, a odsunul kusy skály. Pustila jsem se po jeho stopách a vyšla jsem v přilehlé místnosti, tam, kde jsme tavili mince na pruty zlata a stříbra. Obešla jsem ji kolem dokola a pak jsem se celá vydešená vrátila stejnou cestou zpátky. Neviděla jsem ho, ale někde tam byl, přikrčený u zdi, a pásl se na mé hrůze. Málem jsem ucítila jeho pach smíchaný s výpary divokého zvířete. Po návratu na Vollore jsem to schytala od Benedikty, které jsem musela lhát, tvářit se, že jsem navštívila abbého z Moutieru, ale byla jsem studená jako led. První, co mě napadlo, bylo napsat vám dopis a poprosit vás v něm, abyste si pro mě přijeli. Avšak jakmile ten dopis odešel, už jsem toho litovala. Udělala jsem přesně to, v co Chazeron doufal. Proto mě taky ušetřil, i když pro něj bylo snadné mě překvapit. To s námi čtyřmi chce změřit síly. Poslala jsem tedy další list, ale posla našli následujícího rána s prokousnutým hrdlem pár kroků od hradební zdi. Proto jsem dala střežit všechny místnosti, ve kterých se nachází krb. Naučili jste mě to hlavní, co jsem měla Chazeronovi vyprávět, a tak ho

přesvědčit, aby mě následoval, ale neznala jsem tajné vchody do jiných podzemních chodeb. Mohl se protáhnout do zámku, kdyby o to stál, a zadávat mé lidi, aby mě potrestal a já měla ještě větší hrůzu. Vydala jsem rozkazy a vysvětlila všem, že by se mohlo kouřovými kanály dostat dovnitř ďábelské stvoření, a dokud se ho svými modlitbami nedokážeme zbavit, bylo by dobré do těch místností vůbec nechodit. Přibližně během týdne se všechno uklidnilo. Dosáhl toho, co si přál, a čekal na vás. Mohla jsem se trochu vyspat, uklidnit se. Ale všechno začalo nanovo v noci před třemi dny. Moje kobyla se vzpínala ve stáji a ostatní koně začali tak ržát, že probudili celý dům. Benedikta mě odmítla pustit ven. Vešla jsem do Francoisovy pracovny, kde jsem otevřela okenice, tvář jsem přitiskla na tabulky a pátravě jsem se rozhlížela ve tmě, rozháněné svítilnami ozbrojenců, kteří hned přiběhli. A on se vzpřímil přímo přede mnou a čenichem udeřil o sklo, oči podlité krví, zlomek vteřiny předtím, než zmizel. Nikdy jsem neviděla tolik nenávisti. Přibouchla jsem okenice, ani nevím jak, a pak jsem čekala úplně vysílená na druhé straně pokoje a reagovala na sebemenší hluk, jako bych čekala, že se dostane dovnitř. Ráno mi Benedikta oznámila, že má moje kobyla rozpárané břicho a že ji museli dorazit. Až do včerejšího Jeanova příjezdu jsem byla hrůzou bez sebe, stále ještě v šoku z toho strašlivého pohledu,“ skončila Marie a křivila tvář pod tíhou ještě živých vzpomínek.

Jean potřásl hlavou, ale Constant vybuchl:

„Já té stvůře nedovolím, aby si zkusila tě ještě někdy trápit. Zítra tě odvezu do Paříže, ať se ti to líbí, nebo ne.“

Marie překvapením vytřeštila oči.

„Ale já se nechci vrátit do Paříže, Constante.“

„Ale jak to, že ne?“ podivil se a pokrčil rameny.
„Tvoje místo je na Dvoře zázraků, vedle mě. Tam jsi v bezpečí. Můžou ho stejně dobře uštvat i bez nás. To není náš boj, Marie, to je SolèneIsina věc.“

Dívčin hlas zastřela vlna smutku.

„Ty to nechápeš, Constante. Tahle země je teď moje a ti lidé na mě spoléhají. Nechci odjet pryč. Ten boj, jak tomu říkáš, se teď týká i mě.“

Constant si ji na okamžik nevěřicně změřil a pak se mu v očích zablýskl hněv, prozrazující zranění z toho, že byl odmítnut.

„Plácáš nesmysly!“ prohlásil a vztyčil se.

Dřív než stačila odpovědět, vyšel z místnosti. Tíživé ticho přerušila Alberie:

„Dopřej mu čas, Marie. Dělal si o tebe velkou starost. Byl přesvědčený o tom, že žít tady je pro tebe hrozně těžké. Až se zase všechno srovná, budete jeden i druhý moudřejší.“

Marie se staženým hrdlem přikývla.

„Je důležité, aby sis přesně vzpomněla, jestli byla ta lahvička určitě prázdná,“ obrátila se na ni Isa, která se během dívčina vyprávění soustředila na své vlastní vzpomínky.

„Ano, babi. Můžu to odpřisáhnout. Viděla jsem, jak ji Chazeron vyprázdnil do poslední kapky. Mělo ho to zabít. Ne proměnit. Není z našeho rodu,“ dodala a vybavila si Alberiina slova, když vyslovili tuhle možnost při vzpomínce na to, co postihlo Loraline.

„To může znamenat jedinou věc,“ poznamenal Philippus zamyšleně.

Pohledem se setkal s Isou, která přikývla.

„Alkahest.“

„Ano. Třebaže jste o to neusilovala, Iso, objevila jste jeho tajemství.“

„To není náhoda. Strávila jsem patnáct let v odloučení od světa, abych se pokusila proniknout tuhle záhadu a mohla svou sestru vrátit do normálního života. Myslela jsem si, že se mi to nepodařilo. A je to tak. V té formulaci něco musí chybět nebo není jistá, protože Chazeron je znetvořený. Můžou ji použít jen ti, kdo mají naši krev.“

„Pro naše použití to úplně stačí, nemyslíte?“

„Jistě.“

„Z těch vašich řečí vůbec ničemu nerozumím,“ omluvila se Marie. „Jaký to může mít význam?“

„Alkahest je klíčem,“ snažil se jí vysvětlit Philippus, jehož tahle myšlenka probírala k životu, „klíčem k tomu, aby bylo možné tvé matce vrátit tvář.“

„Je to pravda?“ rozjasnila se Marie.

„Bohužel to není tak jednoduché,“ mírnila Isa její nadšení. „K tomu tekutému léku se musí najít protilátka, a bez ní to udělat nelze. Jenže teď jsi mi právě potvrdila, že jedinou lahvičku, která zbyla, vyprázdnil Chazeron.“

„Jsi si tím jistá, babičko?“ naléhala Marie, která už najednou nemyslela na nic jiného než na krásnou perspektivu.

„Nechala jsem ji na tom chráněném místě pro případ, že by se něco stalo po tom, co jsem odešla z Montguerlhe. Loraline měla jednu lahvičku v zásobě pro použití, které jsem jí určila, a jednu jsem si vzala s sebou do Paříže. Dala jsem ji králově sestře, když byl František I. uvězněný, aby mohla zavraždit Karla V., jelikož dřív se bohužel nepodařilo její tajemství přesně určit. Rozbila se

jí během zpáteční cesty. Lituju toho, Marie, protože s tvým otcem bychom možná mohli dotáhnout do konce to, co bylo začato.“

„Chazeron má to tajemství pravděpodobně v sobě,“ poznamenal Philippus. „Postačí nám, když znovu vytvoříme alkahest na základě vašich poznámek.“

„V to doufám, Philippe.“

„Nevzdáte to, že ne?“ zeptala se naléhavě Marie a přitom hladila vlčici, která jí od začátku večera ležela u nohou.

Při pohledu na ně Isu zaplavila něha a usmála se na vnučku.

„Nikdy, Marie. Nikdy. I kdyby mě to mělo stát cokoliv.“

„Pak se tedy musíme pořádně připravit – nalíčit na něj past a skoncovat s ním,“ uzavřel Jean. „A tady bych měl jeden drobný nápad.“

Jean ho ostatním vyložil a Huc téměř okamžitě souhlasil s tím, že může počítat s podporou svého přítele Bertrandeaua, na jehož mlčenlivost se lze spolehnout. O dvacet minut později se s lehčím srdcem rozešli do svých pokojů, které pro ně připravili.

Marii se díky naději, která jim svítla, vrátila chuť k jídlu a navzdory pozdní hodině se rozhodla, že si nenápadně zajde do kuchyně pro pár sušenek.

S překvapením a velkou radostí tam našla Constanta sedícího u stolu v přítomnosti okouzující, zvědavé Benedikty. Správcová totiž doufala, že z něj vytáhne nějaké informace, když chvilku předtím přišel do kuchyně a žádal o něco k pití. Přes její konverzační úsilí však byl zachmuřený mladík dál němý jako ryba.

„Myslela jsem, že už spíš,“ řekla ustaraně Benediktě

„A kdo napeče na zítřek?“ zabručela. „Kdo se postará o pašтики? Kdo přichystá dorty? Že by kuchtíci?“

Marie se k ní vrhla a spontánně ji políbila na tvář, která se hned zarděla.

„Ach odpusť, odpusť, Benedikto. Nechtěla jsem se tě dotknout, to přece dobře víš... Už tak máš tolik práce, že...“

„Ale no tak, no tak. V každém případě už jsem skončila,“ změkla Benedikta a utřela si ruce do ušpiněné zástěry, než si ji rozvázala. „Nechám vás tady v klidu. V kastrůlku je teplé mléko se skořicí.“

Když se vzdálila, padlo na rozlehlou kuchyni ticho. Marie si vzala něco lehkého k zakousnutí. Nevěděla, čím začít. Constant se za těch pár měsíců tolik změnil. Jako ona.

„Člověk by řekl, že tě má docela ráda.“

Vyslovil to mrzutě, ale Mariino srdce poskočilo radostí. Položila hrnek s mlékem na stůl plný jemného pečiva, kousek od Constanta, naklonila se mu k uchu a pošeptala mu:

„Já tě mám taky ráda, Constante.“

Constant se otočil a zahořel mu zrak, stejně jako kolena, na něž si zvrhl vařící nápoj. Mezitím, co vstával a za jadrného nadávání poskakoval nejdřív na jedné a pak na druhé noze, tryskal z Mariiných úst jasný smích. Napůl rozzuřeně a napůl pobaveně se na ni vrhl a objal ji v pase. Mariino veselí se rozplynulo v prudkém polibku, který jí dal, a tím rázem zahnal projevy citu, na něž byli zvyklí v dětství.

Marie v jednom okamžiku otevřela oči a setkala se s bolestným pohledem, jejž na ni upíral Jean stojící ve dveřích. Hned je zase zavřela a odevzdala se Constantovu objetí s myšlenkou na to, že se jí to muselo jen zdát.

„My dva spolu budeme celý život, že je to tak?“
zašeptal jí Constant do vlasů.

„Ano,“ odpověděla z celého srdce.

Tahle jistota však mezi nimi nic nevyřešila.

Následujících sedm dní připomínalo navzdory všudypřítomné hrozbě opravdový svátek. V okolí nedošlo k žádné nepříjemné události a jeden jak druhý věděl, čím je to způsobeno: pánovi z Volloru tato konfrontace vyhovuje. Ještě zbývalo zjistit, nad kým se uzavírá past. Uprostřed panující radosti ze šťastného shledání o tom nikdo neměl chuť přemýšlet. Marie žasla nad otcem, jehož postupně poznávala. Teprve od něj se konečně dozvěděla, co by jí mohla vyprávět jen její matka. O jejich podivném setkání, o slibu, který si dali. Dychtila o všem se dozvědět, o něm, o nich, po tolika letech nevědomosti a lží, které přitom nikomu nezazlívala, se chtěla dozvědět, kdo vlastně je. Také ji fascinoval kámen mudrců, tajemství mutace, již prodělala Loraline. Nechala Isu a Philippa vstoupit do dveří v prvním patře, které nechala násilím otevřít, protože od nich neměli klíč, a dojalo ji, když viděla, jak se tam její babička shledává se svými náčrty a poznámkami a jak Philippus luští poslední Chazeronovy práce. Chtěla všechno vědět, všemu se naučit – alchymii, anatomii, chirurgii, astrologii, přesvědčená o tom, že se svým drahým ještě víc přiblíží, když se bude podílet na jejich práci.

Constant její nadšení nesdílel a dál zůstával zachmuřený.

Odmítala na to myslet. Pravda ji zraňovala – bylo zřejmé, že Constantovi se na Volloru nelíbí. Ve skutečnosti mu vadilo, že je zavřený v pevnosti hradu, protože byl zvyklý na svou volnost. Marie to věděla.

Nalhávala si, že později se věci změní. Odmítala si přiznat, že se mezi nimi prohlubuje propast, a radovala se z toho, že její druh pomáhá Hucovi a Jeanovi, k nimž se přidal ještě Bertrandeau, s přípravou štvance na Chazerona.

Nakonec k ní přece jen došlo. Dne 6. června roku 1532. Za úplňku. Byla to zvláštní noc. Alberie se navzdory své zdrženlivosti nechala přesvědčit, aby tentokrát počkala na okamžik, kdy se uskuteční její vlastní přeměna, v kruhu jejích blízkých. Philippus se rozhodl zaznamenat každou fázi tohoto procesu, každíčký detail, který by mu mohl posloužit. Marie trvala na tom, aby se toho také směla zúčastnit a tak mohla lépe pochopit proměnu Ma. I když se Alberie podvolila pod tlakem jejích argumentů, pokud šlo o Huca, byla zdrženlivější z obavy, aby před nimi nevyvstal přízrak uplynulých let. Huc věděl o zvířeti, které má v sobě, ale nikdy se mu nepřiblížil. Dokáže ji po tomhle hrůzném pohledu ještě milovat, dotýkat se jí, laskat ji? Vždyť ona sama se tolikrát odvrátila od zrcadel... Jejich shledání bylo vřelejší, než se vůbec odvážila doufat. Co když tohle poznání všechno zničí?

„Je to poslední přehrada, která stojí mezi námi, Alberie. Pro mě možná poslední způsob, jak úplně poznat ženu, se kterou jsem se oženil. Tahle část tebe mi nenáleží. Tak mi ji dej. Jsem připravený ji přijmout.“

Nakonec mu uvěřila. Podvolila se a zplodila šedou vlčici v téže místnosti, kde se spolu poprvé milovali. Tam, kde všechno začalo. Ve vypleněné, zpustošené pevnosti Montguerlhe, vydané napospas prokletí. Hlídané pouze několika muži, kteří vybírali od poutníků a pocestných mýtné za právo průchodu po římské silnici.

Vydala se všanc svým běsům a vyla tak, že svému manželovi vehnala slzy do očí, obklopená svými blízkými, zoufalými z jejího utrpení. Pak bylo třeba se vzpamatovat, zdolat pohnutí, jež je všechny přemohlo až k pláči. Vydat se vstříc skutečnému netvoru Montguerlhe. A postavit se mu čelem.

Vpředu šla Isa, za ní obě vlčice a průvod uzavírala Marie. „Čtyři ženy, dvě vlčice,“ napadlo Philippa, když je sledoval, jak se vzdalují v záři smolnic. Sevřelo se mu srdce. Bože, jak je obdivoval, Bože, jak je miloval! Vstoupil do podzemí jako první, aby vedl ostatní, Jeana, Constanta, Huca a Bertrandeaua, okamžik šel za září, která se míhala před nimi, a pak zahnul doprava.

Když Isa vešla do jeskyně, nadechla se dráždivých sirných par, k nimž se už její tělo odmítalo znát, a rozkašlala se. Přivykla jiným pachům. Tyhle jí působily nevolnost a vyvolávaly v ní odpor k tomu, čím bývala.

„Je všechno v pořádku, babi?“ dělala si starost Marie.

Isa přikývla a snažila se potlačit dávivý pocit. Marie se dívala, jak obě vlčice mizí ve tmě směrem k lesu, zatímco Isa se usilovně snažila postupovat vpřed.

„Já se taky bojím,“ přiznala se Marie.

„To nesmíš,“ pravila Isa a zažehla smolnice pokryté pavučinami, zasunuté v držácích na stěnách.

Po kamenech se linulo jemné světlo a rozptýlilo děsivý polostín.

„Bude to trvat dlouho?“ zeptala se Marie, když se přiblížila ke své babičce.

Měla hrozný strach a Isa ji konejšivě objala kolem ramen.

„Ne, to si nemyslím. Nemusíš se ničeho bát, Marie. V žádném případě ti neublíží. Jsem přesvědčená o tom, že tě

soudil podle tvých činů od doby, co ses usadila na Volloru. Kdo kromě tebe by mohl zajistit pokračování jeho rodu? V tvých žilách proudí jeho krev. Nezabije tě, to už by udělal.“

„Ale co ty?“

„Já?“

Smutně se zasmála. Jak jí říct, že sem přišla proto, aby zemřela? Aby je zachránila všechny tři? Jak jí říct, že už se ničeho nebojí, že ji zaplavilo důvěrné vnitřní přesvědčení, že se čas naplnil?

„O mě si starost nedělej. Jediný rozdíl mezi včerejškem a dneškem je v tom, že staví na odív svou skutečnou tvář, místo aby ji schovával. Bude to o to snadnější. Teď dělej, co jsem ti řekla. Zavři se v téhle místnosti a nevycházej ven, dokud tě nezavolám.“

„To nechápu...“

„Však to pochopíš. Později. Poslechni mě, Marie. Pro lásku ke svým blízkým. Důvěřuj mi. Musí si myslet, že jsem sama. Jinak nepřijde a my se ho nedokážeme zbavit. Běž.“

Marie se jen nerada protáhla do márnice, již Isa pročesala smolnicí, aby se ujistila, že v místnosti nikdo není. Poslechne ji, ale se zvláštním pocitem, že jí Isa vnucuje jiná pravidla než ta, která stanovili všichni společně.

Isa zapálila smolnici, která byla umístěna proti dlouhému stolu, na němž kdysi tolikrát pitvala a zkoumala mrtvoly. Na zbytcích polic ležely rozbité lahvičky; ty, co obsahovaly zárodky zrůd, které zplodila, Chazeron vyraboval. Nedokázal je využít. Nepodařilo se mu napodobit alkahest. Zmařil všechnu její práci. Zatnula zuby, odmítala se zdržovat zetlelými pozůstatky hodin

práce, pokrytými prachem. Opřela se o desku, kterou kdysi vytesala z padlých stromů, aby se ujistila, že pevně drží, a pak znehybněla – ucítila za sebou sípavý dech.

„Čekala jsem tě,“ pravila prostě.

A vlastníma rukama, jež se jí netřásly, se svlékla.

„Měl jsi pravdu, Françoisi. Patřím ti. Vždycky jsem to věděla,“ prohlásila klidným hlasem a otočila se k němu čelem, a tak jeho očím zrudlým nenávistí nabídla pečeť Chazeronů na své nahé hrudi. „Takhle jsi mě přece chtěl, následující den po mé svatbě, že? A takhle k tobě přicházím dneska. Už žádná maska, žádná přetvářka, žádná pomsta. Jenom ty a já. Tady, kde všechno začalo. Pak mě můžeš zabít nebo si mě nechat u sebe, abych ti sloužila. Jsem s tím srozuměna. Žádám tě o jedinou laskavost. Nech žít naše děti na téhle zemi v klidu. Vždycky jsi byl pán. A já jenom služka. Dnes už to vím. A dokážu ti to.“

Bez zaváhání přistoupila blíž, ani na okamžik nespustila zrak ze zvráceného pohledu jeho očí, a uchopila žádostivostí vztyčený úd. Rukou s mohutnými drápy jí vlepil políček a mrštil jí o stůl, od něhož právě poodstoupila, pak se na ni vrhl a drsným vlčím jazykem jí olizoval vypálené znamení. V tu chvíli Isa zavřela oči a podruhé zemřela.

Odtáhl se od ní ve chvíli, kdy se ozvalo jakési zachrastění, jež k němu zanesla ozvěna. Zavrčel, popadl ji za paži a zvedl ji. Isa nekladla odpor a nechala se vléct. Přidržel si ji před sebou jako štít a razil si cestu mezi pětící mužů. V záři smolnic Isino nahé tělo svítilo jako urážka Chazeronovy zrůdnosti.

Zachytila Philippův vyděšený pohled a věděla, že pochopil. Usmála se na něho. Čas se nachýlil.

„Nechte nás projít, Hucu,“ poprosila přidušeně, jak jí v tu chvíli tiskly hrdlo jeho prsty.

„Udělejte, oč vás žádá,“ naléhal Philippus.

Jean, Constant a Bertrandeau ustoupili stranou. Isa vyčetla z Jeanova pohledu upřeného na její břicho vztek. V tu chvíli ucítla, že ji Chazeron kousl. Příliš pozdě. Byla to její volba a ona ničeho nelitovala.

Vtom ji Chazeron pustil. Zavyl a chytil se rukama za bok. Isa si uvědomila, že jsou otočení zády k umrlčí místnosti. K jeho řevu se přidal Constantův výkřik. Marie byla silou vržena proti skále, zatímco netvor se snažil vytrhnout staré kopí, jež mu zarazila do žeber.

Huc s Jeanem toho využili, popadli Isu a odtáhli ji mimo jeho dosah, zatímco Constant řval na Bertrandeaua: „Ať chcípne ta bestie!“

Chazeron padl na všechny čtyři a upaloval do labyrintu podzemních chodeb, ale cestu mu přehradily dvě vlčice s nenávislným pohledem a vyceněnými tesáky. Na okamžik zaváhal, jestli se nemá vrátit zpátky, ale pak se vztyčil na zadní a s vytasenými drápy se jim postavil.

S Philippovým pláštěm na sobě, zahalujícím její nahotu, se Isa sklonila nad Marií, která ležela v bezvědomí na zemi. Pod hlavou jí vytékal pramínek krve a červeně zbarvil skálu. Philippus z kapsáře vytáhl lahvičku tekutiny a nakapal jí trochu na bílé rty. Dívčina zakašlala a pak otevřela oči.

„Hlavně se nezvedej,“ nabádal ji Philippus. „Opatrně otoč hlavu.“

Prohlédl ránu. Byla jen na povrchu a Isu uklidnil upřímný úsměv.

„Pěkná boule a pořádná hrůza,“ uzavřel a podával Ise svou fiolu.

Ta ještě hned trochu postříkala ránu, až se Marie bolestí zašklebila.

„Co je s Chazeronem?“ zeptala se, v tu chvíli už docela při smyslech.

„Ostatní jsou mu v patách. Daleko se nedostane. Přestaň se vrtět,“ přikázala Isa vnučce. „Ta rána se musí obvázat. A už ani slovo!“

Philippus si utrl z košile kus plátna, a mezitím co Isa poodešla, začal Marii obvazovat hlavu.

Isa se vrátila do místnosti, v níž právě sehrála hru o životy svých blízkých. Posbírala ze země své šaty, shodila plášťenku a bez výčitek se oblékla. V hlavě jí trochu hučelo a v místě na tváři, kam ji Chazeron uhodil, se jí perlila krev, i když necítila bolest. Chazeron si ji vzal, ale neznásilnil ji. Odevzdala se mu sama. A kdyby to bylo potřeba, udělala by to znovu. Přesto ještě než opustila místnost, sebrala všechny své síly do jedné modlitby a zašeptala tak, aby ji slyšel jen přátelský stín:

„Pane Bože, učiň, abych byla těhotná.“

Constant svítil loučí v úzké chodbě na všechny strany, ale viděl jen klubko tří těl propletených v hrůzném tanci a ani nedokázal zjistit, kdo má navrch. Nikdo z nich se neodvážil zasáhnout, natolik byl zápas nepřehledný. Občas se vztyčil Chazeron, jindy se zase válel po zemi, pod nápirem nenávisti obou vlčic. Jako by to nikdy nemělo skončit. V záři plamenů se leskly chuchvalce vlčích chlupů zvlhlé potem, slinami a krví.

Pak zůstal Chazeron ležet na zemi. Vlčice se na něj ještě jednou vrhly, vzrušené vítězstvím. Konečně se od něj odtrhly. Jean s Constantem přistoupili blíž s dýkou v ruce. Jean mu přiložil prsty pod krk a cítil, jak z něj nepravidelným, zpomaleným pulsem uniká život.

Když srdce přestalo bít, otočil se k vlčicím, jež si navzájem lízaly rány.

„Je po něm,“ oznámil.

„Ať se smaží v pekle!“ zabručel Constant. Na nic dalšího se neohlížel a běžel zjistit, jak je Marii.

12.

Ležel tam. Nehybná mrtvola s rozpáraným břichem v celé své nestvůrnosti. Položený jako předmět zkoumání na stole, na němž obětovala skrčky, kteří vyšli z jejího těla, ale i samotné své útroby. Z lásky. Z lásky ke svým blízkým.

Brala samu sebe tak, jako by byla celá z nenávisti. Po celá léta. Představovala si, že každý její skutek naplňuje pomstychtivost. Mýlila se. Byla jen láskou. Láskou ztracenou, oloupenou, zrazenou. Láskou.

Isa sledovala Philippa, jak řeže pilkou silnou lebku zvířete, vyjímá z ní mozek, z něhož konečně vyprchalo šílenství. Vydá tajemství jeho duše? V to doufala. Aby nemusela přivést na svět dítě. Aby nemusela zabíjet. Chazeronova smrt ji vyčerpala. Příliš dlouho na ni čekala.

Philippus se na ni znepokojeně podíval. Usmála se na něho. Cítila se unavená. Chápala, proč si Loraline vybrala tohoto muže. Kdysi musel být pohledný. Pak zošklivěl. Byl to ten druh ošklivosti, kterou přivodí zapomínání na sebe sama, znechucení životem. I ona v téhle jeskyni na léta zošklivěla. Pak přišla Paříž. A spolu s ní i lidé, kteří dokázali probudit její ztracenou krásu. Díky své lásce. Ted bylo zase na ní, aby to ona oplatila jemu. Za sebe i za Loraline. Hlavně za ni. Pak bude moci klidně spát. Konečně.

„Měla byste si jít odpočinout.“

Zavrtěla hlavou.

„Moje místo je tady, Philippe. Nezaznamenala jsem všechno písemně. Alkahest má jen jednoho pána,“ dodala žertem.

Philippus přitakal. Zdálo se, že Isa může každou chvíli upadnout do mdlob, ale držela se a ani nemrkla navzdory krvi, která byla všude, navzdory tomu odporně páchnoucímu tělu s podivnou tkání. Jenom přehodila kus plátna přes obnažený úd, jako by to stačilo, aby bylo možné zapomenout. Zapomenout na její oběť. Nikdy nepoznal takovou ženu jako ona. Nikdy už takovou nepotká. Oddělil od sebe lebeční kosti a s bezmeznou úctou oznámil:

„Madame, jeho duše patří vám. Kéž v ní naleznete Boha.“

Isa se zhluboka nadechla a pak bez zaváhání vnořila prsty do zejícího otvoru.

Alberie měla na celém těle stopy po zvířecím kousnutí. Nevzpomínala si, že si šla lehnout. Avšak probouzela se sama. Na okamžik se zachvěla, pak jí paměť osvěžila Hucova něha. Ve chvíli, kdy se opět stávala ženou, ji objal a zašeptal jí, že ji má rád. Celou. Víc než na Chazeronovu smrt, vím než na pomstu svých blízkých, čekala po celičkový život n tohle. Na to, že ji někdo plně přijme v celé její odlišnosti. Když se konečně smířila se svou dvojnicí, ucítila, jak jí dráždí oči slzy. Mohla se do sytosti vyplakat. Neměla na umytí nic jiného než schránku z kůže. Duši měla čistou. Navždycky

Nevrátili se na Vologne. Huc považoval za vhodnější strávit zbytek noci na Montguerlhe, třebaže pevnost už nebyla vůbec pohodlná. Zachoval tam dvě nedotčené místnosti. Ta, v níž miloval svou manželku, a pokoj, který si zabrala Antoinette de Chazeron během svého pobytu v

roce 1516. Bylo to tak dávno. Do té druhé poslal Marii, aby se natáhla, a Constanta nechal spát u lůžka na prošlapaném koberci, aby jí nepřekážel. Chazeronovu tělesnou schránu Marie vidět nechtěla. Bolela ji hlava a Philippus usoudil, že bude bezpečnější podat jí nějaké sedativum.

Alberie strčila do dveří, které i přes její ohleduplnost žalostně zaskřípěly, a Ma okamžitě vztyčila slechy.

Stejně jako ona i vlčice měla tělo samou ránu, ale žádná nebyla tak hluboká, aby jí bránila jít za dětmi. Constant se nakonec uložil vedle Marie na prošívané pokrývce a objímal krk Ma. Stočila se mezi nimi do klubíčka a z dívčiny byl vidět jen široký obvaz kolem jejího obličeje.

„Všechno v pořádku?“ zeptala se šeptem Alberie.

Ma zamrkala očima. Vyzařoval z nich klid a štěstí. Alberie za sebou zavřela a vytratila se, poháněná navyklými pohyby z dřívějšíka. Bylo to tak dávno, co naposledy sestupovala po tomto schodišti. Bylo cítit spíš nánosy špíny než voskem, potem mužů, kteří si přemístili ubikace do hlavního traktu, protože ho považovali za pohodlnější než čtyřhrannou mohutnou věž.

Pevnost Montguerlhe ztratila svůj dřívější význam. Alberie tam tehdy držela stráž a otrávila vodu. Jeden ze způsobů, jak se pomstít. Okamžik toho litovala, ale mávnutím ruky výčitky zahнала, stejně jako masařku, která jí usedla na čelo. To, co z toho místa zbylo, úplně stačilo, aby vyvstaly dávné vzpomínky.

Jeana s Hucem našla u stolu. Jedl s nimi nějaký abbé, který jí připadal povědomý. Starší muž údivem vyvalil oči a bez ohledu na to, že měl plná ústa, zadrmolil:

„Pro všechny svaté v ráji! Alberie, vy jste naživu!“

Odstín jeho hlasu ji zanesl nějakých jedenáct let zpátky a ona radostně přistoupila blíž před jeho baňatý břich.

„Bratře Štěpáne! Já jsem si zase myslela, že vás pochovali pod ty vaše noty, a to už dost dávno.“

Vstal a něžně ji stiskl v objetí, pak od ní odstoupil, zvedl prst a přísně ukázal na Huca:

„Nechat mě zařizovat její pohřeb, tohle se dělá vlastnímu bratrovi? To je hřích, dvojnásobný hřích! Měl by ses stydět, Hucu de la Faye!“

Huc se zvučně rozesmál. S takovou reakcí svého staršího bratra počítal.

„A co jsem měl dělat jiného, Štěpáne? Zasněžit tě do tajemství by znamenalo vystavit tě nebezpečí oběšení. A vlastně jsem ani celé ty roky nevěděl, co se s mou ženou stalo.“

Štěpánovo rozhořčení hned vyprchalo, spěchal Alberii stisknout ruce.

„Ještě než zemřu, dozvídám se tedy pravdu, která tiší stará zranění. Takže Antoinette-Marie je živá a zdravá a podezření mých nadřízených se potvrdilo. Chazeron měl opravdu démonickou moc vlkodlaka. Je smutné přesvědčit se o tom na vlastní oči. Potom postavíme hranici a všichni se můžou přijít podívat, jak se jeho nestvůrné tělo očišťuje v plamenech. Konečně může žít tenhle kraj zase v Kristově míru.“

Alberie se proti své vůli zachvěla. Hranice by mohla přilákat někoho z přísluhovačů toulouské inkvizice. Bude se vyptávat, zkoumat tělo, všimne si, že na něm proběhla pitva, a zahájí vyšetřování. Při té představě celá ztuhla hrůzou. Huc si musel jejího strachu všimnout, protože hned zasáhl.

„Ne, Štěpáne, nic takového, jinak by to mohlo přivolat na tenhle kraj velké neštěstí!“

„Ale no tak, Hucu, co tím chceš říct?“

„Jak bych se mohl odvážit těm lidem přiznat, že jsme na Chazerona uspořádali štvanici a jejich pána zabili? Copak by mě tvoje sutana mohla ochránit před odsouzením pro zradu? Nikdo by Chazerona podle té nové tváře nepoznal a už jen samotné jeho zmizení by stačilo, abych šel před soud. Úplně stejně by dopadla Alberie za to, že kdysi unesla Marii, i když se jí nic zlého nestalo. Kdo by byl ochotný uvěřit, že ji unesla jejím rodičům, aby ji uchránila před d'áblem? Kdo, bratře? V téhle zemi člověka nejdřív upálí na hranici a teprve pak ho soudí. Vždyť i ty bys byl kvůli našemu příbuzenskému vztahu podezřelý, že jsi zfalšoval záznamy, které máš na starosti. Vlastnoručně a na základě mého místopřísežného prohlášení jsi v nich uvedl, že Antoinette-Marie a Alberie jsou mrtvé.“

Abbé se opět posadil a čelo se mu orosilo kyselým potem, který si setřel cípem ubrusu.

„Bohužel má pravdu, bratře Štěpáne,“ dodala Alberie. „Nebylo by lepší na všechno zapomenout? Když se zvíře přestane zjevovat, lidem se vrátí do duše klid.“

„Můžu se na něj aspoň podívat?“ zeptal se Štěpán, jehož tyto pádné důvody přesvědčily.

„Jakmile ten lékař, o kterém jsem se ti zmínil, skončí s jeho prohlídkou. Tenhle vědecký případ ho nanejvýš zajímal.“

„Napíše pojednání o lykantropii?“

„To nevím. Ani on sám to ještě neví. Ale takhle se naskytla vynikající příležitost to zvíře prozkoumat.“

„Kdybych toho byl schopný, tak bych to udělal. Jsem už jen skromný starý kronikář. Najednou se cítím nějak unavený, Hucu.“

„Za to jistě může váš vysoký věk,“ soucitně poznamenala Alberie.

Starci, jemuž táhlo na sedmdesátý rok, se ve tváři rozhořel živý, rozhořčený plamínek.

„Víc mě to táhne k zábavě, z níž jste mě předtím vyrušila a která mě teď volá k pořádku. Raději mi tedy uřízněte kus nasoleného špeku a k němu mi nalijte džbáněk vína, a já z něj načerpám všechny důvody světa, abych vás nemusel zatratit.“

Alberie se musela držet, aby se nerozesmála, podobně jako Jean, Huc a Bertrandeau, a snažila se uspokojit švagrovu chutě. Jedli a přitom se každý toulal ve svých myšlenkách, až ticho přerušil Štěpán.

„Je třeba oznámit tu zprávu paní Antoinettě.“

Alberie s Hucem si vyměnili mrzutý pohled. Abbé si stál na svém:

„Od toho dne zavřela dveře před světem a dobrovolně se uvěznila v klášteře; neustále se modlí za to, aby si pro ni přišla smrt. Je to její dcera, Alberie! Vaše důvody byly chvályhodné, ale její zármutek je jako výčitka, kterou mé odpuštění smazat nedokáže. Vraťte jí Antoinette-Marii. Jestli vám odpustí i ona, vezmu si to tajemství s sebou do hrobu.“

Alberie přikývla.

„Slibuju vám to. Jakmile se Antoinette-Marie dostane z nejhoršího.“

„Bude třeba spálit tělo,“ dodal, spokojený, že se mu konečně podařilo prosadit si svou.

„Potíže budou s krbem v hlavní hradní věži,“ konstatoval Huc.

„Antoinovi de Colonges ale pravdu zamlčet nemůžu. Celý život v to doufal.“

„Však to on tě sem na můj pokyn spěšně poslal. Jak bys mohl předpokládat, že nic netuší?“

Štěpán se zamračil. Otec Antoine ho skutečně požádal, aby se vydal na Montguerlhe, jen tak, bez zvláštního úkolu. Jen při tom vypadal spokojeně. Štěpán přemýšlel, co ho k tomu pokynu mohlo vést, ale neměl ve zvyku o žádném z nich pochybovat.

„Nechal jsem ho o tom uvědomit dnes ráno,“ pokračoval Huc. „Jestliže se nedostavil osobně, znamená to, že mu v tom zabránily jiné povinnosti. Čekáme na něj. Víím, že se neopozdí.“

„Dobrá, dobrá. Cítím, že se mi zase vrací chuť k jídlu.“

Tentokrát se Jean, který doposud mlčel, nedokázal ubránit smíchu. Ten muž sám spořádal dobrý tucet vajec na měkko, polovinu šunky a tolik plněného pečiva, co všichni čtyři dohromady.

Alberie se zvedla od stolu a Huc šel za ní. Když vycházeli z místnosti, pobaveně mu pošeptala:

„Myslím, že mě právě dostihla role hospodyně. Jestli se tady zdrží do zítřka, na policích nezbude nic. Měl bys poslat Bertrandeaua na Vologne, aby nás zásobili. Tvůj bratr se rozhodně nezměnil.“

„Ty ano, má choti,“ pravil Huc vážným tónem, při němž ztuhla.

Prostě ji k sobě přivinul a zašeptal jí do ucha: „Jsi teď ještě krásnější, když tě můžu vidět úplně celou... A jestli věříš starci, kterým jsem se stal, tak ti prozradím, že po tobě hromsky toužím.“

Alberie cítila, jak se jí divoce rozbušilo srdce a jak ji zaplavuje vlna štěstí. Jejich lačné rty se vzájemně našly a čas na ně na chvíli zapomněl.

Marii trápila celý den migréna. Nevycházela z pokoje a Constant u ní bděl s pozorností, jež ji dojímala. Nosil jí jídlo, vytratil se, když požádala o nočník, a než překročil práh místnosti, vždycky zaklepal. Zakazoval jí mluvit a díval se na ni, jak spí, se srdcem obtěžkaným slovy, jež se jí neodvážil říct, protože jako blázen doufal, že je uslyší z jejích úst. Šeptal je tedy Ma, všechny své otázky a pochybnosti, jako když býval dítětem a Marie se na něj z neznámého důvodu mračila. Nechápal, co všechno se vlastně přihodilo. U téhle rodiny ho nic nepřekvapovalo, její zvláštnosti ho obklopovaly od dětství do té míry, že nenormální mu připadali ti druzí. Nevěděl, jak se to stalo ani proč mají v té rodině ženy schopnost proměňovat se ve vlčice, ale považoval ji za stejně přirozenou jako trpasličí vzrůst svého otce nebo skutečnost, že má dvě tak odlišné matky. To všechno byl jeho svět. Ovšem záhadou pro něj bylo ono Mariino přilnutí ke šlechtě, z níž si společně tolikrát tropili žerty a kterou tak znevažovali. A to mu nahánělo mnohem větší hrůzu než celá armáda vlkodlaků.

Antoine de Colonges dorazil ještě tentýž večer jako Bertrandeau se zásobami. Zestárl, ale na rozdíl od bratra Štěpána byl až děsivě hubený. Lícni kosti obepínala suchá, vrásčitá kůže a připomínal mrtvolu víc než Chazeron. Isu představili bratru Štěpánovi jako Alberiinu sestřenicí, u níž našla v Paříži útočiště. Huc totiž usoudil, že bude lepší podávat mu pravdu po kapkách. Ma se neukázala.

Na rozdíl od Alberiiniých teorií si Chazeron pod maskou smrti zachoval své zvířecí vzezření. Philippus s Isou v tom odmítali vidět zřejmý důkaz skutečnosti, že obrácené mutace nelze dosáhnout. Mrtvolu spálili po kouskách ve velkém krbu strážní věže. Z pána z Volloru a Montguerlhe brzy zbyl jen odporný puch po štiplavém černém dýmu, který olízl stěny místnosti, dřevěné trámy a každého odtamtud vypudil.

Zápach spáleného masa dlouho bloudil po kraji nad střechami domů a pak se odvádý východním větrem ztratil kdesi v zapomnění.

Mučitelův popel vynesla Isa na vrcholek věže, odkud Chazeron jednatřicet let předtím vyhlížel vlky s nadějí, že se vyřadí na jejím znásilněném těle. Nabrala si popel do dlaní, pak je rozevřela nad mělkými údolíčky a šeptem pronesla:

„Kéž ti Bůh odpustí, protože já jsem to nikdy nedokázala!“

Teprve poté, co poděkovali Bertrandeauovi za jeho spolehlivost a přátelství a dovolili mu vrátit se k jeho blízkým, spokojeného, že pomohl vyčistit zdejší kraj, se všichni s lehkým srdcem a klidem v duši společně vrátili na Vollore.

Dveře se tiše otevřely. Klášterní celu osvětlovala pouze svíce a silné závěsy nadzvedal jen ostrý vzduch, který tak přerušovaně pouštěl dovnitř sluneční paprsek

Antoinette trávila dny upoutaná na lůžko a podle abatyše byly její dny sečteny. Při každém záchvatu hnisavého kašle se kolem víček ještě víc prohlubovaly temně fialové kruhy. Byla bledá stejně jako bílé povlečení. Marii to rozechvělo, přesto se spolu s Alberií

po levé a Hucem po pravé ruce přiblížila k loži. Nakonec na tu hru přistoupila. Možná proto, že si ve vzdálených vzpomínkách tuto paní, již občas nazývala matkou, vybavovala jako laskavou a usměvavou.

Novicka zatřásla spící ženě ramenem. „Paní Antoinetto, máte návštěvu.“

Nemocná otevřela oči, na okamžik spočinula pohledem na tvářích, jež se nad ní skláněly, a pak je zavřela se sotva slyšitelně pronesenými slovy:

„Měla jsem krásný sen. Zdálo se mi o dcerce. Milý Hucu, už mě nebud'te.“

„Pojďme pryč,“ vyhrkla šeptem Marie, již se sevřela hrud' a do očí se tlačily slzy.

„Přece jsme to slíbili,“ snažila se ji povzbudit Alberie, která náhle pocítila pozdní výčitky.

„Ne, ona má pravdu,“ ozval se Huc, jemuž se v očích zračila bolest. „Je příliš pozdě.“

Marie v sobě náhle našla odvahu, již v ní probudila něha, přistoupila k lůžku a vzala do svých dlaní vyzáblou Antoinettinu ruku.

„Já jsem se vám vrátila, maminko. To Huc mě našel a přivádí mě k vám.“

Antoinettě se zachvěla víčka, usmála se. Ladným pohybem volné ruky obtáhla okraj její tváře, smáčené upřímnými slzami.

„Ano,“ zašeptala a zadržela záchvat kašle v hvízdající hrudi. „Jsi jí podobná. Moje Antoinette měla kulaté oči jako ty.“

„Jsem Antoinette-Marie, maminko. Jako dítě mě vám unesli.“

„Věděla jsem to. Vždycky jsem to věděla. Prosila jsem ho, aby mě od tebe neodtrhával, ale tvrdil, že jsi mrtvá. Chtěl, abych se zbláznila a on mě mohl zapudit,

ale to se mu nepovedlo. Zůstala jsem jeho ženou. Tobě se podařilo mu uniknout. Jako mně.“

Zavřela oči nad svou mírnou slabomyslností.

„Je mrtvý, mami. Váš manžel je mrtvý.“

V první chvíli její slova nevyvolala žádnou ozvěnu, pak se však po vyhublých tvářích začaly kutálet slzy a její ruka sevřela Mariiny prsty.

„Hucu, milý Hucu, je to pravda?“ zašeptala zastřeně.

Nyní se k ní přiblížil Huc a Alberie ustoupila stranou, aby ji celou pohltila tma. Tahle žena bývala její sokyně. Alberie se jenom chránila, nevzala jí dceru, jen jí přivedla svou neteř. Nic víc. Neudělala nic, co by nebylo oprávněné. Nenese žádnou odpovědnost za to, jak potom Antoinette naložila se svým životem. Za to mohl jedině Chazeron. A přesto ji to rozrušilo.

Nyní si k lůžku klekl Huc a odhrnul nemocné z bílého čela stříbrný pramen vlasů. V necelých čtyřiceti letech vypadala Antoinette jako stařena.

„Váš manžel zesnul, paní Antoinetto. Zabil jsem ho, abych zachránil Antoinette-Marii. Antoinette-Marii, kterou jsem našel živou a krásnou. Jako jste stále ještě i vy.“

Pohledem vyzařujícím nesmírnou něhu pohládila jejich zkormoucené tváře.

„Tolik jsem se modlila. Ano, tolik. Antoinetto, děťátko moje. Lásko moje. Vy moje ztracené lásky.“

Uchopila ruku, kterou jí Huc podával.

„Ani na okamžik jsem vás nepřestala milovat. Nepřestala jsem na vás čekat. Věděla jsem, že přijdete.“

Záchvat kašle ji přiměl, aby se zvedla a vyplivla několik chuchvalců krve do již potřísněného plátna, položeného na přikrývce. Když padla zpátky na polštář, byla ještě bledší, téměř průsvitná. Její oči měly onen

skleněný odstín, jaký mívají oči těch, kdo jsou na odchodu. Marie nedokázala potlačit vzlyk, rozechvělá setkáním s touto ženou, již přesto poznala tak málo, ale jejíž zapomenutý cit jí svíral srdce. Samotnému Hucovi se nedařilo odpoutat od té, již se kdysi zmocňoval. Už si úplně nevzpomínal, jestli ji opravdu miloval. Na Alberii, na té mu záleželo – a tak to bude vždycky.

Čekali, že sebere nějaké síly. Ale zdálo se, že ji opouštějí z vteřiny na vteřinu, a z jejího dechu zbylo jen plaché, střídavé pískání.

„Umřu, Hucu. Bohužel cítím, kdo mě to volá, aby mě měl po svém boku. Nenechá mě na pokoji. Nikdy. Neodpustil mi, že jsem tě milovala. Můj choť už je takový. Nedovolí, abych vás zase našla. Antoinetto, holčičko moje. Vyslechni mě. Pojď blíž.“

Marie se nad ní sklonila, ale z ní už zbyl jen vyčerpaný, zoufalý šepot:

„Jsi teď paní na Vollaru. Jediná. Pro Boha Všemohoucího, buď z úcty k mé památce taková, jakou jsem já nebyla.“

„Přisahám ti to, maminko. Přisahám to na zlo, které vám způsobili.“

Antoinette de Chazeron usnula s úsměvem na rtech. O několik okamžiků později všichni tři mlčky opustili celu. Marie se Huca nezeptala, co ho kdysi k Antoinettě pojilo. Nezáleželo jí na tom. Přišla z povinnosti, ale vracela se odtamtud s pocitem, že v těch zdech zemřel kus jí samotné. Kus jí samotné, na který nemůže zapomenout.

Tři dny poté se o Antoinettině smrti dozvěděla od posla. A slib, který jí dala, tak zcela nabyl na významu.

Byla paní z Vollaru. Vždycky jí byla. Od narození. Od té doby, co se změnil běh událostí.

Constantovi stačil pohled na Mariino bolestně svraštělé čelo, aby to pochopil. Do Paříže se Marie nikdy nevrátí.

13.

Listopad 1532 se vlekl. V auvergueském kraji vládl klid, přízrak hrůzného zvířete se vzdálil a život opět plynul jako dřív.

Marie si pohladila zakulacené břicho a zamířila ke kmeni staletého stromu, který se tyčil uprostřed zámeckého parku. „Ten jediný přežil tu strašnou bouři,“ konstatoval Huc. Cítila se unavená a nepřírozeně tlustá. Teprve sedmý měsíc. Alberie jí předpovídala dvojčata. Ve skutečnosti ji to těhotenství mrzelo. Ne že by se necítila matkou, ale tížilo ji vědomí, kdo je otcem. Byl jím Jean. Jen jednou. Jedenkrát v životě. A takové důsledky.

Povzdychla si a lehounce se pohladila po pupku. Venku bylo příjemně, sucho. Docela jako by přišlo jaro. Štěně, jehož se ujala několik týdnů předtím, si bez zábran protahovalo tlapky na pečlivě pokoseném trávníku poblíž Ma, která si je taky zamilovala. Marie se nedokázala ubránit myšlenkám na Constanta. Při loučení mu řekla, že ho má ráda, že by ho chtěla mít po svém boku, tady, navždycky. Smutně se na ni podíval a odpověděl: „Zvolila sis, v jakém světě budeš žít, Marie. Můj svět to není.“ A když se pokoušela naléhat, dlouze na ní spočinul pohledem a pravil: „Nejsem jako moji strýcové, Marie. Nemám duši šaška.“

Tak zmlkla a polkla slzy. Měl pravdu. Třebaže dostali podobné vzdělání, neznamenal jedinec beze jména v tomto světě nic. Neměl jméno, jež by jí mohl nabídnout, a byl příliš hrdý, než aby přijal titul, jehož by si nikdy

nevážil. Odjel s Isou a Jeanem dva měsíce po pohřbu Antoinetty de Chazeron.

Teprve když se dozvěděla, že je Isa těhotná, uvědomila si, že už dlouho nedostala měsíčky. Pomlčela o tom. Bylo ještě příliš brzy, aby si mohla být jistá. A pak, co mohla říct? Zvolila si svůj osud.

„Všechno se to stalo tak rychle,“ zašeptala do ticha rozlehlého parku.

Isa s Philippem se zavřeli na celé týdny do alchymistické laboratoře ve věži. Podařilo se jim vyrobit tekutý lék, který na Ma vůbec nezabíral – až na to, že po něm onemocněla. Horlivě se snažili, ale museli se smířit se skutečností, že tajemství alkahestu jim Chazeron nezanechal.

„Dítě, které nosím, je plodem mutace. Jenom ono pro nás může znamenat klíč. Netuším, jestli bude vlk, nebo člověk. Ale ať už to bude cokoli, musíme to obětovat,“ chladně prohlásila Isa, když jim oznámila, že jejich výzkum ztroskotal, a sdělila jim, co se tehdy odehrálo, když byla s Chazeronem v jeskyni.

Jelikož mlčeli, pokračovala:

„Philippus a já jsme udělali dvojí rozhodnutí. Já se vrátím do Paříže a postarám se o své obchody, které jsem na tak dlouho opustila. Philippus se zase vrátí do Švýcarska a bude se snažit shromáždit kromě vlastních poznámek všechny další spisy o kameni mudrců, které se mu podaří sehnat. Možná mi něco uniká. Nějaký krok nebo nějaká směs. Chvílemi se mi zdá všechno tak daleko, jindy zase na dosah. Moje paměť si se mnou pohrává. Sejdeme se tady na počátku zimy, a jakmile ,tu věc’ přivedu na svět, budeme pokračovat v pokusech.“

„Jak můžeš snést pomyšlení, že máš v sobě toho tvora?“ hlesla Alberie a nedokázala zcela zakrýt znechucení.

Isa se na ni dlouze zadívala s tvrdostí, kterou u ní Marie neznala, a pak poznamenala:

„Stejně jako jsem to snášela u těch ostatních. Abys mohla jednou i ty nosit lidské dítě.“

Alberie bolestně svěsila hlavu. Málem zapomněla, že alkahest vznikl kvůli ní, kvůli jejímu utrpení, zoufalství, že nemůže dát Hucovi syna. Ze všech těchto důvodů se Isa s Posedlou pustily do zkoumání. Nápad, že vzácnou tekutinu vyzkouší na Chazeronovi a s její pomocí ho zabijí, přišel až mnohem později.

„Já se nevrátím.“

Marie cítila, jak jí puká srdce, a všechny pohledy se upřely na Constanta, opírajícího se zády o zeď s rukama založenýma na prsou, jako by šlo o naprostou samozřejmost. Těžký pohled jeho černých očí nad ní visel jako bouřkové nebe. Odpověděla jen: „Já vím,“ a Isa se znovu ujala slova, aby vysvětlila, že každý z přítomných má možnost svobodné volby, ale že jsou a dál budou rodina. Ať už budou žít společně, nebo odděleně, pojí je jedno a totéž tajemství.

Constant potřásl hlavou a Ma si lehla k jeho nohám, jako by mu tím potvrzovala svou důvěru.

O několik dní později se rozešli. Ma zůstala u Marie, ale bylo na ní znát, jak jí Philippův odjezd rve srdce. Huc s Alberií se usadili na Volloru a nikdo proti tomu nic nenamítal.

Bertrandeau nechal podle domluvy rozšířit zprávu, že pan Huc zabil zvíře, a podal o tom zprávu Francoisovi de Chazeron.

Štěně se protáhlo, spokojeně zaňafalo a Marie si je opět vzala na klín. Isin dopis spadl na zem a ona dovolila, aby ho vítr, na začátek zimy neobvykle teplý, proháněl mezi spadáným listím.

Za několik týdnů budou Isa s Jeanem opět zpátky a Philippus taky. Může lhát, jak jí Alberie poradila, říct, že čeká dítě s Constantem. Jean na to neskočí. Nejspíš by bývalo lepší, kdyby potratila, jak jí teta radila hned na počátku. Ale teď už svého rozhodnutí nelitovala. Cítila, že je tady od toho. Má dávat této zemi děti. Není důležité, jestli nemají otce. Ponesou Chazeronovo jméno. To stačí, aby byly prohlášeny za legitimní.

Štěně ji začalo kousat do prstů a pak vyskočilo na dítě, které se pohnulo. Ma se okamžitě zvedla, popadla je za kůži na hřbetě a položila na zem.

„Ma, vždyť mi nic nedělalo!“ rozhořčila se Marie se smíchem.

Vlčice na ni vrhla kradmý pohled plný něhy a začala si hrát s Čertíkem, který už zase začal obtěžovat, tentokrát svými tlapkami.

„Jsou to naše děti, mami,“ zamumlala Marie a zakryla si břicho, „já ti přísahám, že je jednou budeš chovat v náručí stejně jako tohle štěně.“

Vlčice jemně olízla ruku, kterou jí Marie držela nad hlavou. V nadšení ze své role rušivého živlu zatáhl Čertík za rukáv dívčina pláště. Ma mu musela čenichem uštědřit pohlavek, aby uvolnil sevření a odkutálel se do trávy, kde si trucovitě položil nos na přední tlapky. Marie se šťastně rozesmála, vstala a s rukou opřenou v kříži se vrátila k zámku, kde právě zvonili k obědu.

Při pohledu na břicho dcery, předcházející její vztažené paže, si Philippus protřel oči.

„Pro Boha svatého,“ zvolal a uchopil tu bář plným rukama.

Hned ho zaplavilo dojetí a on své drahé dítě objal, jak se dalo, což ve výsledku znamenalo, že se otřeli jeden o druhého svými kulatými břichy a zpečetili své sblížení šťastným výbuchem smíchu. Okamžik nato už Philippus zahrnoval Ma něžným laskáním a pohledem jí sděloval, jak mu chyběla.

Ještě téhož večera Philippus Marii vyšetřil a potvrdil Alberiino podezření.

„Ozývá se tam rozdílný tlukot srdíčka. Dcerunko, o to hnízdečko se dělí nejméně dva tvorečkové! Porod přijde co nevidět.“

„Dva! Jak je to možné?“

„Na mou věru, otec se za svoji plodnost nemusí stydět. Kdy přijede?“

Marie se kousla do rtů. Philippus se zamračil. „Tys Constantovi nic neřekla, že ne?“ Zaváhala jen na okamžik a pak smutně hlesla: „Otcem je Jean Latour.“

Philippovi se na tváři objevil mrzutý výraz, ale odpustil si jakýkoliv soud. Přesnými pohyby si uložil nástroje zpátky do koženého kufříku a pak se posadil na kraj dívčina lůžka.

„Chceš si o tom promluvit?“ zeptal se prostě a vzal ji za ruce.

„Není o čem. Stalo se to té noci před vaším příjezdem na Vologne. Byla jsem vyděšená, zničená. Nezvládli jsme to, jeden jak druhý. Nic mu nevyčítám.“

Pokrčila rameny. On však děkoval nebi, že nemá dotyčného na dosah, jinak by si bez meškání protáhl pěsti. Sám ve svém životě poznal spoustu žen, a proto věděl, že o panenství muž dívku nepřipravuje z lehkomyšlnosti. Jean se zachoval jako opravdový hulvát a Philippus si

nenechá ujít příležitost, aby mu to nevytkl. Marie musela jeho rozčilení cítit, protože ho okamžitě poprosila:

„Prosím tě, neříkej mu nic. Neví, že jsem těhotná, a já udělám všechno proto, aby za to necítil odpovědnost. Myslím, že Isa ho má ráda. Nechci způsobit žádné drama.“

„Měl by to napravit.“

„Já ho nemiluju.“

„Budiž, nebudu se do toho plést. Ale dotýká se to mé otcovské hrdosti.“

„Raději buď pyšný na to, že budeš dědeček. A navíc ještě nadvakrát.“

„Dědeček...“

Philippus vroucně políbil Marii ruce. „Musím dohnat spoustu lásky a času, takže vás budu milovat všechny tři.“

Isa s Jeanem dorazili následující týden. Na Ise byl znát údiv, ovšem Jean neuvěřitelně zbledl a Philippus se musel hlídat, aby ho nepadl za límec. Přesto dodržel slib a nehnul brvou. Pozdravil ho, jako by se nic nestalo. Isa se na nic nevyptávala. Byla vyčerpaná. Navzdory překrásnému počasí, jež jako by mělo trvat věčně, měla za sebou obtížnou cestu. Nebyla už žádná mladice a velmi ztloustla. Philippus jí poradil, aby ihned slehla a mohla tak bez velkého ohrožení přivést na svět „tu věc“, jak tomu nadále říkala.

Isa se ochotně podvolila a znovu dovolila sestře, aby se o ni starala. Marie se pečlivě vyhýbala setkání s Jeanem o samotě a Philippus jí v tom laskavě pomáhal, jak mohl, byl stále s ní. Přesto tomu nezabránil.

O dva dny později se Ise přitížilo a Alberie poslala pro Philippa. Marie chtěla jít s ním, ale on její pomoc odmítl. Ise kleslo břicho. Porod se blížil a on nechtěl Marii

vyděsit. Tak se stalo, že se octla sama na chodbě. Než stačila něco namítnout, Jean ji uchopil za paži a zatáhl do sousední místnosti. Dal si záležet na tom, aby za nimi dobře zavřel dveře.

„To, že se přede mnou snažíš utéct, je přiznání, Marie,“ oznámil rovnou místo úvodu. „Často jsem se choval nerozvázně a honil se za věnem i za sukněmi, šel jsem po důkazech přízně i po penězích, ale upřímně ti řeknu, nedělal jsem se lepší, než jsem, ani jsem nesliboval nic, co bych nemohl splnit. Ale tohle nemůžu nechat jen tak. Nemůžu tě nechat nosit své děti, Marie.“

„To nejsou tvoje děti,“ opáčila rozechvěle.

Jeanovy panenky prot'al hněvivý blesk. Hrubě ji chytil za zápěstí, až se bolestí zašklebila, a přiměl ji, aby se mu dívala přímo do očí.

„Bolí mě to. Pust' mě,“ zasténala.

„Nejdřív mi ale řekneš pravdu, Marie.“

„A co na tom změníš?“

Mariin tvrdý pohled ho přiměl uvolnit sevření. V jednu chvíli nevěděl, co říci, a pak jí vyhaslým hlasem oznámil: „Napravím to.“

Marie se rozesmála, ale její smích zněl neupřímně.

„Zapomeň na to, Jeane. Rozhodla jsem se, že si ten dárek od života nechám. Nedlužíš mi nic.“

„Zneuctil jsem tě. To pro mě něco znamená.“

„Na to se mělo myslet dřív,“ odpověděla hbitě bez hořkosti.

Přesto se sesul na lůžko, hlavu v dlaních. „Ty to nechápeš, Marie.“

„Tady není co chápat. Takhle jsem se rozhodla. Přece jsem tě vyprovokovala, jen si vzpomeň. Nemáš si co vyčítat. A já ti nic nevyčítám.“

Hbitě vyskočil a opět ji horečnatě uchopil za zápěstí.

„Ty to nechápeš,“ opakoval. „Ani na okamžik jsem nepřestal myslet na tu noc. Šílel jsem při představě, že tě Constant odmítne nebo že tě překvapím v jeho náruči, to taky. Ničemu jsem nerozuměl. Isa mi otevřela oči. Mám tě rád, Marie. Provdej se za mě.“

Marie cítila, jak se jí podlamují nohy. Otevřela ústa k odpovědi, ale nevydala ani hlásku. Důvodem jejího rozrušení nebylo ani tak toto přiznání, jako zjištění, že Isa o té zradě ví. Zbledla tak, že ji Jean zachytil v náruči a pomohl jí natáhnout se na lože. Něžně hledal její rty. Nekladla mu odpor. Neměla k tomu sílu. Přesto jí jeho polibek odhalil jasnou věc.

Jakmile se od ní Jean odtrhl, vrátila se jí barva.

„Já chci pro své děti jediného otce,“ přiznala se, „a tím ty nejsi, Jeane. Nemiluju tě. Cítím touhu, to ano. Ale jenom touhu, která mě naplňuje studem.“

Zasáhlo ho to, ale rychle se vzpamatoval.

„Constant už se rozhodl. Nechce tě. A i kdyby si to jednou rozmyslel, copak by přijal děti někoho jiného? O tom pochybuju.“

„I on by přece mohl být...“ pokusila se odporovat.

„Lžeš. Constant má ryzí srdce. Nikdy by tě nezneuctil. Nikdy. A kdyby to přece jen udělal, rozhodně by byl zůstal.“

„Máš pravdu. Constant je člověk, který v sobě nemá ani trochu zlomyslnosti, lži ani přetvářky. Jak si můžeš myslet, že bych na něj ve tvé náruči mohla zapomenout? Nevezmu si tě. Jsem z rodu vlčic, Jeane. Nejspíš budu mít milence, ale doopravdy už nikoho jiného milovat nebudu.“

Vstal. Ta slova na něj zapůsobila jako urážka. Vylétla mu ruka a udeřila ji do tváře.

„Nedopustím, aby se z tebe stala děvka,“ zabručel, jako by se omlouval za svůj čin, jehož vzápětí litoval.

Marie zrudla hněvem, ale i od stop, které jí na obličej zanechaly jeho prsty.

„V tom případě se, Jeane Latoure, drž ode mě dál,“ vydechla výhružně.

Ucouvl, vyděšený bolestí, jež se do něj vkrádala. Takovou bolest dosud nikdy nepoznal a myslel si, že ani nikdy nepozná. Podíval se na její břicho plné života, v němž to na pokrývce škubalo navzdory množství spodniček, pak se otočil a vyšel z místnosti s chutí rozpárat každého, kdo by se mu natrefil do cesty.

Marie dlouho zůstala bez hnutí. Nic z toho, co mu řekla, nemyslela vážně. Záleželo jí na něm, i když měla jeho něha daleko od té, co ji pojila s Constantem. Jistě by ji dokázal učinit šťastnou. Jistě. Stal by se pánem de Chazeron a jeho děti by vyrostly ve skutečné rodině. Ona by nakonec na Constanta zapomněla.

„Ne,“ zašeptala. „To bych nedokázala.“

Rázně vstala a šla zaklepat na Isiny dveře. Isa odpočívala opřená o několik polštářů v pokoji zaplaveném stálým sluncem. Byla sama.

„Pojď blíž, milá Marie,“ vyzvala ji a srdečně jí podala ruku. „Tvůj otec právě odešel. Vypadá to, že se ti to blíží stejně jako mně.“

Marie se usadila u jejích nohou a Isa se slabě zasmála, když viděla, jak opatrně si Marie pokládá na kolena překážející břicho.

„Už nevím, co s ním mám dělat,“ prohlásila Marie zjihle. „To brzy poznáš. Provdáš se za něj?“ Marie zbledla.

„Za koho?“ zeptala se hloupě. „Za Jeana přece!“

Marie sklopila oči a zastřela tak Isinu tvář závojem něhy.

„Ode dne, kdy jsem ho poprvé uviděla, jsem pochopila, že tě zbožňuje. Podívej se na mě, Marie. Jsem stará žena a Jean je o dvacet let mladší. Byl fascinovaný tím, co vím, a když mě chtěl milovat, byl upřímný. Přesvědčil se o tom, protože mezi vámi stál Constant. Jeho přítel Constant. Constant, jemuž navíc vděčí za život. Bylo příjemné stát se jeho milenkou. V jednu chvíli, kdy mě všechno náhle vracelo zpátky k mým dávným obavám a úzkostem, jsem potřebovala jeho zájem, jeho pozornost. Přijala jsem, co mi dával, ale věděla jsem, že to nepotrvá věčně. Že to patří tobě. Mám tě ráda, Marie. Jsi pokračování mého života, který se třepí. Už tolikrát jsem neuspěla. Tolikrát osud nabyl převahy nad mými sny. Nedovol, aby tvé blízké zaslepila pýcha. Jean není dokonalý, ale je poctivý a věrný. Na ostatním tolik nesejde, věř mi. Provdej se za něj. Nebude to špatná volba.“

„Já nechci, babičko. Možná jednou. Teď ale ne.“

„Tak kdy?“ zeptala se Isa

„Až budu mít jistotu, že jsem ztratila Constanta.“

„Není to náhodou jenom vrtoch dětské duše, které se odmítáš vzdát?“

„Ne. Vyrostli jsme spolu, spolu se smáli, plakali, jeho rty nesou stopu mého prvního polibku, jistě, jenomže stejnou cestou šla i moje láska. Nikdy jsem Constanta nepovažovala za bratra. Jak si vzpomínám, vždycky jsem věděla, že zůstane po mém boku.“

„Jenomže tam není. A ty ses vzdala jinému. Z vlastní vůle.“

„Z touhy...“

„Ne, Marie. Touha je jiná věc. Strach, úzkostná samota, to všechno tíží lidská srdce, ale kdybys milovala Constanta celou bytostí, nesnesla bys objetí od nikoho jiného než od něho. Věř mi. Možná je tím, o kom jsi snila, ale není to ten, jehož si tajně vybrala tvoje duše.“

Marie se na okamžik zamyslela. Isa z ohledu k jejímu mlčení chvíli počkala a pak dodala:

„Dopřej si čas na rozmyšlenou. Ať se rozhodneš jakkoliv, máš moje požehnání. Je to tvůj život. Nikdo tě o něj nikdy nesmí okrást.“

„Budu si to pamatovat, babičko.“

Isa zavřela oči a Marie se vytratila.

Zbytek týdne měl pochmurný ráz. Počasí se prudce změnilo. Náhle přišla zima v podobě sněhových bouří, ačkoliv je nic neohlašovalo. Během několika hodin se vrcholky pahorků v Auvergne pokryly mléčnou bělobou a v zámku bylo třeba zatopit, neboť ledový vzduch, který proudil dovnitř komíny, přinášel do místností chlad. V těch se pak dlouho držel dým, dokud se dostatečně neprohrály kouřovody, aby ho vynesly nad střechy, což způsobovalo škrábání v krku, podráždění nosu a nutilo větrat s okny dokořán. Pak se všechno uklidnilo. Vollorský zámek a jeho obyvatelé izolovala od zbytku kraje zimní nehybnost a klid, jež s prosincem přinesly i přípravy na vánoční svátky.

Marie porodila dvanáct dnů před narozením Krista, jehož prosila celou svou kacířskou duší, aby jí její děti zachoval. Obě.

Dostaly jméno Antoine a Gasparde. Byla to dvojvaječná dvojčata, která si navzájem nebyla podobná a od rána do večera vřískala a vysávala matčiny prsy do té míry, že bylo nutné vyhledat v Thiersu kojnou. Když se

konečně nabažila těžkých prsů statné selky, dovolila Marii, aby si trochu odpočinula.

Ma ji neopouštěla ani na okamžik a hlídala její děti s takovou něhou, že se v zámku velmi rychle zapomnělo, že je vlčice. Philippus nepřestával pobrukovat hrdelním hlasem rozpočítadla, na něž se s dojetím rozpomínal, a Jean své potomstvo zahrnoval otcovskou láskou, která jeho samotného překvapovala stejně jako Marii.

Doufala, že jí Isa přiveze dopis od Constanta, v němž by jí odpověděl na všechna psaní, jež mu poslala poté, co se rozešli. Nenapsal. Pohyboval se v těsné blízkosti Jana Kalvína a aktivně se zapojil do práce – všechn svůj čas věnoval podpoře reformního hnutí, ohroženého jeho hanobiteli, stále početnějšími mezi lidmi obklopujícími krále. Marně mu Bubák domlouval, nepomohlo to. Dokonce zacházel tak daleko, že v noci roznášel pamflety proti církvi. Společně se svou mladičkou sestrou Solène a bandou chlapců jejího věku je pokládali na práh domů, krámků nebo dílen. Marie je dobře znala. Byli to jejich kamarádi, s nimiž si jako děti hráli. Bertille si rvala vlasy a každou noc se třásla, aby je nezadržela hlídka. Ale Constant nechtěl od nikoho nic slyšet. Kromě Kalvína. A ten se málo staral o něco jiného než o vlastní slávu, již mu získaly jeho myšlenky.

Z toho Marie usoudila, že se svým úkolem nechává zcela pohltnout, aby nemusel myslet na ni. Ale nezmohla v tom nic. Už se za ním ani nemohla rozjet, i kdyby si to nakrásně přála. Nechtěla opustit Vologne.

„Vezmi si mě!“

Při těch slovech se vzbudila. Nad jejími rty se skláněl Jean. Dvojčatům byl týden. Poslouchala jejich pravidelný dech v kolébkách umístěných hned vedle jejího lože. Venku byla nádherná noc s nebem plným hvězd. Zavrtěla

hlavou, ale on se opět zmocnil jejích úst, jako by v ní chtěl ten hloupý vzdor zatlačit do nejvzdálenějšího kouta její duše. Marie se nebránila, stále ještě přemožená spánkem. Pak od ní odešel. Bez výčitek se dívala, jak mizí, a znovu usnula, aniž přemýšlela o tom, jestli se jí to snad jen nezdálo.

Vánoce proběhly za pobrekávání dvojčat. Ta dostala Chazeronovo jméno, zanesené v Mariině knize hodiniek, a moutierský kronikář Štěpán de la Faye provedl bez odmluvy jejich úřední zápis. Jean skřípal zuby, ale rozhodl se vyčkat. Dokud ho Marie nevyhání, může doufat, že ji obměkčí. Ale cítil nedostatek hrdosti, že takhle poletuje mezi ní a Isou, i když v tom nebyl zlý úmysl. Jasno bylo na obou stranách. Obě je miloval, každou pro něco jiného, ale nic s tím nezmohl.

Když Isa porodila onu „věc“, právě se překulil rok 1532. Bylo to jednoho pošmourného, deštivého odpoledne. Dlouho křičela. Vyděšená dvojčata se ihned dala do pronikavého vriskotu a na zámku to jejich přispěním vypadalo, jako by měl přijít konec světa.

Marie chtěla pomáhat Alberii, ale Philippus se proti tomu rázně vzepřel. Jako všechny ženy v šestinedělí byla i ona zesláblá a skleslá. Za žádnou cenu nechtěl připustit, aby k vládnoucí náladě přibyl ještě obraz nepěkného porodu. Ve skutečnosti si blahopřál, protože břicho musel otevřít, když je k tomu příroda sama nedokázala přimět, a dítě vyjmout chirurgicky. S tou „věcí“ se tam totiž zároveň nacházelo dítě.

Byly přilepeny jedno ke druhému nohou a paží. Prodloužení téhož těla pro hlavu se dvěma tvářemi. Jedno bylo kulaté a krásné jako obrázek, druhé jen srst a

znetvoření. Siamská dvojčata. Philippus nikdy neviděl něco tak zvláštního. Byl šťastný, že Isa spí.

Na okamžik nevěděli, co si s takovými dvojčaty počít, Alberie však uchopila dvojitou nohu, neohroženě ji podržela ve vzduchu a plácla oba novorozence do zad. Ti se dali společně do křiku a Philippus mezitím spěšně zašívá Isin podbřišek.

„Jestli ji nezdolají horečky, dostane se z toho,“ oznámil, když končil s obvazováním. „Co uděláme s ,tímhle’?“

Alberii napnutý ukazováček prozrazoval její znechucení. „Myslím, že by se hodilo je oddělit.“

„Lepší by bylo se toho zbavit!“

„Jenom Isa ví, co s tím. Rozhodne se sama. Jsou dvě, Alberie. Nechci, aby je našla v tomhle stavu.“

Hned se do toho sám pustil. Alberie ani nemukla. Okamžitě si všimla, že chlapeček je ve tváři k nerozeznání podobný Loraline. Kvůli této podobě už věděla, jaká bude sestřina volba. Isa se probudila pozdě v noci, zmučená horečkou a zlými sny. Vystřídali se jí u lůžka a k ránu horečka klesla. Isa byla zvědavá a chtěla se podívat.

Nejdříve však spatřila Ma. Ma, která se vloudila do místnosti těsně za Philippem. Ma, která se přiblížila ke stolu, na němž ležely pleny. Ma, olizující drsným jazykem chlapečkův obličejík.

„Ukažte mi ho,“ požádala Isa zjihle.

Philippus jí novorozence ukázal. Ma stojící hned za ním radostně pošťkávala jako malé štěně. Isa by ho ráda nenáviděla, ale nedokázala to. Stejně jako Loraline i on byl dítětem jejího učitele. Ale bylo to také její dítě. Její syn.

Vrhla pohled na stvůru, kterou jí Alberie podávala, a pak klidným hlasem prohlásila:

„Tu ‚věc‘ obětujeme. Druhé dítě bude žít.“

Philippus pocítil úlevu. Ani na okamžik si nedokázal představit, že by trepanoval to milé baculaté děťátko. Jako by v odpověď na její rozhodnutí vyšlo z Alberiiny náruče zavrčení a ta „věc“ sebou zaškubala.

Isa odpoutala zrak od baculatého drobečka, u něhož dál zůstávala Ma, a oznámila:

„To druhé dlouho žít nebude. Je třeba si pospíšet. Philippe, nemohu vám pomáhat, ale vy přesně víte, co máte dělat, krok za krokem. Tak to proveďte a zavolejte mi Marii. Aby věděla, že se narodil další Chazeron.“

Navzdory nenávisti, již pociťovala vůči pánovi z Volloru, Marie s volbou své babičky souhlasila. Navrhla jí, že vychová všechny tři děti společně u Huca s Alberií, kteří tak rázem přišli k pěknému potomstvu.

To roztomilé mrně, jež pojmenovali Gabriel, uložili vedle ostatních a živili je z téhož prsu, zatímco Philippus onu „věc“ s Alberiinou pomocí obětoval v hradní věži.

Než se Isa dala dohromady, aby byla schopná opět vyrazit na cestu, bylo třeba počkat do konce února. Alkahest byl hotový, ale v podobě, v jaké se ho podařilo získat, nemohl mít žádný účinek. Ještě z něj potřebovali vyrobit protijed. Philippus se domníval, že na Volloru to nedokáže. Chyběla mu spousta křivulí a navíc ještě druhá pec. V Basileji měl k dispozici více pomůcek, proto se rozhodl odcestovat. Avšak tentokrát Ma projevila přání ho doprovázet.

Když to Marie pochopila, cítila, jak jí puká srdce, ale nic nenamítala. Nyní už nebyla sama. Měla rodinu. Jean naléhal, aby mohl zůstat, ale Marie byla neoblomná:

„Isa potřebuje víc než kdy jindy, aby ji někdo v krámě vystřídal. Nesnesu pomýšlení, že by se tam vrátila sama. Na cestách není bezpečno a v Paříži hrozí kacířům nebezpečí ze strany jejich odpůrců. Potřebuje tě, ať si říká, co chce.“

„Však ty taky.“

„Ne, Jeane,“ ušklíbla se Marie. „Právě naopak, potřebuju samotu, abych si konečně udělala v citech pořádek.“

„Takže přiznáváš, že nějaké máš,“ vypjal hrud’.

„Jsi můj přítel. Vždycky jsi jím byl. Víc po mně nežádej. Se mnou je to tak trochu, jako kdybych ovdověla po celoživotní lásce. Dej mi čas se s tím vyrovnat.“

„Dobrá. Souhlasím s tím, jak ses rozhodla. Postarej se o naše děti.“

„A ty se, Jeane, postarej o moje blízké. Postarej se o něho.“

Jean přikývl. Constant zůstal jeho přítelem, ale měl podezření, že až se dozví pravdu, ztratí ke svému bývalému spolubojovníkovi úctu.

Vollorský zámek znovu osiřel. Tentokrát se však Marie bez svých blízkých cítila opuštěná. S Ma odcházela část jejího dětství. S Jeanem zase část bezstarostnosti. Ale teď byla paní na Volloru. Slíbila to své adoptivní matce.

Bude tím životem, o něhož ji oloupili.

A pohled na rostoucí děti jí přinesl několik měsíců štěstí a vnitřního klidu. Pak se ale její osud znovu zapletl do rozmotání propletence, který byl dílem jejích blízkých.

Z vůle jednoho muže.

Z rozmaru jednoho krále.

14.

Marie půvabnou poklonou pozdravila Františka I. s hustým vousem v okruží a orlím nosem a poté se vytratila. Zámek v Thiersu byl následkem rozsáhlých oprav neobyvatelný, proto se král Francie rozhodl zastavit na nocleh na Volloru.

Marie jeho dvůr rozptýlila do skromných pokojů v patře a kromě toho se v parku a zahradách hbitě postavily stany pro ty, kdo se už do domu nevešli. Naštěstí přišel v roce 1533 po častých plískanicích mokrého března duben koupající se v krásném, jasném teple.

Marie se o králově rozhodnutí a jeho návštěvě dozvěděla jen několik dní předem, proto se musela spěšně postarat o zásoby. K jejímu velkému štěstí stačila Alberie, která se opět ujala své správcovské funkce se vším všudy, duchapřítomně vybavit každičký, i ten nejméně nápadný kout zámku vším potřebným i přebytným.

Král František byl dojat jak přijetím, jehož se mu dostalo, tak i usměvavou okouzlující dámou, nabízející jeho přirozené mlsnosti úsměv tak lahodný jako šťavnaté jablko k nakousnutí.

„Paní z Volloru,“ pravil, když jí pomáhal vstát rukou ozdobenou prsteny a přivyklou laskání, „vy zahrnujete můj dvůr tak roztomilou přítomností. Kde je váš otec, abych mu mohl poblahopřát?“

„Přál by si, abyste mu ráčil odpustit, Veličenstvo. Právě je zaměstnán svými záležitostmi a o tom, že se mu chystáte prokázat čest, se dozvěděl příliš pozdě. Jsem tady sama se svými dětmi.“

„Vašimi dětmi?“

„Trojčaty, Veličenstvo.“

Za králem se objevil mladíček s udiveným výrazem. Marie ho okamžitě poznala. Byl to dauphin František.

S Constantem kdysi házeli po jeho kočáru kravská lejna. Když vystupoval, jedno z nich zasáhlo jeho kabátec, což vyvolalo vůkol všeobecné opovržení. Vůbec by se jim tehdy nepodařilo utéct nebýt jejich mrštnosti. Několik dní se pak museli skrývat, aby unikli trestu smrti, který jim za to hrozil. Marii se při té palčivé vzpomínce proti její vůli objevil ruměnec na tváři a královu synovi věnovala poklonu.

Vyrostla, takže nehrozilo, že by ji poznal, přesto se nemohla ubránit pocitu nebezpečí.

„Povstaňte, má paní. Takovým mateřským výkonem děláte čest Francii. Jiné by to nepřežily. Vy naopak celá záříte.“

„To je tím, že jsem poctěna vaší přítomností, Veličenstvo.“

František propukl v hlasitý smích, který ještě překonal jeho pověst bonvivána, radostně zatleskal a dal tak příklad dvořanům.

Udivená a zároveň uchvácená Marie znovu zrudla až po uši a zůstala stát se svěřenými pažemi před zraky korunního prince, který s neskrývaným potěšením hltal očima její rozpaky.

„Ať nám ty andílky přivedou ukázat. Chci je ihned vzít pod svou královskou ochranu. Stejně jako jejich otce, jehož semeno má skutečně sílu.“

„Bohužel jejich otec odjel na cesty společně s jejich dědečkem,“ pospíšila si s vysvětlením Marie, když Benedikta s Alberií přinášely děti zabalené do plen. „Tři chlapci?“

„Dva, Veličenstvo, Gabriel, Antoine a tady je moje dceruška Gasparde.“

Král zvedl do náruče oba hochy a vystavil je zrakům dvořanů.

„Vezměte si příklad z této dívčiny, dámy Francie, a nijak se nestyděte poskytnout zadek budoucím pokolením. Od tohoto dne dostane každá žena, která porodí trojčata, čestnou prémii!“

Královo rozhodnutí přivítal další potlesk. Marie měla najednou pocit, že se octla přímo v jedné z těch frašek, v nichž hrávali chudáci. Tím spíš, když si k ní zrovna razil cestu králův šašek Tajtrlík, jehož dobře znala – byl to Bubákův bratr –, a pro pobavení všech usilovně napodoboval pohyby a sténáním opičí soulož.

František ho nechal bavit své lidi a pak vrátil děti jejich kojné. Zatleskal rukama, aby si vyžádal ticho.

„Hej!“ zvolal. „Ať nám přinesou jídlo a pití! A co se týče vás, krásná paní, zůstaňte po mém boku a trochu mi vypravujte, jakým způsobem docílil váš manžel tak krásného výsledku.“

Nesmlouvavě ji vzal kolem ramen a odvedl si ji. Pokusila se chabě bránit napůl dotčeným „Sire“, ale jediným výsledkem byl smích krále a jeho synů, kteří kráčeli těsně za ním.

Alberie dohlédla na to, aby byli pozváni kejklíři a komedianti, a tak bylo u jídla živo a veselo. Víno teklo proudem a král František zachoval věrnost své pověsti bonvivána, když štípal do stehů a prsů služebné, sklánějící se s podnosy nad stolem, a sem tam jim uloupil polibek. Marie nebyla ve své kůži, ale on na ni bral ohled.

Ve skutečnosti ji během jídla poznala mladá králova milenka Anne de Pisseleu, kterou Marie často vídala v

krámu. „Nejste náhodou neteř Isabely de Saint-Chamond?“

„Ano.“

Král se k ní otočil a chvatně si ji prohlédl. „Netušil jsem, že by mohla být spřízněná s tím ničemou Chazeronem,“ pravil bez zlého úmyslu. Marie se kousla do rtů.

„Dokonce ani král nemůže všechno vědět,“ opáčila jemně. „Copak jste náhodou před chvílí neříkal, že je přímo povinností ženy ponechat si špetku tajemství?“

Ta odpověď se králi zalíbila, protože dal najevo překvapení a pak zvolal:

„Esprit! Má drahá Anno, tahle mladá dáma není jen matkou, ale je i duchaplná. Tím hůř pro vašeho muže, milá Marie, zítra vás hodlám unést.“

„Vy mě hodláte unést, Sire?“ zakoktala Marie.

„Naše kroky vedou do Marseille, kde hodlám najít manželku pro svého nejmladšího syna. Váš otec se horlivě ucházel o nějaký úřad u dvora. Nabízím vám postavení dvorní dámy mé budoucí snachy.“

„Ale co mé děti, Sire?“

„Vaše kojné už si s tím nějak poradí. A váš manžel na tom taky vydělá. Tak už ani slovo, je rozhodnuto, doprovodíte nás.“

„A kdybych ráčila odmítnout, Veličenstvo?“ zlobila se Marie.

Král jí s rozhněvaným výrazem pošeptal do ucha:

„Přijměte to. Luteráni vás potřebují mít na francouzském dvoře.“

Marie zabořila nos do talíře. Náhle pochopila. Král si Isy váží. Ale postavila se otevřeně na stranu kacírů, které už nebude moci dlouho podporovat navzdory podobným názorům na věci, v něž věří.

Marie si zvolila svůj osud, ale možná se spletla, možná, že na ni její osud čekal. A možná má splnit nějaké poslání. Třeba má zachránit svou rodinu. Třeba má zachránit Constanta v druhém táboře. Proti jeho vůli. Navzdory všemu. Bleskově se rozhodla.

„Budu vás následovat, Sire, pokud mi slíbíte, že mi ponecháte možnost navštěvovat moje děti, jak budu sama chtít.“

„Hrome! Vy mluvíte o Fontainebleau, jako by to bylo nějaké vězení. Nikdo vás nechce nijak omezovat, krásná Marie, právě naopak!“

Marie se setkala s dauphinovým chlípným pohledem a v okamžiku o tom měla vážnou pochybnost. Ale co, pomyslela si a vydržela pohled jeho živých panenek, už jsem vyžrála na mnohem větší zloduchy, než jsi ty!

Nazítí už měla sbalené kufry zavřené na přezku; políbila mrňata, Alberii a Huca a ve svých nosítkách následovala veselý dvůr.

Alberie považovala neteřin nápad za nesprávný, dokud ji Marie nezpravila o tom, co jí král řekl. Poslední Isin dopis počítal s tvrdším postojem veřejnosti proti luteránům. František I. se jich dál zastával.

„Jsou taky moje rodina,“ vysvětlovala Marie. „V mládí mě ovlivňovalo Lutherovo učení. Tropila jsem si posměch z Panny Marie a možná jsem si tu víru nesla déle než spousta jiných. V posledních měsících jsem se toho dost naučila z astrologie a rétoriky. Tady mi moje vědění k ničemu není. Na králově dvoře může něčemu posloužit. Co když jsem se spletla? Co když není vhodný čas být jenom paní na Volloru?“

„Dej za mě pusu Constantovi,“ odpověděla Alberie.

Kdesi za slovy, jež Marie vyslovovala, se skrývala ještě jiná řeč. Řeč jejího srdce.

„Máš pravdu, teto,“ zašeptala a vrhla se jí do náruče. „Co když jenom potřebuju zjistit, do kterého tábora vlastně patřím?“

„No tak běž! A snaž se nejlíp, jak umíš.“

Alberie ji políbila a s úzkostí se za ní dívala, jak odjíždí. Huc vzal svou ženu něžně kolem pasu a tiše jí řekl do ucha:

„Konečně jsme sami, ženo. Snil jsem o krásné velké rodině a dnes ji máme.“

„Ovšem dost podivnou,“ zjihla Alberie.

„Co na tom. Dítě je jenom to, co z něj udělá láska. Ty budeš ta nejlepší matka široko daleko.“

„Jsi si tím jistý, Hucu de la Faye?“

„Víc než kdy jindy.“

„Malá má znamení. Vlčí znamení.“

„Musí se to brát, jak to je,“ povzdychl si Huc neradostně. „Dobrá krev se nikdy nezapře.“

O několik dní později dorazil král se svým dvorem do Le Puy. Marie se dělila o nosítka s dalšími dvěma okouzujícími slečnami, které jí leccos osvětlily ohledně králový snachy, a jí velmi vyhovovalo, že se tak všechno dozvídá do nejmenších podrobností. Díky jejich švitoření pak dokázala k téměř každé hlavě přesně přiřadit jméno, funkci, titul a ještě pár klepů navrch. Některé z nich už znala z dřívějších.

S Constantem kdysi mívali jednu oblíbenou hru – vylezli si na chrlič Notre-Dame a pozorovali lidi od dvora, když právě pobýval v Paříži, jak se shromažďují na prostranství před chrámem, vystavují na odív hedvábí a krajky a donekonečna flirtují. Občas shazovali dolů

nějaké svinstvo, co si nasbírali do zásoby, přímo na hermelínové plášti nebo kousek vedle. V Paříži bylo tolik holubů a hrdliček, že šlechtice ani nenapadlo zvednout hlavu vzhůru. K největší radosti zlomyslných darebů se oprašovali, otírali a navzájem si ukazovali špinavé skvrny. Občas se Marie s Constantem převlékli za žebráky a nalíčili se tak, aby vypadali staře, usadili se před chrámem, plačky si vyžebraли několik mincí a tak přesně zjistili, kde má jejich dobrodinec svůj naditý váček s penězi. Za ohybem uličky pak od něj jeho majiteli ulehčili nebo předali štafetu druhým, kteří už tam čekali.

Marii nebylo příjemné představit si samu sebe mezi těmito lidmi, jimiž ještě včera pohrdala. Vyhledávali bezvýznamné radovánky. Stejně jako oni sami. Mimo to, že to přeháněli s vínem, jídlem a milostnými hrátkami, což se jí trochu hnusilo. Dívala se na ně zpovzdálí, cítila se jiná, ale když vyváděli zábavné kousky, tak se s nimi smála, napodobovala je a budila tak dojem, že je na správném místě, ačkoliv z opatrnosti zůstávala zdrženlivá.

František I. si nenechal ujít jedinou příležitost, aby nemluvil o jejím „výjimečném lůně“. Kdyby nebyl králem, s chutí by ho zpolíčkovala.

Těšilo ji však pobývat ve společnosti královny Eleonory, kde se cítila dobře. Byla tak taktní a dobrotivá svým laskavým vystupováním, že u ní člověk rychle zapomněl na její významné postavení a bohatství. Marii připadala krásná. Dvořané však na ni pohlíželi jako na nezáživnou osobu. Kolem krále totiž zářily jen dva klenoty – jeho milenka Anne de Pisseleu a Dianě de Poitiers, tak dokonalá, že jediným pohledem dokázala přivést do vytržení celý dvůr i mladého vévodu z Orleansu.

Na tuto cestu se František I. vydal proto, aby se setkal se svou budoucí snachou z rodu Medicejských, jménem Kateřina, která svým věnem zpečetí jeho italské spojení; byla však pro něj i příležitostí k tomu, aby představil lidu svou manželku a korunního prince. Tak se stalo, že pokaždé, když dorazili do nějakého města, vstupovali tam královna s dauphinem jako první a přijímali od jásajícího davu provolávání slávy.

Tak tomu bylo i v Puy, kde je očekávala nádherná slavnost. Na hostinu, přichystanou na velkém náměstí, snášeli lidé z celého města svíce. Přehradily se ulice, aby mohl lid vidět krále, a zároveň se k němu příliš nepřibližoval, a jídlo se rozdávalo všem, kdo se přišli podívat.

Marie dostala místo blízko královny. To proto, jak jí František svěřil, aby trocha její plodnosti zvlažila i lože Francie.

To místo jí vyhovovalo, jelikož Eleonořina taktost neměla obdoby, stejně jako její přívětivost. Uprostřed hostiny, již zpestřovali kejklíři a potulní pěvci, se k hodujícím přiblížil průvod v čele s po zuby ozbrojenou stráží, sledován ustaraným pohledem lůzy.

Marie svěsila ruku, jež nesla k jejím rtům kořeněné kuřecí stehýnko, a s otevřenými ústy hleděla na muže, který se zvláštním způsobem ukláněl v tíživém tichu. František s vlídným úsměvem vstal a také ho pozdravil:

„Chajreddíne, co mi přinášíš, příteli?“

„Pozdrav od Alláha pro tvou duši a od Sulejmána, svého pána. Zde ti jako projev vděčnosti posílá dar.“

Muž ustoupil a Marie natáhla krk, aby lépe viděla. Spatřila asi patnáct navzájem spoutaných vězňů, mužů promíchaných s ženami, s rozčuchanými vlasy a sluncem

osmahlými tvářemi. Vedle nich stál na stráži neuvázaný lev, z něhož každému vstávaly hrůzou vlasy na hlavě.

Turek vyšťekl rozkaz a jeho muži otroky okamžitě zbavili pout.

„To jsou křesťané, Sire Francie. Sulejmán ti je vrací jako projev přátelství.“

„Veličenstvo, vy víte, kdo je ten muž?“ zeptala se Marie, která nikdy neměla příležitost vidět někoho s tak tmavou pletí, s tak načervenalým vousem a v tak pestrém šatě.

„Říkají mu Barbarossa, je to velký námořní lupič z Levanty, kapitán-paša Středozemí a zástupce Sulejmána Nádherného,“ odpověděla jí královna. „Netuším, co s ním můj manžel zamýšlí, ale představa spojenectví s tímhle Turkem se mi vůbec nelíbí.“

Marie taktak vyslechla její větu do konce. František přistoupil k Barbarossovi a přiblížil se i ke lvu, jehož mu muž právě věnoval. Vězni hbitě ustoupili stranou, aby nebyli v jeho dosahu, a přistáli na zemi poblíž stolů, odkud jim hodující pro zábavu házeli s křikem chleba a maso. Při pohledu na ztracenou lidskou důstojnost těchto ubožáků zápasících o jídlo se Marie odvrátila. Byli vyzábílí tak, že z nich šel strach, a byli by si zasloužili místo u stolu. Spokojovali se s tím, že v letu chytali, co jim kdo ráčil hodit, nebo se vrhali na zem, aby se zmocnili kosti kutálející se v prachu.

„Ta komedie se musí zarazit,“ reptala královna. Tleskla do dlaní, tiše něco nařídila strážnému a ten se k ní sklonil. Za okamžik nato byli vězni sehnáni dohromady a odvedeni směrem k tábořišti dvora s rozkazem, že se musí vykoupat, obléct a najíst.

Marii to dojalo, ale nenechala se ukolébat. Instinktivně zůstávala ve střehu. Nedokázala pustit z očí vztyčené

zvíře, jež zasypávali rozporuplnými příkazy. Několik mužů včetně dauphina je popichovalo holí či tahalo za ocas nebo za hřívu. Marie v sobě cítila, jak šelma zuří. Lev zavrčel, ale Barbarossa práskl bičem, a tak opět zmlkl.

Přesto přetrvávalo nebezpečí. Nezdálo se, že by to někoho zajímalo. Dokonce ani Turka, který využil přítomnosti krále, usedl po jeho boku a hovořil s ním o spojenectví. Pozornost jim věnoval jenom lev. A tento zájem se před Mariinými očima pozvolna proměňoval v nenávisť. Paní z Vollaru se náhle přestala ohlížet na pravidla slušnosti, díky nimž by byla pouhým svědkem. Vrhla se kupředu a se svou širokou sukní se protahovala mezi stoly. Lev se zčistajasna vzepjal na zadní a skočil na páže procházející v jeho dosahu, zahryzl se mu celou čelistí do paže, než je zkrvavené odmrštil stranou. Dav zařičel. Barbarossa se pokusil zasáhnout, ale to už ho zvíře neposlouchalo. Připravené k dalšímu skoku se otočilo směrem ke korunnímu princovi.

Marie hnaná jakýmsi šíleným pudem skočila mezi ně a upřeně se zadívala zvířeti do očí. Ruku měla napřaženou dopředu, jako kdyby chtěla upokojit rozzuřenou vlčici. Z úst jí vycházely zvuky, jimž sama nerozuměla. Proti všemu očekávání šelma od útoku upustila a znehybněla. Marie se k ní pomalu přiblížila a lev si před ní mezitím poslušně lehal. Neuvědomila si nevěřící ticho, které obklopilo její čin, neviděla ani žár v Turkových žádostivých očích. Klekla si na kolena a s úsměvem lva pohladila po hřívě.

„Nic se neboj,“ zašeptala. „Už tě nebude nikdo otravovat.“

Lev se převrátil na záda a nabídl jí břicho k pohlázení. Marie vklouzla prsty do nádherné husté srsti a pak otočila tvář směrem ke králi a k Barbarossovi.

„Nezabíjejte ho, Sire. Byl jenom vyděšený, teď už nikoho nenapadne.“

Teprve v té chvíli si uvědomila, že tam raději vůbec neměla být. Turek něco králi pošeptal do ucha. František I. zůstal jako opařený a stejně jako ostatní zíral na neobvyklou scénu, kterou Marie skýtala. Tentokrát totiž byla vyděšená ona. A už vedle sebe neměla Ma jako kdysi, aby ji chránila.

Oba muži k ní přistoupili. Král se usmíval a Barbarossa se tvářil, jako by byl zklamaný odpovědí, jíž se mu právě dostalo. Uchopila podanou monarchovu ruku a vstala se sukní ušpiněnou od prachu až ke kolenům. Cítila, jak jí do tváří stoupá červen; přesto se jí Barbarossa uklonil.

„Francouzské království má ve vás vzácný poklad. Kromě mě to zvíře jiného pána nemělo. Ať vás ochraňuje Alláh, jestli nad vámi váš Bůh nebdí.“

Spočinul na Marii pronikavým pohledem a pak s rukou na srdci ustoupil dozadu. Jakmile se vzdálil několik kroků, vykřikl rozkaz a okamžitě k němu přistoupila jeho stráž, působící mocným dojmem, oblečená do okázalých kaftanů zapnutých až po krk, s dlouhými zahnutými šavlemi, přidržovanými u boku širokým plátěným pásem. Otočil se na podpatku čelem vzad a rázným krokem odcházel pryč.

U stolů a v davu se opět rozproudil hovor, nevšímající si ničeho jiného než Mariina činu. Jako vzdouvající se vlny, které přerostou v bouři, napadlo ji a prudce se jí rozbušilo srdce.

„Vděčím vám za život svého syna, možná i za svůj vlastní. Naučíte mě, jak zkrotit to zvíře, které vám přede u nohou?“

Šelma totiž v tu chvíli hleděla s obdivem na Marii jako mladá kočka na svou paní.

„Nevím, jak se mi to podařilo, Sire. Jako kdyby mě při tom vedla nějaká neviditelná ruka,“ našla sílu odpovědět.

„Já v tom vidím jen Boží ruku a ta, která vede tu vaši, je jenom vděčnost a laskavost, mé dítě.“

„Sire, já...“

„Pojďme zpátky ke stolu, buďte tak laskavá,“ přerušil ji monarcha jemně.

Marie mu za to byla vděčná. Dauphin zmizel a zraněného odnesli. Lev, způsobně ležící v prachu náměstí, pozoroval Marii, jak se vzdaluje.

„Nedělejte si starost,“ uklidňoval ji král. „Barbarossa mě ujistil, že to zvíře je vycvičené. Jeho zuřivost vyvolalo jen zlomyslné chování lidí. Umístí ho k ostatním zvířatům, která jsem dostal, a tam bude o něj dobře postaráno.“

K šelmě se totiž přiblížili dva Barbarossovi důstojníci a uvázali jí kolem krku šňůru. Bez nehody ji odvedli pryč.

„Víte, co mi za ten čin Barbarossa nabízel?“ pokračoval král, když došli až ke stolům, povzbuzení potleskem, který Marii zčásti vrátil barvu.

Aniž jí nechal čas na odpověď, král pokračoval:

„Svobodu dvou set otroků výměnou za vaši v Sulejmánově harému.“

Marie rázem strnula.

„A co jste mu odpověděl, Sire?“ zakoktala vyděšeně.

„Ze žádný poklad na světě mi nevynahradí život mého syna. Sulejmán se z toho vzpamatuje,“ uzavřel se spikleneckým mrknutím a pustil jí ruku.

Marie se na své sedadlo spíš sesula, než posadila a zabořila nos do talíře. Jen taktak zaslechla, jak jí Eleonora zašeptala do ucha:

„Buďte hrdá. Máte královu přízeň.“

Ale Marie tomu nevěnovala pozornost. Dokonce si ani nevšimla nenávisti v očích Anny de Pisseleu a jejího souseda, kněze, který se vracel zpátky do Toulouse. Když žvýkala maso, nemyslela na nic jiného, než aby se na ni zapomnělo.

„Čarodějnice,“ hučel jí v hlavě hlásek. „Pohlížejí na mě jako na čarodějnici.“ A ten hlas v ní vyvolával představu zápachu spáleného masa.

Nazítří se opět vydali na cestu. Marii se v noci nepodařilo usnout. Nakonec si řekla, že musí zvednout hlavu. Neměla žádný důvod cítit se provinile. Král si jí váží. Mohl by se jí zbavit, ale neučinil to. Ochrání ji před inkvizicí, kdyby její schopnosti někoho znepokojovaly. Přiměla se rozjasnit tvář, na každého se usmála, působila vesele a překvapovalo ji, když vyčetla z chování těch, kdo ji zdravili, určitou úctu. Jen Anne de Pisseleu odvrátila hlavu, aby jí nakonec stranou vmetla do tváře:

„Stejně budete jenom jeho vrtochem! Jestli se pokusíte něčeho dosáhnout, budete toho litovat.“

Marii v tu chvíli nedošlo, co tím chtěla říct. Pochopila to teprve tehdy, kdy ji přišel pozdravit král a spočinul smyslným zrakem na jejích tvarech, jež se rozvinuly díky těhotenství.

„Nevzdalujte se ode mne,“ naléhal, když Marie zkameněla.

Nedokázala mu odpovědět, ale přesto se držela v povzdálí. Od dauphina i od něho. Neměla nejmenší chuť stát se jeho favoritkou. Chtěla jen najít své místo. A věděla, že v králově loži to nebude.

V Toulouse se k němu Marie přesto přiblížila. Nezdálo se, že by ji chtěl k něčemu nutit, a dál ji představoval jako „výjimečné luno“, jež dělá čest celé Francii. Ve vzduchu však byl cítil pach spáleného masa a na vyvýšených místech se denně stavěly hranice.

Průvodu vyšla vstříc patnáctiletá dívka jménem Paule a předala králi klíče od města, jež ihned s jásotem vítalo svého panovníka. Strávili tam tři dny. Marie se tvářila důstojně. Kdo se jí zeptal na radu, jak zkrotit divoké zvíře, tomu odpověděla, že toho lze dosáhnout pouze modlitbou a že jen odpověděla na Boží hlas. Ale i když si to nechtěla připouštět, šířily se o ní zvěsti, které jí přisuzovaly mnohé zázračné schopnosti. A dokonce i to, že se jí podařilo očarovat krále.

Když si s Františkem přišel dlouze pohovořit Velký inkvizitor, Marie se chvěla strachy, ale usilovně se snažila nedat na sobě nic znát. Královna jí zachovávala přízeň a zdálo se, že je nadšená její přítomností.

O tom, co si spolu řekli král s inkvizitorem během jejich setkání, se nedozvěděla nic, ale vytušila, že se král zaručil za její víru, jelikož opouštěli město a nikdo ji neobtěžoval ani se jí na nic nevyptával. Oddychla si a zbavila se napětí, které jí stahovalo tvář; od té chvíle už se oddávala jen objevování nových měst, která je vítala srdečnými projevy radosti. Čím hlouběji postupovali na území Languedocu, tím víc oceňovala nádhernou krajinu, dobrosrdečnost místních lidí a jejich temperament.

František I. byl ochráncem umění a stejně tak zbožňoval ženy. Toulouské univerzitě věnoval privilegium povýšit univerzitní profesory, kteří získali doktorát, do rytířského stavu. V Narbonne se dlouze rozhovořil na téma zřícenin četných památek,

roztroušených všude kolem, a nařídil, aby byly použity pro obložení bran města, jehož hradby měly být zpevněny.

Ale nejzářivější vzpomínku si Marie odnesla z Nîmes. Pobývali tam týden, během něhož král nařídil, aby byly zbourány příbytky postavené na zříceninách římských arén.

Když se tak stalo, shromáždil se dvůr před čtvercovou stavbou Maison carrée a král si zjednal ticho. Ve chvíli, kdy si klekal, aby oprášil starověké nápisy, přistoupil k němu zezadu jakýsi muž s tmavým vousem a veselou tváří a vysokým hlasem zarecitoval:

„Ve válce či v míru dobro druhého budeš ctít. Tak mezi bohy zůstaneš velkým králem.“

Král se otočil a usmál se na opovážlivce, který ho vyrušil z rozjímání.

„Tahle písmena k tobě promluvila, příteli, jako promlouvají k tvému králi.“

„To je proto, že na vás čekala, Sire, stejně jako na mě,“ ujistil ho příchozí a poklonil se.

„A kdo vůbec jsi, že si uděluješ tohle privilegium?“

„Ten, jehož vám posílá osud a za nímž jste sem přišel.“

Král se před tím tajemným člověkem, jenž se tvářil, jako by si nic nedělal z jeho impozantního vzhledu, srdečně rozesmál. Pak se otočil ke svým dvořanům a představil ho:

„Přátelé, zde je muž, jehož se má zesnulá matka obávala od té doby, co jí předpověděl, že její odchod z tohoto světa předznamená kometa, která se objeví na obloze. Mistr Nostradamus, povoláním astrolog.“

Jak na něj Marie zírala, ohromená překvapením, Michel de Nostre-Dame zachytil její pohled. Zaplavila ji

vlna něhy. Byl přesně takový, jak jí ho otec popisoval, a najednou měla pocit, že ji poznává mezi všemi ostatními. Jako kdyby jí chtěl dát zapravdu, pozdravil ji Nostradamus lehkým kývnutím hlavy, jež doprovodil šibalským úsměvem, a vykročil těsně za králem.

František I. si vyhradil veškerou astrologovu pozornost, a Marie si s ním mohla promluvit až pár hodin před jejich odjezdem. Už ani nedoufala, že by mu mohla projevit vděčnost, když se k ní v jednom okamžiku protáhl, uchopil ji za paži a odvedl si ji stranou, takže se opět stala terčem všech klepů.

„Setkala jste se s mužem, kterému říkají Paracelsus?“ zeptal se jí Michel bez okolků.

„Chová k vám hluboké přátelství, stejně jako jeho dcera,“ odpověděla mu Marie z obavy před nepovolanými ušima, které mohly být v doslechu.

Michelova tvář se rozzářila širokým úsměvem.

„Dobrá, dobrá,“ pravil. „Věci se dějí tak, jak mají. Král mi vyprávěl o vašem kousku se lvem,“ pokračoval. „Poradte mu, aby to zvíře někomu věnoval a neposílal ho do Paříže. Velmi brzy by bylo na obtíž, děvenko. Řeči utichnou, jakmile se zapomene na to, co je vyvolalo.“

Marie sebou trhla. Přesně tak to sama cítila. Už předchozího dne se šelma zmítala ve své kleci a oni pro ni přišli, aby ji uklidnila. Odmítla se slovy, že nemá nic společného se schopností, kterou jí přisuzují, a že docela jistě postačí, když lva nebudou vystavovat dráždění davu a nechají ho v klidu. To dá přece rozum, dodala.

„Přimluvím se za to, mistře.“

Nostradama pobavila její úcta.

„Dávejte na sebe pozor, Marie. Věděl jsem, že vás tady potkám, a to je druhý důvod mé návštěvy. Hrozí vám

mnohá vážná nebezpečí, před nimiž se můžete uchránit jen odvahou a rozumem. I láskou, pokud se vám podaří správná volba.“

„Jaká to je, mistře?“ zeptala se Marie rozechvěle.

„Bohužel, mé vidění nezahrnuje všechno. Z přátelství ke svému příteli jsem vás měl varovat touhle předpovědí. Je pro mě záhadou stejně jako pro vás. Vyslechněte si ji a přemýšlejte o ní: ‚Neznalost vlčic přivodí velkému králi pláč.‘ Nechám vás vašemu osudu. Pozdravujte ode mne svého otce. Už se s ním neuvidím.“

Vzal Mariinu chvějící se ruku, zvedl ji ke rtům a něžně ji políbil, pak se otočil na podpatku a zmizel.

Marie cítila, jak zbledla, ale vydržela zvědavé pohledy. Jako by se ptaly, co za pikle asi kují mág s čarodějnicí. Zvedla hlavu a i ona si šla po svých.

Za několik dní poté, 8. října roku 1533, opustil v Aubagne král královnu, korunního prince i dvůr a připojil se k Montmorencymu, který byl předem vyslán do Marseille jako posel. Poslední přípravy svatby vyvolaly jisté projevy nesouhlasu, proto král svého posla pověřil odškodněním Marseillanů, jimž příprava cesty, kterou se měl ubírat svatební průvod, vážně poničila domy. Při té příležitosti se chystal setkat s papežem Klimentem VII, strýcem a poručníkem Kateřiny Medicejské.

Zprávy, které k nim přicházely každý večer a jež každý komentoval podle svého, Marie vnímala roztržitě. Jen se ten podivný sňatek snažila pochopit, aby byla připravená na roli, kterou jí král určil.

A třebaže její okolí nadšeně obdivovalo nádherné galéry kotvící v přístavu, plné prelátů a svatebních darů, měla na paměti to hlavní – že má svatba s Kateřinou Medicejskou značný politický význam. Její věno bylo

hubené, představovalo však mnohem víc, než co udávala písenná listina. Papež slíbil králi, že ho podpoří, aby znovu získal Milánsko, o němž nepřestával snít a jež se mu jeho věčný rival Karel V. usilovně snažil přebrat. A právě jeho velké vítězství nad nepřáteli spočívalo právě v tom, že do tak slibného svazku zapojil Svatého otce.

V panském sídle barona d'Aubagne, kde dvůr čekal, jak dopadne tentokrát osud Francie, přemýšlela Marie jen o Nostradamových slovech. Jejich tajemný obsah a síla ji nenechávaly v klidu. Nedokázala si představit, jak by se vůbec mohla stát příčinou královy smrti. Ale co mohla znamenat jiného? Jaké rozhodování mohl mít Michel na mysli? Podaří se jí ochránit své blízké?

Jen stěží se mohla těšit z oslav, které se chystaly a byly pro ni něčím novým. Sotva si uvědomovala, že už uplynulo půl roku od jejího odchodu z Auvergne a že nemá o své rodině žádné zprávy, tak ztrácely zákruty jejich cesty veškerou soudržnost.

Pak se 23. října objevila Kateřina z Medici na ryšavě klisně kráčející mimochodem. Její budoucí manžel Jindřich, králův druhorozený syn, ji přivítal zasmušile a lhostejně, a Marie se tak náhle ocitla ponořená do skutečnosti, která jí předtím unikala. Kateřina před snoubencem poklekla. Zdálo se, že je hrdá na bouřlivé vítání Marseillanů, jistá si svým významem.

Marie si ji dlouho prohlížela. Nebyla krásná. Měla vystouplé oči jako ryby, které kdysi s Constantem tajně chytali v Seině. Uprostřed opuchlé tváře se vyjímal široký, uhrovitý nos, zapudrovaný líčidlem. Krátký silný krk přecházel v příliš oblá ramena, jež se na její postavě středního vzrůstu nepříjemně vyjímal. Navzdory nádherným ozdobám imponovala jen svým hrdým pohledem a tenkými, tvrdými ústy bez náznaku úsměvu.

„Chuděra. Je sirotek a dosud nepoznala nic jiného než nenávisť vůči své rodině. Od nejútlejšího věku žila zavřená v klášteře, není divu, že nijak nekvete!“ poznamenala dojatě komtesa po jejím boku.

Ta slova byla pro Marii jako šlehnutí bičem. Pokud mohl někdo pochopit, co cítí její blízcí, pak jedině tahle dívčina. Ve chvíli, kdy Kateřina zabloudila pohledem jejím směrem, ji pozdravila. Zdálo se, že vévodkyni na okamžik překvapila tvář, v níž se zračila opravdová sympatie, a spontánně jí úsměv oplátila. Byl jediný, který někomu věnovala.

Pět dnů se slavilo a předávaly se dary. Lev přitahoval spoustu zvědavců a Marii napadlo, že Kateřinin bratranec, snědý brunet Hippolyte, o něj projevuje nebývalý zájem. Při první příležitosti to dala vědět králi. Ten považoval Mariin postřeh za velmi rozumný, tím spíš, že ho pokaždé popudilo, když někomu uniklo z úst zlomyslné slovo „čarodějnice“. Marie se mu z mnoha důvodů líbila.

Proto tedy Chajreddínova lva věnoval Hippolytovi, jehož tím velmi potěšil, a pak vyzbrojil jeho syna rytíře. Následovala velkolepá svatba. Kromě množství salv vystřelovaných z galér se jedlo, pilo a tančilo až do svítání. Pak nadšený král ve vinném opojení doprovodil novomanžele přímo k jejich svatebnímu loži, kde se chytil baldachýnu, aby se jím nesvalil do postele uprostřed milostného klání, a ověřil si, zda jeho syn dostal dostatečně chrabře manželské smlouvě, navzdory jistě vrozené vadě na přirození.

Jakmile vše zdárně proběhlo, vyšel z místnosti, vykřikoval po chodbách paláce a z plna hrdla si prozpěvoval, že je Itálie dobytá a její místo dobře ohraničené, což nadchlo papeže i dvůr, jen na Mariiných

rtech to vyvolalo nevolnost, když si představila, jak to Kateřině muselo být nepříjemné.

Jednou večer, to už byli na zpáteční cestě do Paříže, vtrhl František I. nečekaně do Mariina pokoje. Právě si oblékla noční košili a chvěla se zimou, když k ní s lehkým úsměvem přistoupil. Vyděšená pomyšlením na to, co by od ní mohl chtít, před ním padla na kolena a hlesla:

„Nenuťte mě, Sire. Ponechejte mému muži právo, aby byl jediný, kdo mě může milovat.“

František se ihned zarazil a překvapeně se na ni podíval. Pak uchopil její dlaně sepjaté jako při modlitbě a zvedl ji, dojatý její upřímností.

„Vy si myslíte, Marie, že bych byl schopen něčeho takového?“

Zastyděla se, že měla o svém králi pochybnost.

„Odpusťte mi, Sire.“

„Ale kvůli čemu, dobrý Bože, že jsem vás překvapil?“ Prohrábl si prsty hustý vous. V očích mu šibalsky zajiskřilo.

„Líbíte se mi, sladká Marie, to nemůžu popřít. Vždyť tak dobře uzpůsobené lůno musí být pro každého muže jediné vřelým příslibem, ale já vidím, že jsem vás svým zájmem zaskočil a vyvolal vaše rozhořčení. Mám smířlivou manželku, ale hodně žárlivou milenkou. Kdybych od vás nechtěl nic jiného než noc lásky, zesměšnil bych tím jednu i druhou, ale rozhodně bych vás kvůli tomu neodvedl od vašich nejbližších.“

Marie pocítila úlevu, poklonila se a přidala vděčný úsměv.

„Pokud jde o všechno ostatní, Veličenstvo, jsem připravena vyhovět rozkazům svého krále.“

„Žádné rozkazy, ne, nic takového... Posad'te se vedle mě. Nemohu se ve vašem pokoji dlouho zdržet, abych nezasel podezření, které by se mohlo rychle roznést a ohrozit váš klid.“

Marie uposlechla a půvabně se posadila na lůžko. František se zatvářil ustaraně.

„Dostal jsem stížnost od parlamentu, když jsme pobývali v Marseille. Nicolas Cop, rektor univerzity, vystoupil s řečí na obranu kacířů. Má sestra Markéta z Angoulému drží ochrannou ruku nad luterány a já sám si jich vážím proto, že jsou v Německu nepřáteli toho hanebného Karla V. Jejich víra je mi sympatická, ale jsem taky, a to hlavně, křesťanský král. A můj syn je teď papežovým synovcem. Vyvíjejí na mě nátlak, abych zaujal jasný postoj, a nutí mě k tomu i státní důvody. Předali mi seznam podezřelých. Isabela de Saint-Chamond na něm není a já se postarám, aby se na její jméno zapomnělo, ale nemohu zabránit zatýkání a procesům, které budou následovat. Někteří lidé představují opravdovou hrozbu občanskému míru, jiní ne. Vynasnažím se, seč bude v mých silách, zklidnit zášti, ale vím, že přijde doba, kdy stavění hranic zabránit nedokážu.“

Vroucně ji uchopil za ruce. Marie se opět zachvěla. Ale už ne strachem ze svého krále.

„Pomozte mi zachránit životy, které musím ve jménu království obětovat. Varujte své přátele, dejte jim vědět, co vám tady říkám. Aby bylo možné zatknout jen ty, kteří se dostatečně neukryjí. Výměnou za to vás budu chránit. Promluvil jsem o vás s Kateřinou. Vášnivě se zajímá o okultní vědy, astrologii a o nejrůznější schopnosti. Vaše dobrodružství se lvem už se jí doneslo k uším. Svěřím vás do její blízkosti, jak jsem vám to slíbil.“

„Ale, Sire, já vůbec neumím italsky.“

„Žádný strach, Kateřina mluví výborně francouzsky. U ní budete zároveň blízko mě i papeže. Nic vám nehrozí a budete si dělat, co je vám libo. Souhlasíte, mé dítě?“

„Pro spásu mých nejbližších přijímám, Sire.“

„Tak se v klidu vyspěte.“

Láskyplně ji políbil na čelo a ihned odešel. Marie ještě dlouho seděla bez hnutí. Velké okno naproti ní příčkami rozdělovalo pohled na noční nebe bez mráčku. S měsícem v úplňku.

Aby mohla dát Philippovi a Ise možnost dokončit jejich výzkum a zachránit svůj rod před prokletím, musela naplnit vlastní úděl.

„Čarodějnice, hranice, kacíři.“ Ta slova jí vířila hlavou a vyvolávala v ní nevolnost. V dálce se ozvalo vlčí zavytí a jí se rozbušilo srdce ještě prudčeji. Kdyby nebyla tak daleko od auvergneského kraje, myslela by si, že to pláče Alberie.

O necelý měsíc později, když se ohlásil prosinec, propuklo šílenství.

15.

Hrob byl malý. Sotva by se do něj vešlo dítě. Dítě, kterým koneckonců nikdy nepřestal být.

Marie dorazila do Paříže příliš pozdě. Příliš pozdě, než aby stihla jeho pohřeb, příliš pozdě, než aby se s ním mohla rozloučit.

Sotva se dvůr vyložil ve Fontainebleau, hned se vypravila za Isou do jejího bytu, aby ji uvědomila o své nové úloze. Našla ji ve smutku, s napuchlými očima. Isa ji přivítala slovy: „Zemřel Bubák.“

A Marie se v babiččině náruči rozplakala.

Byl starý. Sklátily ho horečky, jimiž v zimě trpěl. Isa v tom nic nezmohla. Uplynul už týden od chvíle, co ztratila nejvěrnějšího přítele. Skoro otce. Marie jejímu smutku rozuměla o to lépe, že zasáhl i ji. Kolikrát je nechal, aby mu s Constantem a Solène skákali na klíně. Dokud se nestali „obry“, jak říkával, obry s malinkou dušičkou.

Když obě vyplavily bol, jímž přetékal, dala se Marie do vyprávění. Isa ji utvrdila v jejím rozhodnutí. Vždy měla krále ve velké vážnosti a luteráni ji znali dost dobře, aby ji byli ochotni poslechnout. Kromě Jana Kalvína. Ten se na své současníky nijak neohlížel, stanovil si vlastní pravidla, odporující v mnoha bodech Lutherovi. Jeho žákům to připadalo jenom jako hra. Ale dnes se ve skrytu mluví o kalvínském hnutí. Isa se proti němu nestavěla, protože šlo ve směru jejích vlastních úvah, jen ten muž se jí nelíbil s každým dnem čím dál víc. Těžil prospěch ze všech akcí, opouštěl své zásady ve prospěch okamžitých výhod a často posílal do první linie ty druhé. Uměl je

přesvědčit, že je třeba chránit mistra, aby se jeho myšlenky dál rozvíjely a přetrvaly věky. Dokonce i Clément Marot se od něj nakonec odvrátil. Dál otevřeně hájil víru kacířů, ale šel ve stopách královny sestry, jíž nešlo o žádnou slávu. Jeho víře zcela propadl jen Constant, který jejím jménem plnil ty nejhanebnější a zároveň nejsmělejší úkoly, což Lilvii a Bertille přivádělo starostí o něj k šílenství, ale i Isu, která ho měla ráda jako vlastního syna. A tak ho Jean nespouštěl z očí. Sledoval každý jeho krok. Aby ho chránil před ním samotným.

„Co tady děláš?“

Zeptal se chladně a Marie cítila, jak se její bol zdvojnásobil. Posadila se na hrob z hlíny a nic si nedělala z toho, že si zašpiní sametovou toaletu, přebírala v prstech jemné kamínky, jako by to byla léta ztraceného štěstí.

„Buď zdrav, Constante,“ dokázala říct, aniž se otočila.

Přistoupil blíž a posadil se vedle ní. Měl tvrdý pohled, s odstínem oné tlumené zuřivosti, jíž se překrývá utrpení. Ale Marii to bylo jedno. Natáhla k němu ruku, lehounce mu pohladila tvář ježící se neukázněným vousem a v následujícím okamžiku se mu schoulila do náruče a rozplakala se.

Zůstali tak dlouho, jako kdyby Bubák mohl kdesi za slovy uslyšet nějaké poslední poselství, jako kdyby téměř čekali, že uvidí, jak se z hlíny vysunou jeho zkroucené paže a obejmou je, že uslyší jeho tenký hlas vysmívající se jejich žalu a potměšile deklamující známou průpovídku: „Až budete velcí jako já, tak vás to přejde!“

Pak Constant zvedl hlavu a jeho tvář ozářil sotva znatelný úsměv.

„Teď je na nás, abychom ho nahradili,“ prohlásil.

Marie sklopila oči, a protože nenašla sílu odporovat, nechala se vést. Doufala, že si s ním důvěrně promluví mezi čtyřma očima. Nebylo z toho nic. Když vstoupili do Alberiina příbytku, kde je přivítala Constantova sestra Solène, octla se Marie tváří v tvář Kalvínovi a Jeanovi, kteří debatovali s ostatními kolem stolu pokrytého pamflety.

Jean Latour se na okamžik zatvářil překvapeně, a pak ji šel pozdravit. Od Alberie věděl stejně jako Isa, že si Marii odvedl král, ale od té doby o ní neměli žádné zprávy. Za několik týdnů měla dvojčata slavit své první narozeniny.

„Marie?“ podivil se Kalvín ještě dřív, než stačil Jean promluvit. „Nechala jste u vchodu královskou stráž, nebo jste se chtěla nejdřív ujistit, že nás zajali?“ vyhrkl jízlivě a podezřívavě.

Marie cítila, jak při těch slovech strnula. Ráda by odpověděla, ale Constant ji předběhl. Celý sinalý od ní ustoupil stranou.

„Vyjádřete se jasněji, mistře,“ požádal.

„Copak, Constante, ty to nevíš?“ pokračoval Kalvín a na tvrdých rtech se mu objevil zlověstný úšklebek. „Proslýchá se, že Marie je novou královou milenkou a že za to hromadné zatýkání vděčíme právě jí. Zradila nás, nebohý příteli. Podívej se, jak je vystrojená!“

Constant ji probodl pohledem vytřeštěných očí. Přece mu řekli, že Marie odešla z Auvergne společně se dvorem, ale on to nechtěl slyšet.

V mladé ženě vzkypěla krev. Postavila se před svého žalobce tváří v tvář a vzplanula vztekem.

„Nejsem žádná králova milenkka ani zrádkyně. A jestli se o tom opovází někdo pochybovat...,“ zaburácela a

vyhrnula si rukávy, jako to udělala tolikrát, když šla do rvačky. Jean ji chytil za ramena.

„Já ti věřím, Marie. Tohle se mezi lidmi povídá, tak nám to vysvětli!“

A tak jim vyprávěla. O králově návštěvě na Volloru, o jeho oddanosti myšlenkám reformního hnutí, o jeho dvojí roli na francouzském dvoře.

„Z královny vůle jsem vám přišla pomáhat.“

„Nechceme mít nic společného s prohnáním krále, který se nám snaží vlichotit, aby pak mohl líp udeřit!“ vybuchl Kalvín a udeřil pěstí do stolu. „Jestli se máme dát na křížovou výpravu proti papežencům, tak to uděláme. Hranice neděsí statečné duše, že ne, Constante?“

Ale Constant měl oči jenom pro Marii a Jeanovu ruku spočívající stále ještě na granátově červeném sametu. Byl bledý jako stěna.

„Ne!“ vmetla mu Marie do tváře. „Jsem tady, abych vás chránila!“

On však zaťal zuby a rychlým krokem, který jí vyrazil dech, vyšel ven z místnosti. Než se za ním rozběhla, ještě v sobě našla sílu postavit se Kalvínovi, který vypadal, jako by jásal.

„Vy jste mi ho vzal, Kalvíne,“ vyčítala hořce, „a tím se mě snažíte srazit na kolena, ale já ho zachráním i proti vaší vůli a svoje přátele taky!“

„Měla jste zůstat v Auvergne a raději vychovávat ty svoje parchanty,“ křičel za ní, když už odcházela.

Ani se nestačila otočit. Pěst Jeana Latoura vystřelila a Kalvín s krvácejícím nosem narazil do protější zdi.

Constant zmizel. Marie se rozběhla po uličkách, které znala z paměti, a nic si nedělala ze závistivých pohledů, jež přitahovaly její šaty a plášť s hermelínovým límcem.

Pak se zastavila. Kde by mohl být? Zvedla oči a náhodou je upřela na špičky vysokých věží chrámu Notre-Dame, které ji pojily s jejími vzpomínkami. Constant musí být jedině tam. Ani se nenamáhala pozdravit starého otce Boussarta, našla dveře otevřené a bez zaváhání vyběhla po točitých schodech, zavíjejících se do srdce zdí katedrály. Prošla po spojovací římse a uviděla ho, jak sedí obkročmo na chrličí a nohama klátí ve vzduchu. Jako kdysi.

„Nepřibližuj se,“ zahřímal, když před Mariiným drobným krokem vzlétal vyplašený holub.

„Vrátila jsem se, Constante,“ řekla prostě a proklouzla těsně vedle kamene.

„Neměla jsi odcházet. Nikdy.“

„Bylo to potřeba,“ odpověděla zarmouceně. „Kvůli Ma.“

Při zmínce o vlčici k ní Constant otočil utrápenou tvář. Změnil se. Měl hnědý vous a propadlé rysy. Stal se mužem, ale měl stejný pohled jako kdysi. Zdálo se, že je ztracený stejně jako dítě, které tenkrát trápila, když mocí své dívčí předvídavosti využívala jeho strachu nebo nepokoje. Už neměla chuť si hrát.

„Myslel jsem si, že ses vrátila kvůli mně,“ vydechl. „To jsem ale pitomec!“

„Proč to říkáš? Kalvín lže, věř mi. Slyšela jsem krále. Je otrávený a upřímný. Můžu být prospěšná, pomáhat reformismu jako dřív. Copak jsem nebyla první, kdo klel, rouhal se a zneuctil Madonu i preláty? Ty mě znáš, Constante. Copak jsem se tolik změnila?“

„Ještě něco horšího, Marie,“ zuřil. „Dřív jsi mi nelhala!“

„Nechápu,“ namítla, ale už nenašla další slova, aby to dopověděla.

Zle se zasmál a skoro v piruetě se zvedl. Vztekla se k ní přiblížil, sklonil se nad jejím čelem a nehty se zaklesl za rýhy, jež do kamene vyryl čas.

„Ne, ty to nechápeš, Marie. Kde jsi byla, když tě můj otec volal, než zemřel? Co jsi dělala, když jsem ho ujišťoval, že společně s ním strávíme Štědrý večer? Že nám připraví svatbu tak, jak o tom snil? Že ho rozmazlíš krásnými, velkými vnoučaty? Těmi dětmi, které jsi mi odmítla dát, Marie. Těmi dětmi, které jsi dala jinému!“

Dřepl si před ní, oči plné úporné zuřivosti. Ráda by zapírala, zeptala se ho, jak to ví, ale nedopřál jí čas.

„Copak jsi zapomněla, kdo jsme, Marie? Král bláznů se všechno dozví, nic se neutají. Tvůj hrdinský čin tě předešel až sem. V Paříži není jediný dareba, který by nenapodoboval to tvoje ‚lůno‘, kvůli kterému se král naparuje. Mariino břicho, které lze obětovat. Vidíš, dokonce i to jméno se v jejich ústech stalo nadávkou. Víš, jak ti přezdívají? Panna s trojčaty! Smál jsem se tomu. S pusou od ucha k uchu. Až do chvíle, kdy jsem se dozvěděl, že se posmívám tobě. Tobě, která jsi mě zradila.“

„To nejsou trojčata,“ zašeptala, jako kdyby to mohlo mít nějaký význam.

„Ano, já vím. Dítě, obětovaná zrůda. Tvoje babička mi o tom svého času vyprávěla. Zbytek prostě vynechala. Když mi zemřel otec, myslel jsem si, že samou osamělostí a zatrpklostí zešílím. Nikdy bych si nemyslel, že jsem tě měl tak rád.“

S hořkou zuřivostí jí přitiskl ústa do vlasů a zašeptal jí: „Když jsem tě uviděl na hrobě, málem jsem na všechno zapomněl, všechno ti odpustil, protože ses vrátila. Tvůj pohled, tvoje ruka na mé tváři jako dřív. Na okamžik jsem uvěřil. Chtěl jsem věřit, že to všechno byl jen nějaký

hloupý žert. Obyčejný hloupý žert, který půjde na moje náklady. Ale tak to není, že ne?“

Jeho rty sklouzly až na krk, zvířecké, zdivočelé uraženou ješitností a zároveň touhou. Marie se ho nesnažila odstrčit. Surově jí roztáhl šňůrky od živůtku a zmocnil se jejích drobných nader.

„Řekni mi,“ sténal, „řekni, že tě znásilnil, že tě zradil stejně jako zradil mě. Řekni mi to, Marie, řekni...“ žadonil a hledal její ústa.

Ale pohled, s nímž se setkal, mu probodl srdce. Marie jenom prosila o odpuštění.

„Máš pravdu. Zradila jsem tě a přinutila jsem ho k tomu.“

Na spojovací římse se objevil Jean. Trvalo mu, než je našel, a ještě byl celý udýchaný.

„Přicházíš příliš pozdě, Jeane,“ zavrčel Constant, který při Mariině tichém přiznání dočista zkameněl.

„Ujišťuju tě, že...“ naléhal Jean a blížil se k nim, ale Constant vytrhl svůj kordík a hbitě se zvedl.

„Neplet’ se do toho, slyšíš. Už jsi toho napáchal dost!“

„Nech ji odejít a vyřídíme si ten spor jako chlapi,“ naléhal Jean a opatrně couval. „Jenom ty a já.“

„Ne!“ zasáhla Marie a vstala.

Jednou rukou se pověsila Constantovi na kabátec, ale ten ji odstrčil.

„To za ním jsi přišla, vid’?“ zařval. „Před chvílí mi to došlo. Když měl na tobě položenou tu ruku.“

„Ne, Constante. Přísahám. Ty jsi jediný. Jediný, koho jsem milovala. Jediný, koho kdy budu milovat. Stalo se to den před vaším příjezdem na Vollre. Byla jsem vyděšená. Ach Constante, tolik bych si přála, abys to byl ty,“ zasténala uprostřed vzlyku.

V jednu chvíli vypadal vyvedený z míry, zbraň mu vyklouzla z prstů a odřela kámen. Zavřel oči a pak je zase trpce otevřel.

„Ale ty jsi nic neřekla, Marie. Nic. Nechala jsi mě jít. Abys mohla přivést na svět jeho děti.“

„Mohla jsem potratit. Nic by ses nedozvěděl. Ale nenašla jsem sílu. Už jsem ani nevěděla, kdo vlastně jsem, co vlastně chci. Ty jsi mě zavrhl. Prosila jsem tě, abys zůstal. Mám tě ráda, Constante. Tolik jsem snila o tom, že mi odpustíš.“

„Mluví pravdu. Kvůli tomu se za mě odmítla vdát,“ přimlouval se Jean.

Constant přecházel pohledem z jednoho na druhého, pak se vyděšeně napřímil a vyhrkl:

„Měla bys to přijmout, protože já ti nikdy neodpustím.“

Couvl k vytesanému zábradlí. Byl opilý bolestí. Točila se mu hlava. Na okamžik se zadíval na chodce, kteří se pohybovali na prostranství před chrámem, v takové hloubce dole, a přemýšlel, jestli si Marie pamatuje na hry, co spolu hrávali, když se například s oblibou pověsil za nohy na chrlič, aby ji vystrašil... Tehdy byla jeho, jenom jeho. Za to, že to všechno změnil, Jean zaplatí.

Prudce se vrhl na svého soka, jehož tak silou vymrštil dozadu. Oba muži se váleli po sobě na úzké římsě. Constant zasáhl ranou pěstí Jeana do obličeje. Marie vykřikla a pak se opět celá otřesená svezla do sedu. To kvůli ní se málem pozabíjejí...

Zápas trval dlouhou chvíli, aniž bylo možné zjistit, kdo z obou dvou má navrch. Pak nastal zvrát. Constant ucítil pod prsty kordík, který mu předtím vypadl na zem, a zmocnil se ho. Namířil jím Jeanovi, který ho nemilosrdně

svíral, přímo na hrdlo. Ten okamžitě uvolnil sevření a strnul, obkročmo na jeho stehnech.

„Do toho, Constante,“ vybízel ho s chladným pohledem. „Jednou jsi mi zachránil život. Budeme si kvít. No tak to skonči.“

Ostří se jemně vnořilo do kůže a na oceli se zaperlila kapka krve. Jean nehnul brvou. Marie tiše plakala, ale nesnažila se zakročít ze strachu, aby Constanta ještě víc nerozčilila. Ale Jean se do toho vložil:

„Zneužil jsem její nevinnosti a přiměl ji, aby se se mnou milovala. Šlo to snadno, řekla ti pravdu, byla vyděšená a já jsem byl její přítel. Důvěřovala mi. Vzal jsem si ji bez výčitek svědomí, byl jsem přesvědčený, že ji dokážu uspokojit líp než ty.“

„Neřáde!“ zařval Constant a nechal čepel proniknout hlouběji, zatímco jeho samotného probodávala Jeanova slova.

Marie už to déle nevydržela. Doplazila se ke Constantovi a prosila ho:

„Už dost. Prosím tě. Nestojím za to, aby kvůli mně někdo umřel.“

„Neposlouchej ji, Constante. Život je mi lhostejný. Prohrál jsem. Ona mě nikdy nebude milovat.“

Constant ještě na okamžik zaváhal a pak svůj kordík vyprostil.

„Tu službu ti neprokážu, příteli. Budeš s tím utrpením muset žít dál. Jako já. Dohlédnu na to. Teď vypadněte! Oba dva!“

„Constante...“ vyhrkla Marie prosebně.

„Možná jednou, Marie. V tuhle chvíli sis už vybrala svůj tábor. Svůj tábor i svého krále.“

„Pojď, Marie,“ naléhal Jean a vstal, lhostejný ke krvi, která mu stékala po hrdle.

Marie si hřbetem ruky utřela slzy, a když se Constant nepohnul, zašeptala:

„Jestli budu mít jednou nějaké další děti, přísahám, že budou tvoje, Constante.“

Pak se nechala odvést.

Měsíce, jež následovaly, znamenaly jen šílenství. Zatýkání, procesy a popravy nabíraly na obrátkách. Marie pobíhala sem a tam mezi frivolním dvorem, kde se učila poslušnosti dvorní dámy u jedné přísné mladé ženy, a podzemními úkryty pod Chrámem, kde se často shromažďovali kacíři. Kalvín nakonec její podporu přijal, nepochybně s přispěním přesvědčivé pěsti Jeana Latoura. Constant s ní nemluvil. Když se potkali, pokaždé sklopil oči a otočil se k ní zády. Marie si nezoufala. Spokojila se s oním „možná“, vyhrknutým na křídlech Notre-Dame. Opájela se libozvučností italštiny, účastnila se slavností pořádaných králem na nejrozumnějších zámčích a opatrně se vyhýbala každé živější debatě, v níž se hovořilo o kacírství. Isa si ještě držela krám, ale kolující zvěsti o její příslušnosti k luteránům jí snížily klientelu. Od té doby existovaly dva tábory, které se otevřeně stavěly proti sobě. A Isa cítila s každým dnem silněji, jak je její situace nejistá. Přesto se její jméno na žádných seznamech nevyskytovalo.

Pak za ní jednoho březnového rána zašel Jean Latour a tvářil se ustaraně.

„Právě zatkli chirurga Pointeta. Léčil kněží nakažené syfilidou a oznámil jim, že příčinou jejich nemoci je celibát.“

„Přitom to je naprostá pravda,“ zlobila se Isa. „Kláštery a domy se děvkami jenom hemží. Určitě ho propustí na svobodu.“

„Silně se obávám, že nikoliv, Iso. Jakmile ho uvěznili, odmítl se vyzpovídat a rouhal se Panně Marii, protože se jí neklaněl. Popraví ho v sobotu na Maubertově náměstí.“

Isa zesinala a zhroutila se do křesla s opěradly. Jean si k ní klekl a vzal ji za ruce.

„Marie nemůže všechno zvládnout, Iso. Nad těmi činy zůstává stát rozum dokonce i králi. Musíme odejít.“

„Nemůžu opustit svoji rodinu, Jeane.“

„Tvoji nejbližší jsou na Vollaru. Hrozí příliš velké riziko. Nešílí už jenom papeženci, ale i inkvizice. Zase začal hon na čaroděje a alchymisty. Z jejího popudu se vedou procesy, celé rodiny opouštějí domovy. Zatkli i Jakuba z Kříže.“

„To je alchymista! Spolu s Philippem jsme se s ním setkali.“

„Ale taky evangelický kazatel. Iso, oni dají upálit každého, kdo jim překáží, a král se to dozví až jako desátý.“

„Ale je tady Marie, Constant, Bertille a spousta dalších...“

„Hlídají nás, Iso. Jsou takový malý nárůdek. V pařížském podzemí proti nim nikdo nic nezmůže, ale my je ohrožujeme tím, že je chceme za každou cenu chránit, že se k nim přibližujeme. Marii ochrání král. A já dám pozor na Constanta. Věř mi, Iso. Musíš odejít z Paříže. A věnovat se svému výzkumu, abys zachránila svoje nejbližší.“

Isa přikývla, podařilo se mu ji přesvědčit.

Jeana Pointeta přivedli na popraviště. Přivázali ho k hranici z otepí a suchého dřeva a vyřízli mu z úst jazyk. Kat mu ho chladnokrevně jedním šmiknutím odřízl a ukázal ho jásajícímu davu, lačnícímu po krvi. „Ten už se rouhat nebude!“ zaburácelo vzdouvající se lidské moře.

Několik dní nato vzplál na hranici Laurent Canu, zvaný Jakub z Kříže, se spisy z procesu přivázanými provazem kolem břicha, a prosil Krista, aby lidem odpustil jejich šílenství.

Duben 1534 zapáchal hlavně na předměstích. Isa propustila dělnice a nechala okna zatlouct prkny. Opouštěla Paříž, stejně jako opustila Auvergne – začala psát novou kapitolu svého života. Vzala si s sebou Bertille, kterou se jí nakonec podařilo přemluvit.

Půl roku nato zemřela Lilvia. Marie ji nemohla zachránit. V kostele plném lidí se vynořila ze stínu a prořízla hrdlo prelátovi, který odsuzoval kacíře. Proběhl s ní proces a okamžitě ji odvedli na hranici. Byla to cikánka. Schopná uhranutí. Čarodějnice. Když se to Constant dozvěděl, zbyla z těla jeho matky už jen dohořívající pochodeň. Mohl se z toho zbláznit. Zatímco Kalvín opouštěl Francii a odcházel do Švýcarska, on zůstal v Paříži, utěšoval svou sestru a připravoval se na pomstu. Marie s Jeanem se mu pokusili domluvit. Obrátil se proti nim:

„To stačí! Odved’ ji odsud, Jeane, a ožeň se s ní! Já už nečekám na nic jiného než na smrt, ta mě od všeho osvobodí. Osvobodí mě od tebe!“ křičel a prstem mířil na Mariinu hrud.

Zmizel jako blesk s plakáty pod paží. Marie se rozvzlykala v Jeanově náruči a vrátila se do Amboise. Té noci 17. října se celá Francie zachvěla pod nárazem ostrého pamfletu Kalvínova přítele pastora Antoina de Marcourt. Jeho hanopis brojil proti „strašnému, nesnesitelnému zneužívání papežské mše, zavedené proti svaté večeři Páně“ a spílal papeži i jeho „kardinálské verbeži a dalším pokrytcům, co odříkávají mši“.

František I. jeden z nich našel přišpendlený na dveřích své komnaty. Skokem byl u Marie. Rozzuřený na nejvyšší míru.

„Dělal jsem, co jsem mohl. Tohle dovolit nemůžu. To je útok na moji vládu. Nebezpečí pro celý stát, Marie. Vyhlášení války. Doufal jsem, že pochopí. Ale odmítají poslechnout vaše varování a moje kroky pro záchranu jejich víry. Isabela de Saint-Chamond je mimo nebezpečí. Od téhle chvíle se držte od reformistů dál, Marie, jinak za vás neručím.“

„Sire, zapřísahám vás,“ prosila ho s očima ještě zarudlýma od hádky s Constantem, přesvědčená, že za tímto činem stojí on.

„Je příliš pozdě, Marie. Musím přísně zakročit. Jsem král.“

Vyšel z místnosti a zanechal ji tam celou zmatenou. Jejím prostřednictvím pak Jean seznámil řemeslníky podsvětí s královým rozhodnutím. Na Constanta to sice zapůsobilo, ale nedokázal nic jiného, než se tomu vysmát. Z lásky k Marii ho bude ochraňovat proti jeho vůli, protože ona nemůže.

O několik dní později byla nabídnuta odměna dvě stě stříbrných tomu, kdo provokatéry ohlásí. Pro viníky i jejich komplice byla připravená hranice.

Constant znal dobře podzemí Chrámu. Ukryl se tam s přáteli, zatímco hněv církve provázela mnozíci se odsouzení. Tak byla upálena učitelka, která nechtěla po dětech, aby ve škole odříkávaly Zdravas Maria, paralytik, jenž podivně kázal evangelium. A pak i lidé, jež Marie v dětství tolikrát potkala v Isině společnosti – švec Milon, zedník Poille, tiskař Antoine Augereau.

Marie se z celé duše modlila, aby to ustalo. Navzdory jejím modlitbám se však v lednu 1535 objevily další

hanopisy nesoucí název *Parantiphresis*. Král podepsal dekret zakazující vydavatelům pod trestem oběšení tisknout veškeré pochybné texty.

Potom zorganizoval velké procesí napříč Paříží, v němž za ním nesli relikviáře, obsahující zlomky trnové koruny, a vyzýval dav k odříkávání modlitby určené Panně Marii.

Svým slavnostním projevem předneseným ještě téhož večera dal najevo rozhodnost: „Kdyby byla tím jedem nakažena má paže, přál bych si, aby mi ji usekli!“

O týden později byl svolán výjimečný soud, který rozšířil pole vinných na všechny, kdo by luteránům poskytl ubytování. Marie, věrná svému slibu, se chvěla úzkostí, ale král ji nezavrhla.

Přesto se z obavy, aby ji nedali sledovat, pokusila splynout s družinou Kateřiny Medicejské, již dělalo starost její smutné vzezření a nedostatek nadšení. Marie se vymlouvala, že se jí stýská po dětech. Samozřejmě o nich dostávala často zprávy, ale neviděla je už půldruhého roku. Byla to pravda, i když jen částečně. Její břicho jí stále připomínalo, že odsoudila Constanta k tomu, aby se svou vírou nechal zničit. Nedokázala mu mít za zlé, že jí neodpustil. Ona sama si to neodpustila. Mohla by na něho zapomenout, provdat se za Jeana, ale nedokázala se k tomu odhodlat. Jako kdyby její kroky vedlo něco silnějšího než rozum. Onen divoký instinkt, který v sobě měla. Vlčí instinkt, který její srdce nedokázalo zkrotit.

Navzdory odporně zapáchajícímu kouři, jenž zamořoval větry vanoucí z Francie, byl život na dvoře jen samý smích, láskování a lehkomyšlnost. Jako kdyby existovaly dva světy, jejichž hranice se nacházela v okázaných zahradách zámků v Amboise, Saint-Germain,

Fontainebleau nebo v malém Madridu, který si král nechal postavit. Nejvěhlasnější umělci dávali volný průchod své tvůrčí fantazii a nacházeli se pod ochranou jak krále, tak jeho milenky Anny de Pisseleu, jmenované Kateřininou dvorní dámou.

Marie se s ní tedy denně vídala. Nakonec si navzájem porozuměly. Anna byla velmi žárlivá intrigánka, která zlomyslně zapracovala na tom, aby předchozí králova milostnice, Françoise de Chateaubriant, upadla v zapomnění, a nenáviděla Dianu de Potiers, jejíž rad i doprovodu si král tolik cenil. Avšak uvědomila si, že Marie pro ni nepředstavuje nebezpečí, a vážila si její obětavosti vůči lidem z podsvětí.

Přesto měla Marie mnohem blíž ke Kateřině než k Anně de Pisseleu. Po smrti papeže Klimenta za necelý rok po její svatbě se Kateřina bála, že by mohla být zapuzena, ale František nedal najevo ani náznak takového záměru. Třebaže s oblibou říkával, že má tuto dívku, jako by byla úplně nahá, jelikož slib, že znovu získá Milánsko, zanikl s posledním vydechnutím nejvyššího církevního hodnostáře, přesto se kochal dívčíným zpěvným přízvukem. Často ji chodíval navštěvovat a pokládal jí na břicho dlaň, občas i ucho. Bylo mu líto, že stále ještě neotěhotněla, a nakonec ji vždy poplácal rukou po zadečku se slovy, že krásný zadek přivede na svět chrabré bojovníky.

„Ach Marie, Marie,“ volal halasně, než se vzdálil, „naučte tyhle milence svému umění!“

„Vynasnažím se, Sire, vynasnažím!“

Ale jen žertovala. Kateřina byla chladná.

Upoutala se na svého chotě, avšak její jediná láska zůstala v Itálii, jak se Marii svěřila. Během těch let, kdy ji v nejlepším zájmu tohoto světa uvěznil v klášteře, měla

srdce jen pro svého bratrance Hippolyta Medicejského. Do té doby poznala jen smutný, jednotvárný život mezi jeptiškami. Zašlá sláva rodu Medicejských přešla do vyprávění. Nezůstaly jí po ní žádné vzpomínky. Proto byla králi hluboce vděčná, že ji zachoval v blízkosti trůnu, i když ho nenáviděla za to, že dovolil, aby se její manžel bil za barvy Diany z Poitiers.

Jindřich Dianu miloval. Něžně a beznadějně. Celý dvůr to věděl. I když se odvážně bil v turnaji, ve chvíli slasti vícekrát vyslovoval její jméno. Kateřina se tvářila, že nic neslyší. Necítila nic. Touhu ani slast. Jenom připoutanost sirotka k zemi, která jí dala jméno. Nesvěřovala se s tím Anně de Pisseleu, ale Marii.

„Co říkají hvězdy?“ ptávala se jí často. „Že budete matkou a získáte velkou moc,“ tvrdila Marie s jistotou.

„Větší než Diane?“

„Její krása uvadne, Kateřino, a vás budou uctívat.“

„Nauč mě znát byliny, které léčí, i ty, co se nemají používat,“ prosila ještě.

Marie přikývla, šťastná, že se může vytrazit a využít znalostí, jež měla od otce a babičky. Vyprávěla jí o astrologii, anatomii, o alchymistických a farmaceutických naukách. Kateřina se navenek tvářila, že má své znalosti z Itálie, a nechala své zahrady zaplnit záhony léčivých bylin. Marie za to požadovala naprostou mlčenlivost. Za nic na světě by nechtěla znovu upoutat pozornost.

„Znáš tajemství jedů?“

Marie věděla, že jednou bude muset odpovědět i na takovou otázku.

„To, co léčí, může i zabíjet, vévodkyně, ale tahle vlastnost bylin mě nezajímá. Naučím vás jenom to, co znám. A tohle já neznám.“

Kateřina se tvářila, že jí věří, ale Marie nebyla naivně důvěřivá. Netušila, jaké má Kateřina skryté úmysly, a přesto jí nedůvěřovala. Kateřina byla katolička, příslušela k víře, jíž se hnusilo luteránství. Kdyby věděla, že Marie příslušníky této víry tajně podporuje, nepochybně by se jí nikdy nesvěřila s tím, jak jí zápach spáleného masa usnadňuje modlení a konejší ji...

Dokonce i navzdory rozjitřené náboženské horlivosti, jež Marii popuzovala, byla Kateřina neklidná. Král se stal otevřeně spojencem Velkého Turka a už v prvních dnech roku 1535 spěšně poslal do Cařihradu svého stálého vyslance. Jediným přiznaným cílem tohoto spojení bylo zabránit Karlu V. rozšířit jeho moc v Evropě.

„Sire, poslouchajte své srdce, a ne svoji pýchu,“ pokusila se mu napovědět Marie, když si ji král dal předvolat.

Františkův mlsný vous poodhrnul úsměv.

„Vy jste tady od toho, Marie, aby se nakrmilo obojí. Antoine du Bourg mě prosí, aby se přestalo s mučením. Šmalkaldský spolek je pobouřený represemi i představou, že se klaním islámu. Karel V. mě štvě a Itálie pokouší. Ach Marie, Marie, copak jste vůbec nepochopila, čím se nechávám vést?“

Marie potřásla hlavou. Záměrně otupěla, aby se celé měsíce nechvěla hrůzou, a z politiky si nic nedělala.

„Kdybychom zarazili všechno to vraždění a sklonili se před vírou kacířů, království by to uškodilo, Marie. Z pohledu křesťanství jsem král Francie, prvorozené dcery církve. Dny si zpřijemňuji na lovu, v loži panen nebo děvek, skládáním básní nebo navštěvováním svých umělců. Přesto v noci slyším křik, kterým jako by mi chtěli ti, které jsem odsoudil, připomenout: „Jsi první z nás.“

Král si prohrábl kudrnaté vlasy. Jeho zpověď, při níž pořádně nevěděla, kde je její místo, Marii vadila. Přesto v ní král pokračoval, lhostejný k jejímu utrpení, a přecházel těžkým krokem sem tam po místnosti, v níž stála.

„Položil jsem základy smlouvy se Sulejmanem, i když jsem si moc dobře uvědomoval, kam mě spojení s ním zavede, a nechával jsem si tenhle trumf v rukávě, kdyby se mi to vymklo z ruky. To se stalo, a já jsem se zachoval jako křesťanský král, jímž jsem, a přesto jsem se modlil, aby to přestalo. Tolerance islámu mě nutí uznat luterány v očích světa. Tak vidíte, Marie, jak jsem dopadl se svou hrdostí. Žádám po pohanském Bohu, aby mě nechal uctívat toho mého!“

„Sire...“, ozvala se Marie, vyvedená z míry.

„Běžte říct svým přátelům, jestli vám ještě nějakí zbyli, že už je nebude nikdo obtěžovat. A aby se na ně zapomnělo, vyhlásím válku svému jedinému nepříteli – Karlu V. Sedí na Evropě jako pavouk. Musím ho porazit, jinak neumřu v klidu.“

Odmíchl se a pak si ji směle a podrobně prohlédl.

„Jste čím dál krásnější, Marie. Váš manžel je velmi daleko. Abyste mi mohla sloužit, přestala jste milovat.“

Přistoupil k ní, smutný, že nesdílí jeho zájem.

„Sire,“ zamumlala Marie dojatá jeho důvěrným sdělením, „mé srdce je mu věrné stejně jako lůno, teď a navždycky.“

Král jí lehce sjel prstem z tváře na hrdlo, pak ho odtáhl a povzdychl si:

„Pokud se to změní, necháte mě, abych vás pomiloval?“

„Pokud se to změní? Ano, Sire, budu se cítit polichocena, ale modlím se k Bohu, aby se to nikdy nestalo,“ odpověděla upřímně.

„Tak utíkejte za ním, mé dítě. K francouzskému dvoru se vrátíte, kdykoliv se vám zachce.“

„Děkuji vám za to, Sire.“

„Nic si z toho nedělejte, Marie. Nejsem hrdý na to, co jsem udělal.“

Odešel od ní se sklopenou hlavou a Marie se cítila osamělejší než kdykoliv předtím.

Když našla Constanta, byl sám. Ležel na slamníku v maličké podzemní místnosti. V koutě stál stolek se zbytky skromného jídla a svíčka. Jean musel vést ostatní do nějaké tajné akce, pomyslela si Marie. Věděla, že se s Constantem střídají. Už je neviděla několik měsíců. Aby neprozradila jejich skryš, dávala žebrákům do misky mezi mince lístky se zprávou. Takto zůstávali ve spojení. Na rohu jedné uličky do ní vrazil nějaký pobuda. Večer četla horečnatě zprávu, kterou našla ve svých šatech. Pronásledování několikrát změnili doupe, ale tady to místo znala dobře.

Jednou tam s Constantem usnuli, přímo na místě, kde nyní odpočíval, přitisknutí jeden ke druhému. Tenkrát se objali jako děti. Muselo jí být dvanáct nebo třináct let. V té době to byla jenom hra. Poprvé, co jí srdce tlouklo jako splašené.

Vyhrnula si sukně, neslyšně se zula a hbitě jako tenkrát vklouzla vedle něho. Spal hlubokým spánkem, chvílemi zachrápal. Rozněžnilo ji to. Kdysi by ho štípla do nosu a dusila by smích. Ted se spokojila tím, že se na něj chvíli s láskou dívala. Hnědé vlasy se mu kroutily na ramenou, která měl teď širší, a pootevřená ústa odhalovala zuby překvapivě bílé na chudáka, což dokazovalo, že si je dál čistil mýdlem, jak to vyžadovala Isa.

Marie se k němu schoulila, zadržujíc dech, a vychutnávala si s potěšením jeho teplo těsně vedle sebe.

„Ach Constante,“ vzdychla, „tolik mi chybíš!“

Za okamžik nato usnula.

Probudil se s nepříjemným pocitem, že ho něco tlačí. Měla nos zabořený do jeho ramene, oči zavřené a usmívala se svým snům. Jednu chvíli ho napadlo, jestli se mu to jen nezdá, a nehýbal se. Na stole dohořívala svíčka a tma houstla. Přesto by ji poznal i v té nejčernější tmě. Navzdory mastem se vůně jejích vlasů ani pleti nezměnila.

Pohnul se a ona se protáhla.

„Constante... Zdálo se mi, že mě líbáš,“ řekla ještě ponořená do rozespalosti.

„Děvko,“ zavrčel a nahnul se nad ni, zmatený navzdory své zatrpklosti.

„Mám tě ráda,“ odpověděla mu a ovinula mu paže kolem krku.

Svíce na stole skonala právě ve chvíli, kdy se našly jejich rty.

Oddala se jeho laskání s netušeným ohněm. Tolik doufala, že se usmíří. Constantovy prsty jí rozevřely stehna a ona zasténala slastí, když ho k sobě přitáhla. A v tom okamžiku jí ztuhlo srdce. Constant jí do jamky ucha zasyčel:

„Kdo je lepší milenec, Marie, tvůj král, nebo já?“

Vztekle ho odstrčila pěstí.

„Nech mě,“ vykřikla a pokusila se uvolnit, raněná jeho ponížením.

Ale Constant neměl nejmenší chuť toho nechat. Znehybnil ji oběma rukama a hledal její oči, které mu zahalovala tma.

„Ale ne! Proč bys mi měla odpírat to, co dáváš každému na setkání? Přece mi to dlužíš, nebo ne?“ hřímal, unášený touhou, kterou už vůbec nezvládal.

„Prosím tě, Constante, takhle ne. Takhle ne,“ prosila uprostřed vzlyku.

Náhle padlo na jeho nepřítomný pohled světlo a on se zarazil až v okamžiku, kdy ji ztrácel.

„Pusť ji,“ nařídil mu klidně Jeanův hlas.

Constantovi se na rtech mihl krutý škleb a pak opadl. Zlobil se na sebe, a zároveň mu její pokorné prosby dělaly dobře, ulevovaly mu. Měl chuť ji požádat o odpuštění, políbit ji jako před chvílí, než si vzpomněl, že ho zradila.

„Pusť ji,“ zopakoval Jean bez hněvu.

Do něho však znovu vjela zlost. Pustil Mariina zápěstí, jež svými rukama tiskl ke slavníku, a vstal.

„Vidíš, Marie. Dokonce i když se chci usmířit, musí se mezi nás plést.“

Zapnul si nohavice a Marie si protírala oči. Pak zamířil ke stolu a trpce vyhrkl:

„Buď si jistý, Jeane, tvoje čest neutrpěla, alespoň co mě se týče...“

Uchopil láhev, na jejímž dně spal zbytek laciného vína, a vyprázdnil ji, srdce rozervané mezi slovy, jež nedokázal zadržet, a láskou, která mu spalovala duši. Jean sevřel pěsti, ale držel se.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se Marie, která mezitím vstávala.

Přikývla, aby mezi oběma muži nerozpoutala nějaký výstup, ale všechno v ní křičelo opak.

Constant se otočil a díval se, jak se upravuje. Byla krásná, důstojná, navzdory zarudlým očím. Najednou mu došlo, že je úplný pitomec, který svou pýchou všechno pokazil. Ale ona stála vedle Jeana. Vedle Jeana, který si ji

vzal, vedle Jeana, který jí udělal dvě děti, který se mezi ně zase vmísil. Do místnosti vešla z uzounké chodby Solène se dvěma muži a napětí se jakoby zázrakem rozplynulo.

„Marie!“ zvolal jeden z nich, když ji poznal, a přistoupil k ní blíž.

Byl to jeden z jejich kamarádů v dětství. Marie popotáhla nosem a bez zlého úmyslu se mu vrhla do náruče. Constant odvrátil hlavu a uchopil další láhev, kterou bolestně vyprázdnil do dna. Marie se nyní usmívala, příliš hrdá na to, aby na sobě dala znát nějakou bolest.

„Bastiene, jsem šťastná, že i tebe vidím živého,“ pravila.

„Ty jsi plakala?“

„Radostí, že vás vidím živé a zdravé,“ zalhala. „Je po všem, Bastiene. Je konec pronásledování. Král přiznal porážku, už nebude žádné pronásledování. Slíbil mi to. Jste volní.“

„To byl důvod tvé návštěvy?“ otázal se Constant vyhasle.

Podívala se mu přímo do tváře.

„Ano. Moje úloha u dvora už od téhle chvíle nemá smysl. Vracím se do Auvergne ke své rodině.“

Constant se zastyděl a obrátil do sebe plnou sklenici. Cítil se zahanbeně. Jean na okamžik zaváhal a pak utrousil:

„Chceš, abych tě doprovodil?“

„Ne! Ne... Chtěla bych na chvíli zůstat sama s Constantem,“ požádala.

Jeana to popudilo, ale vzdálil se a dal ostatním znamení, aby ho následovali.

„Jsem šťastná, že jsem tě viděla, Marie,“ řekla jí Solène, když ji líbala na tvář.

„Opatruj se. Opatrujte se všichni!“

„Dohlédnu na to,“ ujistil ji Bastien.

Přátelsky na ni mrkl a zmizel. Vzal s sebou Constantovu mladší sestru, již táhlo na dvanáctý rok. Marie nějakou dobu stála se svěšenými pažemi a pak přistoupila ke Constantovi.

„Zůstaň, kde jsi, Marie. Ničeho nedosáhneš, když mi tady budeš brečet.“

Znehybněla. Bolelo ji to. Přesto se na něj nezlobila.

„Ať se ti to líbí, nebo ne, Constante, mám tě pořád ráda, ale taky je mi jasné, že ať udělám nebo řeknu cokoli, neodpustíš mi. Přišla jsem tě požádat, abys mi dovolil stát po tvém boku teď, když už nebezpečí pominulo, ale byla to hloupost. Tak se vrátím na Vologne. Nebyla jsem milenkou krále, ale nemůžu změnit, co se stalo. Otcem mých dětí je Jean, nebudu mu bránit vídat se s nimi, pokud si to bude přát, ale už jsem ti to řekla: ke své smůle, ke tvé i k jeho patřím tobě, protože nebudu mít jiného milence než tebe. Jestli někdy dokážeš zapomenout a zavolat mě k sobě...“

„Mám tě rád, Marie,“ vydechl.

„Já vím. Ale to nestačí, že ne?“

„Ne, to nestačí.“

Marie se otočila, oči plné slz.

„Tak sbohem, Constante.“

Cítila, že v sobě svádí boj, ale nepodlehl. Rozhodným krokem vyšla na čerstvý vzduch, políbila Jeana na tvář a nastoupila do svých nosítek.

O několik dní později oznámil František I. oficiálně konec stíhání a dovolil luteránům návrat do Francie, ovšem s podmínkou, že se zřeknou své víry a budou zde žít jako dobří křesťané.

Marie nebyla naivně důvěřivá. Jan Kalvín se sice do Francie nevrátil, to však nezabránilo, aby kacířství přežívalo dál a vznikaly nejrůznější sekty.

Po návratu do Auvergne Marie pocítila hlubokou únavu. Byla v pořadí čtvrtou ženou rodu, kde láska představovala jen utrpení. Myslela na svou dcerku. Stejně jako ona i Gasparde měla vlčí znamení. Se zavřenýma očima se Marie začala modlit:

„Pane, kéž by se to prokletí tady zastavilo!“

16.

Marie byla ráda, že se vrátila na Vulture. Sotva vystoupila z kočáru, skočila jí do tváře chlupatá koule. Když odstrkovala Čertíka, který ji vřele vítal, zaslechla křik a pláč. Přehlušil je Alberiin hlas:

„Tak dost, Antoine!“

„Ale to jsem neudělal já, to...“

„Narovnejte se a běžte pozdravit maminku.“

Všechny tři děti sestoupily po velkém schodišti pěkně zpříma v úborech, které si pomačkaly při potyčce. Marie cítila, jak se jí svírá srdce.

Gasparde zdědila po Ise a Loraline zelené oči. Nosík ohrnutý nahoru se jí ztrácel mezi kulatými, šibalskými tvářičkami. Zdálo se, že se při své pečlivě provedené úkloně cítí stísněně. Antoine měl hubený obličejík a černé vlasy po otci. Gabriel se ironií osudu podobal spíš své „sestře“ než jejímu dvojčeti.

Marie si před nimi klekla a s radostí v srdci otevřela náruč.

„Tak už toho nechte a pojd'te mě obejmout!“

Nemotorně přistupovali blíž a ostýchavě ji políbili. Marie pochopila, že nejdřív si na ni budou muset zvyknout. Objevila se Isa se zamoučenýma rukama. Její vlasy byly stejně mléčně bílé jako ruce, což Marii došlo. Na chvíli odběhla od dětí, které nevěděly, co mají dělat a říkat, a vřele objala Alberii a svou babičku.

„Čekali jsme tě nejdřív zítra,“ omlouvala se Alberie a bradou ukázala na flekaté šaty chlapců, kteří se začali strkat lokty.

Marie se rozesmála průzračným smíchem.

„Bylo dusno a vedro, popohnala jsem kočího. A ty dva rozhodně nepřevlékej.“

Otočila se k Antoinovi, který svého bratříčka probodával očima. Gabriel ho štípl.

„Poběžte k řece, nezbedové.“

Chlapcům se zablýsklo v očích, a aniž je někdo musel dál přemlouvat, pelášili jeden jak druhý na svých maličkých nožkách.

„Můžu běžet s nimi, maminko?“ zašeptala Gasparde nesmělým hláskem.

„Copak, ty tam ještě nejsi?“

Gasparde ji obdařila zářivým úsměvem a pukrletem, jež Marii nadchlo.

Zatímco mizeli z dohledu, lehký vánek přinášel jejich volání:

„Bertille,“ křičeli, „pospěš si, honem, honééém!“

K jejich netrpělivému volání se přidal svým štěkotem i Čertík. Marie objala jednou paží kolem ramen Alberii, druhou Isu a překročila práh zámku.

„Pane Bože!“ zvolala „Jak se to na Vollaru změnilo!“

Bylo tomu skutečně tak. Všechny tři děti, kterým teď bylo dva a půl roku, přinášely každým okamžikem závan života a radosti. Byly hašteřivé, v neustálém pohybu, hýřící šibalskými nápady a Marie jako by v jejich smíchu a taškařicích viděla samu sebe, když byla malá.

Isa se vrátila na své místo do kuchyně a činila se u kamen spolu s Alberii a Benediktou. Bertille ani na okamžik nespouštěla z dětí oči a její malé nožky jí dovoľovaly vlézt do každé jejich skrýše v parku. Stejně jako kdysi pro Marii i pro ně byla ideální kamarád. Její dětská postava vzbuzovala důvěru a lákala ke hře,

šedivějící vlasy zase zmírňovaly pŕtky a obnovovaly pořádek.

„Já jsem tak utahaná!“ přiznávala se každý večer, jakmile děti zalehly.

Kojná zůstala na zámku a díky své obdivuhodné energičnosti se stala nepostradatelnou při střídání Bertille i plnění těch nejnáročnějších úkolů. Stejně jako u Isy a Bertille hrál svou roli věk. Při vedení domácnosti spojovalo všechny čtyři ženy něžné přátelství a vzájemná důvěra. Marii to příjemně překvapilo.

Na Volloru se ozýval smích a život si znovu vydobyl svá práva. I když tam chyběli muži, Huc se dokázal postarat, aby si toho nikdo nevšiml. Sedával důstojně v čele stolu a stačil jediný pohled, aby se děti okamžitě sklonily nad talíř. Marie pochopila, že je pro ně otcem, kterého jim sama nedala. Bylo to tak dobře. Všechno bylo na svém místě. I ona. Dokonce i když si přála víc než kdy předtím, aby tam s nimi žil i Constant. Z někdejšího zámku zůstal jen původní obrys. Taková lehkost by se mu líbila. Měla v sobě klid, byla vzdálená společenským zvratům, šílenství lidí a králů. Vesničané vedli spokojený život, řemeslníci prosperovali, mlýn mlel na plné obrátky a nožíři, kteří v době pronásledování z thiernského kraje odešli, jako by se chtěli zase vrátit zpátky, na rozdíl od Lyonu, odkud se množství tkalců odstěhovalo nadobro.

Všechno bylo v pořádku. Nebo téměř.

Ise se navzdory všem snahám nepodařilo najít protijed. Horlivě se snažila o možné i nemožné, ale bez úspěchu. Při úplňku se pokaždé znovu objevovala šedá vlčice.

Z Augšpurku přišel dopis spolu s pojednáním o medicíně, svázaným v kůži. Philippus do něj uložil

veškeré Isino vědění a souhrn vlastních výzkumů pod jménem Paracelsus.

Během jeho putování, odvíjejícího se podle možnosti setkání s alchymisty nebo získání určitých poznatků, jež se snažil zahrnout do svých dedukcí, ho celou dobu provázela Ma. I on přešlapoval na místě. Chvillemi si zoufal, že nedospěje k žádnému výsledku, a často propadal malomyslnosti. V Německu a Rakousku nacházel Lutherův kult podporu, přesto však ještě existovali jeho odpůrci, připravení oživit starého strašáka čarodějnictví, vést procesy a posílat lidi na hranici. Marie otci trochu záviděla. Často se jí stýskalo po matce.

„V tomhle světě,“ tvrdil Huc, „není nic dokonalé! S tím, co člověk nedokáže změnit, je třeba se smířit.“

S Alberií byl šťastný. Dokonale. Avšak i on cítil na ohnutých ramenou tíhu let. Čelo a koutky smavých očí mu brázdily husté vrásky. Stále byl hbitý, šikovný a dobrého zdraví, i když míval při změně počasí bolesti. Na ně mu však pomáhala zapomenout přítomnost dětí.

Na vollorském zámku přešlo léto a pak podzim. Marie si děti rychle získala a něha, kterou jim dávala, se jí vracela. Pravidelně dostávala zprávy od dvora, ale příliš ji zaměstnávalo štěstí jejích nejbližších, a neměla nejmenší chuť se tam vrátit. Chodívala s dětmi na lískové oříšky, na houby, sklízela jablka a moruše. S malými bylo všechno hra. A Marie se navzdory svým dvaceti letům opět stávala dítětem.

Občas jí psávala i královna Eleonora. Marie by byla tisíckrát raději v jejích službách než u Kateřiny Medicejské. Choť Františka I. byla inteligentní a Marie si jí vážila pro její bystrost i charisma.

Královna se ve skutečnosti soužila. Rmoutilo ji, že se opět nevyhnutelně blíží válka mezi jejím bratrem Karlem V. a vlastním manželem. Král Francie bažil po Milánsku. Stále znovu. Přípravy na válku se projevovaly po celé zemi a ušetření nebyli ani obyvatelé thiernského kraje. Muži vstupovali do vojska, které král budoval. Ale Marie si toho nevšímala. Se svými nejbližšími se připravovala na vánoční svátky a tajně doufala, že se jí vyplní její přání.

Dva dny před Štědrým dnem se za vytrvalého, hustého sněžení, zasypávajícího zemi velkými vločkami, zastavil před zámkem kočár. Ze zahrady jako by si cestující prohlíželi dva sněhuláci, ozbrojení dlouhými holemi ořezanými do špice a s nosem tvořeným bodlinatou slupkou od kaštanu. Postavily si je děti hned první den, kdy se dalo do sněžení, po divoké koulovačce. Teprve pak soustředily úsilí na tyto nové královny vojáky, jak je nazývaly.

Marie vyšla s tlukoucím srdcem na práh. Napsala Jeanovi list, v němž ho pozvala na svátky, a poprosila Bertille, jíž se svěřila se svým trápením, aby zase pozvala svého syna. Když dvířka kočáru otevřel Constant, málem se mu vrhla vstříc, ale Bertille ji předešla, ovinula paže synovi kolem kolen. Constant ji zvedl, roztočil ji a hlasitě se při tom smál. A tento smích vytrysklý z minulosti utišil její obavy.

Pak k nim vykročil Jean. Oba chlapci se v tu chvíli proháněli po zámeckých místnostech, kde si hráli na zlé krále. Vyrazili s řevem z otevřených dveří a při pohledu ven na dvůr znehybněli. Ve svém vyhrnutém kabátě a širokém klobouku se střechou prohýbající se pod sněhem vypadal Jean jako nějaký vagabund. Navzdory Bertillině

radosti hledaly obě děti matčinu ruku a takto Marie hosty přivítala. Se srdcem mezi dvěma životy.

Jean ji políbil na tvář.

„Svinské počasí,“ zabručel a vrhl se pod střechem.

Přikývla, ale nedokázala se pohnout. Constant si vyhodil trpaslici na ramena, nehleděl na její křik ani rány, které se smíchem mířily na jeho klobouk, a rozjařeně s ní před Mariinými zraky stoupal po schodech.

„Buď zdráva, Marie.“

Když míjel Antoina, sledujícího jeho počínání se zaťatými pěstmi od skrývané zlosti, schytl od něj kopnutí do holeně.

„Pusť moji Bertille, ty jeden!“

Constant vydržel jeho hněvivý pohled, ale Bertille se vesele smála. Pak, jako by Antoine nevážil víc než pírkó, zvedl volnou rukou do náruče i chlapce a navzdory jeho zmítajícímu se tělíčku ho držel vodorovně pod paží.

Než vstoupil do domu, otočil se k Marii a vyhrkl:

„U tady toho není třeba se ptát, kdo je jeho otec!“

Marie se kousla do rtů a následovala ho.

Děti představila příchozím Bertille, jakmile ji Constant postavil na zem poté, co pustil Antoina, který se ihned schoval za matku.

„Constant je můj syn,“ oznámila Bertille, když Antoine nechtěl svého mučitele pozdravit.

Vyvalil očka a pak ke Constantovi nedůvěřivě vykročil. „Tak proč jsi velký?“

Constant se hlasitě rozesmál a klekl si před ním na zem.

„Protože když jsem dělal hlouposti, tahala mě Bertille pokaždé za vlasy.“

Antoinův pohled se náhle naplnil obdivem.

„Tak to jsi jich musel dělat hodně,“ zvolal Gabriel, který byl skokem u bratra.

„To tedy ano!“

Oba uličníci si s Constantem upřímně potřásli pravicí. „Vítej na Volloru,“ řekli současně.

Gasparde s jednou rukou v puse a s hadrovou panenkou ve druhé přistoupila k Jeanovi, který si odložil kabát a oklepával ze sebe zbytky sněhu.

„A co ty,“ zeptala se a vytáhla z pusy palec, „kdo jsi ty?“

Marie si odkašlala. Oba chlapci i Constant se všichni současně otočili k Jeanovi.

„To je váš...,“ začala.

„Jsem váš strýček,“ oznámil Jean a sehnul se, aby zvedl Gasparde do náruče. „Strýček Jean.“

Marie mu za to byla vděčná. Chtěla ještě něco dodat, ale nic ji nenapadlo. Pohledem se setkala s Constantovýmá očima, nedokázala z nich však vyčíst, co si myslí.

Gabriel a Antoine ho nesmlouvavě vzali za ruce a odvedli si ho ke svým hrám.

ě

Oba následující dny skýtaly málo prostoru pro soukromí. Chlapci byli vzrušením bez sebe. Neustále se vyptávali na Paříž a krále. I oni chtěli jít do války, bojovat proti zlému Karlu V., a nechápali, že Jean ani Constant nebyli odvedeni k vojsku. Zasypávali oba muže ustavičnými otázkami, na něž nebylo vždy snadné odpovědět. Marie se vznášela v sedmém nebi. Vypadalo to, že Constant se s dětmi skvěle snáší. V jednu chvíli dokonce přistihla Gasparde, tu tak plachou a bázlivou dívenku, jak mu sedí na klíně. Spoustu času s nimi trávil i Jean, stejně jako s Isou, která mu už první večer otevřela

dveře svého pokoje. Milovali se jako přátelé, které chrání něha.

Marie by si ráda s Constantem pohovořila, ale když spolu všichni společně trávili večer, většinou se vytratil jako první, z čehož usoudila, že bude lepší nechat ho, až bude sám chtít. Přijel – a to znamenalo, že je ochotný vzít ji na vědomí.

„Proč dovolíš, aby se šlo na mši?“ zeptal se, když se na Štědrý večer objevila v kuchyni.

Marie se otočila. Opíral se o dveřní rám a díval se na ni se zábleskem podráždění v oku.

„Kvůli lidem v domě, kteří nejsou luteráni. My tam nepůjdeme, Constante, ale sama jsem viděla, kolik utrpení může způsobit takový spor. Tady na Volloru má každý svobodu vyznání. A ctí víru druhého.“

„Vědí děti, že to máme jinak?“

„Naučím je to. Stejně jako je budu učit lásce a trpělivosti, toleranci a síle svobody.“

Přerušila je Benedikta, která bručela, že Mariino místo není v kuchyni, ale u stolu.

Marie si vzala z mísy s kompotem kousek zavařeného pomeranče a s šustěním zástěry zmizela. Constant ustoupil stranou a nechal ji projít. Lehce o sebe zavadili prsty a Marii se zdálo, že se jí rozskočí srdce.

Společný večer probíhal v srdečné atmosféře. V duchu tradice, kterou je naučil dodržovat Philippus, dal Huc uříznout krásný stromek. Krášlil místnost postavený u zdi, ozdobený koulemi jmelí a červenými mašlemi. Ve velkém krbu naproti dlouhému prostřenému stolu se stříbrným nádobím se opékalo sele. Sloužící je každou chvíli poléval pomocí zrudlé železné nálevky, z níž vytékalo rozpuštěné sádlo. Na mříži položené na rozžhavených

uhlících se opékala jablka, která v žáru praskala a pouštěla šťávu.

Děti s očima upřenýma na chvějící se světélka rozžatých svící ve svícnech rozestavených všude kolem lačně nasávaly mísící se vůně. Marie cítila, jak ožívá.

Když se večere chýlila ke konci, Constant vstal. Držel v ruce sklenici a měl zružovělé tváře jak teplem, tak vínem.

„Přivezl jsem ti dárek, Marie,“ prohlásil vážně.

Marie cítila, jak se jí podlamují kolena, a ve spáncích se jí divoce rozbušila naděje. Jeho následující slova ji však zmrazila jako ledová sprška.

„Solène mi dá syna, ožením se s ní.“

Pohlédla na Constanta a pak na Jeana, který se překvapeně otočil. Unikl jí slabý výkřik. Pak už nic neviděla. Všechno kolem ní strnulo v neproniknutelné tmě.

Když se probírala, měla u sebe Isu. Stačilo jí otevřít oči a už se jí Constantova slova břeskně ozývala v srdci. Isa se k ní vrhla a Marie jí smáčela slzami její bujnou hrud’.

„Vyplač se, maličká,“ zašeptala. „Jen se vyplač, potom ti bude líp.“

„Já jsem si myslela...,“ vzlykala Marie, „myslela jsem, že...“

„Všechny to překvapilo. Zdá se, že to věděl jenom Jean, ale on to říct nemohl.“

„Ale proč? Všechno se tak pěkně vydařilo,“ vzlykala.

„Předpokládám, že se ti takhle mstí. Zneváží slavnostní význam, který přikládáme vánočním svátkům. Ale když jsi omdlela, Marie, byl nějak naměkko a rozplakal se.“

Marie zvedla hlavu.

„Kde je?“

„Brzy ráno odjel.“

„Dnes?“

Marie si protřela oči. Vůbec si nevšimla, že je v jejím pokoji denní světlo.

„Spala jsi až doted'. Všechno to chystání tě vyčerpalo.“

„Proč jste mě nevzbudili? Mohla jsem, mohla...“

„Nechal tady tohle.“

Isa jí podala zapečetěné psaní. Marie si hřbetem ruky otřela slzy a otevřela je.

„Marie. Co se stalo, stalo se, jak to sama tak hezky říkáš. Provdej se za Jeana, zaslouží si děti, které jsi mu dala. Sbohem. Constant.“

Zmačkala dopis a vztekla jím mrštila proti zdi před sebou.

„Nikdy!“ zakřičela, jako kdyby ji mohl zaslechnout. „Nikdy!“

Pak se otočila a skryla své zoufalství v polštáři. Isa u ní ještě chvíli zůstala. Pak ale usoudila, že bude lepší, když se vytratí, a smutně za Mariiným bolem zavřela těžké dveře.

Marie vyšla ze svého pokoje teprve po třech dnech, pohublá a mrzutá. Našla Jeana, jak leze po čtyřech s oběma chlapci na zádech. Gasparde tleskala a křičela: „Ke mně, ke mně!“

Popudilo ji to, a zároveň přivedlo do rozpaků. Okamžitě se otočila, přehodila přes sebe plášť, nazula si botky podšité hermelínem a přes ztrhanou tvář si stáhla kapuci.

Potřebovala jít na vzduch. Překročila práh a nabrala do plic ledový vzduch. Nebe bylo bez mráčku. Každý krok v

čerstvě napadlém sněhu ji stál úsilí, ale toho si nevšímala. Kráčela rozhodným krokem kupředu, až k velkému dubu, a tam padla na lavičku zapadlou sněhem. „Nastydneš se.“

„To je mi jedno,“ odpověděla Jeanovi, který za ní přišel. Zarmouceně si před ní klekl. „Je mi to hrozně líto, Marie.“

„Ty za to nemůžeš,“ odpověděla a pokrčila rameny. „Kdy se to má narodit?“

„V červenci.“

„Už dlouho spolu...?“

Ale slova jí ztuhla na rtech. Nedokázala si představit Constanta zamilovaného do jiné. A ještě méně do Solène.

„To netuším. Vždycky si byli blízcí. Jak si můžou být blízcí bratr se sestrou. Lilvia by s tím spojením nesouhlasila. Bertille zuří. I když nemají téhož otce, vyšli z jednoho těla. Nechápu to. Ale možná tady není nic k chápání. Chudáci si ho vybrali za krále. Potřeboval mít vedle sebe královnu. A na Dvoře zázraků mají Solène rádi, jako mívali rádi tebe.“

„To je pitomost, Jeane. Víš přece stejně dobře jako já, že Dvůr zázraků je jenom báchorka, že neexistuje o nic víc než jeho domnělý král.“

„Nemluv takhle, Marie.“

Hořce se ušklíbla a nesmlouvavě na něj pohlédla.

„Copak k tomu, aby vzniklo království, stačí hrstka žebráků, mrzáků a prostopášnic, která se dá dohromady v hnilobě někde na hřbitově? Král bláznů není nic jiného než vůdce bandy lupičů, co kašlou na zákon. Vždyť to všichni víme, Jeane. Zbytek je jen výmysl, dobrý leda k parodování králů. Když jsem vyrostla, přestala jsem na to věřit a viděla jsem skutečnost, jaká je. Můžeš ji zastírat, překrucovat, dávat jí různé podoby, ale stále existuje jen jedna skutečnost.“

Taková, jakou ji děláme vlastním jednáním. A já jsem se tím svým připravila o muže, kterého jsem milovala.“

„Kdyby tě měl doopravdy rád, tak by ti odpustil.“

„Co ty o tom můžeš vědět?“

Povzdychl si a vyhrkl:

„Já taky odejdu, Marie... Ke královým vojskům.“

Nastalo mlčení, jež nakonec přerušil Jean:

„Král dává tři zlatáky měsíčně, vojenský mundur, zbraně a slib, že vojáka za udatnost v boji povýší na důstojníka. Nemůžu ti nabídnout žádný titul, zlato ani sliby, jen minulost nehodnou paní z Vollaru, kterou ses stala. A moje láska není věrná, protože mě stále ještě přitahuje lože žen, dokonce i pod tvou vlastní střechou. Mám tedy víc nedostatků než kdokoliv jiný, a proto si nemůžu dělat na nic nárok. Ty jsi mi přesto dala ty nejkrásnější děti, Marie, a to je jediná věc, na kterou jsem hrdý. I když netuší, kdo jsem, mám potřebu jít pro ně hledat slávu, kterou nemám.“

Marie potřásla hlavou.

„Mohl bys padnout v boji...“

„Nikdo mě oplakávat nebude. Otec ani matka ani oni, ani Isa nebo ty.“

„Ale ano, Jeane. Budeš mi chybět.“

Sklonil se nad jejími chvějícími se rty a něžně je políbil.

„Bůh je mi svědkem, Marie, že jsem držel v náruči spoustu žen, ale s žádnou to nebylo tak krásné jako s tebou. Nikdy.“

„Zůstal bys, kdybych se za tebe provdala?“ hlesla bezbarvě.

„Ne. Ale vrátím se kvůli tomu z války,“ dodal s úsměvem. „Nedovol, aby tě Constant připravil o smích,

Marie. Jsi krásná, když se směješ. Ted' se vraťme, nebo tady zmrzneš.“

Nechala se vést. Když přecházela přes práh, Gasparde se jí vrhla do náruče.

* * *

Jean odjel nazítří a na Vollaru uplynula zima, aniž dostali nějakou zprávu. Byla to studená zima, kterou dokázala zpříjemnit jen bezstarostnost a to, že se trojčata měla k světu.

Z Constantova psaní určeného jeho matce se Marie dozvěděla, že se oženil, když v červnu dokvétaly poslední šeríky. Solène zakrátko nato porodila. Bertille dopis roztrhala, zarmoucená ze syna, který nic nepochopil, a odmítla přijet za ním do Paříže.

„Pořád mám jednu dceru tady,“ pravila a štípla Marii do tváří jako kdysi. „A taky pořádnou spoustu vnoučat, abych mohla zapomenout na své trápení. Tak i ty zažej to svoje. Ten budižkničemu si nezaslouží štěstí, které jsi mu přála!“

Marii to posílilo. Philippus dal vědět, že je na důležité stopě a nemůže je navštívit, jak doufal. Naopak Isa se nehýbala z místa. S věkem se jí zhoršil zrak a při výrobě svých přípravků se musela často spoléhat na Marii. Její optimismus to však nenahlodalo, třebaže v tu chvíli nedokázaly nic jiného než napodobit výrobu jednoho jedu. Vyzkoušely ho na zvířatech, ale nepodařilo se jim získat žádnou možnou mutaci. Isa žila dál v přesvědčení, že se točí kolem „magické formule“, jak tomu říkala, a že by možná stačilo nějaké náhlé osvětlení.

Na počátku července se dostavil na zámek Hucův bratr, kronikář z opatství. Cítil na svých mohutných bedrech tíhu let a chtěl se ujistit dřív, než mu zubatá

odzvoni jeho hodinu, že jsou Mariiny děti zaopatřené. Marie tedy na jeho radu sepsala závěť, již slíbil zaznamenat v následujícím měsíci, jako by šlo o testament Francoise de Chazeron, týkající se jeho dvou synů – Gabriela a Antoina. Připsaly se jim i pozemky patřící rodu de la Faye, které si Chazeron přivlastnil, když vyhnal Huca. Marie nechala rozšířit zprávu, že její otec vstoupil jako důstojník do králova vojska.

Začaly však docházet peníze. Z pokladu ukrytého na Montguerlhe, který Isa a Philippus každý zvlášť vložili do svých výzkumů, nezůstalo téměř nic. A třebaže leželo panství na úrodné zemi, stačilo, aby přišel nečas nebo dlouhotrvající sucha, a mohlo být po všem. Marie se uklidňovala, že nějaké řešení se jistě najde.

Novou ránu osudu však nečekala.

Přišlo kratičké psaní podepsané Kateřinou Medicejskou následujícího znění: „Král je v nebezpečí, vy jediná ho můžete zachránit!“

Okamžitě si v paměti vybavila zvláštní proroctví Michela de Nostre-Dame: „Neznalost vlčic přivodí velkému králi pláč.“

Nezaváhala ani na okamžik. Pokud by mohla napomoci změně osudu, musí se vrátit do Paříže, ať ji to stojí cokoliv. Červenec pokrýval pole plnými, světle žlutými obilnými klasy. Políbila všechny členy rodiny, slíbila dětem, že se vrátí hned, jak to bude možné, a nastoupila do kočáru, hlavu plnou otázek, na něž nenacházela odpověď.

Kateřina byla chladnější, než když ji opustila. Se strohým oblečením, bílou pletí a sevřenými rty připomínala vránu, která si sedá všude tam, kde ji

nečekají. Přesto ji vřele políbila. Marii to překvapilo, ale víc se tím nezabývala. Pod skořápkou možná přece jen přebývá trocha oné nespoutané a rozmarné Itálie s rozpínavým duchem.

„Chystá se spiknutí proti králi,“ oznámila jí rovnou místo úvodu hned poté, co ji uvedla do své pracovny. „Zdá se, že někteří lidé už jsou unavení jeho zpupností vůči císaři a posedlostí myšlenkou dobýt to nestálé Milánko. Víte, Marie, jsem dobře informovaná, protože mě zkrátka těší vědět, jak se věci mají. Podněcovatele spiknutí sice napadnout nemohu, ale můžu je ubezpečit, že jsou pod dohledem. Zjistila jsem, koho pověřili, aby krále zavraždil. Za týden má odjet a připojit se k Františkovi a jeho vojsku. Naučte mě používat jedy, jedině tak mu v tom dokážu zabránit. Když z toho král vyvázne bez pohromy, jeho nepřátelé se stáhnou zpátky, aby se neprozradili.“

Marie se zatvrdila.

„Nemám takovou moc.“

Kateřina znachověla, ale ovládla se.

„Lžete, vím to. Jestli nepatříte k jeho přátelům, přidáváte se tak na stranu spiklenců,“ obvinila ji.

Marie se svezla do křesla. Zachránit krále. Jako předtím zachránil on ji.

„Tak dobře,“ odpověděla. „Pomohu vám. Ale nikdo se nesmí dozvědět, že jsem do toho zapletená.“

„Nikdo se nic nedozví, věrná Marie. Dávám vám na to své slovo. A slib Medicejské má větší cenu než peníze. Přesto však...“

Vytáhla z rukávu kulatý měšec a upustila ho Marii do dlaně. Ta ho chytila.

„Berte,“ pravila. „Budete to potřebovat na opatření ingrediencí a možná i na zaplacení mlčenlivosti apatykáře.“

„Já nevím...,“ spustila Marie, ale pak raději zmlkla.

Bylo zbytečné, aby se Kateřina dozvěděla, že Isa jí s sebou dala lahvičku svého přípravku, když jí Marie svěřila důvody svého návratu ke dvoru. „Člověk nikdy neví. Kdyby to bylo potřeba, aspoň bychom měli možnost vyzkoušet to na člověku,“ konstatovala její babička. Přesto ji ta myšlenka odpuzovala. Přijala peníze a se spikleneckým úsměvem Kateřinu opustila. Takhle poslouží věci svých nejbližších a zároveň i svému králi. Králi spravedlivému, i když pyšnému. Králi, k němuž chová úctu.

Nazítří předala Kateřině Medicejské to, oč ji požádala, a doufala, že zlato dorazí na Vollore v pravý čas. Aby nevzbudila podezření, rozhodla se strávit léto ve Fontainebleau, kde dvůr přetřásal postup vojsk na územích Savojska, jichž se zmocnila. Snažila se nemyslet na to, že nedaleko odtamtud kolébá Constant novorozence.

Jelikož Karel V. a František I. nedokázali dospět ke shodě v záležitosti Milánska, po němž oba tak prahli, rozhodl se císař přejít do útoku a valil se přes území Francie, navzdory papežovu zatracení, navzdory varování jeho lidí. František zajásal. Jeho vojsko bylo s to nepříteli vzdorovat. Počkal si na něj v Provinci a dal příkaz ke zničení pecí a větrných mlýnů. Zároveň nechal před zoufalými zraky venkovanů zakládat požáry na polích s dozrávajícím obilím, vylévat víno, aby vsáklo do země, a otrávit studny, kam nařídil nasypat píci.

„Jestli nebudou mít co jíst, stáhnou se zpátky!“ tvrdil, když tábořil na Rhóně, připravený se rvát.

Karel V. dorazil do Aix a nechal se ve vši vážnosti a nádheře korunovat arleským králem a knížetem z Provence. „Budeme pásat luční trávu a žízeň uhasíme dešťovou vodou, ale i kdybychom se měli plazit na kolenou, Paříž se mi bude klanět ještě hlouběji,“ prohlásil cynicky.

Marie při takových zprávách lomila rukama a neustále přemýšlela, kdo může být zrádcem koruny. Podle jejího mínění to nemohl být nikdo jiný než Karlův špion, a tedy někdo blízký královně Eleonoře. Nedovedla si však představit, že by měla v takovém spiknutí prsty králova choť. Válka mezi jejím bratrem a manželem ji velmi tížila, proto se modlila, aby zlo skončilo, a děsila se poslů, kteří denně vrhali stín rostoucího napětí.

„Dauphin je mrtev! Dauphin byl zavražděn!“ vykřikoval herold pod okny paláce.

Marie přiběhla blíž uprostřed dalších dam, s nimiž právě vyšívala. Posel seskočil z koně a ony se k němu vrhly právě ve chvíli, když přicházela královna Eleonora.

„Veličenstvo,“ oslovil ji a při tom si před ní klekal. „Král vám posílá smutnou zprávu.“

Když mu zsinalá Eleonora pokynula, aby ji následoval, padlo na dvůr tíživé ticho.

„Žel, Veličenstvo, dauphin František skončil před třemi dny v Tournonu, kde se chystal připojit ke králi.“

„Jak k tomu došlo?“ zeptala se Eleonora a svezla se na nejbližší křeslo.

„Nejspíš se to stalo desátého srpna po partii míčové hry. Urozený pan dauphin měl žízeň a uhasil ji ze sklenice, kterou mu podal jeho panoš. O několik minut později se ho zmocnily křeče, které vyděsily jeho lidi, a

přinutily ho, aby se natáhl. Ta voda mu bohužel přivodila smrt. Jeho Veličenstvo dokonce nařídilo vyšetřování a dalo zatknout panoše Montecucculiho.“

V tu chvíli zůstala Marie jako přimražená. Dauphin? Zrádce koruny, již si měl jednoho dne nasadit? Nemohla tomu uvěřit. Zaplavila ji vlna hlubokého hnusu. Tímto zločinem se Medicejská stala manželkou budoucího krále. Marie se k ní otočila. Všimla si, jak se jí v černých očích zablýsklo uspokojení. Kateřina se usmívala.

O několik dní později byl její choť Jindřich Francouzský poslán k vévodovi Montmorencymu, aby si zdokonalil vzdělání, zatímco František I. se snažil nedat na sobě znát bolest a soustředil se na válku.

„Zneužila jste mé důvěry, zneužila jste mého přátelství,“ vybuchla Marie v pracovně Kateřiny. Té byla její zlost zcela lhostejná, jízlivě se na Marii podívala, jako by se jí vysmívala. Od chvíle, kdy pochopila, že ji zneužili a že se vyplnilo Nostradamovo proroctví, nemohla mladá žena tři dny zamhouřit oka. Pevně věřila, že svým chováním neumožní jeho naplnění. Zlobila se na mága, zlobila se na Kateřinu a s ní na celý svět.

„Uklidněte se a poslouchajte, vy hlupačko,“ změřila si ji Kateřina nakonec.

Přes svou drobnou postavu působila impozantně díky výrazu, který se zdál Marii ještě ošklivější než obvykle. Zmlkla, ale pěsti měla dál zaťaté.

„Můj švagr byl zvrácený tvor, který miloval moc, nevázané flámy a radovánky budící pohoršení a vůbec se neohlížel na morálku, poslouchal jenom chtíč. Neměla jste ho o nic raději než já. Přece vás popuzovalo to jeho nadbíhání, jeho pohledy, obscénní gesta, nejednou jste se mi svěřila.“

„To ale neznamená, že...“

„Ticho!“ nařídila Kateřina. „Ten odporný člověk si svými vrtochy ničil zdraví, které mu náš Pán dal. Avšak jeho bratr ho uctíval, protože byl starší, budoucí monarcha Francie, a protože se mu svými neukojitelnými tělesnými choutkami podobal. Na to, aby se z něj stal velký král, to ale nestačí! Ctím svého krále víc než kdokoli jiný v tomhle království. Vděčím mu za to, čím jsem. Ale podívejte se, kam to s tou svou pýchou dopracoval: přivodil Provence sucho, vyhladověl a přivedl k zoufalství její lid rabováním a vražděním. Bůh je mi svědkem, že mám svoji Itálii ještě raději, ale copak stojí Milánsko za všechny ty obětované životy, zadluženou a zchudlou Francii a prázdné sýpky, které v zimě přivodí velký pláč? Po smrti Františka I. si historie zapamatuje jenom nádherné zámky a umělecká díla italských umělců, které bude velebit, ale pravda je, že vládne jenom svým rozmarem. Dauphin by pro Francii nebyl ničím jiným než blendou náhražkou. Já jsem jí dala krále.“

„A zdá se mi, že taky královnu!“ zuřila Marie, kterou při její řeči vztek zdaleka nepřešel.

„Ano, královnu. Ale ať už si o tom myslíš cokoli, nejednala jsem jen ve prospěch svého mrzkého zájmu. Jedině Jindřich je hoden stát se následovníkem svého otce. Je zdatný, ale drží se v ústraní. Rád se zasměje, ale neholduje hostinám. Miluje jenom jednu ženu, ale jeho lásku se mu naplnit nepodařilo. Ba co víc, odhání od sebe děvky, aby mě poctil plněním svých povinností. Je spravedlivý a přímý, věrný a opravdový bojovník, rozvážný i mazaný. Není to jenom můj manžel, je to velký muž, a když je to v jeho prospěch, ve prospěch Francie, nelituji ničeho z toho, co jsem udělala.“

„Řeknu to na vás králi, Kateřino. Neměla jste právo zastupovat Boha.“

Kateřina cynicky vybuchla smíchy.

„Ale ne, Marie, nic mu neřeknete. To je naše tajemství. Jestli mě zničíte, zničím já vás. Zapomeňte na svou zlost, na svou uraženou ješitnost, a spíš přemýšlejte o tom, co jsem řekla. Má slova vás přesvědčí, že jsme spojenkyně. Navzájem svázané. Navždy.“

Marie vydržela okamžik její pohled, pak se otočila na podpatcích a při tom se proklínala. Nechala se chytit do pastí.

Čtrnáctého září roku 1536 přiznal Karel V. porážku hladem, který ho připravil o dvacet tisíc mužů. Císařovo vojsko, jež se dostalo na sever Itálie, se muselo vrátit zpátky. Zatímco František I. navštěvoval svá území a nařizoval rekonstrukci měst, zničených jako Aix nebo poškozených jako Marseille, dvůr se sídlem ve Fontainebleau rozmařile hodoval na počest porážky a zahnání nepřítele.

Na počátku prosince měl podle nařízení proběhnout v Lyonu soud s Montecucculim. Při výslechu s použitím mučidel se dauphinův panoš přiznal, že svého pána otrávil jedem na rozkaz Karla V., který měl stejným způsobem odsoudit k smrti i Františka I. V žádném okamžiku nepadla zmínka o Kateřině nebo Marii, což výčitky mladé ženy nijak nezmírnilo. Montecucculi byl přivázán ke čtyřem koním a rozčtvrcen na Grenelleském náměstí.

„Bylo to nesnesitelné,“ vyprávěla králova sestra Markéta. „Jeho utržené údy lidi ještě kamenovali. Na jeho hlavu se vrhly děti a vytrhaly mu vousy i vlasy. Měl useknutý nos, vydloubnuté oči a vyříznutý jazyk. Tak strašlivou podívanou jsem v životě nezažila!“

Marie jí to upřímně věřila, když viděla, jak má ztrhaný obličej a třesou se jí ruce. I ona byla otřesená. Kdyby se král dozvěděl, že byl ten jed od ní, jaký by ji čekal osud?

Během prosince si ji František I. nechal zavolat. Neviděla ho od podepsání míru s kacíři. Vřele ji políbil na čelo, třebaže měl chuť nechat své rty slídit po jejích ústech.

„Jak se daří vašim dětem, sladká Marie?“ zeptal se zkraje. „Našla jste je zdravé a potěšila jste se s nimi dostatečně?“

„Ano, Sire. Jsou silné a hubaté. Moci se s nimi potěšit bylo okouzlující,“ přiznala se upřímně.

„A manžel vás plně uspokojil?“ zažertoval, jak mívával ve zvyku.

„Ano, Sire,“ zalhala Marie a kousla se do rtů.

„Ale po mně se ti stýskalo, že ano? Proč bys ho jinak nechala?“ pokračoval král a přešel lačným prstem po oválu její tváře.

Constant je pro tebe ztracený a ty musíš chránit svoje tajemství, zašeptal jí vnitřní hlásek ve spáncích, hlásek plný hanby a lítosti.

„Ano, Sire,“ slyšela odpovídat vlastní hlas a sklopila oči. „Stýskalo se mi po vás.“

V králově zraku vzplál divoký záblesk. Zvedl jí třesoucí se bradu a políbil jemně narůžovělá ústa. Marie se jím odevzdala, vzrušená touto nezvyklou něžností. O králi se říkalo, že je dobrý milenec. Možná ji naučí zapomenout na Constanta. Ale tentokrát se dokáže ochránit. Od své babičky znala tekutý lék chránící před oplodněním. Na jeho polibek směle odpověděla.

František I. za ní přišel do jejího pokoje, když z dechu noci nad palácem zbyl jen šepot.

„Nech svoje dveře otevřené,“ poradil jí, jakmile se měla k odchodu hned poté, co se ohlásil vévoda Anne de Montmorency. Uposlechla a s tlukoucím srdcem ustříhla knot svíček. Muž si ji vzal jen jedenkrát v životě, nebude se král smát její nezkušenosti?

Projevil se však jako pozorný muž nešetřící laskáním, jako by si vůbec nevšiml její neobratnosti, právě naopak probouzel smyslnost, která v ní dřímala. Úsvit ji přistihl vyčerpanou a šťastnou, že podlehla. Král nezklamal svou pověst a plně ji uspokojil. Když se oblékal, otočil se k ní.

„Ještě jednou ti svěřím tajemství, Marie.“

Než stačila něco namítnout, posadil se k ní na lůžko, prstem sledoval obrys jejího prsu a pokračoval:

„Tohle tělo, které jsi mi dala, jsem obdivoval víckrát, právě tak nahé jako teď.“

Marie na něj zůstala hledět s otevřenými ústy.

„Sire... Jak to...“

„Nezlob se, prosím tě o to. Tady v tom místě totiž není dámy, kterou bych neviděl při koupeli v její nejoslnivější bezstarostné kráse.“

Marie se zamračila a jemu se z hrdla vydral lehounký šibalský smích.

„Jak víš, nad klenbami jezírka, kde tak často dovádíte, se nachází jeskyně. Nechal jsem upravit cestičku, která vede až tam, a já tak mohu obdivovat vaše postavy díky obrazu, který se ke mně dostává jemnou hrou zrcadel.“

„Ale to je hanebné!“ zaúpěla dotčeně.

„Řekl bych spíš strašně vzrušující,“ konstatoval pobaveně a sklonil se nad ni.

„Už se tam nikdy neodvážím koupat!“

„Ale jistě že ano. Máš se toho ještě dost co učit, Marie. Jednou z těch věcí je touha. Jsi jediná, kdo zná mé tajemství, dokonce ani Anne o něm nemá ani tušení. Je příliš žárlivá a klidně by mou observatoř nechala zazdít, jen aby mě o to potěšení připravila!“

„Tak proč mi to říkáte?“

„Abys věděla, že od téhle chvíle tě budou hladit moje oči.“

Moje oči a oči jiných urozených pánů, kteří mě tam někdy doprovázejí.“

Marie cítila, jak rudne do hloubi duše. Jak ho mohlo třeba jen na jediný okamžik napadnout, že by se chtěla takto vystavovat jako nějaká coura. Rozhněvala se:

„Sire, myslela jsem si, že ke mně máte úctu.“

„Marie, Marie,“ podivil se, „to je pravda, jinak bych se tě přece zmocnil a nic ti neříkal. Máš ušlechtilou, vášnivou povahu, ale ještě to netušíš. Jako by tvůj manžel byl nějaký prostáček,“ poznamenal pobaveně.

Protože na to nereagovala, ústa se mu roztáhla do ještě většího úsměvu a on hovořil dál:

„Nech se tedy při příštím koupání těmi pocity slastně ovládnout, poučí tě o tom, co tě dokáže vzrušit a vzbudit v tobě touhu víc než kterýkoliv muž. Nikdo kromě mě nebude vědět, že to víš. Ty mi zase dovol, abych tě touhle nevinnou, trochu škodolibou hrou příjemně pobavil.“

„Jak budu vědět, že mě pozorujete?“

„To se nedozvíš, a právě tahle nejistota bude o to rozkošnější, věř mi.“

„Nevím, jestli se odvážím,“ přiznala se.

„Odmítnutí tak příjemných „Zvyklostí by vzbudilo podezření. Nechceš snad, abych o to přišel? Anne by mě zabila!“

Tahle králova jistota vyvolala na Mariině tváři úsměv, ale ten jí hned zvadl na rtech.

„Kdyby se dozvěděla, že mi prokazujete tu čest, zabila by mne, Sire.“

„Tak si vyber nějakého nového milence, půvabná Marie.“

„Už, Sire?“ zeptala se, náhle si jistá tím, že ho zklamala.

Upřímně se usmál a políbil ji na smutná ústa. Pak vstal.

„Dala jsi mi něco vzácného, už dlouho jsi jediná žena v tomto paláci, ke které mám důvěru. Právě z toho důvodu jsem tě chtěl pomilovat. Mohl bych Annu vyhnat a udělat z tebe svou milenkou, ale ona by se pomstila a zničila by tebe i tvoji rodinu. A to nechci.“

„Ona ví taky spoustu věcí, Sire.“

„Skutečně. Spoustu věcí, které by posloužily mým nepřítelům i nepřátelům Francie. To je nebezpečí, které nechci podstupovat. Protože se znám. Netrvalo by dlouho a pošel bych se do tebe zamiloval, a byl bych pak schopen kdejakého bláznovství. Ty nemáš ráda moc, že ne?“

„Ne, Sire. Ta mě nechává lhostejnou.“

„Zůstaň stále taková, sličná Marie. Zůstaň mou spojenkyní. Tahle noc byla smlouva, kterou jsme spolu uzavřeli. Záleželo mi na tom, abych ti odhalil lásku. Věděl jsem, že tvůj manžel to neudělal, protože nejsi vdaná.“

Marie málem omdlela překvapením, ale nesnažila se zapírat.

„Jak jste se to dozvěděl?“

„Ach Marie, Marie! Nevinná a okouzlující. Když chce král něco vědět, tak se to dozví! Ale můžeš být klidná,

nikomu neřeknu ani slovo. Všichni máme svá malá tajemství. To tvé je stejné jako mé, ne?”

„Myslím, že ano, Sire. Dodržím je.“

Náhle se cítila klidná. František I. se zvedl a protáhl se, jelikož kohout znovu zakokřhal. Už byl na odchodu, když ho Marie zastavila otázkou, která ji letmo napadla:

„Sire, váš syn František...”

Král se otočil a tvář se mu bolestně stáhla. Marie sklopila oči pod tíhou svědomí a pokračovala: „On se na mě taky díval...”

„Jednou,” přiznal se král. „Byl zhýralý,” pokračoval, „a jeho žádost byla nemístná. Dal jsem mu přes ústa a zakázal mu, aby se k tobě přibližoval.”

Marii to vyrazilo dech.

„Proč, Sire?”

Smutně se zašklebil.

„Byl to můj syn a měl jsem ho rád. Ale i když jsem sám prostopášník, přesto jsem zavrhoval orgie, kdy se dámy dobývají silou.”

Marie ztratila na okamžik řeč a pak se otázala:

„Jak vám mám za to jen poděkovat, Sire?”

Zkoumavě se jí zahleděl do očí, až je musela sklopit. Pak odpověděl mrtvým hlasem:

„Aniž jsi to chtěla, Marie, už jsi to udělala.”

Zavřel za sebou dveře a jeho krok byl jen sklouznutím mezi ostatními kroky cizoložníků, kteří se vraceli ke svým legitimním závazkům.

Marie se sotva odvážila dýchat. Ta poslední věta jí dál zněla v srdci jako ozvěna. Co mohla znamenat? Copak ví, že ten jed měla na svědomí ona? Že mu vlastně oplatila službu? Že měla Kateřina pravdu, když tvrdila, že Jindřich bude lepší král než jeho bratr? Nesnažil se nakonec právě z tohoto důvodu František I. přimět Karla

V. dát Milánsko Jindřichovi místo jeho bratrovi? Protože ho už tak jako tak odsoudil, toho milovaného syna, navzdory jeho nectností?

Uprostřed pochyb a otázek ji přemohla dřímota. Aniž to chtěla, zmocnila se tajemství Francie, a to nebyl cíl, který si vytyčila.

O několik týdnů později, prvního ledna 1537, se provdala Marie Guise Francouzská, dcera Františka I., za skotského krále Jakuba V. podle smluv uzavřených mezi oběma monarchy už dávno předtím.

Princezna Marie byla z této svatby pobledlá. Nakonec přesvědčila samu sebe, že se pro ni musí rozhodnout. Její manžel nebyl nepohledný, ale jeho velmi světlé kudrnaté vlasy jí naháněly hrůzu.

„Není to náhodou Normand'an, když má vlasy barvy obilí? Nebude ke mně pro můj původ krutý, jako bývali jeho předkové?“ poňukávala.

Eleonora s Kateřinou ji musely uklidňovat a vysvětlovaly jí, že obě byly přinuceny ke státní svatbě a že toho nelitují, ba právě naopak. Obřad v katedrále Notre-Dame byl nádherný, ale Marie ho nedokázala ocenit. Když procházela v průvodu po prostranství před chrámem s významnými osobnostmi království, uvědomila si, jak bývaly malé a opovržením hodné pro ty, kdo se dívali na jejich hemžení jako kdysi ona z výše chrámových věží. Možná že teď sedí Constant někde nahoře na jednom z chrličů. Neodvažovala se zvednout hlavu ze strachu, že by ho mohla zahlédnout.

Tři dny před ceremonií se koupala s princeznou Marií, Kateřinou, Annou a dalšími dvorními dámami. Do jezírka přiváděl vodu teplý pramen, takže si mohly užívat koupele v létě i v zimě. Dováděly jako obvykle, ale Marii

dělalo potíže skrýt neklid, který pociťovala. Králova slova ji strašila tím spíš, že byla přesvědčená, že je tentokrát nesleduje sám. Při tom pomyšlení se červenala za princeznu Marii, která plavala naznak, a aniž to tušila, pravděpodobně nabízela své břicho zrakům svého budoucího chotě, který z toho měl jistě neskonalý požitek.

„Mohu vám nabídnout rámě?“

Marie se otočila a naznačila přikývnutí v odpověď velkému mistru, vévodovi Montmorencymu. Ve svých čtyřiceti letech to byl nejpohlednější muž království, s pravidelnými rysy, plnými rty a očima tak modrými, že by se v nich člověk utopil. Byl stejným milovníkem žen jako jeho král a jeho pověst milence přitahovala všechny zvěsti ještě z dvojnásobného důvodu, protože zatvrzele zůstával svobodný a každému, kdo mu to vytýkal, tvrdil, že se mu hnusí cizoložství a aby mu dokázal čelit, nemá jinou možnost než celibát. Byl to okouzlující, zábavný muž, oplývající humorem stejně jako zkušenostmi válečníka a na svém kontě měl zářivé ctnosti stejně jako činy.

Když kráčeli ke katedrále, přidala do kroku, aby mu stačila, a v dobré náladě zahнала nářky do stínu minulosti.

I já jsem si vybrala svého krále, napadlo ji, pod tlakem tvé pýchy a tvé vůle, Constante. Kéž bys toho nikdy nelitoval.

V jásavé atmosféře radovánek se v lednu 1537 konal jeden turnaj za druhým a mladý Jindřich je neustále vyhrával na počest Diany de Poitiers. Marie se z toho těšila. Věděla, že to Kateřinu Medicejskou trápí navzdory předstírané lhostejnosti.

Koneckonců je to jen dvorská láska, tvrdila *duchessina*, jedna z těch, o nichž se vyprávějí pověsti. Dianě nikdy nepodlehne mladíčkovi, jehož držela v náručí jako novorozence. Pozornost, kterou jí projevuje, ji nanejvýš dokáže dojmout. Jindřich může být bez sebe, čest Medicejských tím neutrpí. Mýlila se.

Aby se pomstila, byla Marie rozhodnuta přát Jindřichově upřímné lásce k ženě, která nikdy nikoho nezradila ani proti nikomu nic neosnovala. Dianě bylo sedmatřicet let, ale měla daleko ke zvadlé krásce. Ve skutečnosti se jí v jejím oslnivém půvabu mohla vyrovnat jen málokterá žena království.

Marie se nechávala zvát stále častěji na zámek v Écouen k vévodovi de Montmorency. Zdálo se, že v ní našel novou milenku, a ona tu představu nezavrhovala, třebaže nepodlehla jeho vřelým pohledům. Velký mistr pořádal okázalé slavnosti.

Hudba, víno a hry se umně vázaly k neustále obnovovaným tématům, nejčastěji humorným. V některých místnostech zámku, kde se scházeli, se milenci jedněch ztráceli na ústech milenek těch druhých v subtilní hře směny a frivolnosti. Marie se držela stranou, dál od těch děsivých, nemravných virů a ucházet se o její přízeň

raději nechala samotného hostitele. Když se účinkem vína stával podnikavějším, rozloučila se. Přicházela tam i Diane a Jindřich jí sloužil jako horlivý nápadník, bavící spoluhodovníky. Obě ženy, Marie i ona, se ve skrytu budoárů sblížily. Zatímco se v osvětleném zámku tančilo, hodovalo a milovalo, daly se spolu jedné noci do důvěrného rozhovoru jako dvě přítelkyně, stranou, jak si žádal obraz výjimečné přísnosti, který Diane nabízela pohledům druhých.

Poprvé je vyrušil jakýsi maskovaný šlechtic. Dostižen smíchem dam, jež měl najít, se omluvil a s pozdravem za sebou nechal spadnout závěs. Pak se objevil další, pronásledující nějakou krásku, která se v sousední místnosti, již záměrně maskovala táž plenta, bavila s vyhrnutou spodničkou a rozvázaným živůtkem tím, jak má ten muž naspěch. Dále se tam vyskytl ještě někdo třetí, kdo dívčině bránil v útěku. Ta si nejdřív stěžovala a divoce se přitom smála a prosila, pak se nechala povalit na postel a otevřela náruč oběma – ti ji vzápětí objali a poté svlékli. Diane roztáhla cípy závěsu a vystavila se tak nebezpečí indiskrétního pohledu. Nato požádala svou společnici, aby ji následovala. Marie nebyla u Diany zvyklá na takové chování a v rozpacích odvrátila zrak.

„Jen otevřete oči, krásná Marie,“ zažertovala vdova a před ústy okrášlenými růží si rozevřela vějíř, „toto století je stvořené k milování.“

„Proč se mu tedy v tom případě sama neoddáte?“ podivila se Marie. Byly samy, Jindřich s Montmorencym jim šli obstarat něco k pití.

„Proboha s kým?“ zvolala Diane předstíraně vysokým hlasem.

„On vás miluje a vy ho přece taky milujete, ne?“

„Je to jenom dítě,“ namítla Dianě. „S imponujícím, statným zjevem, velmi by se k vám hodil!“

„Ovšemže. Přesto by mi to zničilo pověst.“ Marie pokrčila rameny.

„Spíš bývá pro posměch naše ctnost než jejich lehkomyšlnost!

Když se k nim oba muži, tak často neoddělitelní, opět připojili, pošeptala Dianě Marii, tvářící se zadumaně:

„Jestli podlehnete, má milá, tak já taky.“

„V téhle alkovně? Teď hned?“ znepokojila se Marie, překvapená, že stačilo tak málo a přesvědčila ji.

„Spíš dopoledne. Udělejme to dnes v noci tak, aby si mysleli, že nás přemluvili. Jen tak pro legraci. Jste pro?“

„Copak to tady kujete za pikle, mé dámy?“ vybafl na ně clauphin, když rozhrnoval závěsy.

„Nic, co by se vám nelíbilo, Jindřichu. Nic, co by se vám nelíbilo,“ dobírala si ho Dianě. „Právě přichází váš otec. Zdá se velmi dobře naladěný.“

Král se k nim blížil ve svém brokátovém, zlatem prorkávaném šatě se smíchem obra, dobře se bavícího hovorem i jakýmsi kulatoučkým mužem s baculatou tváří, z jehož výrazu a pohybu gestikulujících paží tryskala potměšilost.

„Podívejme se, koho to tady máme,“ upozornila Dianě po straně Marii, „to je přece ten budižkničemu Rabelais! Že by se krále snažil přesvědčit, aby mu vydal knihu?“

Marie nejednou slyšela o dílech tohoto lékaře, jehož nemravnost a výstřelky se objevily pod přezdívkou Gargantuy a Pantagruela. Jeho spisy se dvoru nelíbily a dotkly se i samotného krále.

„Přátelé,“ oslovil je král, „tenhle vtipálek je mnohem zábavnější než moji šašci a Bůh ví, že bych je za něj hned vyměnil, kdyby nebyl tak velký umělec!“

„Sire,“ zamračil se muž předstíraně, „ošklivost mé duše stojí za víc než jejich znetvoření! Služebník...“ zahlaholil a pozdravil dámy opičím pukrletem.

Marie s Dianou vypraskly smíchy. Oba muži měli pravděpodobně upito.

„Poslyšte, Sire,“ pokračoval Rabelais, když se napřimoval, „práce by tu byla. Ještě dřív, než by se jeden stačil vychcat, bych vám dokázal otrávit palác.“

„Vaše spisy jsou spíš drsné, pane,“ namítla Dianě a stiskla rty, „ne-li dokonce vulgární a nezáživné. Pokud jde o mě, je mi milejší ten mladíček Ronsard, ten mě dokáže ukolébat už od prvního verše.“

„Jistě,“ opáčil s vilným pohledem zabořeným do Dianina dekoltu, „on růžím leští trny, kdežto já mám jen prostě nabroušený jazyk...“

Král před znechuceným výrazem krásky opět vybuchl smíchy:

„Poslyšte, drahá Diano, ten člověk se nikdy nezmění! V naději jsem ho povolal do Paříže. Ale jeho chování a tvůrčí zápal je něco, co je pro dvůr obtížně přijatelné!“

„To vidím,“ odpověděla Dianě a zakryla si výstřih vějířem. „Přesto mi dovolte, příteli, abych svá přání svěřila duchům smělejším a urozenějším. Co si o tom myslíte, Jindřichu?“

Upřela na něj planoucí zrak. Jindřich polkl, přitakal bradou a napadlo ho, jestli se mu najednou všechno jenom nezdá. Král dostal mezitím záchvat smíchu.

„Výborně, výborně! To zní slibně a rozhodně se mi to líbí víc než nějaký chlad podle Božích příkázání. Na tomto místě je pánem i sluhou jenom zadnice. Anne, ukázal jste Marii ty vitráže, při jejichž zhlédnutí se červenal i náš milý Rabelais?“

„Ještě ne, Veličenstvo, ale rád to na váš rozkaz udělám.“ Marie, již tento rozhovor velmi bavil, sama vstoupila do nevázané hry.

„Myslím, že vyprávějí o láskách Psýché...“

„S veškerou jejich nestoudností a smyslností, má nejdražší,“ souhlasil Anne Montmorency a nesl ke svým rtům Mariinu ruku, jíž se zmocnil.

Rabelais napřáhl paži a nenuceně ji objal kolem ramen.

„Jestli mi to věříte, krásná dámo, vezměte s sebou i mne. Aby vás to nadchlo, na to musí být dva, neboť co jeden uvidí, to vám ten druhý ukáže a naopak.“

Marie se mu vymanila piruetou a ihned pohotově odpověděla:

„A vy hned napíšete, že se Marie zvrhla a naopak... Kdepak, milý pane. Vaše pověst vás předstihla. Raději si je prohlédnu s tím, kdo si je vymyslel.“

„To je vynikající volba, Marie,“ připustil král spiklenecky, když se jí Montmorency poklonil, nadšený tím, co Marie svými slovy míní.

Jedinou odpovědí, na niž se Rabelais zmohl, bylo to, že se zkroutil a vypustil do vzduchu kolem sebe smrad doprovázený značným rachotem.

Král svraštil obočí, a zatímco se dámy odvracely, pravil:

„Krčím nos před vašimi větry, příteli.“

„To je řečí kvůli obyčejnému pšouku, Sire!“

František opět vybuchl smíchy a uchopil pohár anjouského vína, který mu podávali na podnosu. Montmorency se rozhodl odvést pozornost a otevřel dokořán okenice, jimiž proniklo dovnitř světlo svítání, a tak se objevily ony pověstné vitráže, o nichž se zmiňoval

král. Propletl své prsty s Mariinými a vyzval ji, aby si je s ním prohlédla.

Nestydatost těl, jež zjevovaly v umném baletu jedno po druhém zlaté a purpurové záblesky, jí rozohnila srdce i zrak. Král pokynul Rabelaisovi a vlekl ho pryč.

„Tak pojd'te, příteli, změníme vzduch. Ty vaše větry mi vrchovatě stačily.“

„Vy mě zachraňujete před bouří, Sire, nerad bych to znovu vypustil!“

Jejich řehot se vzájemně prolínal a splýnul se smíchem spousty lidí bavících se v paláci. V alkovně, chránící jejich tajemství, se kouzlo vitráží vkrádalo do zrychleného dechu obou chvějících se párů. Jindřich zůstal bez hnutí a Diane se sotva dotýkal ze strachu, aby neprocítl ze sna. Přesto se zdálo, že ona z toho okamžiku žije a září.

Montmorency se sklonil k Mariině uchu a zašeptal:

„Přišel čas, myslím, abych vás nechal milovat.“

„Tak mě naučte, pane, co jsem musela zapomenout,“ slyšela se, jak odpovídá, hoříc touhou, kterou v ní zažehla atmosféra zámku.

„Doprovod'te mě do mého pokoje, Jindřichu, budete tak laskav? Tahle vilnost mě zneklidňuje, nerada bych potkala nějakého opilce zpitého vínem,“ roztomile zaprosila Diane a bez okolků dauphina dál vábila.

Montmorency vedl Marii hned za nimi.

Jeho pokoj těsně sousedil s místností, kterou nabídl vdově po správci královského domu. Rozešli se na prahu a Marie bez váhání vtrhla do pokoje velkého mistra. Všechno včetně erotických tapiserií a bibelotů propletených těl zvalo v těchto místech k lásce. Oddala se mu tak, jak to objevila díky králi, jistá si tím, že Diana

vedle za přičkou otevřela náruč muži, který v ní spatřoval bohyni.

Nad écouenským zámekem se rozednilo a nový den spiklenecky dodal slasti slavnostní osvětlení. Ve Fontainebleau zase dokončovala Kateřina Medicejská slavnostní toaletu, aby se dostavila k první bohoslužbě toho dne, smutná a zachmuřená. Jak jen se jí všechny ty orgie hnusily!

O několik dní později se jí dostal do suchých dlaní lístek. Obsahoval báseň, jaké často obíhaly mezi vysoce postavenými v království. Tato byla od Diany de Poitiers:

*Vskutku se stává, že v tom zázraku, v Lásce, Obdaří
mě osud lichotivým důkazem, Jakým srdce až zemdlí, mne,
krásce, A, vezte, že tím přemilým obrazem je chlapec
mladičký, čiperný a svěží A já rozechvělá, odvracejíc
zraky, Jindřichu, mu říkám. Ach nebud'te zklamaný,
Pokračuje Láska a náhle mi před očima taky Podává
vavřík nádherný.*

*„Lepší je,“ pravím mu, „být moudrá spíš než
královna.“*

*Avšak cítím, že se třesu a chvěji,
Diano, málem jste bez obtíží uhodla zrovna,
O kterém ránu tu pěji.*

Kateřiny se zmocnil vztek a mrštila roličkou papíru proti zdi. S rysy staženými nenasytnou nenávistí a sevřenými pěstmi hrozila:

*„Dáš mi syna, království a titul, mladý blázne, pak
zemřeš, i kdybych kvůli tomu měla vzývat samotného
d'ábla!“*

„Marie!“ zvolala a po chodbách za sebou vlekla svůj mrzoutský stín.

Ale Marie jí neodpovídala. Právě jí přišlo z Auvergne psaní. Stočená do klubíčka na rozestlaném lůžku prolévala horké slzy. Krátká zpráva byla napsaná Alberiinou rukou:

„Dnes ráno zesnula Isa. Čekáme tě.“

O dva týdny později už se vrhala do náruče svým dětem a oblékla se do smutku.

„Jednou po ránu ji našla Bertille, když se dlouho neobjevovala. Zemřela ve spánku, klidně, odpočatá a s úsměvem na tváři,“ vysvětlovala jí Alberie, jejíž obličej poznamenal zármutek. „Když jsem uklízela její věci, našla jsem tohle,“ dodala a podávala Marii dopis. „Určitě ti ho chtěla poslat. Nevím. Je na něm nadepsané tvoje jméno. Neotevřela jsem to.“

Marie dopis otáčela v ledových prstech.

„Potřebuju být sama.“

„Postaráme se, aby tě nikdo nevyrušoval,“ ujistil ji Huc jemně.

Když si ho Marie ke své lítosti zblízka pozorně prohlédla, smutně si povzdychla. I on se změnil. Měl už všechny vlasy šedivé, tvář zbrázděnou vráskami a ohnutá ramena.

„Tak to v životě chodí. On nečeká, že se uskuteční sny a naděje každého člověka,“ napadlo ji, když zamířila ke schodišti, jež vedlo k jejímu pokoji. Hlava jí brněla úpornou migrénou.

Svou dcerku našla s náručí plnou panenek, jak sedí na zemi v mezipatře.

„Podívej, tyhle panenky mi vyrobila babička Isa. Mám na každý měsíc v roce jednu,“ pravila hrdě. „Mami, ty jsi plakala?“

„Štěstím, že jsem se s vámi shledala,“ napůl lhala Marie a zvedla baculatou holčičku do náruče. „Ty jsi pořádně vyrostla, co jsem byla pryč. Byli na tebe chlapci hodní?“

„Ale ne. Tahají mě za copánky a rozvazují mi tkaničky. Gabriel dokonce jedné mé panence otevřel bříško, protože ji chtěl operovat.“

„Operovat?“

„Ano! Vzal tu velkou knihu, kterou nám poslal dědeček, víš kterou, tu, kde jsou vidět lidi, co leží s...“

„Já vím,“ připustila Marie a představovala si, jak museli být chlapci zvědaví, když otevřeli Paracelsovo pojednání o medicíně a chirurgii. „Předpokládám, že jim Alberie vyhubovala...“

„To ano! Dostali důtkami, ale moje panenka byla moc smutná a Isa ji musela sešít. Dala jí hezké jméno – Loraline. Je hezké, vid', mami?“

„Moc hezké, Gaspardo. Ano, opravdu hezké,“ zašeptala Marie a vzpomněla si na Ma, jejíž nepřítomnost ji náhle hluboce zraňovala.

„Mami, ty pláčeš? Proč?“ chtělo dítě vědět a i jemu zvlhly oči zármutkem, který vyčetlo z její tváře.

Děvčátko náhle upustilo hadrové panenky na zem a objalo svou matku malýma ručkama, zavrtávajíc ústa do jejího krku.

„Isa od nás odešla, Gaspardo. Víš, co to znamená?“ zašeptala Marie.

„Moc dobře ne. Víím, že spí ve velké bedně. To má divně ustláno. Ale teta Alberie říká, že takhle se cestuje, když se jde do ráje. Vráť se nám brzy?“

„Ne, miláčku. Už ji nikdy neuvidíme.“

„Už si s námi nikdy nepřijde hrát?“

„Ne, Gaspardo.“

Náhle se děvčátko rozplakalo a vzlyklo těsně u matčina krku:

„Takže už nikdy nebudu mít panenky?“

„Samozřejmě že budeš, miláčku, ale budou jinačí. Všechno už bude jinačí.“

Marie zaslechla chlapce, jak se hašteří pod schodištěm. Nejistým krokem, obtěžkaná břemenem, je šla dolů vyplísnit. Když vyčetli z jejích rysů nepředstírané utrpení, sklonili hlavu a vzdálili se, ale jakmile zahnuili za roh chodby, opět se pustili do hry.

Marie vzala Gaspardu do svého pokoje. Něžně ukonejšená znovu nalezenou matčinou něhou dívenka na loži vedle ní co nevidět usnula. Marie nechala Alberii, aby svými slovy ulevila její těžké hlavě.

Bohoslužba byla střídmá, stejně prostá jako Isa. Pohřbili ji v hrobce Chazeronů a nikoho ani nenapadlo pátrat, zda je to legitimní. Isa si na Volloru získala srdce všech a nikdo se nikdy nestaral o její minulost. Alberie její úmrtí nezapsala do zámeckých kronik. Isabela de Saint-Chamond nikdy neexistovala a Isa zesnula jednoho dne roku 1500. O sedmatřicet let později po ní zůstaly jen vzpomínky, dědictví Chazeronů, jež jim zůstavila její pomsta, a tento dopis.

Marie jej otevřela, když se na Vollore snášela tma chladné únorové noci. Tiše sněžilo na břidlicové střechy a ji hřál na prsou a v srdci Gaspardin pravidelný dech.

* * *

Milované dítě,

už několik týdnů cítím, jak mi odcházejí síly a já proti tomu nic nezmohu. Moje dny jsou sečteny. Cítím to. Vím to. Nikomu jsem o tom neřekla, abych vedle vlastního trápení ještě nepřidělávala starost své rodině, ale myslím si, že Alberie to na mně poznala. Už dvě noci mi pod oknem vyjí vlci. Nutně si toho musela všimnout. Takže Je už neuvidím a lituji toho stejně jako tolika jiných věcí.

Neuspěla jsem, Marie. Nedokázala jsem proniknout do tajemství mutace. Koneckonců ta tekutina byla jen otázkou štěstí nebo šílenství... Byla jsem tehdy čímsi mezi ženou a vlčicí, ale dodnes nevím, která z těch dvou přišla k tomu tajemství, jenom jsem měla neodbytný pocit, že se má skrze mě cosi naplnit. Ty víš, že nejsem upovídaná, ani jsem nikdy nebyla. Možná jsem se ostýchala, možná styděla. Tolik věcí bych vám byla ráda řekla, ale jenom jsem se jich lehce dotkla. Chybí mi Tvá matka, Marie. Tolik jsem si přála vidět ji, ztracené dítě, jak se podruhé narodí. Při jejím prvním narození jsem byla jenom samá nenávist. To ona mě naučila milovat, získat smysl pro rod, rodinu, ale i dědictví.

Ty jsi mi umožnila dívat se, jak se rozvíjejí jiné děti, bezstarostné a svobodné. I když mě to mé nazývá jen babičkou, udržuje při životě mé pouto s minulostí a Loraline. Za to, že jsem ji přivedla na svět, pociťuji střídavě hanbu, lítost a něhu. Hanbu za všechno zlé, co jsem kolem sebe šířila za účelem pomsty. Ta není k ničemu, Marie. Mimo poznání, k němuž mi dopomohla, a této země, jež je toho výsledkem. Přinesla mi jenom utrpení, marnost a mnohá zranění. Zaplatila jsem tím, že mě připravila o skutečnou chuť žít. Za všechno se platí, Marie. Za všechno.

Proto se Ti dnes svěřuji. To, čeho se ti dostalo, moc, kterou máš, o tom se nikomu z mých blízkých nikdy ani

nesnilo. Zvrátila jsem řád věcí, připravila vám osud svými činy, o nichž jsem si myslela, že budou bez následků. Ráda bych, aby sis na to vzpomněla ve chvíli, kdy se budeš muset rozhodovat, a zůstala jsi vždycky taková, jakou tě mám ráda, upřímná, lidská, snaživá a zvědavá, spravedlivá, velkorysá a jemná. Nikdy nedopusť, aby tě zkažila moc, ponížily peníze a aby tě láska zbavila svěžesti. Uchovej si před očima obraz dítěte v zrcadle, dítěte z ulice, pohybujícího se mezi žebráky, abys nikdy nezapomněla, odkud pocházíš a kdo jsi.

Existuje na tisíc způsobů, jak proměnit jedince ve zrůdu. Těmhle tekutý lék nabízel jen zdání toho všeho. Nejhorší je chamtivost, nevědomost, pýcha a závist. Na francouzském dvoře existuje skutečné nebezpečí takovému pokušení podlehnout. Já jsem se toho dokázala uchránit. Po Jacquesovi de Chabannes jsem milovala jediného muže. Vrátil mi to moc hezky, třebaže to ani netušil. Ten muž, který byl pro mě králem a teď zůstává Tobě, se nikdy nesměl dozvědět, kdo ve skutečnosti jsem. Nedopusť se stejné chyby, Marie. Constant má v sobě pýchu a ta ho dohnala ke svatbě, přitom jedině on tě zná tak jako já.

Mé dítě, přijde den, kdy budeš muset pohlédnout téhle pravdě do očí a přijmout ji. Bít se pro ni možná pro Tebe bude jediný způsob, jak se nezničit jednou provždy. Pokračuj v mých výzkumech a po tobě tvá dcera, abyste zbavily náš rod zvláštnosti, již se odlišujeme, ale nedovol, aby se na ni zapomnělo. Je v ní naše síla. Je tím nejcennějším, co máme.

Řekni své matce, že ji prosím o odpuštění. Ještě jednou a naposledy. Ale hlavně zůstaň tou velkou dámou, již jsi.

Tvá babička Isa

Marie pečlivě složila dopis, napsaný skloněným, třesoucím se písmem, a přes svůj zármutek pocítila v srdci

úlevu. Teď už chápala mnohem lépe, proč ji František I. uvedl k francouzskému dvoru a proč tak zbledl, když mu oznámila Isinu smrt.

Sfoukla svíčku, zavřela oči a v tichu, jež se v domě rozhostilo, k sobě přitiskla dcerčino tělíčko ještě pevněji a v jednu chvíli zašeptala:

„Mýlila ses, Iso. Král tě miloval.“

Trvalo ještě několik dní, než se zámek probral z ochromení, jež provázelo smutek. Alespoň dětem se rychle vrátilo veselí a díky nim se zpomalený život opět rozproudil.

Gasparde neopouštěla svou matku a opět si začala cucat palec, ale Marie v sobě nenašla sílu k tomu, aby ji za to hubovala. Starost jí dělala Bertille. Kulhala a vypadala unaveně. Isin odchod ji viditelně zasáhl, ale Marie byla přesvědčená, že to není to jediné, co ji trápí. Když jednou ráno pomáhala v kuchyni, zeptala se, jestli to dali vědět Jeanovi.

„Pár hodin předtím, než jsi přijela, od něj přišlo psaní,“ odpověděla Alberie. „Chtěl tady být s námi, ale nedostal povolení k opuštění vojska, se kterým je na severu.“

„Má se dobře?“ zeptala se Marie, která o něm nevěděla od té doby, co se v červenci vrátila do Paříže. Smrt dauphina Františka a její vina způsobily, že na všechno ostatní zapomněla.

„Zdá se. Často píše, protože si dělá starost o děti. A o tebe taky,“ dodala Alberie. „V hloubi duše je to dobrý hoch, zasloužil by si, aby sis ho vzala za manžela. Nelíbí se mi představa, že zase vypukne válka a vezme nám ho.“

„Králi na válce nezáleží,“ připustila Marie. „Předvolal Karla V. ke královskému stolci, ale ten se mu vysmál.“

Jestli si bude stát neústupně na svém, boje budou pokračovat. To Jean ví.“

„Viděla jsi v Paříži Constanta?“ zeptala se Bertille jasnějším hlasem, jak předstírala, že se zajímá jen ze zvědavosti.

„Ne, Bertille,“ přiznala se Marie a všimla si jejího smutného pohledu. „Napsal ti?“

Bertille zavrtěla hlavou a Marie cítila, jak i v ní stoupá sklíčenost. Přistoupila k ní a klekla si, aby mohla malou ženu obejmout.

„Co kdybys ho jela navštívit?“

Bertille si odkašlala.

„Ne, už jsem na to moc stará. A pak, příliš se nás natrápil. Může si za to sám!“

„Nebud' jako Isa, nespokojuj se s lítostí.“

Marie rozložila dopis, který chovala na srdci, a oběma ženám ho přečetla. Potom chytla Bertille kolem pasu a navzdory jejímu protestu ji posadila na stůl.

„Je to tvůj syn, Bertille, a já vím, že máš Solène ráda stejně jako mě. Ať chceš, nebo ne, vezmu tě s sebou do Paříže a půjdeme spolu navštívit toho vnoučka, kterého ti dali. Potom se rozhodneš, kde budeš chtít zůstat na stáří.“

„Bude tě to bolet,“ poznamenala trpaslice.

„Stejně jako jeho minulý rok. Isa měla pravdu, Bertille. Je potřeba se k pravdě postavit čelem, ať už je jakákoliv a ať to stojí, co to stojí. Naše chyby jsou od toho, aby nám pomáhaly na naší cestě vpřed, a ne abychom se litovali. Jedině tak má náš život smysl. Na jaře pojedeme. Zítra napíšu Jeanovi. Dovedu si představit, jak ho musela Isina smrt zasáhnout. Musí vědět, že nám záleží na tom, aby se vrátil.“

„Takže si ho nakonec vezmeš?“

Marie se místo odpovědi zamyslela.

„Ano, možná že je čas přijmout to, co můžu změnit.“

„Takže se vzdáš Constanta? I přesto, co ti napsala Isa?“

„To on se vzdal mě, tetičko Alberie. Tu věc o králi jsi věděla?“ zeptala se ještě.

„Já jsem to věděla,“ přiznala se Bertille s úsměvem, „ale ona mi to nikdy neřekla. Jacques de Chabanne ji k sobě dokázal připoutat a ona mu zůstala věrná. Vzpomínám si na její první setkání s Františkem I. Proběhlo mezi nimi něco hmatatelného. ‚Sire,‘ řekl La Palice, když si toho všiml, ‚toto je květina, kterou bych si rád ponechal.‘ A král mu na to odpověděl, že tak věrnému maršálovi nesmí být nic odepřeno. Bylo to ještě za Françoise de Chateaubriant, jeho první milenky. Myslím, že stačilo málo a Isa by ji zahnila. Ale byla tehdy úplně zničená. Nemilovala tenkrát dostatečně moc.“

„Hlavně si myslím, že měla strach,“ poznamenala Alberie, která o tom tajemství neměla tušení stejně jako Marie. „Strach, že někdo zjistí, jak to s ní je.“

Do kuchyně se hlučně vrátily děti, jako první Antoine a jako vždy odstrkoval lokty ostatní. Důvěrná atmosféra tak vzala za své.

„My máme hlad,“ hlásil, ale vtom ztuhl při pohledu na trpaslici sedící na stole.

„Když náhodou zapomeneme, kolik je hodin, vy nám to dokážete pěkně připomenout, vy rošťáci!“ dobírala si je Bertille a chytila se Marie za ruku, aby mohla slézt. „Na svačinu máme zavařeninu. A běda, jak někoho přistihnu, že mě napodobuje!“ předstírala, že se zlobí, a pohrozila jim prstem.

Čtyřletá Gasparde se podívala se zájmem nejdřív na trpaslici a pak na stůl, dala si ručky v bok a prohlásila:

„Jak bych to měla podle tebe dokázat, když jsi schovala žebřík?“

To už všechny tři vyprskly smíchy a Bertille mezitím natírala borůvkovou zavařeninu na pořádné krajíce chleba. Marie si posadila Gasparde a Gabriela na klín a Antoine si sedl k Alberii. Brzy místnost naplnila vůně teplého mléka, a to Marii utěšilo.

Philippus nepotřeboval Alberiin list, aby se dozvěděl o Isině smrti. Té noci, kdy její matka opustila zemi živých, vyla Ma na měsíc. Tehdy zrovna pobývali v Rakousku.

S Ma byl všude, prošel všechna místa, kde mohl získat nějaké poznatky nebo peníze. Stejně jako Isa, s nímž udržoval těsné spojení prostřednictvím korespondence, i on narážel na nepřekonatelnou překážku. Isa byla uvězněná na Volloru, on zase mohl hledat jinde než v knihách, čtených stále dokola, užívajících stejné formulace, stejná zjištění. Právě tak získal v raném mládí své znalosti, na cestách, kde dopřával sluchu učencům i čarodějnicím. Nebylo jediného místa, kde působily, aby je nechtěl prozkoumat. Nevzdával se. Ma často budila pozornost, proto po čase shodně dospěli k rozhodnutí, že bude lepší, když se vždy na kraji města rozdělí. Lesy, které se rozprostíraly po celém Německu, Rakousku, Maďarsku, Švýcarsku a Čechách, jim umožňovaly, že byla Ma v klidu a nemusela se na dlouho odlučovat od muže, jehož se rozhodla následovat. Ostatní vlci se k ní nepřibližovali. Živila se lovem a vždy nacházela nějaké místo, kde se mohla schovat, dokonce i uprostřed té nejstudenější zimy. Nikdy si nestěžovala. Philippus si občas vyčítal, že to kvůli němu má tak tvrdý život. Mnohokrát ho napadlo, že ji zavede zpět na Vollore k jejím nejbližším a bude pokračovat sám. Když však

uviděl pohled vlčice, plný lásky a smutku, pokaždé si to nakonec rozmyslel. Ma lpěla na jeho přítomnosti. Víc než na čemkoliv jiném.

Díky ochraně maršála Lipnitze, jemuž vyléčil gangrénu, si Philippus znovu vydělal trochu peněz a na oplátku za sepsání sešitu o astronomii mu maršál umožnil přístup ke svým alchymistickým skřínkám. Ten muž se vášnivě zajímal o lykantropii a Philippus mu byl vděčný, že je ochoten se s ním podělit o vědomosti a teorie, ale o svém tajemství před ním pomlčel.

Pracovali společně dobrou část roku 1537. Philippus se vídal s Ma každý večer na pasece v blízkém lese. Dorozumívali se prostřednictvím různých zvuků a nářku, jazykem, který Philippus vytvořil na základě vzpomínky na dlouhé měsíce v blízkosti vlků v podzemních jeskyních na Montguerlhe. Trávili spolu dlouhé chvíle u ohně. Pak se od ní vracel do zámku, do tepla, jež ho tam čekalo, s klidem v srdci, ale rozervanou duší, a veškeré získané peníze věnoval na další hledání. Na neúnavné pátrání po prostředku, jímž by ji dokázal vysvobodit.

18.

Marie se vrátila do Paříže v době, kdy se probouzel duben roku 1537. Zármutek dětí jí svíral srdce, ale přinutila se neotáčet dozadu. Bertille musela mávat za obě. Dokud jí nezmizely z dohledu, mávala trpaslice kapesníkem z okénka kočáru a naříkala, že je hotové šílenství nechávat „ty rošťáky“ doma.

Cestování se zdrželo neustávajícími dešti. Bertille se aspoň měla možnost do sytosti litovat. Jednou kvůli kolenům, jindy zas kvůli kotníkům nebo kříži, kde jí vzhledem k nepohodlí všechno tuhlo, vrzalo či loupalo.

„Ve skutečnosti se bojíš setkání s vlastním nezvedeným kvítkem,“ dobírala si ji Marie, která dobře věděla, proč jí samotné se svírá žaludek.

„Ve skutečnosti jsem stará, ať mě vezme d'as,“ zabručela Bertille v odpověď.

„Co by si počal s takovou bručounkou!“ dál ji škádlila Marie a při tom se udeřila temenem o strop, když kola kočáru vjela do nové koleje, což vyvolalo další nárek trpaslice.

Přesto obě nakonec šťastně dorazily do Fontainebleau. Zvláštní bylo, že jakmile se setkala s Tajtrlíkem, byla Bertillina únava ta tam. Stačilo málo a nechala by se zatahnout do víru bláznivé šaškovy sarabandy. Kateřinu seznámení s ní okouzlo a král ji zvedl do náruče, aby ji políbil, a prohlásil, že je velmi smutný, protože stejně jako ona ztratil přítelkyni. Čtyřicet hodin v paláci pomohlo Bertille zapomenout na zármutek a lítost, takže se odpočatá a čilá, zahalená do své důstojnosti jakož i do

nové róby, nechala zavézt spolu s Marií do ulice Vieilledu-Temple se zajížd'kou na Hřbitov nevinátek, kde si přála chvíli rozjímat na Bubákově hrobě.

Cestou kolem bývalého Isina krámku Marii píchlo u srdce. Zasklená okna ukrývala zvědavým zrakům stále táž prkna. Přesto je čas rozklížil a ona by mohla přísahat, že dílna byla mezitím vykradena a zničena.

„Mělo by se to prodat!“ pomyslela si nahlas.

„Nebo začít znovu,“ opáčila trpaslice a poklepala jí na zápěstí.

„Já nic neumím, Bertille, a i to, co jsem uměla, jsem už dávno zapomněla.“

„Stačí jenom chtít.“

„Na to, abych mohla rozjet obchod, nemám dost peněz.“

„Požádej krále o půjčku. Určitě ti ji neodmítne, tím jsem si jistá.“

„Já nevím. Uvidíme.“

Solène Bertille láskyplně políbila. Marie si na ni vzpomínala jako na neduživé děvčátko, ploché a s vpadlými očima. Ted je nepřipomínala ani zdaleka. Mladá žena o šest let mladší než ona měla divokou krásu své matky Lilvie. Její zaoblené tvary potvrzovaly chůzi královny a zlaté vlasy spletené do copu rozněcovaly pohled sršící štěstím. Marie ji nechala, aby ji s hřejivým úsměvem stiskla v náruči. Tváří v tvář takové kráse lépe chápala, že se jí nakonec podařilo otrást Constantovým srdcem.

Bertille si mohla dojatě pochovat svého vnoučka.

„Je tak roztomilý,“ rozněžnila se Solène při pohledu na téměř ročního baculáčka zavinutého v plenkách. „Dali

jsme mu jméno Bertrand, po jeho dědečkovi, ale víte, to není.

„Slušné přijít bez ohlášení!“ přerušil ji suše Constant za jejich zády. „Ale jsem moc rád, že tě zase vidím, mami,“ změkl a zvedl trpaslici do náruče.

Marie by byla v jednom okamžiku přísahala, že Solène sklopila pohled, jako by něco tajila. Co se mohlo skrývat za tou nedokončenou větou?

Constant přistoupil až k ní a políbil ji na tvář. Cítila, jak se jí podlamují nohy, přesto se spokojila tím, že ho pozdravila a nuceně se usmála.

„Dojdu pro víno,“ oznámila Solène a vrhla kradmý pohled směrem k Marii, která se zamračila.

Od své sokyně by snesla cokoliv, ať už by ji oslavovala, ignorovala nebo jí pohrdala s hrdostí těch, co vyhrály. Cokoli, jenom ne soucit. Vztyčila hlavu a vyhrkla:

„Nevěděla jsem, že se Bubák jmenoval Bertrand.“

„Člověk se s přezdívkou nerodí, Marie, tu přece získává, copak jsi zapomněla? Je pravda, že dneska ti může svět chudáků připadat pěkně hloupý.“

„A ještě víc ti, kdo si myslí, že jsem se změnila,“ opáčila.

„Ach ne! Nechte toho, vy dva! Nevážila jsem celou tu cestu jenom proto, abych poslouchala, jak se hašteříte. Copak nemůžete dát pokoj? Tak bych si přála, abyste se usmířili, než umřu,“ dodala Bertille, jako by se modlila.

Constant se sklonil nad matčino čelo a políbil je.

„Jestli tě může tahle jediná myšlenka ochránit, tak nikdy,“ zasmál se.

„Nedělej si blázny, darebo!“ rozčilila se Bertille.

Marie k němu přistoupila a položila Constantovi ruku na svalnatou paži.

„Má pravdu. Tahle hádka trvala dost dlouho, Constante. Ve jménu našich dětí na ni zapomeňme. Staňme se zase přáteli.“

Vyloudil na tváři úsměv a přikývl, ale maličkým zablýsknutím v očích dal Marii najevo, že jí neodpustil. Bertille to však stačilo. Na všechno se vyptávala, co kdo dělá, co se stalo s tím a oním. A co reformace?

Constant jí vysvětlil, že získal práci v tiskárně. Najít mezi drobným lidem někoho šikovného a hbitého, kdo umí číst a psát, nebylo úplně nejjednodušší, a tak mu nedělalo potíže prokázat své schopnosti. Tím pokračoval v práci pro reformní hnutí, protože král dovolil jeho zaměstnavateli publikovat po ověření Kalvínovy texty nebo překlady Luthera. Alberie mu navrhla, aby se usadil v jejím bývalém příbytku jako kdysi. Solène se zase starala o děti z ulice, učila je abecedu a číslice, a zároveň se věnovala své nové roli matky. Marie jí začala závidět. Byla zjevně šťastná a Constant působil vedle ní klidněji i silněji. Vyzrál. Když se smál, zdobily mu oči jemné vrásky.

Poseděli společně dobré dvě hodiny v atmosféře, jež měla daleko k té, kterou Marie znala jako dítě, což byl důkaz, že má pravdu a Constant se mýlí. Všichni se změnili a Dvůr zázraků nebyl ničím víc než otevřenou branou mezi měšťáky a ubožáky. Ničím víc než jednou z těch přezdívek získaných od lidské netolerance. A ten svět nikdy nepřestal být jejím světem.

Vzácné vůně zámku ve Fontainebleau jí připadaly přehnané. Málem by se vrátila domů ke svým dětem. Ale neudělala to. Bertille se chtěla potěšit se svým vnoučkem, jehož si hned oblíbila. Dospělí, které Marie znala z dětství, nezůstali jako ona v Paříži. Skupinu lidí blízkých

Ise rozprášilo pronásledování, kruté zimy zahnalý chudáky. S Isou odešla celá jedna generace a začala se psát nová kapitola dějin. Marii trvalo několik týdnů, než se s tím smířila.

Bertille pobývala u Constanta a naléhala na ni, aby je přišla navštívit. Vyhověla jen z lásky k ní, ale každá té druhé nastavovala její vlastní zrcadlo. Navzdory laskání Montmorencyho, který střežil tajemství jejího zločinu, se cítila osamělá. Osamělá a zbytečná.

Předčasná smrt Marie Francouzské necelého půl roku po její svatbě přinesla nad Francii závan smutku. Přesto se ho léto podařilo odnést s průvodem svátků v zahradách. Dál existovaly dva odlišné společenské kruhy. Na jedné straně lidé blízcí králi a Anně de Pisseleu, na druhé přátelé Jindřicha a Diany. Vzhledem ke své oddanosti vévodovi z Montmorency se Marie octla v tom druhém. Kateřina, která se nacházela kdesi mezi oběma, jako by byla ve svých skutcích neotřesitelná. Pravidelně se po boku krále zúčastňovala lovu a seděla na koni jako amazonka, což díky ní vstoupilo do módy, a dokonce začala kvůli pohodlí a z ostychu nosit kalhoty. Vyhýbala se však příliš okázalým radovánkám a odívala se do přiměřené důstojnosti, čímž si úspěšně udržovala pozornost všech a obzvlášť Diany de Poitiers. Dianě, Anně de Pisseleu a Kateřině šlo o jedno a totéž – o moc, která se Marii hnusila.

Jak záhy pochopila, jedinou opravdovou spojenkyni měla v králově sestře, která zaníceně pokračovala v boji reformistů. Jejich přátelství se zrodilo z jejich víry, ale také a především ze vzájemné důvěry, posílené během černých dnů pronásledování.

Na podzim přišly Marii na dvůr zprávy o Jeanovi. Naplňovalo ho štěstím, že si o něj dělá starosti. Navzdory upřímnému zármutku z Isiny smrti byl nadšený, že se dal k vojsku. Jeho taktické schopnosti a udatnost mu vynesly povýšení na důstojníka a právě se s francouzskou armádou chystal dobýt Piemont. Král už se totiž usadil v Lyonu, aby se připojil k jeho oddílům. Montmorency s Jindřichem ho následovali. Opět šlo o to dobýt zpět ztracená města v Itálii.

A právě tam dostihla krále zpráva o smrti Françoise de Chateaubriant. Ta zvěst byla od města k městu nafouklejší a dvůr se otřásal pohoršením – bývalou milenku Františka prý zavraždil její manžel. Ten, který po celá léta bez jediného zareptání nosil parohy, jež mu nasazoval sám král, nakonec svou choť, kterou vytlačila její sokyně Anne de Pisseleu, věznil do 16. října tohoto roku 1537. Tvrdilo se, že ho nakonec unavila a on pak do jejího pokoje proměněného v žalář vstoupil v doprovodu chirurgů a ozbrojenců. Tam jí nechal otevřít žíly a díval se na ni po celou dobu, co byla v posledním tažení, dokud nevydechla naposledy.

Pro krále to byla jedna z mnoha dalších ran, jež ho v tom roce postihla. Rázem zešedivěl. Dne 10. února jmenoval vévodu Montmorencyho konetáblem Francie a pověřil ho vyšetřením té věci ihned po skončení války. Načež se vrhl do boje, aby zapomněl.

Zima v roce 1538 tedy ze dvora odvedla muže. Když odešli, ovzduší paláců přetévalo záští a ozdobilo se maskami kamenných chrličů. Dámy se stáhly ke svým rodinám a Marie zjistila, že pro ni nikde není místo. V nejvyšších kruzích se ženy pod rouškou rozmluv podle bontonu jedna druhé vysmívaly.

Marie už to nemohla dál snést. Isa jí odkázala svůj dům spolu s krámem. Rozhodla se tam vrátit a Kateřině oznámila pouze to, že odjíždí navštívit svou rodinu. V domě, který zůstal sedm let opuštěný, to bylo cítit potkaním trusem. Marie se z dvorských šatů převlékla do oblečení služky a vykasala si rukávy, aby domu vrátila jeho zapomenutý lesk. Než se jí to podařilo, stálo ji to měsíc práce. Zatímco se Bertille starala o Bertranda, velkoryse jí přicházela pomáhat Solène. Její prosté, upřímné přátelství jí dělalo dobře. Obě ženy se vyhýbaly hovorům o Constantovi a Solène to dodržovala s opravdovým porozuměním.

V krámě to vypadalo ještě hůř. Štůčky vzácných látek byly zničené vlhkostí, prožrané od molů a rozhryzané myšmi. Ty, které se ještě daly zachránit, spolu se šaty a stuhami vyšlými z módy a bez půvabu, Solène zanesla chudým.

Když bylo všechno umyto a vyčištěno, ukončil slunečný březen zimu. Marie měla dost času nechat dozrát své rozhodnutí. Výzkum se kvůli nedostatku peněz nehýbal z místa. Vollere si vystačil sám stejně jako jiná panství, která jí zůstala po Chazeronově smrti, ale neposkytovala dostatečný výnos, aby se z něj dalo pořídit nové alchymistické vybavení. A Ma stárла stejně jako Huc, Bertille i Alberie. Pokud rychle nesežene prostředky na zaplacení svých výzkumů, vezme si je jednoho po druhém čas a ona ztratí veškerou naději, že se jednou setká se svou matkou.

Následujícího měsíce se Marie vydala na cestu do Angoulému. Tam ji vřele přivítala králova sestra a ona odjela nejen s půjčkou, v níž doufala, ale navíc ještě s důvěrným sdělením, které ji zahřálo u srdce:

„Isabela de Saint-Chamond byla má přítelkyně a já jsem velmi litovala, že zůstala věrná La Paliceovi. Kdyby se stala bratrovou favoritkou, mohly jsme spolu udělat velké věci pro reformaci. Přesto jsem si jí vážila pro její vytrvalost a velkorysost. Znala jsem její tajemství. Stejně jako král, jehož žádala o ochranu, ale nepřiznala se mu, že ho miluje. Vaše babička byla velmi vzácná žena. Podobáte se jí, Marie. Podpořím nejenom váš obchod tím, že se stanu vaší zákaznicí, ale slibuji vám, že vám tam přivedu spoustu lidí, kteří se postarají o jeho věhlas.“

Marie se jí neodvážila zeptat, jestli zná celou pravdu, ale skutečné přátelství Markéty z Angoulêmu jí dodalo sílu.

Jakmile se na počátku června 1538 vrátila do Paříže, ihned navštívila Kateřinu a zpravila ji o svém plánu.

„Potřebuju tě u dvora, potřebuju tvoje jasnovidné schopnosti, tvoje znalosti o postavení hvězd!“ namítla Kateřina a z očí jí šlehalý blesky.

„Ale no tak, vždyť máte dostatek špionů, abyste v kteroukoliv hodinu věděla, co se kde šustne,“ poznamenala Marie.

„Ale nikoho, kdo by se pohyboval tak blízko Diany a mohl mě jí proto zbavit,“ odsekla Kateřina hlasem, z něhož bylo patrné rozhodnutí.

Marie zbledla zlostí. Vévodkyně už se nebála. Napřímila se a vydržela její zvrácený pohled medúzy.

„Nikdy.“

„Mohla bych tě udat za dauphinovu smrt. Tvoje přátelské vztahy s královnou Eleonorou, vlastní sestrou Karla V., by stačily na to, abych z tebe udělala špionku, křivopřísežnici. Nenechám tě odsud odejít, Marie, dokud mi tuhle službu neprokážeš.“

„Dovolí mi to jiní, když ne vy. Protože jestli padnu, Kateřino, pak mi věřte, že padnete i vy. Král vás má v oblibě kvůli Itálii, kterou ztělesňujete, ale není slepý. Ten zločin vám prospěl mnohem víc než mně a já nedovolím, abych byla ještě jednou vydána napospas vašim rozmarům. Nejste matkou a Jindřich, kterého milujete, vás nikdy milovat nebude. Nezapomínejte, vévodkyně, že nic dnes nemůže zabránit králi a jeho synovi, aby vás zapudili.“

Kateřinin temný pohled se naplnil vztekem a tvář jí na okamžik znetvořil křečovitý tik.

„Vypadni odsud,“ zavrčela. „Dělej si, co uznáš za vhodné, ale zmiz, *putana!* Tvoje smilstvo na tom nic nezmění! Ti, kdo nejsou se mnou, jsou proti mně. Přejde den, kdy toho budeš litovat.“

„To je možné, ale nikdy ne tolik, jako kdybych se nechala připravit o svobodu.“

Poklonila se a vyšla z místnosti. Její čas strávený na francouzském dvoře se naplnil. Zůstala jí pozornost Montmorencyho, jehož nový úkol byl pro ni užitečnější než co jiného, a opravdové přátelství krále a královny. Když se vrátila k sobě domů ve středu Paříže, napsala dopis Dianě, která se vrátila na své statky: „Dávejte na sebe pozor. Někdo se vám snaží uškodit, možná vás chce dokonce odstranit.“ Rozhodla se zůstat v anonymitě a podepsala se prostě jen „vaše přítelkyně“ pro případ, že by lístek někdo zadržel. Nechtěla, aby to Kateřina mohla tím či oním způsobem použít proti ní.

Pak počkala na Solène, kterou upozornila na svůj návrat a s níž si chtěla promluvit. Přestala ji vnímat jako svou sokyni a uchovala si ji ve vzpomínce jen jako dívčinu, s níž si kdysi hrávala. Skutečnost, že se s ní Constant oženil, ať už z lásky, nebo kvůli tomu, aby se jí

pomstil, na tom nic neměnila. Solène zůstala tím, čím byla, a Marie potřebovala vedle sebe někoho, na koho by se mohla spolehnout.

Aby se mezitím zabavila, rozpečetila dopis, který jí přišel do paláce. Obsahoval pár slov od Jeana.

*Moji kariéru u vojska ukončilo ošklivé zranění na
noze. Lékaři mi nedávají příliš velkou naději, Marie.
Možná ji nedokážou zachránit, možná dokonce
nezachrání ani mne. Opatruj moje děti.*

Jean

Měl datum 20. října. Marie si horečně prošla poštu, která na ni čekala od ledna, kdy se vrátila k Ise. Od Jeana už tam žádné zprávy nebyly. Prohlédla si rukopis, který prozrazoval třesoucí se ruku. Místy bylo možné na papíru tušit stopy krve smíšené s potem. Marie se zachvěla a svezla se do křesla s opěradly. Nebylo žádných pochyb o tom, že měl tehdy horečku. Chtěl ji připravit na nejhorší.

Ve chvíli, kdy se rozvzlykala, vstoupila do místnosti Solène Mladá žena se k Marii vrhla a objala ji kolem ramen, aby ji k sobě mohla přitisknout, ačkoliv nechápala, co se děje. Všimla si dopisu spadlého na zem, sebrala ho a proběhla očima. Za okamžik na to se jí z hrdla vydral výkřik a rázem se skácela jako tělo bez duše.

Když Marie zaslechla dutou ránu, jak hlavou udeřila o podlahu, vzpamatovala se. Její starost ustoupila naléhavé potřebě pomoci. Dřepla si k Solène, zvedla ji a opřela o křeslo. Poté, co uchopila láhev s likérem, uslyšela ji zasténat. Solène byla vyděšená, oči plné slz, stále svírající v ruce dopis, který nepustila. Marie ji přinutila trochu si loknout. Netušila, že by ji ta zpráva mohla takovým způsobem rozrušit.

„On zemřel, že?“ zasténala Solène chvějícími se rty.

„To nevím, nemám žádný jiný dopis než tenhle.“ Marie ovinula paže kolem ramen mladé ženy a jemně ji konejšila. Nedokázala si představit, že by mohl Jean podlehnout, on, který tolikrát musel čelit smrti ostřím své čepele, dokázal se vysmát biřicům velitele pařížské policie a nic si nedělat z paroháčů. Pak ji pocit viny přivedl k důvodům jeho odchodu. Kdyby se za něj tenkrát provdala, měla by u sebe její dvojčata otce, ona by nepřestala být paní z Vollaru a všechno by bylo koneckonců prosté a opravdové. Jelikož Solène hlasitě vzlykala, snažila se ji utěšit.

„Jean je obratný, chytrý a má dobrou konstituci, Solène. Jsem si jistá, že se z toho dostane živý a zdravý. Jsem si jistá, slyšíš mě?“

Solène přikývla a popotáhla nosem. Vzala láhev a nalila si likér z výšky do úst.

„Počkej,“ napomenula ji Marie a láhev jí odebrala. „Takhle se akorát opiješ.“

„To je mi jedno.“

„Nevěděla jsem, že jsi takhle citlivá. Viděli jsme umírat tolik lidí, dokonce přátele...“

Solène sklopila hlavu a opět popotáhla.

„To bylo něco jiného. Já jsem ho milovala,“ přiznala se.

Marie zalapala po dechu.

„To nechápu,“ vydechla užasle.

Solène k ní otočila své velké oči plné bolesti.

„Tady není co chápat. Vybral si tebe.“

Marie se pokusila sesbírat střípky příběhu, který toto zjištění rozhodilo do všech stran, ale marně je skládala jeden k druhému, stále jako by chyběl jeden, který by tomu všemu dal smysl.

„Proč jsi chtěla, abych za tebou přišla?“

Solénina otázka ji zaskočila. Byla myšlenkami jinde a bezděčně odpověděla:

„Chci tě přibrat do svého plánu. Dostala jsem půjčku, jakou jsem si přála, abych mohla znovu otevřít obchod.“

„Ach Pane Bože, Marie,“ ozvala se Solène a popadla ji za ramena, „jak bych mohla, kdybych ti neřekla celou pravdu?“

Marie hledala její pohled. Byl zahalený takovým smutkem, že se na ni s něhou povzbudivě usmála.

„Jsi tak velkorysá, měla by ses na mě zlobit za to, že jsem přistoupila na tu roli, kterou mě přinutil hrát. Místo toho jsem zase našla svoji velkou sestřičku, kterou jsem jako dítě uctívala.“

„Jakou roli? O čem to mluvíš, Solène?“ zeptala se Marie, zcela zmatená těmi nedokončenými přiznáními, a intuitivně pomyslela na Constanta a na pocit viny, který ji pronásledoval při pomýšlení na Jeanovu smrt.

„Bertrand není Constantův syn,“ prohlásila Solène. „Vždycky jsem milovala Jeana,“ pokračovala, zatímco Marie na ni s údivem zírala. „Když jsem se od Constanta dozvěděla, co se přihodilo mezi Jeanem a tebou, popadla mě zběsilá žárlivost, ale nemohla jsem ti nic vyčítat. V Jeanových očích jsem byla ještě dítě a ty jsi nevěděla, co k němu cítím. Pak přišlo pronásledování. Nepozorovatelně jsem se mu přiblížila, posilněná tím, s čím se mi můj vlastní bratr, zesměšněný a raněný, svěřil. Dělal mu dobře odstrkovat tě od sebe, protože věděl, že nemáš Jeana ráda tak jako jeho. Chtěl tě potrestat. Já jsem byla během těch událostí, které mě děsily, úplně zničená. Matčina smrt, to nečekané zjištění o mém narození. Kromě toho se kolem nás neustále točil Kalvín a pletl nám hlavu i srdce. Vůbec jsem nechápala, co má Constant

za lubem. A pak jsi odešla a Jean zůstal. Byl nešťastný. Věděl, že si ho nikdy nevezmeš. Nakonec se mi ho podařilo přesvědčit, že mu rodinu můžu dát já, že ho dokážu milovat. A že kdyby se oženil se mnou, všechno by se zase urovnalo. Constant mu odpustí a oni dva se zase stanou přáteli. Nakonec souhlasil a dal mi slib, že si mě vezme. Tak jsme se spolu milovali. Řekla jsem to Constantovi. Mohl se z toho zbláznit. Řval, že dokud bude živ, postará se, aby Jean nikdy nenašel štěstí a klid. Přinutil mě přísahat, že Jeana odmítnu, jinak ho vlastníma rukama zabije. Byl tak krutý. Když mi dal facku, dostala jsem strach. Strach, že svoji hrozbu splní. Poslechla jsem. A pak jsem zjistila, že jsem těhotná. Přiznala jsem se Constantovi. O týden později za tebou Jean s Constantem jeli do Auvergne. Constant mi slíbil, že cestou najde řešení a potom mi poví, jak se rozhodli. Vrátil se sám a mně řekl, že Jean mě nechal plavat a že ses rozhodla si ho vzít, aby měly tvoje děti otce. Rozplakala jsem se a nakonec souhlasila s tím, co mi navrhoval – provdat se za něj, abych nepřišla o čest. Když se o něco později Jean vrátil, strašně se rozčilil. Pohádali se. Tak jsem se vlastně dozvěděla pravdu. Jean se rozhodl jet do Auvergne proto, aby ti oznámil svůj úmysl oženit se se mnou, a Constant ho předběhl. Jean tehdy mlčel. Ale po návratu žádal vysvětlení. „Připravil jsi mě o štěstí, od téhle chvíle jsme vyrovnaní!“ řekl mu na to Constant a smál se jako šílenec. Jestli jeden z vás dvou něco řekne Marii, odnese to dítě.’ Jean hned druhý den odešel ke královskému vojsku. Od té doby už jsem ho neviděla. Constant vás chtěl potrestat oba dva. Je to tak hloupé,“ povzdychla si na závěr a vrhla se Marii do náruče.

Marie celá rozechvělá ji k sobě přitiskla. A pak se v ní cosi vzedmulo, jakási krutost, jakou by si nikdy

nedokázala představit. Jemně Solène odstrčila a vztyčila se, tvář staženou nesmiřitelnou nenávistí.

„Nutil tě, abys s ním spala?“

„Kdo?“

„Constant. Nutil tě?“

„Jenom jednou,“ přiznala se Solène. „Kvůli tvé známosti s králem a mé matce.“

„Tvé matce?“ podivila se Marie a sevřely se jí pěsti.

Když Solène viděla Mariinu křečovitě staženou tvář, na okamžik zaváhala.

„Mluv,“ nařídila jí Marie přísněji, než chtěla. A pak o něco mírněji naléhala: „Už nemůžeme mít jedna před druhou tajemství, Solène.“

Solène přikývla.

„Jednou večer byla Tajtrlíkovou zásluhou moje matka pozvaná na zámek v Blois, aby tam bavila při hostině krále a jeho hosty. Bylo to někdy na začátku jeho vlády. Tančila tam, jak to uměla jenom ona, a úplně ohromila muže tím, že je odmítla. Přesto se nechala svést a omámit prvním z nich. Ráno opouštěla zámek s kulatou sumičkou v koženém váčku a dítětem Františka I. v sobě. To dítě jsem byla já,“ svěřila se s uzarděním. „Pravdu neznal nikdo kromě Bertille a Bubáka. Odhalil mi ji krátce před smrtí a já jsem udělala chybu, že jsem se s tím jednou večer svěřila Constantovi, protože mě to tajemství tížilo. O několik týdnů později mu Tajtrlík oznámil, že král navštívil tvoje lože. Mohl z toho zešílet. ‚Když se dává králi, nic mi nezabrání v tom, abych se nemiloval s královnou,‘ řekl mi a vrazil mi facku. Nevzpouzela jsem se. Potom mě požádal o odpuštění a slíbil mi, že už to nikdy neudělá. Žádné dítě nepřišlo a on svůj slib dodržel.“

Marie se zvolna napřímila a klouby na rukou měla bílé od toho, jak celou tu dobu zatínala pěsti.

„Kam jdeš?“ zeptala se Solène třesoucím se hlasem.

„Kam jdu?“ zopakovala její otázku Marie a hořce se zasmála. „Jdu ho zabít!“

Nechala ji tam a rozběhla se pařížskými ulicemi. Hedvábnou sukní vymetala bláto ze struh, lhostejná k udiveným pohledům kolemjdoucích, lhostejná ke všemu, co jí vstoupilo do cesty.

Ale tentokrát už nebyla děvčátko, které se jde pomstít soukojenci za to, že ji zatahal za copánek. Zašel příliš daleko.

Celá zpocená dorazila do příbytku, kde Bertille ukládala k spánku malého Bertranda. Constant se ještě nevrátil z tiskárny a Marie se ani nenamáhala s vysvětlením, proč ho hledá. Vyběhla ven na ulici ještě dříve, než si trpaslice stačila dělat starost s tím, jak vypadá.

Tiskárnu našla o dvě ulice dál a bez dechu vběhla dovnitř.

Constant se před ní narovnal s rukama potřísněnými od tiskařské barvy a zamazanou zástěrou, která mu chránila šaty, překvapený, kde se tu vzala tak špinavá a rozcuchaná jako za starých časů. Marie popadla dech a vyhrkla:

„Jsi sám?“

„Ano. Proč?“

Poslední slovo jeho odpovědi zaniklo v rozhodném plesnutí pohlavku, který mu málem urazil hlavu. Dříve než stačil zareagovat, se na něj Marie vrhla, podrazila mu nohy a on padal naznak. Mezitím mu bušila do tváře a on se při pádu zachytil tiskařského lisu, v ruce mu zůstala lahvička s barvou, až nakonec dopadl mezi dvě role papíru. Rozzuřená Marie mu zběsile skočila na břicho.

Než mu došlo, co se vlastně stalo, opuchlo mu pravé oko a z nosu mu vytryskl pramínek krve. Smělé pěsti,

bušící kolem sebe s neochabující silou, chytil za zápěstí, zkroutil jí je za zády a vybuchl:

„Uklidniš se konečně?“

„Nikdy!“ procedila mezi zuby ještě zuřivější, že si jí dovolil protivit.

Chvíli se prali a pak se Constantovi podařilo uvolnit z hromady papírů, která ho uvěznila, a převrhl role tak, že se Marie octla pod ním, i když nedokázal zabránit jejímu kopání a bušení koleny a pěstmi. Když ji znehybnil svou vahou, zakousla se mu nejdřív do ucha tak, že mu ho kousek ukousla. Zařval bolestí a rozhodl se ji zfackovat, aby ho pustila.

„Já tě zabiju!“ řvala vztekle a pustila se do něj, kousala do všeho, co měla v dosahu.

Nakonec se zadýchala. Constant měl nesrovnatelně větší sílu. I když byl jejími ranami otřesený, navíc celý ulepený od inkoustu smíšeného s potem, nedovolil si je vracet. Ve chvíli, kdy vtrhla dovnitř s tou zvláštní vůní minulosti, se v něm něco zlomilo. Najednou mu všechny ty roky přišly šílené. Když její výpady s přerývaným dechem slábly, uvěznil jí ruce nad hlavou a hledal její rty. Marie cítila, jak se jí znovu zmocňuje zlost, prohnula se a vychrlila na něj snůšku nadávek, otáčela hlavou ze strany na stranu a svíjela se jako úhoř.

Ale byla to prohra na celé čáře. Jeho ústa si vzala její rty. Byla cítit krví a rázem tak uhasila její žízeň. S podrážděnými smysly zasténala pod jejich prudkostí a dovolila, aby ji ovládly a zkoumaly. Constant uvolnil sevření a zabořil jí prsty do zcuchaných vlasů, zatímco ona mu čechrala pačesy kolem silného krku a proklínala svou slabost.

Když ji nechal opět nadechnout, vmetla mu do tváře svou nenávist:

„Nenávidím tě! Já ti to vytmavím, Constante!“

„Konečně tě poznávám!“ zašeptal skrz opuchlé rty, než ji znovu políbil.

„Neřáde,“ vyhrkla a odstrkovala ho. Ještě jednou ji políbil.

„Ničemo,“ vydechla, ale její zlost se rozplývala v jeho pohledu.

V pohledu, který ji prosil o odpuštění. Okamžik zůstali nehybně ležet a hledali v duši toho druhého důvody, proč se dál nenávidět. Byly jich tisíce. Nenacházeli žádný.

„Tolik jsi mi chyběla,“ přiznal se Constant a hladil jí vlasy ušpiněné od barvy, lepidla a tiskařských liter.

Přitáhla ho k sobě a opakovala:

„Jednou ti to vytmavím, Constante.“

„Jak budeš chtít. Zasloužím si to, a ještě mnohem víc.“

Bez spěchu ji svlékl a nespouštěl oči z divošky, již se zase stala. Milovali se jako děti, které se poprvé objevují. Bez jediného slova, aby něco nezkazili, poslepu, aby už nezraňovali. Spojení touž samozřejmostí.

Nad Paříží už zavládla temná noc, když se oddali odpočinku jeden druhému v náručí, uprostřed nepořádku, který v dílně nadělali. Marie se přitulila ke Constantově jemně ochmýřené hrudi. S rukama zkříženýma pod temenem mezi hromadami převrácených, pokácených rolí papíru se mladý muž usmíval. Celé roky neměl klid. Přesto věděl, že přišel okamžik, kdy bude třeba některé věci vysvětlit. Nevěděl, co Marie zjistila, ale byl rozhodnut přestat lhát a předstírat. Nechal ji zmalátnět ospalostí a ještě ji pohladil po tváři. Potřeboval chvilku oddechu, aby sám pochopil, co se jim stalo. Uvědomoval

si, že je všechno jeho chyba, ale opravdu to stačilo k nápravě?

Nakonec usnul i on.

Marie jím prudce zatřásla.

„Za chvíli bude svítat, Constante,“ oznamovala mu, zatímco se protahoval. „Všechno se musí uklidit, jinak přijdeš o místo.“

Otevřel dokořán své kulaté oči. Pološero uličky zahřívalo ještě nesmělé slunce. Rázem vyskočil a Marie sklopila oči před jeho nahotou. Ona se oblékla hned po probuzení, ze strachu, aby je někdo nepřekvapil. Před její odvrácenou tváří se cítil nemotorný. Z obavy, aby mu neunikla, jí podal ruku a chytil ji za paži. Přitáhl si ji k sobě a ujistil se, že mu neklade žádný odpor. Přitiskl si ji k holému břichu a sklouzl jí ústy k uchu.

„Mám tě rád, Marie.“

„Ale to nestačí,“ odpověděla jako ozvěna na ta slova z dřívějšíka, která zhasla její světlo.

„Ale ano, stačí, Marie,“ trval na svém a stiskl ji ještě silněji. „Zasloužím si všechny možné tresty, veškerou nenávist, veškerou zlost, ale cena, kterou jsem zaplatil za tuhle lásku, už je příliš vysoká.“

„Jean zemřel.“

Celý se křečovitě napjal a pak mu klesly paže.

„To jsem nechtěl,“ zašeptal a sklonil hlavu.

Marie ho políbila na tvář a pak se otočila.

„Já vím. Obleč se a uklidíme tady. Nechci, abys přišel o zaměstnání. Musíš živit dítě.“

„To není můj syn, Marie,“ prozradil.

„To vím taky. Promluvíme si později.“

Nastavila mu svůdnou tvář, která mu dodala síly. Rychle se oblékl a ona mezitím zažihala svítilny. Za

okamžik už co možná nejlépe napravovali následky své bujné zábavy.

Když vycházeli z tiskárny, denní světlo už rozsvěcelo špiče věží Notre-Dame. Uklízeli v tichosti, aby si na tu noc zachovali nedotčenou vzpomínku. Na konci ulice vklouzly Mariiny prsty do Constantovy dlaně. Otočil se k ní a strhl ji do šíleného běhu, stejně šíleného jako jeho znovunalezená naděje.

Zastavili se před Isiným domem, zadýchání a rozesmátí jako dvě děti. Solène usnula v křesle a Marie si položila prst na ústa, aby se Constant choval co nejtišeji. Se stejným nadšením vyběhli s botami v rukou po schodech a ona ho zavedla do pokojíku, který si zařídila.

Když se za nimi zavřely dveře, postavila se čelem proti Constantovi, z něhož byl najednou zase ten plachý mladíček klátící rukama při chůzi, jak ho kdysi znala a jehož vždycky musela tahat z bryndy.

„Ona ti všechno řekla,“ vydechl a sklopil oči. „Byl jsem rozhodnutý to udělat, když jsem se dozvěděl, že chceš znovu otevřít krám. Lituju, že mě předešla.“

Marie ho vyzvala, aby si sedl vedle ní na postel. Tato noc zvítězila nad její zlostí a ztlumila její frustraci.

„Neměl jsi právo ji připravit o její život, aby ses pomstil Jeanovi a mně,“ řekla prostě a nepouštěla přitom ruku, která držela tu její.

„To jsem nebyl já, Marie. Nenáviděl jsem se za to, co dělám, za svoji krutost, za tu nezdravou sílu, která mě nutila všechno zničit. Bylo to, jako kdyby mě posedl nějaký zlý duch. Jako kdyby mohlo moje utrpení utišit jenom zlo, ale přitom ho neustále jenom zvětšovalo. Nemám žádnou omluvu. Solène je moje sestra. Uvěříš mi, Marie, že jsem ji dokonce přinutil, aby se se mnou

vyspala, když jsem se dozvěděl, že je dcerou krále, jímž jsem opovrhoval? Běžel jsem k Notre-Dame a vylezl na chrlič. Chtěl jsem se vrhnout dolů. Byl jsem tak nešťastný, že se mi chtělo umřít. Myslel jsem na Chazerona a říkal jsem si, že nejsem o nic lepší. Nevím, co mě zadrželo, že jsem neskočil.“

Marie se mu neodvážila říct, že i o tom jí Solène pověděla. Poslouchat jeho zpověď jí dělalo dobře. Zažehnávalo to její vlastní chyby. Její mlčení mu dodalo odvahy, a tak pokračoval:

„Potřeboval jsem čas, abych pochopil důvod svého šílenství. Myslel jsem si, že za to můžou tvoje děti. Ale když jsem je pak viděl a hrál si s nimi, cítil jsem se tak zranitelný, tak smutný, že nejsou moje a ty že nejsi moje, a proto mě napadlo, že bych si mohl vzít Solène, spíš abych uspokojil ten chybějící otcovský cit, než abych potrestal Jeana. Ale než bych si přiznal tuhle pravdu, která mě děsila, raději jsem hledal ospravedlnění v pomstě. Ach Marie, jak ti to mám vysvětlit?“ vzdychl si a podíval se jí do tváře. „Ta nenávist ve mně nebyla kvůli tomu, že ses spustila, ale proto, že nás osud od sebe vzdálil. Viděl jsem, jak se měníš. Měla jsi ráda ozdoby, které bych ti nikdy nemohl dopřát, nosila jsi šperky paní z Vollaru a zářila jsi na dvoře, královu postel nevyjímaje. Nepohrdal jsem tvým vzestupem, ale vlastní bídou. Nemohl jsem se na tebe zlobit, že sis zvolila okázalost, které jsme se posmívali, tak jsem tě zavrhl za to, že jsi mě zradila. Protože jsem se cítil zrazený, Marie. Protože to už jsi nebyla ty, už jsem tě nepoznával, ale hlavně pro mě nebylo ve světě, který sis vybrala, žádné místo, i kdyby sis to přála.“

„To nikdy nebyl můj svět. Jestli se mi v něm líbilo, pak jenom proto, že jsem chtěla zachránit naše lidi. Pokoušela jsem se o všelicos, abys to pochopil.“

„Já vím, ale nedokázal jsem to. Jak jsi byla oblečená, učešaná a nalíčená, jak jsi kolem mě kroužila, byla jsi tak jiná, tak krásná a nedostupná jako ty, které kolem nás kdysi proplouvaly ve zlatých nosítkách. Byla jsi stvořená k tomu, aby ses stala jednou z nich. A já byl jenom žebrák, co se ti připlétl do cesty.“

Jak mohla být tak slepá a přejít na druhou stranu zrcadla, aniž si toho všimla?

„Vzpomeň si, co nám říkával Bubák, Constante: ‚Tam, kde končí zdání, je tlukoucí srdce. A city, které vyjadřuje, zůstávají stejné bez ohledu na oblečení, které člověk nosí, nebo na výraz tváře.‘ Nezměnila jsem se.“

„To jsem pochopil, když ses vrátila, abys žila tady, když jsi přijala Solène a byla zase stejně prostá jako kdysi. Co s námi bude, Marie? Mám tě tak rád.“

„Já tebe taky, Constante. Ale naše chyby nám změnily život. Jsi ženatý a to dítě teď musí zůstat tvoje, když už Jean není. Jsem milénka Montmorencyho a musí to tak zůstat, abych ochránila svoje tajemství před nenávisť Medicejské.“

„Tvoje tajemství?“

„To já můžu za dauphinovu smrt.“

Constant vytřeštil oči a ona mu vyprávěla, jak to všechno bylo. Když se odmlčela, lomcoval jím vztek.

„Zmanipulovala tě. Musíš říct celou pravdu králi. Dokáže tě vyslechnout a odpustit ti.“

„Možná jednou. Teď je ještě příliš brzy. Nemůžu riskovat nebezpečí, že mě dnes za ten zločin odsoudí, Constante. Isa je mrtvá a můj otec potřebuje peníze a

pomoc, aby mohl zachránit Ma. Jenom já můžu to prokletí zažehnat.“

„Co s námi bude?“

„To záleží na Solène, protože vaše manželství je čistě formální. A taky na tobě, aby ses se mnou podělil o potřebný čas.“

Constant se zachmuřil. Marie viděla, jak prožívá vnitřní boj a zatíná při tom pěsti. „Tahle noc, to bylo jako...“

„Ne,“ přerušila ho. „Ne, to ty jsi ze mě udělal ženu, opravdu, tím, že jsem se ti dala celá. Nikdo mě nikdy nedokáže naplnit takovým štěstím.“

Objal ji a položil na lůžko. Odevzdala se něze jeho úst, která hledala její rty a probouzela každou částičku touhy, na niž čas nemá žádný vliv.

„Budu mít trpělivost,“ zašeptal a zvedl se. „Pojďme vzbudit Solène.“

Ale Marie mu ovinula paže kolem krku a přitáhla ho k sobě.

„Máme spoustu času,“ zasténala. „Je neděle a ty máš volno.“

Constant nezaváhal ani na okamžik. Příliš si vytrpěli, že se nemohli milovat.

Navzdory svému žalu ze ztráty Jeana byla Solène šťastná, že se usmířili. Měla je upřímně ráda jako bratra a sestru a souhlasila s jejich sblížením. Bertille ani nebyla zklamaná, když se dozvěděla pravdu o Bertrandovi, takovou jí udělalo radost, že skončilo jejich nepřátelství.

„Pořád je mým vnoučkem a byla bych ráda, kdyby se pro něj nic nezměnilo,“ dodala a lačně chlapečka políbila na tvář. Malý dareba jí za to dal nožičkama co proto.

Během června zahořelo srdce Francie radostnou zprávou. Na naléhání papeže Pavla III. králové František I. a Karel V., kteří se setkali v Nice, souhlasili na konci obtížného jednání s kompromisem – uzavřením desetiletého příměří. František si ve svém vlastnictví ponechal Bresse, Bugey a dvě třetiny Piemontu, Karel V. znovu získal celé Milánsko a k tomu zbytek Piemontu.

Francie si nyní mohla vydechnout a pustit se do obnovy země. Právě na druhý den od vyhlášení této noviny otvíraly Marie se Solène krámek s prádlem.

Marie opět zavítala na Kateřinin dvůr, aby tam o tom podala zprávu, a doufala, že se Jindřichova manželka mezitím uklidnila. Ta si ji však pohrdavě změřila a pak jí vmetla do tváře:

„Nelze být současně urozenou dámou a obyčejnou městkou. Vy jste si svůj tábor vybrala. Sestup není nic pro mne!“

Naštěstí si Marie zachovala podporu mezi dvorními dámami. Vyprávěla jim, že její manžel přišel o život v boji a že nyní jako vdova dostala chuť převzít firmu po své „domnělé“ tetě. Některým připadala její odvaha pozoruhodná a přání být užitečná jako zcela oprávněné.

Když byli muži ve válce, mnohé z nich se nudily. A tak jí slíbily, že její krám navštíví, tím spíš, že byla stále ještě oficiální milenkou Montmorencyho.

Ten její podnik podporoval, nejspíš pobízen králem. Říkával, že ho těší, že stejně jako před ním La Palice i on má za milenku ženu s tak velkou ctižádostí a odhodláním.

František I, ji v lístku, který jí napsal, mimo jiné ujišťoval, že má v jeho osobě věrného zákazníka.

V srpnu 1538 se všude povídalo, že se František I. a Karel V. navzájem zahrnuli dary a vystavují na odiv krásné přátelství. Marie dostala od Montmorencyho dopis, v němž ji informoval, že tato shoda zní falešněji než rozladěná loutna a že Karlu V. nelze důvěřovat. Anne se s ní toužil opět sejít a naléhal, aby se připojila ke králově družině, jež během zimního období putovala po Francii. Marie mu odpověděla, že se za ním dostaví s radostí hned, jak se bude moci spolehnout na svou zaměstnankyni. Ve skutečnosti však po tom netoužila, neboť Constant v jejím loži každou noc ochotně doháněl ztracená léta.

„Dej mi syna,“ říkával jí často.

„Ne, Constante. Udělala jsem ze sebe vdovu, a kdybych teď čekala dítě, zlé jazyky by co nevidět pošpinily moji reputaci, kterou se mi doposud dařilo chránit. Jiní by to dítě přisoudili konetáblovi Francie. To nemůžu riskovat. Budu trpělivý. Slíbils mi to.“

Podvolil se, ale od svého úmyslu neustoupil. Pokud se před těhotenstvím nechrání využíváním svých znalostí o léčivých bylinách, není pochyb o tom, že ji brzy přivede do jiného stavu.

Její štěstí dosáhlo vrcholu, když se před ní jednou zrána počátkem září objevily tři kudrnaté hlavičky, smějící se a strkající se u jejích dveří. Alberie jí přichystala překvapení a s trojčaty ji navštívila. Jak jí děti chyběly! Už se jim stýskalo i po Bertille, a tak bylo jejich setkání v příbytku osvětleném něhou překrásným svátkem.

Když byly děti uložené a usnuly, podala Alberie Marii dopis. Byl otevřený a adresovaný Hucovi.

„Příteli, rád bych vás informoval o tom, že jsem stále ještě naživu, i když už nebudu schopen obšťastnit žádnou ženu. Válka mě připravila o nohu a o mužství, jehož jsem měl nadbytek. Možná bylo na čase, aby na mě přišel Boží trest. Přijímám ho.

Nevím, jak bych měl tuto svou vadu přiznat Marii. Momentálně pobývám v jednom klášteře, kde se o mě dlouho starali, než jsem našel odvahu rozhodnout se pro tento stav, nedůstojný muže. Pomýšlím na to, že bych tady zůstal. Vy určitě dokážete říct ty věci lépe, než bych to udělal já. Předějte Constantovi mé pozdravy a vzkazte mu, že jsem své přátelství nepředstíral. Válka ho pomstila. Ted už může žít v klidu. Jean Latour.“

Když zvedla oči od dopisu, který jí Alberie nechala přečíst, Marii se hlubokým dojetím sevřelo srdce.

Solène zrovna kolébala Bertranda, pohodlně uvelebeného u jejího prsu. Děťátko, rozrušené přítomností trojčat, mělo větší potíže s usínáním než ona, vyčerpaná všemi novotami, s nimiž se na cestách setkala.

„On žije, Solène, Jean je naživu,“ oznámila jí Marie, když zvedla mladá žena hlavu, se zablýsknutím naděje v očích. „Není to ale úplně stejné,“ pokračovala ustaraně.

Lepší než další vysvětlování bylo podat jí dopis, aby si ho sama přečetla. Políbila ji přitom na čepec.

„Odvahu.“

Nazítří mu společně napsaly, jak ho mají rády a přejí mu, aby se vrátil k jediným dětem, které kdy bude mít. Constant také připojil pár vět, jež začaly slovem „bratře“ a končily nadějí, že mu odpustí.

Byli rodina. Zraněná, rozrostlá, naplněná smutkem, ale plnoprávná rodina. Nic už je nemohlo rozdělit.

* * *

S říjnem 1539 pozval Marii ke dvoru Montmorencyho lístek. Vévoda si s ní přál promluvit a využít toho, že projíždí Paříží, aby jí dopřál kus něhy. Constant kolísal mezi pýchou a úslužností, bojoval se sebou, aby dodržel slib. Marie se tam dlouho nezdržovala. Tajtrlík, jehož kvůli jeho vysokému věku musel během králových toulek nahradit jiný šašek, zůstal u Kateřiny, jak ho o to Constant žádal.

Tak Marie věděla, že si k sobě duchessina pravidelně zve množství mágů, kartářů a astrologů včetně Michela de Nostre-Dame, aby jí radili. Nostradamus svou návštěvu neustále odkládal, protože ho zaměstnávala spousta úkolů v okolí Bordeaux, a tak si nacházel množství omluv, aby odradil tuto ženu, před níž se měl na pozoru. Často mluvila o Marii, naznačovala, že má nadpřirozené schopnosti, a když dokáže zkrotit lvy, snadno si podrobí i lidi; její vzdálení od dvora by mohlo skrývat něco temného v duši.

Marie se tedy domnívala, že je třeba, aby ji bylo vidět. Králova sestra věrná svému slibu si u ní zadávala pěkné objednávky a ani František I. jí nezůstal nic dlužen. Peníze na sebe nenechaly dlouho čekat. Bylo jich dost na to, aby měla co posílat Philippovi a čím splácet jeho dluhy. Dost na to, aby mohli pokračovat ve výzkumu.

Obnovila si zásobu toalet s použitím těch nejkrásnějších hedvábných látek, které objednala z Itálie, a pak se vystavovala na odiv zavěšená do konetábla, se zamilovaným výrazem a nadšená ze shledání. V jeho stínu se cítila chráněná. Neuběhl ani týden a řeči ustaly. Nechala se milovat a přizpůsobovala se jeho rozmarům jako kdysi, ale nacházela v tom jen povrchní radost, nedávala do toho duši. A ani necítila žádnou lítost. O tři týdny později dostihli krále v Provence, kde mu měl

Montmorency složit účty z vyšetřování týkajícího se smrti kněžny de Chateaubriant.

Hned po jejím příjezdu políbil František Marii na obě tváře.

„Tady jste, obchodnice s prádlem mého srdce!“ prozpěvoval se smíchem. „Montmorency, já vám ji teď vezmu.“

„Když mi ji zase vrátíte, Sire...“, souhlasil konetábl a s poklonou se vytratil, zatímco král si odváděl Marii po svém boku.

„Ráno jsem na lovu, odpoledne na lovu,“ spustil František zvesela.

„A co v noci, Sire?“ dobírala si ho Marie.

„V noci, krásná Marie? To proháním svou oblíbenou zvěř a vrhám se na ni,“ pravil pobaveně.

„A jakápak to je, Veličenstvo?“ vyzvídala a postupně se dostávala do hry.

„Hrdlička! Jenom ona umí nejbožštěji na světě vrkat, a vrká a vrká.“

Společně se zasmáli. Když František zatleskal, aby přinesli jídlo, přistoupil k nim nějaký muž a zavrzal botami na dřevěné podlaze.

„Právě jsem dostal zprávu o jednom místě vhodném k lovu, Veličenstvo, plném zvěře a velmi roztomilém, dvacet mil odsud.“

„Tady to místo jsme už vyčerpali?“

„Obávám se, že ano.“

„Sire, velvyslanci císaře se s námi mají setkat zde. Popuzují je vaše opakované přesuny,“ stěžoval si Montmorency.

„Tak ať je popuzují!“ vysmíval se František. „Odjíždíme, přátelé! Anno, sladká Anno, podívejte se, koho nám s sebou přivezl náš konetábl!“

Anne de Pisseleu právě vycházela z latrín a obdařila Marii společenským úsměvem. Viditelně se jí nelíbilo, že se s ní král prochází a je přitom do ní zavěšen. Marie se mu obratně vymanila a vykročila k ní, aby ji pozdravila.

„Milá Marie!“ zvolala ta zmije. „To je radost! Představte si, že se o vás říkalo, že snad máte v Paříži krám s prádlem. Taková sprostota!“

Marii její rýpnutí neurazilo. Přátelily se jenom na oko. Vévodkyně d'Étampes si nikdy nevážila žádné ženy, kterou měl král v oblibě. Marie jí věnovala upřímný úsměv.

„Moje vdovství mi nedovoluje těšit se z bohatství, madame. Potřebuji peníze na výchovu svých dětí.“

„Tak se znovu provdejte,“ poradila jí Anne, jako by to bylo pro urozenou dámu jediné vhodné řešení. „Montmorency, drahý, nemohl byste o tom popřemýšlet?“ pokračovala proradně.

Montmorency, lapený do pasti, nepříliš obratně opáčil: „To bude tím, že je tohle vdovství ještě příliš čerstvé.“ Tím pobavil jak krále, tak Marii. Ta mu přesto přišla na pomoc:

„Válka mi vzala manžela, madame, copak si myslíte, že bych se mohla provdat za někoho od vojska? Musím se nejdřív vzpamatovat a na to, abych se s tím smířila, potřebuji čas. Nejste téhož názoru, drahý?“ odpověděla směrem ke konetáblovi.

„Jistě, jistě,“ souhlasil Montmorency s úlevou. „Sire, musím si s vámi o něčem promluvit stranou,“ dodal, aby se dostal z této choulostivé situace.

Oba se vzdálili a Anne de Pisseleu zmalátněla v křesle.

„Posaďte se přece, Marie, a povězte mi své tajemství,“ vydechla, když se kolem nich uvolnil prostor, protože ostatní se šli připravit na další stěhování.

„Jaké tajemství?“ zeptala se Marie, náhle ve střehu.

„Vyhýbáte se moci přesně tak, jako ji já vyhledávám, a proto mívám občas pocit, že vás mají rádi víc, než by dokázali mít rádi mě. Proto vás nesnáším,“ přiznala se.

„Nejsem vaše sokyně, Anno. A nemám co skrývat.“

„Tím lépe,“ konstatovala. „Bylo by mi protivné, kdybyste dopadla jako ta paní de Chateaubriant.“

Marii udivil její záhadný úsměv. Copak jí Montmorency netvrdil, že jeho vyšetřování nikam nevedlo a že bývalá králova milenka zemřela přirozenou smrtí? Přesto na sobě nenechala své překvapení znát a nebrala to jako hrozbu. Ale co když to byla hrozba? Proč Montmorency dementoval to, co se šušovalo? Slíbila si, že bude bdělá. I kdyby ji miloval tak, jak se tvářil, mohlo ho docela dobře napadnout, že ji nahradí nějakou jinou.

Odjeli za tři dny. Montmorency dával před královým dvorem přednost dvoru Diany a Jindřicha. Než se s ním rozloučila, dostala Marie příjemnou zálohu na objednávku látek a spodního prádla. Řekla si, že bude třeba rozjet podnik stejným způsobem jako za Isiných časů, a to se jí líbilo. V krejčovské dílně kdysi pracovala spousta pracovitých ruček. Vidět, jak to místo ožívá jako za oněch slavných dob, byl dobrý způsob, jak vzdát hold babiččině houževnatosti.

Diane de Poitiers ji políbila s mnohem větší radostí, možná právě proto, že si dovedla představit, jak se tím dotkne Kateřiny. Nezákonný pár se už objevoval neoddělitelně spolu a nebylo místa, kde by po své návštěvě nezanechali své propletené iniciály od nějakého

sochaře či malíře. Jindřich, který byl den ode dne zamilovanější, to považoval za zábavné, i když dál plnil své manželské povinnosti a projevoval Kateřině velkou pozornost.

Zlé jazyky říkaly, že je to z obavy, že by svou sokyni mohla dát zavraždit, a pro Marii bylo obtížné jim nevěřit. Vrátila se k sobě domů hned, jak jen to bylo možné. Montmorency s ní o svatbě nemluvil a ona si odpustila v loži mu to připomínat.

Rozhodla se, že si trojčata nechá u sebe v Paříži, kde bývala zima méně tuhá. Děti už dostatečně vyrostly, aby byly hodné, když je hlídala Bertille, zatímco Marie se během dne starala o zakázky. Constant si s nimi hrál, jak mu to jeho práce umožňovala. Nevypτάval se jí, co se dělo u dvora během těch dvou měsíců, ale miloval se s ní s pyšnou vydatností a uklidňoval se jejím sténáním, aby zapomněl, že ho o ně mohl ten druhý připravit.

„Nakonec jsem ráda, že na mě žárlíš,“ zašeptala mu Marie do ucha, když usínal, přemožený mocnou slastí. Nic na to neřekl, jen ji k sobě přitiskl ještě silněji.

Zima roku 1539 byla mírná jako ono průměří v srdci evropských ambicí. František I. se svým dvorem dál putoval z místa na místo, využívaje svých schopností a míru k vyhlášení ediktů. Marie přijala několikrát Montmorencyho u sebe. Jednou se potkal s Constantem. Ten sklopil hlavu, bez pozdravu se vzdálil a nakopával všechny kameny, které se mu připletly do cesty. Marie konetáblovi vysvětlila, že je to manžel její zaměstnankyně a ona mu právě vyčinila, jelikož ji příliš často přichází rozptylovat. Zdálo se, že jí Anne de Montmorency věří. Ostatně si z toho nic nedělal. Přišel jenom proto, aby se s ní pomiloval. Jediné, oč si dělal starost, bylo, aby je při

tom nepřekvapily její děti, ale pak se uklidnil, když se dozvěděl, že je Marie na noc dala k jejich chůvě, a dokonce ho ani neudivilo, že si ji vzal v neosobní místnosti, v níž nebyla cítit její vůně. Opět ji ujistil o své lásce a věnoval jí diamantový přívěsek na řetízku, na němž ovíjela růže protáhlé písmeno M.

Marie mu za něj poděkovala a vyprovodila ho s větší radostí, než jakou pociťovala, když se mu oddávala. Když pak nazítří opět uviděla Constanta, usmíval se. Raději se ho na nic neptala, aby nejitřila jeho žárlivost. Ale stále víc ji unavovalo tvářit se jako úslužná, poslušná milenka. Ať byl konetábl jakkoliv skvělý milenec, žádné jeho pohlazení ji nenaplňovalo takovým štěstím jako jediný Constantův polibek.

Jean jim na jejich dopis odpověděl až v červenci. Ohlašoval svůj návrat. Marie raději poslala děti na Vologne. Svou nevědomostí a vyptáváním mohly způsobit, že by pro něj bylo setkání s nimi nesnesitelné. Bude lepší, když se věci urovnají nejdříve mezi dospělými. Pak se uvidí, co dál.

Nepřišlo jim to tak líto, jak si Marie myslela. V Paříži měly totiž daleko méně svobody než v Auvergne. Kvůli neustále projíždějícím povozům si musely hrát v domě nebo na dvorku a chyběl jim prostor. To si Marie uvědomovala. Alberii se navíc stýskalo po manželovi, jehož neviděla už rok. Nikdo z nich nebyl na svém místě. Aby Paříž milovaly, musely by vyrůst jako ona v jejím srdci.

Proto odjely počátkem srpna 1539. O týden později dorazil Jean Latour.

Marie ho stěží poznala, tak náhle zhubl a zestárl. Pahýl, který mu zbyl z nohy, prodlužovala dřevěná tyč

přidržívaná řemínky. Přesto se musel při chůzi opírat o hůl. Uviděla ho vystupovat z nosítek právě ve chvíli, kdy si před oknem otírala mokré ruce do zástěry. Byla šťastná, že tak měla aspoň čas, aby si na tvář nasadila klidný výraz, protože ji náhle celou zaplavil smutek. Jean by si její soucit nepřál. Žádný z mrzáků, které znala v dětství, by se tomu nepoddával.

Otevřela dveře dokořán, svůj zármutek překryla širokým úsměvem a s upřímnou radostí zvolala: „Jeane!“

Zaplatil povozníkovi a otočil se k ní. Nechal ji, aby mu vyšla naproti do ucpané ulice. Bez zaváhání ho stiskla v náruči.

„Mám takovou radost, že tě vidím, Jeane. Pojd' honem dovnitř! Paříž je čím dál špinavější.“

Jako kdyby chtěl potvrdit pravdivost jejích slov, proběhl kolem nich kůň a lehce o ně zavadil, když míjel dvoukolý vozík vrchovatě naložený melouny, který tlačil jeho majitel a vydatně při tom nadával.

Za chvíli vešli do domu. Marie Jeanovi záměrně nepomáhala vystoupit po třech schodech vedoucích ke zvýšenému vchodu.

„Dej mi svůj kabát!“ vyzvala ho.

Když neprojevovala žádnou ochotu pomáhat mu se svlékáním, konečně se uvolnil a Marie s uspokojením opět spatřila na jeho tváři čistý, upřímný výraz. Zavěsila kožený plášť s kapuci na věšák a objala oběma rukama zhublý krk.

„Už jsem si myslela, že tě nikdy neuvidím,“ pravila prostě a políbila ho na vousatou tvář. „Vítej doma, Jeane.“

Rozmáchle ji objal v kříži a přitiskl k sobě. Nebránila se, ale on ji skoro vzápětí odstrčil.

„Promiň,“ řekl.

Nic na to neodpověděla. Z jeho pohledu si právě uvědomila, že tímto gestem jen hledal odpověď na své ztracené mužství. Z jeho smutku bylo patrné, že ji nenašel.

„Vyprávěj mi,“ vybídl ji, aby přerušil trapné mlčení.
„Chci vědět všechno, co se dělo, když jsem umíral.“

Marie ho dovedla k židli s opěradly a pak si spolu dlouho povídali. Povzbuzen otevřeností jejích sdělení se jí Jean svěřil, že po amputaci se v něm cosi porouchalo. Lékaři tvrdili, že za jeho impotenci nemůže to, že přišel o nohu, a příčina je někde jinde, ale tomu on vůbec nevěří. Dál pociťuje touhu, jeho tělo ji však odmítá uspokojit. Marie mu slíbila, že napíše Philippovi a zeptá se ho na radu.

V tu chvíli vstoupila Solène, která právě zavřela krám.

„Jeane!“ zvolala, ale hlas se jí zadrhl a z ruky jí vypadl svazek klíčů.

Jean se na ni usmál a otevřel jí náruč. Něžně se mu do ní vrhla, ale když ho chtěla políbit, otočil hlavu. Solène zadržela slzy a sklopila zrak.

„Měla jsem si myslet, že je tvoje srdce pořád u ní,“ posteskla si, ale hned toho litovala.

Marii ztuhl úsměv a Jean zesmutněl, nicméně ji vzal za bradu a přinutil zelené oči, aby vydržely jeho pohled.

„To není tím, Solène. Jsi vdaná a já na to беру ohledy.“

„Ty jsi nikdy nebral ohledy na manželství, Jeane Latoure. A tohle je jen formální, a tedy snadno zrušitelný svazek.“

Jean otočil hlavu směrem ke dveřím, jimiž právě vstoupil Constant a bez známky nepřátelství kráčel přímo k němu. Jean chtěl vstát, ale sklouzla mu hůl. Constant

mu tedy vlídně podal pevnou ruku. Jejich předloktí se zaklesla,

Jean se zachytil, a když ho Constant prudce přitáhl, octl se v okamžiku v jeho náruči. Objali se jako bratři.

„Byl jsem pitomec. Jeden život mi bude sotva stačit, abych odčinil zlo, které jsem ti způsobil.“

„Teď jsme si kvit, Constante,“ odpověděl Jean.

Solène se na ně dívala a chvěla se. Marie cítila, že svádí vnitřní boj, ale nemohla jí v tom nijak pomoci. Očekávala ten návrat s přesvědčením, o němž ani na okamžik nepochybovala, že si Jean vybere ji. Nyní si nebyla jistá vůbec ničím.

Latour se od Constanta odtrhl a konečně se na ni upřeně podíval.

„Máš pravdu, Solène,“ zašeptal tiše. „K Marii mě váže silné pouto. Vždycky bylo takové, ale během posledního roku jsem nepřestal myslet na příležitost, kterou mi seslalo samotné nebe. Zpátky mě přivedla tvoje láska, Solène, a přesto jsem tě od ní přišel osvobodit. Nemám ti co nabídnout. Nic z toho, co by krásná žádoucí žena mohla očekávat od manžela. Dokonce se ani nemůžu starat o rodinu, třebaže od krále dostávám rentu za své dobré služby a hodnost důstojníka. Jsem muž už jen napůl a ta polovina není hodná ženy jako ty.“

Solène zuřivě vykročila a postavila se mu tváří v tvář. Políček, který mu vyťala, zazněl jako úder gongu a všem třem vyrazil dech.

„To je ta nejhorší omluva, jakou si kdy vůbec někdo vymyslel, Jeane Latoure,“ pravila a hrdě zvedla bradu. „Tak si najdi jinou, když ti nejsem dost dobrá!“

Vyšla ven z místnosti a nechala je tam. Jean zůstal stát s otevřenými ústy, zatímco Marii se v žilách pozvolna

rozproudila dobrá nálada. Solène měla temperament, ale to bylo poprvé, co ji viděla, jak pěkně ho dokáže uplatnit.

„Marie, vysvětlí jí to,“ požádal ji Jean a otočil se k ní. Teprve nyní mu došlo, co se vlastně stalo.

„Ale ne, Jeane. Budeš muset přijmout, co se děje. Má tě ráda takového, jaký jsi, a nic si nedělá z toho, jak vypadáš.“

„Bratře,“ spustil Constant a vlídně mu položil ruku na rameno. „Copak ti to uřízli?“

„To jistě ne, ale...“

„Tak si přiznej druhou šanci. Jestli se máš rád v jejích očích, všechno se dá do pořádku. To mi věř,“ dodal a smyslně se podíval na Marii.

Jean si povzdychl a se zaváháním se zeptal:

„Myslíš si to i ty, Marie?“

„Líp bych to nedokázala říct.“

„Tak dobře,“ souhlasil nakonec Jean. „Kde ji najdu?“

„U svého syna, příteli. Pojd', dovedu tě tam.“

Jean přijal ruku, kterou mu Constant podával, a Marie se za nimi dívala, jak se vzdalují zavěšení do sebe, jako kdyby čas ani nic nepokazil.

Všichni čtyři se nakonec dohodli, že Jean se ubytuje u Alberie a bude sdílet lože se Solène, ať už ji bude moci uspokojit, nebo ne.

„Ostatně jsem si naprosto jistá, že v umění milovat dokážeš čerpat i z jiných zdrojů...,“ poznamenala.

A Jean se jí to horlivě snažil dokázat.

Koncem října dostala Marie list od krále z Compiègne, kde právě pobýval a zotavoval se z „rýmy“, jež se mu „přesunula“ do varlat a působila mu velké bolesti. Karel V. přijal jeho pozvání. Projde napříč celou Francií, aby se dostal do svých Flanderských států, které se toho času

vzbouřily. Podle jejich nových dohod navrhl František I. svému švagrovi, aby neplul po moři, když zima klepe na dveře. A ten s tím souhlasil, což Františka udivilo a zároveň nadchlo. Chtěl na něj zapůsobit silným dojmem a důstojně ho přijmout. K té příležitosti si u Marie objednal deset loktů plátna s nakadeřenou zlatou nití, z něhož chtěl dát ušít paní de Canaples šaty a sukni, a dvě stě jednadvacet loktů fialově karmínového sametu pro družičky, které chtěl mít oblečené do stejných šatů. K tomu ještě jiné druhy hedvábí a černého sametu podšíitého hermelínem pro Kateřininy a Eleonořiny dvorní dámy, a tolik nabíraných límců, kolik bude potřeba.

Marie si nadělala jmění. Poděkovala za to králi zvláštním listem, v němž mu popřála i šťastné uzdravení, a pustila se do uspokojování jeho požadavků s veškerým nadáním, jež od ní očekávali.

Montmorencyho projevů přízně se jí dostávalo čím dál méně často, což jednoznačně dokazovalo, že se mu omrzela. Marii to nepřekvapilo. Konetábl se nikdy neoženil proto, aby mohl neustále uspokojovat svou neuhasitelnou chuť po všem novém, a podle toho, co říkal Tajtrlík, který ho dál sledoval, se u dvora objevila nepříliš nepřístupná krásná děvčata.

Marie se smířila s nezvratným rozchodem. Králova zakázka pro ni byla důkazem panovníkovy náklonnosti a vedle Constanta se cítila šťastná. Doufala, že se jí podaří hned následujícího jara navštívit s kulatým měšcem svého otce a přesvědčit ho, aby se s ní a s Ma, po níž se jí stýskalo čím dál víc, vrátil na Vollere.

„Medicejská kuje pikle, aby tě nadobro zničila,“ oznámil jí Tajtrlík bez obalu na samém začátku prosince.

Byl tak vrásčitý, až měla Marie pocit, že líbá křížalu, ale to ji nijak neobměkčilo.

„Uběhla spousta vody,“ divila se. „Co proti mně ještě může mít?“

„Všechno, Marie, všechno. Přeje si, aby padl Montmorency, a tebe chce mít zase ve vleku.“

„Však její úklady brzy prohlédne a ona z toho nebude mít nic.“

„Montmorency nic nezmůže. Kateřina ho má v hrsti.“

Marii jeho tvrzení velmi znepokojilo. Jestliže se Tajtrlík odváží přijít až k ní, bylo nade vši pochybnost jasné, že je věc vážnější, než si představuje.

„Poslouchám tě.“

„Montmorency bude naléhat, aby ses vrátila do Fontainebleau, až tam bude pobývat Karel V. Má nařízeno přesvědčit krále o tom, že je tam tvoje přítomnost bezpodmínečně nutná a taky ti udělá pěknou reklamu, až bude celý dvůr nosit tvoje látky a spodní prádlo. Tam už se to zařídí tak, aby tě přistihl přímo in flagranti při cizoložství s Karlem V.“

„Ale jak by se mu to mohlo podařit? Vždyť se mi ten člověk hnusí!“

„Nápoj s uspávacím prostředkem úplně postačí. Probudíš se po boku králova hosta, který se bude proradně tvářit, že se s tebou miloval na základě vaší oboustranné domluvy.“

„Ale proč by to dělal?“

„Protože mu Montmorency slíbil, že František I. už nikdy nebude požadovat Itálii, když mu pomůže odhalit původce spiknutí proti dauphinovi.“

Marie cítila, jak se jí rozbušilo srdce. Tajtrlík pokračoval:

„Králi dal zase úplně opačný slib, aby přijal Karla V. s největší možnou štědrostí. Zaručil se mu, že mu bude za jeho velkorysost vráceno Milánsko. Proto tedy král otevřel svou pokladnici a tolik mu záleželo na tom, aby byly všechny paláce co možná bohatě vyzdobeny a i lidé měli na sobě to nejlepší. Montmorency už se postará o to, aby zasel do královny mysli podezření, že se ti přiblížil jenom proto, aby tě lépe odhalil, a že má pro tvoje spolčení s Karlem V. důkazy svědčící o tom, že za tvým zdánlivým neusilováním o moc, jímž jsi působila, jsi skrývala svoji zvrácenost a chamtivost, abys lépe dosáhla cíle. Tvoje firma, kterou oficiálně uznal svou zakázkou, z tebe od té chvíle dělá velmi bohatou vdovu.“

Marie byla sklíčená. Moc dobře věděla, že Kateřina svou hrozbu splní, ale nenapadlo ji, že by k tomu mohla získat prostředky.

„Tím chceš říct, že má v úmyslu zničit i Montmorencyho? Ale proč? Jak, Tajtrlíku?“

„Aby ho potrestala za to, že napomohl sblížení Jindřicha s Dianou. Kdyby svou sokyni zabila, její manžel by jí to nikdy neodpustil, a to ona dobře ví. Zjistila, že Montmorency krále zradil kvůli pěknému dědictví – po knížeti de Chateaubriant. Ten konetáblovi přenechal veškerý svůj majetek, který měl připadnout jeho synovcům, výměnou za to, že bude mlčet o smrti jeho manželky. Transakce byla provedena v přítomnosti jednoho mlčenlivého notáře, ale Kateřina se to nakonec

dozvěděla. Hrozí, že králi odhalí pravdu, jestli Montmorency neposlouží jejím plánům. Pokud je naplní, zničí ho s tvrzením, že byl tvým komplicem a že tě zahrnoval šperky, abys mlčela. Kateřina tak bude mít zásluhu na tom, že z blízkosti koruny odstraní dva hamižné, nelítostné zrádce, a už nad ní nebude viset hrozba, že by ji král zapudil pro neplodnost.“

„Ta mrcha,“ zavrčela Marie a udeřila pěstí do stolu. „Budu předstírat, že jsem nemocná, a v paláci se ani neukážu.“

„Přesto se tomu nevyhneš. Tvoje jediná šance, jak se zachránit, je všechno oznámit králi. A nechat padnout Montmorencyho jako prvního.“

„Kateřina zjistí, že mě někdo varoval, a ty se octneš v nebezpečí.“

„To ona už ví, Marienko. Necháává mě sledovat, přesvědčil jsem se o tom.“

Seskočil z křesla a uchopil ji za ruce.

„Pochybuju, že ti budu moci ještě posloužit. Už se neuvidíme.“

Marie si klekla. Trpaslík se na ni usmíval. „Ty ses obětoval, abys mě zachránil. Proč?“

„Protože jsi vyvolená. Bubák to věděl. Já to taky vím, stejně jako spousta dalších.“

„Vyvolená? Tomu nerozumím.“

„My, trpaslíci, toho víme víc než vy obři. Pohybujeme se těsně u země a pocházíme z jedné bohy zapomenuté rasy. Za to, že jsme oškliví, nás bohové obdařili darem předvídat a vědět. Ale to nestačilo. Tak nás krmili mlékem vlčic, abychom mohli žít ve skrytu, v klanu, a chránili naše blízké. Za naším zdánlivým šílenstvím se ukrývá velká moudrost, Marie. Constant se narodil proto, aby ji předal dál, a ty zase, aby mohlo být mléko vlčic

konečně očištěno. Zemřu, ale to vůbec není důležité. Jsem starý a unavený. Dobře jsem ti sloužil. Ty zase posluž prostřednictvím dětí, které bys mohla dát. Když se věci vrátí na samý začátek, zemřu v pokoji.“

Ovinul své malé paže Marii kolem krku a oba tak zůstali dlouho v objetí. Pak ji Tajtrlík políbil a zanechal jejímu soužení.

O několik dní později dostala Marie od Kateřiny obálku s listem a v něm stálo: „Dvůr ztratil šaška. Skoro jako by přišel o dítě. Kéž Bůh ochraňuje ty vaše.“

Okamžitě poslala Alberii dopis a žádala ji, aby zdvojnásobila ostražitost v hlídání trojčat. Kdyby se Kateřině zdál její plán ohrožen, bylo by tady vážné nebezpečí, že by se mohla pomstít na nich. Teprve pak oplakali Tajtrlíka.

Když ji navštívil Montmorency a svěřil se jí, že by ji rád viděl jako svou společnici na slavnostech pořádaných na počest Karla V., věnovala mu ten nejlaškovnější úsměv, jakého byla schopna.

„Nic by se mi nezamlouvalo víc, Anne. Řekněte králi, že budu šťastná, když mu budu moci poděkovat osobně za přízeň, kterou mi věnuje.“

V té chvíli jí Montmorency ukázal šperkovnici a otevřel ji. Obsahovala riviéru, náhrdelník z několika řad diamantů.

„Noste tento šperk, Marie, na znamení mé upřímné lásky.“

Připnul jí ho na krk a Marie měla náhle pocit, jako by ji škrtila neviditelná ruka. Polkla a hned si ho odepnula, aniž se nechala vyvést z klidu.

„Vezmu si ho, má lásko, s šaty hodnými jeho krásy. Tyhle si takovou nádheru vůbec nezaslouží.“

„Jak si budete přát,“ a umístil ho zpět do pouzdra, jež jí pak položil do hlavy jejího lůžka. „Pošlu pro vás už velmi brzy,“ dodal, než odešel.

Marie nemohla celou noc zamhouřit oka, a jakmile se dostavila Solène, aby otevřela krám, vyprávěla jí o podivném zážitku, který měla po připnutí náhrdelníku na krk.

„Ukaž mi ho,“ požádala ji Solène.

Marie ji zavedla do místnosti, v níž naplňovala svůj vztah s Montmorencym. Ještě tam byla rozházená postel s pomačkanými prostěradly a ona měla trapný pocit. Constant do těch míst nikdy nevstročil. Solène bez váhání uchopila schránku z vyřezávaného mahagonu.

„Černá magie,“ konstatovala, když zkušeně přejela prstem po diamantech.

„Toho jsem se bála. Co mám dělat? Slíbila jsem Montmorencymu, že si ho vezmu na sebe.“

Solène se usmála.

„Svěř mi ho. Cikánky znají různá tajemství, včetně toho, že dokážou poslat zlo zpátky tam, odkud přichází. Za dva nebo tři dny bude Medicejská ležet v posteli obsypaná hnisavými vředy.“

„A co by se stalo, kdybych ten náhrdelník měla takhle na sobě?“

„Zemřela bys. Stejně jistě, jako kdyby tě pověsili na oprátku.“

„Se smrtí se v odměně za její pletichy původně nepočítalo,“ zneklidněla Marie.

„Musela změnit plány ze strachu, aby Tajtrlík všechno nevyzradil. Nebo že by ani netušila, co věděl? Buď opatrná, Marie. Jestli tahle žena použije čarodějnictví, aby tě zničila, v paláci pro tebe nezmůžu nic. Ať je to, jak chce, je třeba ji udržovat v iluzi, že i ty máš schopnost

magie, kterou používá, a že na tebe nemá žádný vliv. Možná ji to odradí od dalšího pokusu.“

„A pro tebe to není nebezpečné?“ dělala si Marie starost.

Solène se zasmála.

„Všímej si jenom toho, co se bude povídat. Uvidíme, kdo s koho. Tajtrlík mi chybí a nic mi neudělá větší radost než pomstít jeho vraždu.“

* * *

Tak uběhlo několik dní. Pak se následující soboty přihodilo to, co Solène předpověděla. Rozezněly se zvony, aby oznámily, že je to s duchessinou moc špatné, sužuje ji prudká horečka a na kůži se jí vyrazily drobné hnisavé puchýřky. Týden měli v zámku karanténu a její nejbližší museli být pod neustálým lékařským dohledem z obavy, zda se nejedná o začínající epidemii.

Solène Marii ujistila, že Kateřina se ze své nemoci rychle zotaví.

„Její magie je mnohem slabší než moje,“ dodala, „ale to ona netuší.“

Zdálo se, že je nadšená, jak se jí podařilo s travičkou zatočit. Marie se radovala výrazně méně. Kateřina jí nenaletí, až uvidí, že má náhrdelník na sobě. A znala ji už dost na to, aby mohla předpokládat, že jí to jen tak neprojde.

Dne 27. listopadu roku 1539 vstoupil Karel V. v Saint-Jean-de-Luz na území Francie. Téhož dne připnula Solène Marii na šíji náhrdelník zbavený Kateřininých kouzel. Ulevilo se jí, když pocítila jen blahodárný, osvěžující chlad diamantů. Kateřina už mohla vstát, což byla pro lékaře velká záhada, a zámek ve Fontainebleau,

vydrhnutý od podlahy po stropy, se připravoval na návštěvu císaře.

Montmorency se připojil ke králi a královně Eleonoře v Loches. Čekali tam na Karla V., aby mu na jeho cestě dělali doprovod. František byl šťastný, že může svého švagra oslnit francouzskými zámky. Marie tedy věděla, že s ním nebude moci mluvit dřív, než se za ní uzavře past.

V okruhu jejích nejbližších se vedly dlouhé debaty o tom, co by měla dělat. Constant si myslel, že by měla odejít na Vollore a skrývat se, Bertille trvala na tom, že by se tam taky vrátila, pokud by je doprovázel její syn. Solěne s Jeanem se naopak domnívali, že by se Marie měla nebezpečí postavit čelem. Pokud by dala najevo strach, stala by se ještě zranitelnější.

V jednom okamžiku z něčích rtů vyklouzlo jméno královy sestry a Marii napadlo, že by to mohlo být řešení. Markéta z Angoulèmu své sympatie k ní neskrývala, ale netajila se ani s averzí vůči Kateřině. Nebylo pochyb o tom, že by jí dokázala poradit. Navzdory prvním mrazíkům se vydala na cestu, aby se s ní mohla setkat v Poitiers, kde pobývala.

Markéta ji políbila s opravdovým potěšením a okamžitě jí dopřála rozmluvu, o niž ji Marie požádala. Tentokrát Marie nic nezamlčovala a upřímně vyprávěla o všem – o Nostradamově proroctví, o Kateřinině naléhání, aby jí obstarala jed, a o jejím podvodu, o její nenávisti od té doby, co odmítla splnit jiné její hrůzné záměry, o Montmorencyho hamižnosti. Markéta její zpověď poslouchala po celou dobu s ustaraným výrazem a pokrčeným obočím. Věci však zašly příliš daleko, už se nedalo couvnout. Na závěr se jí Marie svěřila se svou obavou, že bude odsouzena jinak než vlastními výčitkami,

a podala jí poslední lístek od Kateřiny, v němž ji jeho pisatelka zpravila o Tajtrlíkově smrti. Poté se odmlčela, zabořila se hlouběji do křesla, jedním douškem vypila mandlový likér, který jí naservírovali, a čekala. Markéta chvíli mlčela a ve spojených rukou držela dopis.

Pak zvedla hlavu. Její široké, vysoké čelo, na němž se vlnilo několik hedvábných pramínků, zkrabatila mrzutá vráska.

„To všechno mě nepěkně rozesmutňuje, Marie,“ pravila. „O Kateřinině vině na dauphinově smrti král nikdy nepochyboval, a stejně tak ani o vašem nechtěném napomáhání. I mně dodala svého času Isabela de Saint-Chamond tentýž jed. Bylo to v době králova zajetí v Madridu. Nezáleží na okolnostech, je třeba věřit, že nejsem stvořená pro zločin. Ať je tomu jakkoliv, o původu jedu, který zabil jeho syna, můj bratr věděl.“

„Proč nic neřekl? Proč proti mně nijak nezakročil?“ zeptala se Marie.

V tu chvíli si však vzpomněla na králova slova, když vycházel z jejího pokoje poté, co se s ní pomiloval. Copak si tehdy neměla uvědomit, že je odhalena?

„K čemu by to bylo? Toho, kdo ten jed nalil, přece měl,“ odpověděla Markéta s pokrčením ramen. „Navíc si Kateřinu Medicejskou oblíbil, sice z klamných důvodů, ale upřímně. Pokud jde o vás, nikdy nepochyboval, že jste byla zneužita. Přesto existuje další argument. Nebezpečnější. Mladý František, jehož hluboce miloval, tomu můžete věřit, byl zhýralý a krutý tvor. I když měl k němu silné pouto, přesto se můj bratr obával, aby po něm nenastoupil na trůn. Báł se, že by jednou mohl vyvolat bratrovražednou válku proti svému mladšímu bratru Jindřichovi. Prožíval nesmírný zármutek, a přesto si myslím, že se mu ulevilo, když se dozvěděl, že Francii

dostane jeho nejmladší syn. Dnes, kdy se proti němu Jindřich staví z mnoha malicherných, hloupých důvodů, toho třeba lituje...”

„Nemá dobrého rádce, Markéto. Montmorency, jehož jsem považovala za neúplatného a spravedlivého, dělá všechno jen pro svou slávu a vlastní prospěch.“

„To zjišťuji také. To je také důvod mé sklíčenosti. Můj bratr mu plně důvěřuje.“

„Co mám dělat?“ zeptala se Marie.

„Nechat se chytit do pastí, abyste odvrátila Kateřininu nenávist od svých dětí. Já budu zase informovat krále, že se proti vám chystá spiknutí a že ho Montmorency zradil. Máte u dvora ještě nějaké zájmy?“

„Žádné, madame. Prostě potřebuji peníze, abych ochránila své nejbližší, ale vaší zásluhou si můj krám nemůže stěžovat na nedostatek dobrých zákazníků.“

„Tak si nedělejte žádné starosti. Přechodná nemilost vaše obchody nenaruší, o to se postarám. Vedete si lépe než kdokoli jiný, být ve stínu je někdy pro získání obliby příznivější. Mějte důvěru ke mně i ke svému králi.“

„Vy dva jediná jste ji vždycky měli.“

Markéta se zvedla a něžně ji objala.

„Teď běžte.“

Marie se chystala odejít, ale vtom si ještě na něco vzpomněla.

„Mám ještě jedno tajemství, Markéto. Určitě není nijak důležité, ale ráda bych se o ně s vámi podělila.“

„Poslouchám vás, Marie.“

„Už je to velmi dávno, jedné noci se král miloval s cikánkou. Z toho spojení se narodilo děvčátko. Jmenuje se Solène a byla adoptivní Tajtrlíkovou neteří. Je to moje přítelkyně a společnice.“

Markétě se objevil na tváři upřímný, nadšený úsměv.

„Důvod navíc, aby se dalo věřit vaší oddanosti naší rodině, Marie. Vzkažte té neoficiální neteři, že teď o její existenci vím a že bude pod mou ochranou, pokud by to někdy potřebovala.“

Marie jí věnovala zářivou poklonu a s úlevou odjela. Kdyby se jí přihodilo nějaké neštěstí, Solěne a krám budou v bezpečí.

Constant přesto vyslechl Markétino doporučení se znepokojením.

„A co když tě zradí i ona?“ zeptal se. „Šlechtici jsou pokrytci a neberou si servítky.“

Ale Marie se nenechala přesvědčit. Věřila své intuici. Isa, Alberie a její matka té hrozbě unikly, a přesto je neštěstí dohnalo. Ona je vyvolená, řekl Tajtrlík. I když se jí nikdy nepodařilo pochopit smysl tohoto tvrzení, nedopustí, aby její plány zničila další zrůda.

O týden později ji z postele vytáhly prudké křeče a ohnuly ji na latrínách. Totéž se dělo po zbytek dne i dny následující. O co jde, pochopila jako první Bertille a nadšeně zatleskala svýma drobnýma ručkama.

„Budu znovu babičkou!“ zvolala před Marií s temnými kruhy pod očima.

Jelikož stále zvracela, pustila se Marie do počítání dnů. Zpozdlily se jí měsíčky. Přesto si dávala pozor a užívala odvary z bylinek. Kdy si je zapomněla vzít? Náhle ji celou polil ledový pot. Tu noc, kdy jí dal Montmorency náhrdelník. Tu noc a pak i ty následující. Kolik? Dvě, tři? Už si nedokázala vzpomenout. S určitostí však věděla jedno – je těhotná. Který z těch dvou ji přivedl do jiného stavu, konetábl, nebo Constant? Ta představa ji naplnila

nevýslovnou hrůzou. Jakou reakci vyvolá tato nejistota u Constanta?

Zprávu přivítal s radostí, popadl ji do náruče a zatočil s ní za šťastného halekání tenkého, zpěvavého hlasu Bertille, která se pod tíhou let s každým dnem scvrkávala. Solène s Jeanem jí radostně blahopřáli s týmž nadšením, takže neměla odvahu přiznat, co ji trápí. Však na to bude ještě dost času, pokud si dítě nechá.

Zpráva, která přišla nazítří, ji v tomto přesvědčení utvrdila. Po návštěvě u Marie se Solène s Jeanem objali. Jako by to budoucí narození očistilo jeho svědomí, Jean pocítil, jak se v něm nesměle probouzí jeho síla. Solène mu ještě dodala odvahy a konečně mohla přijmout hold od svého znovunalezeného milence.

Za dva dny nato se Marie vracela ke svému příbytku s rukama plnými ještě teplého chleba, když ji před branou hřbitova zastavil Jeanův hlas v zádech. Už se pohyboval rychle a při chůzi se opíral o svou hůl i o dřevěnou tyč, která mu podpírala pahýl nohy. Mžikem byl u ní a ona se musela držet, aby se nesmála jeho šklebící se tváří.

„Posměvačko!“ řekl jí vyčítavě, když ji doháněl. „Chtěl bych tě vidět, jak tančíš na jedné noze...“

„Já budu mnohem nešikovnější než ty a v náruči skončím ti,“ zavtipkovala.

„Staří ďábli ve mně by to nepřežili,“ konstatoval vážněji, než by chtěl.

Zrychlil krok a Marie také.

„O čem to mluvíš, Jeane?“

S odpovědí počkal, než došli ke krámu, protože je rušil lomoz v ulici a nutil je zvyšovat hlas. Nechtěl, aby ho někdo zaslechl, a vlastně ani nevěděl, jestli jí to chce říct. Přesto se mu slova drala z úst.

„Chybíš mi, Marie.“

Jistým pohybem jí otevřel a pustil ji před sebou.

Marie odložila chléb v kuchyni na stůl, oprášila si zamoučený plášť s kapuci a pak zvedla zrak k Jeanovi, který od ní od chvíle, kdy se za jeho přiznáním zavřely dveře, nedokázal odtrhnout oči.

„Je tady Solène a taky Constant...“, považovala za rozumné připomenout.

Jean se rozesmál upřímným smíchem a pak k ní přistoupil. Rozmáchlým pohybem si ji přitáhl do náruče.

„O tohle nejde, Marie. Jsem se Solène šťastný a ty sis vybrala Constanta. Všechno je jasné a tak, jak má být. Ale síla, o které jsem si myslel, že už je pro mě navždycky ztracená, mi připomíná některé vůně, to toužení kůže, co ve mně vyvolává větší žádostivost než u druhých.“

„Ty jsi nesnesitelný,“ bránila se a vlídně ho odstrkovala.

Nebyla si příliš jistá, jestli žertuje, nebo to myslí vážně, a rozhodla se, že si z toho nebude nic dělat. Přesto ji jeho palčivý pohled přiměl, aby se odvrátila.

„Na hranici se mnou, nic jiného si nezasloužím!“ souhlasil Jean. „Protože po tobě stále ještě toužím, i když se tomu bráním, věř mi. Je to ale důkaz, že v sobě ukrývám satanskou duši a že žádné vykoupení není možné.“

„Netrap mě, Jeane. Už to, že podvádím Constanta, mi přináší dost utrpení.“

„On ví, z jakých důvodů chodíš s Montmorencym do postele. Já sám bych ho podvedl, kdybych se odvážil. Ale neodvážím se, Marie. I když mě žena, kterou ses stala, svádí víc než ta někdejší dívka. Ale možná mi to břicho jenom připomíná jiné. To břicho, které nosí život, vyvolává nezdravou žárlivost. Odpusť.“

Marie zvedla nos a na rtech se jí objevila rozmrzelá zjihlost.

„Ty vůbec nechceš, abych ti odpustila!“

„To je pravda,“ souhlasil Jean. „Už se zase můžu milovat, Marie. Cítím, že žiju, jako bych se probрал z nějakého smutného snu. A toužit po tobě je krásné vítězství nad zubem času. Měla bys to brát jako lichotku.“

„Jsi nesnesitelný,“ povzdychla si.

„Opakuješ se, sličná Marie. A teď mi řekni, co tě trápí. Mně totiž nechybí jenom dech tvé pleti, ale i tvé svěřování a důvěra.“

Marie si nahlas vzdychla. Jean měl pravdu. Její starosti ji odvedly od jejich přátelství. Nedovedla si představit, že by tím mohl trpět. Solène se k němu chovala tak pozorně...

„Právě to mé břicho,“ odvážila se svěřit. „Historie se opakuje, Jeane.“

„Montmorency?“

„Možná. To spiknutí mě tak rozrušilo a pak ještě Tajtrlíkova smrt. Zapomněla jsem si vzít bylinky. Jak získat jistotu?“

„Co na to říká Constant?“

„Tváří se, že je všechno v pořádku. Vypadá šťastně, ale těžko se mi věří, že by mu nebylo nic divné.“

„Tak mu to řekni.“

„Kdyby to bylo tak snadné!“

„Ach Marie, Marie!“ povzdychl si Jean a znovu si ji přitahoval do náruče.

Přitiskla si mu hlavu na rameno. Jean lačně vdechoval její vůni vřesu a teplého chleba a pak jí zašeptal do ucha:

„Jen lež a pochybnosti mohou zničit důvěru. Otevři mu svoje srdce, své obavy. Podělte se o ně. Určitě v něm hlodají stejně jako v tobě.“

„Máš pravdu.“

Marie se náhle cítila silnější. Spontánně dala Jeanovi polibek na tvář a ten ji ještě víc stiskl.

„Až odejdeš od Montmorencyho, zkus, jaké to je s chudákem s dřevěnou nohou,“ pošeptal jí hlasem rozřeseným příjemným neklidem.

Marie se mu vymanila se slovy: „S tím nepočítej, Jeane Latoure.“ Jean pocítil nadšení z jejich opětného sblížení.

Tentýž večer se Marie, když šli spát, schoulila nahá do statné Constantovy náruče. Dlouze ji hladil, užaslý jako při každém jejich objetí tou slastí rodící se pod jeho prsty a sílící do sténání, jež podle chuti prodlužoval. Marie se oddala jeho hře, ale přece jen musela myslet na Jeanovo vyznání. Když se jejich dech utišil v jednom společném výkřiku, pevně se rozhodla.

„Já se stydím, Constante,“ zašeptala, využívajíc chvíle odevzdanosti, která zůstává po rozkoši.

Constant cítil, že tíží její útlé tělo, a nadzvedl se na loktech. S vlasy jako po bitvě, vzpurným vousem a už dřímajícíma očima vypadal jako divoch. Marii to dojalo a ovinula mu paže kolem beder, aby ho v sobě zadržela.

„Chtěla bych, aby můj syn byl tvůj,“ vyklouzlo jí a v očích měla jen lásku.

„On je.“

„Je tady ten druhý...,“ začala Marie.

„To je mi jedno,“ prohlásil Constant. „To dítě bude mít jenom jednoho otce, Marie, i kdybych měl Montmorencyho zabít holýma rukama, abych si tím byl jist.“

Marie neodpověděla. Srdce jí tlouklo, až jí to působilo bolest. Ještě víc se k němu přitiskla.

„Ale to nebude nutné, že ne?“ zeptal se Constant s vyprahlými ústy a potlačil zívnutí.

„Ne, nebude to nutné. Postavím se Medicejské, Constante. Potom si promluvím s králem a propustím Montmorencyho ze služby. To ti slibuju.“

„Budeš na sebe dávat pozor, Marie?“ zabručel a položil jí těžkou ruku na břicho. „Záleží mi na tom dítěti stejně jako na tobě.“

Marie nechala ticho zachytit její úsměv ve tmě pokoje. Cítila se připravená čelit svému osudu. Slíbila si, že nazítří políbí Jeana na tvář. Jenom na tvář, za jeho rady i něhu. Constantovi uniklo slabé zachrápání a ona se musela zasmát. Štípla ho do nosu a zašeptala:

„Mám tě ráda.“

Constant vzal její prsty a uvěznil je v dlani.

„Já tě mám taky rád. A nic ani nikdo mě nepřinutí změnit názor, ať by to byl chudák maršál, nebo dokonce král!“

Marie zdusila smích a propadla se do šťastného spánku.

O několik dní později poslala svému otci peníze, které si uložila stranou, a dala mu zprávu, že se ho chystá navštívit, jak jen to bude možné. Pak zašla za svým bankéřem a ujistila se, že ze všech jejích účtů by bylo možné posílat směnky, a to za jakýchkoliv okolností. „Pro zažehnání neštěstí není nic lepšího než mu předcházet,“ prohlásila Solène.

Pak nechala Pařížany, aby jí vyprávěli, jak Karel V. postupuje k cíli.

Lístek od své sestry obdržel František I. v Chambordu pod hlavním schodištěm, jež nechal postavit a v tu chvíli

právě ukazoval svému hostu žasnoucímu nad takovou vynalézavostí.

Mezitímco společně s Karlem V. postupoval vpřed Hurtaultovou věží, totiž František doufal, že se vykoupí z nehody, která se přihodila v Amboise. Nosič smolnice šel před jejich nosítky a osvětloval plamenem tapiserie pověšené k této příležitosti. Zpět museli projít touž cestou a jen zázrakem se vyvarovali požáru.

Král se rozplýval v omluvách. Aby si nepokazili vzájemnou shodu, ujistil ho Karel V., že mu to nevadilo, ale znělo to stejně falešně jako pískání, jež mu neustále vycházelo z hrdla ucpaného rostlinami. Aby se uklidnil, spokojil se František I. raději se slovy.

V paměti se mu vynořila sladká Montmorencyho slova: „Pokud bude císař spokojen, Milánsko vám za to poděkuje.“

Při čtení zpráv od Markéty tedy skřípal zuby. Když nastal večer, využil císařovy únavy jako záminky a zkrátil recepci uspořádanou na jeho počest. V samotě svého pokoje se pak oddal přemítání, neboť ho měl nutně zapotřebí, aby Montmorencyho okamžitě neztrestal. Nakonec se shodl s názorem své sestry, nechtěl ohrozit perspektivu znovunalezeného Milánska, třebaže měl o tom do budoucna pochybnosti. Svým pevným, skloněným rukopisem zpravil Markétu o tom, že jí dává plně za pravdu a postará se o to, aby byla zjednána spravedlnost co nejlépe ve prospěch zájmů království. Pak si vzal jiný velínový papír a napsal Marii:

„Buďte si jista, že jsem vám nakloněn a že mě to těší.“

Následujícího dopoledne král přemohl špatnou náladu, jinak by svého konetábla, skrývajícího za úsměvem faleš, nechal okamžitě ukřižovat, svěřil své dopisy poště a nabídl Karlu V. návštěvu jednoho opatství.

Ten jeho nabídku s radostí přijal. Během cesty mu František vysvětlil, že v srpnu toho roku sepsal edikt, který ukládá kronikářům jednotlivých farností vést matriční knihu, do níž mají zaznamenávat všechna úmrtí, narození nebo svatby s přesností na den a hodinu, jež jim budou muset Francouzi nahlašovat, aby se, jak pravil, v této zemi vědělo, kdo v ní žije a umírá.

„Podívejte se, milý švagre, kolik krásných nápadů se může zrodit z takové nádhery.“

Karel V. se místo odpovědi spokojil s tím, že do knihy záznamů, již mu podával abbé, vystavil na odiv všechny své tituly a hodnosti. Král, jenž za svou veselostí skrýval hlubokou zahořklost, tam zanechal svůj podpis ozdobený těmito prostými slovy:

„František, pán z Vanves.“

A se smíchem dodal:

„Ve Fontainebleau ho uvidíte mezi umělci, jimž vděčím za svou dobrou náladu a důvtip, jsem skromnější než dítě z Judey.“

Karel nezareagoval. I jemu Montmorency nasliboval všechno, co si přál. Že se král Francie vzdává svých nároků na Itálii, a to definitivně, přece stálo za nějaké to ponížení a závist.

Králův lístek přišel do Paříže současně s listem od Montmorencyho. První dopis Marii potěšil, ovšem při četbě toho druhého se rozechvěla.

V okamžiku, kdy ji konetábl vyzýval, aby za ním přijela, se nadšený Karel V. účastnil představení, která byla na programu před jeho příjezdem do Fontainebleau. To bylo na Štědrý den roku 1539.

Nazítří už se Marie horlivě ukláněla králi a císaři. Na jejím hrdle, kde se z hermelínového úponu vzdouvaly

nejkrásnější hedvábné látky, odrážel záblesky světla diamantový náhrdelník a odíval ji do nádherné duhy.

Král ji s potěšením zaregistroval a hned ji představil svému hostu:

„Marie de Chazeron patří k umělcům, jejichž talentu jste se mohl obdivovat, bratře.“

Karel V. pokrčil obočí. Byl zvyklý přisuzovat talent mužům, nikoliv ženám. Marie se s humorem ohradila, jako by mu chtěla dát za pravdu.

„Sire, kdyby vás teď slyšeli Italové, kteří tady z toho místa vytvořili umělecké dílo, určitě by se zlobili stejně jako já za to, že vás nemohu brát vážně.“

„Tak to vidíte, Karle,“ odpověděl král, „takový kompliment by jistě stoupl do hlavy každé jiné kromě naší Marie, a přitom nebýt jejích ruček šičky prádla a zdatné obchodnice, žádná z dam na mém dvoře by se u příležitosti vašeho přivítání neskvěla takovou krásou.“

„Jen jsem posloužila svému králi,“ opáčila Marie

„Vsadím se, že mu sloužíte dobře,“ prohlásil Karel V., když se napřimovala.

„Doprovodte nás, Marie. Císař si přál navštívit můj byt. Dvůr nás následuje.“

Marie přikývla a ustoupila, aby mohli projít. Vtom k ní přistoupil Montmorency a pánovitě se do ní zavěsil.

„Jste krásnější než kdy předtím,“ zašeptal jí do ucha.

„To je těmi šperky, jimiž jste mě zahrnul, příteli. Jsem blažená.“

Marie se ještě jednou poklonila královně Eleonoře, která ji pozdravila úsměvem, Anně de Pisseleu, i ta se na ni usmála, i když poněkud křečovitě, dauphinovi, jenž měl oči jen pro Dianu, která jí jen přátelsky pokynula hlavou, oděná jako obvykle na výsost zdrženlivě, a konečně jejímu bratru.

Když kolem ní procházela Kateřina a Marie viděla, jak zbledla při pohledu na její diamantový náhrdelník, její vnitřní uspokojení vzrostlo ještě víc. Duchessina spontánně zvedla ruku k svému hrdlu, sevřela úzké rty a beze slova pokračovala s průvodem vpřed. Z toho Marie okamžitě vyvodila, že vévodkyně pochopila. Ted se bude muset mít stále na pozoru. A tak se rozhodla poslouchat krále, vychvalujícího nádheru Fontainebleau, což uměl naprosto skvěle.

Prohlídku začali královskou komnatou vyzdobenou tapisériemi vyrobenými podle Raffaelových předloh a pak vystoupili do druhého patra.

„Veličenstva se вчера po příjezdu Karla V. náramně bavila,“ vyprávěl Montmorency. „Po libosti si mohla užívat vystoupení herců, turnajů a nejrůznějších roztomilostí, milá Marie. Škoda že jste u toho nemohla být. Tady to všechno znáte do nejmenších detailů,“ dodal a rozmáchlým gestem ukázal sál ve věži, v níž se právě nacházeli. „Nenechala byste se raději zlákat někam do ústraní?“

„Dozvěděla jsem se, že zvlášť pro tuto příležitost připravili nějaké nové místo,“ odpověděla Marie, která neměla nejmenší chuť být s konetáblem o samotě.

„Jedná se o císařovo apartmá. Rohový pavilon, kde nechali na stropě namalovat orly zarámované jeho emblémem. Také nainstalovali spoustu kamen, protože tam není krb. Chcete je navštívit?“ naléhal Montmorency a objal Marii kolem pasu.

Jak by jí kdysi dřív lichotilo, kdyby cítila, že po ní touží, tak z něj měla tentokrát nepříjemný pocit. Pomyšlení na jeho neupřímnost zcela zničilo úctu, kterou k němu chovala.

„Vstupovat bez pozvání do pokojů hosta by nebylo vhodné,“ odpověděla zdvořile. „Mějte trpělivost, Anne. Této noci vás přijmu ozdobena jen tímhle náhrdelníkem.“

„Už se nemůžu dočkat,“ hlesl jí do ucha. „Nedalo by se to nějak uspišit?“

„Taková nedočkavost, drahý!“ posmívala se Marie. „Podobáte se odmítnutému mladíčkovi. To stačí. Brzy budete mít, co si zasloužíte.“

S tímto slibem se vévoda z Montmorency spokojil a Marie se nechala unášet průvodem následujícím krále. Ve svém ujištění nelhala. A jen toto prosté zjištění jí přineslo úlevu.

Místnosti následovaly jedna za druhou a oči v nich přecházely nad díly Leonarda da Vinciho, Raffaela a spousty italských umělců. František se rozplýval před Michelangelovým Herkulem, před obrazem Mony Lisy, pověšeným na zdi, či Celliniho zlatnickým mistrovstvím, zdobícím dokonce i pokoje sloužící jako koupelna a uvádějícím Františka do onoho nepopsatelného vytržení, do něhož ho přivádělo umění ve všech svých podobách a dělalo z Fontainebleau nejnádhernější místo Francie.

Na večeri, uzavírající program toho dne, poblahopřál císař Marii ke skvostným látkám, které měly na sobě dvorní dámy. Marie odpověděla, že zásluhu na tom má král se svým dobrým vkusem. Ale byla nucena si povídat s císařem a přijmout jeho rámě k tanci. K jejímu velkému překvapení jí po straně pošeptal: „Jste tak krásná, jak jsem si s potěšením představoval.“ Marie mu raději odpověděla jen prostoduchým úsměvem. Necítila se dobře navzdory předstírané sebedůvěře a každou chvíli vrhala pohled směrem k Montmorencymu a Kateřině, jistá si tím, že spolu kují pikle. Netušila, kdy se smyčka utáhne, ale dávala si pozor na to, co jí a pije, ani se nedotýkala

ničeho, co nechala na talíři, když se na chvíli vzdálila, ale naopak čekala, až ji služebnictvo obslouží a přinese jí jídlo a pití stejně hbitě jako Montmorencymu.

Následující noci se nechala pomilovat, jak slíbila, aby nevzbudila žádné podezření, ale stálo ji to víc úsilí, než by si dokázala představit, i když k ní byl Anne něžný a pozorný. Tak uběhly čtyři dny. Karel V. vyhledával stále častěji její přítomnost a smál se jejím poznámkám jako starý známý. Zdálo se, že Kateřinu to přivádí k nadšení a Montmorencymu to vadí. Den před císařovým odjezdem jí pošeptal do ucha:

„Měl jsem vás zničit, Marie. Přicházím vás zachránit. Za chvíli spadne blízko vás lístek. Měl bych ho sebrat a podat králi. Předběhněte mě. Nikdo se nikdy nic nedozví.“

Hned nato se ztratil, dřív než stačila pochopit, o co kráčí. Právě se kolem ní vinula řada hostů tančících farandolu, a ti ji vzali do kola. Nechala se unášet vírem tance a mechanicky se dívala pod nohy. Když se vracela ke králi, udýchaná tancem, strčilo do ní jakési páže a k nohám jí padl rozpečetěný dopis. Montmorency stál před ní, ale ona ho hbitě předběhla a s úsměvem si ho vsunula do rukávu. Konetábl si nasadil na tvář vysloveně rozčilený výraz a podíval se směrem ke Kateřině, již ze vzniklé scény nic neuniklo, a Marie mezitím instinktivně zamířila ke králi, který rozmlouval s Dianou de Poitiers. Slila svůj smích s Dianiným, překřížila ruce na prsou a přinutila se ke klidu. Avšak celá se chvěla.

Když se octla po setmění o samotě ve svém pokoji, otevřela list, který si při první příležitosti nenápadně zastrčila za výstřih. Pečeť patřila císaři. Psal jí v něm, že je spokojen s jejími službami, že dauphinova smrt ho pomstila za ponížení, která si musel vytrpět od krále

Francie, a že dostane další rozkazy, za jejichž splnění ji čeká stejná částka. Dopis nesl datum 26. srpna 1536. Marii začalo hučet v hlavě. Ta zpráva byla autentická, na to mohla přísahat. Pokud ji napsal císař právě jí, pak jediné proto, že s určitostí věřil, že ona nebo někdo, kdo se za ni vydával, pro něj špehuje na králově dvoře. To by vysvětlovalo jeho prapodivně důvěrné chování...

Krev v Mariině těle oběhla jen jednou. Skokem byla u dveří, zavřela je na závoru a spálila dopis nad plamenem svíce. Pak ho hodila do krbu a uvolnila se, teprve až když shořel. Strážce si teď klidně mohly dveře vylomit, ten falešný důkaz byl navždycky zničen. Přesto když na ně někdo zaklepal, trvalo jí několik okamžiků, než se jí podařilo zklidnit divoký tlukot srdce, ujistila se nejdříve, že všechno zmizelo, a teprve pak šla otevřít.

Za dveřmi stál Montmorency. Sám. Vešel dovnitř, zavřel za sebou a zastrčil západku.

„Přicházíte mě zatknout, nebo mi něco vysvětlit?“

„Prostě vás požádat o omluvu.“

„Poslouchám vás,“ pravila smířlivě.

„Kde je?“

Marie ukázala na krb, v němž praskalo poleno.

„To bylo to jediné, co se s tím dalo dělat,“ souhlasil.

Se ztrhanou tváří se posadil na lůžko. V tu chvíli Marie pochopila, že ji netahá za nos. Její obavy zmizely a místo nich se jí hlavou honily otázky.

„Kdo vám ho dal?“ zeptala se, jistá si jeho odpovědí.

„Kateřina Medicejská,“ odpověděl konetábl bez zaváhání. Otočil se k ní a zarmouceně se jí pátravě zahleděl do očí.

„Musel jsem si ho několikrát přečíst, abych připustil myšlenku, že jste zradila. Myslел jsem si, že k něčemu takovému se nesnížíte, Marie.“

„Mýlíte se ve mně, Anne. Ničím jsem se neprovinila.“

„Přesto je ten list autentický. Dost jsem pracoval pro mír, a tak vím líp než kdo jiný, jak vypadá císařovo písmo a pečeť.“

„To já vím. A právě v tom je všechno moje neštěstí.“

Marie si dala hlavu do dlaní. Náhle byla vyčerpaná. Přepadla ji nevolnost, ale snažila se ovládnout. Montmorency ji zachránil, jenže si o ní myslí, že je vinna. To nemělo žádný smysl.

„Dejme tomu, že připustím, že jste nevinná. To by předpokládalo, že jste se stala obětí spiknutí, které proti vám někdo zosnoval, protože při zmínce vašeho jména nedal císař najevo sebemenší údiv, Marie, to vám mohu potvrdit, dokonce se zdálo, že ho vaše přítomnost nadchla.“

„Mě to překvapilo jako první, věřte mi. A i když ten dopis vysvětluje jeho chování, přesto vyvolává spíš otázky, než by dával nějaké odpovědi. Pokusme se je najít společně, ano? Pak se vám ale musím s něčím svěřit, Anne, a to nebude vůbec jednoduché.“

Stejně jako Markétě z Angoulême i jemu Marie vypověděla, jaká zvrhlá pouta ji pojí ke Kateřině, přičemž si pro sebe nechala jen epizodu, kdy jeho samotného, Montmorencyho, udala králi. Konetábl vstal, začal přecházet sem a tam a škrábal se při tom na bradě. Když se odmlčela, zhluboka se nadechl a vyhrkl:

„Milánsko. To je ten důvod.“

Po chvíli ticha Marie zavrtěla hlavou.

„Nechápu to.“

„Kateřina se postarala, aby císař uvěřil, že má ve vás spojenkyni, blízkou osobu, dokonce vykonavatelku jeho vůle, a tak zakryla vlastní zradu. Kdyby na ni padlo

podezření, mohla se ohánět tím dopisem nebo jinými. Protože nutně musí mít i nějaké další," dodal mrzutě.

Marie potřásla hlavou. Ta perspektiva jí otřásla. Ale dlouho se tím nezabývala. Montmorency už svou úvahu rozvíjel dál:

„Kateřina vás nesnáší, Marie. Jste krásná, jistě, a hlavně svobodná. Příliš svobodná. Žijeme v době, kdy je každá podoba svobody podezřelá. Nebezpečná.“

„V čem jsem svobodnější než ona, Anne? Ona vládne. Já ne.“

„Je otrokyní moci, která představuje její jedinou zbraň, jediný triumf. Vládne jen prostřednictvím obojetného vztahu, který udržuje se stvořeními svého druhu. Pro částku téhle moci by mnozí prodali všechno, včetně své duše. Vy jste si tu svou dokázala zachovat a díky téhle svěžesti si vás zamiloval i král, který ji stále ještě může pouhým mrknutím oka odsunout stranou skutečného vlivu. Člověk si vždycky představuje, že ten druhý, jehož má proti sobě, je ze stejného těsta jako on sám. Ta její prohnanost jí dávala možnost vás zničit, když jí přestanete sloužit, což se stalo, ale i tehdy, když se rozhodnete ovlivnit krále tak, že by jí hrozilo zapuzení.“

„Neudělala jsem nic, abych ji zničila. Stále tomu nerozumím.“

„Právě proto mě napadlo Milánsko. Víte stejně dobře jako já, že Kateřina je připoutaná k zemi svých předků. Mělo být jejím věnem. Zárukou jejího legitimního postavení ve Francii.“

„Jistě.“

„Už léta přechází Milánsko z krále na císaře a z císaře na krále ve vražedném klání, které jí přesto nebránilo doufat, že ho jednoho dne získá zpátky. Umíněnost Františka I. byla v tomto smyslu vlastně příslibem. Jenže

pak podepíše se svým nepřítelem mír. Milánsko je ztraceno. To je nesnesitelná představa, tím spíš když Jindřich podlehne kouzlu Diany de Poitiers, které si král váží stejně jako vás. A k tomu všemu je ještě Kateřina beznadějně neplodná. Stačila by úplná maličkost, aby ji zapudili. Její jedinou útěchou se tak stává pomsta. Představte si, Marie, že bych zvedl ten lístek. Ve svém postavení konetábla bych ho musel předat králi, který by tak držel v hrsti jak svého nejhoršího nepřítele, tak osobu, která je zodpovědná za smrt jeho syna. Jeho zlost by se snesla na císařovu a vaši hlavu. Císař by byl uvězněn jako kdysi František a Milánsko by se opět stalo směnným platidlem. Ve chvíli, kdy by se ta záležitost dostala na veřejnost, byste byla odsouzená a potrestaná za vraždu a velezradu. Já bych pak neměl jinou možnost než tvrdit, že jsem vaši hru odhalil a přiblížil se k vám jenom proto, abych vás mohl snadněji zničit. Kateřina by byla pomstěna a Milánsko zpátky.“

„Proč jste se rozhodl, že se budete řídit jejími příkazy, Anne? Vždyť přece stačilo si se mnou o tom promluvit.“

„Neměl jsem na výběr, Marie. Ta fúrie mě má v hrsti, bohužel!“

Marie cítila, jak ji zaplavila vlna něhy. Je možné, že se nechal nachytat i on? Zvedla k němu zkormoucený obličej a přiznala se mu:

„Neřekla jsem vám všechno, Anne. Já jsem si taky myslela, že jste s ní spolčený, schopný mě podle zničit. Chránila jsem se. A proto jsem to o vás prozradila králi.“

Anne na ni zíral, bez sebe. Marie mu vysvětlila, proč přijela do Poitiers, a svou řeč uzavřela zmínkou o dopisu, který od krále dostala. Montmorency klesl vedle ní.

„Ještě není příliš pozdě. Třeba se mi podaří krále přesvědčit.“

Ale konetábl ji zlomeným hlasem přerušil: „Ne, je spravedlivé, že mě stihne trest za to, že jsem mlčel, Marie. To byla chyba. Pitomost. Hrabě Chateaubriant mě přijal velmi slušně a je pravda, že jsem nenašel žádného svědka toho, co se stalo. Žádné stopy krve v místnostech, ale naopak důvěrné prohlášení jednoho lékaře, jemuž jsem se musel zaručit mlčenlivostí a který byl po tři dny přítomen

Francoisinu umírání, že hraběnka odmítla, aby o jejím neštěstí zpravili Jeho Veličenstvo. Nepřála si, aby ji král navštívil a viděl, jak sešle vypadá tvář, již miloval. Hrabě mi ukázal závěť, kterou si sama napsala krátce předtím, než vydechla naposledy. Skutečně jsem nic nezjistil, Marie, přísahám vám. I mě Kateřina lapila do pastí. Jednou dopoledne mi zamávala před nosem darovací listinou hraběte v můj prospěch. ‚Dokázal po zásluze ocenit, že jste zavřel oči před pravdou,‘ sdělila mi jen tak. Pokusil jsem se ospravedlnit, vysvětlit, že jsem nevinný. Vysmála se mi do obličeje. Pak jsem se dozvěděl přímo z úst hraběte toto: Kateřina mu oznámila, že jsem na všechno přišel a hledám důvod, pro který by stálo za to mlčet. Udělal tedy, co mu naznačila, a divil se, že mě tím vůbec nepotěšil. Žádal jsem po něm, aby přepsal svůj testament, ale odmítl. ‚Takhle mám jistotu, že nikdy nepromluvíte,‘ řekl mi. Měl pravdu. Zamlčel jsem pravdu. A přistoupil na to, čímž jsem se skutečně provinil.“

„Odpusťte mi, Anne. Měla jsem vás za člověka, který dělá jen to, co je pro něj výhodné. Však jste se s tím sám nikdy netajil. Kateřina námi obratně manipulovala stejně jako Tajtrlík, kterého za mnou poslala s nepravdivými informacemi.“

„To je pravda. Avšak mezi upřednostňováním výhodnosti a velezradou je propastný rozdíl. Nikdy bych tu hranici z vlastní vůle nepřekročil, věřte mi.“

„Vy i já jsme se stali obětí Kateřininy proradnosti. A kdybyste se mě nesnažil navzdory tomu všemu zachránit, dokonce i v tuhle chvíli, zvítězila by. Co vás přimělo změnit názor, když všechno dokazovalo moji vinu?“

„Copak jste to nepochopila?“ zeptal se a vzal její ruce do svých dlaní.

Náhle ji přepadla pochybnost a ona se rozechvěla. Na ztrápené konetáblově tváři se objevil slabý úsměv a upoutal záblesk jejího ultramarínového pohledu.

„Miluji vás, Marie. Samozřejmě jsem vám to na polštáři řekl tisíckrát, stejně jako jiným. Uvědomil jsem si to v okamžiku, kdy mi došlo, že bych vás opravdu zničil. Nevím, proč to bylo tak kruté. Jako kdyby se celá má bytost bránila vás zradit, protože bych tím zradil sám sebe.“

„Anne, já...“

„Pst, už nic neříkejte, lásko. Tomu nejhoršímu se podařilo předejít a na ničem jiném nezáleží. Císař bude pokračovat v cestě a já během několika dnů králi složím účty ze svých chyb. Nejsem zbabělec, Marie. Náš panovník je spravedlivý. Neobávám se jeho trestu, ale nedopustím, abyste se svezla se mnou. Spokojte se s tím, co je, a nechte se milovat. Máte tak jemnou pleť a diamanty, co nosíte, přivádějí mé srdce do vytržení. Nechejte si je na sobě jako všechny předchozí noci. Tisícem záblesků odrážejí vaši krásu.“

Marie se nechala svléci a položit na přikrývku. Konetábl se jí už najednou nehnusil. Jako kdyby ji chtěla utvrdit v jeho laskání, její přetrvávající nevolnost ji najednou opustila.

Montmorency ji zahrnul vášní, již oživilo jejich sblížení, a úsvit je zastihl v těsném objetí propletených těl.

Když se Marie probudila, byla sama. Ohlásila se její komorná a ona se ještě celá zasněná nechala nastrojít a ozdobit. Nemohla dovolit, aby se z toho Medicejská tak snadno vyvlékla. Navíc se před její nenávistí neměla kam schovat navzdory tomu, že Montmorency zakročil a byl jí oporou. Musela přiznat králi pravdu, ať ji to stojí cokoliv. Stejně tak jí připadalo nezbytně nutné uchránit konetábla nemilosti. Neboť si byla jistá, že Kateřina využije první příležitosti a pokusí se je v králových očích zničit. Solène

Když sestupovala po schodišti vedoucím do rozlehlého přijímacího sálu, kde byl přichystán stůl s přepychovým pohoštěním, vrátila se opět Marii její bojovnost a duchapřítomnost. Cestou se zdržela s paní de la Richelière rozhovorem o příjemně teplém počasí, nadšeně obdivovala účes hraběnky du Plessis, z pletenců se vsazenými rubíny a diamanty, a zlehka popošla doprostřed stovky vesele rozprávějících spolustolovnic. Vyslechla si poklony chválící šaty ušité v jejím krámku, s humorem pohotově odpověděla na pár žertovných poznámek a ani na okamžik nespouštěla oči z krále, k němuž se každým krokem přibližovala. Když nesla ke rtům pohár, pohledem se setkala s Montmorencym. Spiklenecky jí kývl hlavou na pozdrav a Marie mu vesele odpověděla. Na rozdíl od předchozího dne, kdy se jí z vystaveného jídla udělalo nevolno a musela se urychleně odebrat na latríny, toho rána cítila hlad a pomstychtivost. Hledala očima Medicejskou a byla skoro zklamaná, že ji nevidí. Ráda by ji v tom okamžiku ponížila pouhou sebedůvěrou. Však to přijde, řekla si a půvabně se blížila ke králi. Věděla, že to není nejlepší chvíle k důvěrné rozmluvě. František právě rozprávěl s císařem a Marie si

dala pozor, aby je nevyrušila z jejich hovoru, a využila mezitím velkomyslného objetí od královny sestry.

„Vy celá tak záříte,“ prohlásila Markéta z Angoulému. „Jak to vypadá s našimi záležitostmi?“ pokračovala tišeji.

„Blíží se jejich rozuzlení, madame.“

„Mohu vám nějak pomoci?“

„Velmi bych uvítala možnost pošeptat pár slov svému králi.“

„Běžte nenápadně k oknu tamhle vzadu vpravo. O další se už postarám,“ ujistila ji Markéta a vzala ji spiklenecky za paži.

Rozešly se, pobavené tím, jak si spolu náramně rozumějí. V okamžiku spojilo Markétino charisma a Mariina spontánnost Karla V. s jeho sestrou královnou Eleonorou v rozvernou rozmluvu. František I. se náhle zašklebil, jako by ho cosi rozbolelo, s kulháním se od nich s omluvami oddělil a došel k suknu potaženému výklenku. Marie přešla k němu a podle zvyklostí ho pozdravila, aniž se ovšem v jeho přítomnosti zdržela, aby nepřitahovala nadměrnou pozornost špiclů Medicejské, jichž bylo, jak věděla, velmi mnoho. Přesto to stačilo k tomu, aby mu pošeptala:

„Sire, netrestejte Montmorencyho příliš kvapně. Ať už vám ukazují nebo říkají cokoli, důvěřujte mi na památku upřímné lásky, kterou k vám chovala Isabela de Saint-Chamond.“

Krále to sice udivilo, ale nedal na sobě nic znát a s neškodnou poklonou jí dovolil se vzdálit. Alespoň aby to tak vypadalo, neboť Marie se nemýlila:

„Má bolest mizí při pohledu na vaši krásu, šičko prádla mého srdce!“

Ta věta pobavila několik vtipálků, jí se však dotkla na nejzranitelnějším místě její bojovnosti.

O několik okamžiků později se objevila Medicejská s italsky hrčivou výslovností ve vyschlých ústech, navyklých tolik si toho pokrytecky odpírat. Marie se od ní držela dál. Nechtěla ji zbytečně dráždit, dokud si nepromluví s králem.

Krátce předtím, než se dvořané rozptýlili, aby se ustrojili k lovu, se Marie připojila k Montmorencymu. Jak tak rozmlouvala s lidmi a sem tam se něco dozvěděla, dostala nápad, s nímž se mu chtěla svěřit. Nabídl jí rámě hned poté, co ho roztomile vyzvala:

„Byl byste tak laskav a doprovodil mě, Anne? Kateřina trvá na tom, abychom se všechny před jízdou na koni navlékly raději do nohavic než do sukní. A jelikož pocházejí z mého krámu, nebylo by ode mě hezké je schovávat. Co si o tom myslíte?“

„Myslím si o tom jen to nejlepší, drahá, a hned vás doprovodím k vaší pokojské!“

Vzdálili se provázení chichotáním dam, jež se neodvažovaly přijmout novou módu zavedenou Kateřinou Medicejskou jenom kvůli jejímu pohodlí, a strojenými úsměvy těch, jež Montmorency galantně vzdálil od svého lože.

V ohybu dlouhé chodby se Marie ubezpečila, že jsou sami.

„Král mě vyslechne ve vaší věci, Anne. U vás. Tam budeme v bezpečí před zvědavci. Karel V. musí slavnostně vstoupit do Paříže a bude procházet pod vašimi okny. Nabídněte králi, aby průvod sledoval odtamtud. Dovtípí se.“

„Vaše přání je mi rozkazem, lásko,“ zašeptal ve chvíli, kdy už se k nim blížili další dvořané.

„Dejte si pozor, můj milý,“ zvolal hrabě z Blois, z obou stran zavěšený do mladičkých dvorních dam, „s

takovými názory byste mohl být ženatý dřív, než se nadějete!“

„Docela jako vy, můj milý,“ spustil Montmorency stejným tónem, „a jestli se k tomu rozhodnu, neberte si to k srdci!“

„Na mou duši že budu!“ ohradil se hrabě, který měl pověst zdatného chlípníka, zkormouceného malým nadšením své choti. „Copak nevíte, příteli, kolik váží mé řetězy? Tolik, že je unesu jen s přispěním mladé krve!“

Marie se rozesmála a vložila se do hry:

„Chystáte se jít na lov, hrabě?“

„Dejte pokoj! Ještě bych si spletl manželku s nějakým vypaseným prasátkem! Přenechám to druhým, aby mě nikdo nemohl podezřívat...“

Štípl dívčiny do hýždí a ty se uchichtly.

„Poslouchejte, jak se hihňají, příteli,“ upozornil znalecky Montmorencyho. „Hotové buchtičky k nakousnutí. Už se mi sbíhají sliny.“

Montmorency opustil Marii na prahu jejího pokoje a pomyslel si, že ještě nedávno by si stejně jako hrabě pro pobavení klidně obstaral nějaké děvky. Ten chlápek má pravdu. Myslí na Marii víc, než je zdrávo.

Zbytek dne strávili štvanicí na překrásného jelena, jehož nahánění císaře nadchlo a krále zcela vyčerpalo. Jeho „rýma na genitáliích“ mu působila neustálé bolesti v místě hráze, a tak přestože se řídil radami lékařů, jízdu na koni si musel odepřít. Sledovat hon z nosítek však pro něj představovalo utrpení ještě větší než fyzická bolest. Císař se ho několikrát hluboce dotkl pokryteckými dotazy, které si ani při jediné příležitosti neodpustil – zda by si raději nechtěl odpočinout než pokračovat v honu. František I. mohl uštvat nosiče a stejně uhlazeně mu odpovídal:

„Mám radost z vašeho potěšení, bratře! Přece mě o ni nepřipravíte, že ne?“

Přesto se císař 30. prosince večer s Fontainebleau rozloučil a se slzami v očích Františkovi děkoval za pohostinnost v sídle zábavném a příjemném stejně jako jeho pán. Obklopen rodinou, chotí Eleonorou a dětmi, ho František vyzval, aby se usadil do gondoly, již nechal přivést až z Benátek. Plavba na lodi kolébané zrcadlem Seiny od Marie zvolna vzdálila nezdravý dech nebezpečí.

Pozítří vstoupil Karel V. vítězoslavně do Paříže po nekončícím procesí notáblů a úředníků. Po několika ranách z děla si František blahopřál, že přijal Montmorencyho nabídku. Z jeho oken byl pohled o to příjemnější, že nemusel zastírat potěšení, jež mu tato diplomatická fraška působila. Takové přijetí chtěl totiž Karlu V. dopřát hlavně proto, aby si císař představil, jaké by to bylo vstoupit tam jako vítěz.

„Tamhle je!“ oznámila Anne de Pisseleu a zatleskala.

Král napnul krk navzdory drobnému dešti, který se snášel na město. Chráněn baldachýnem nesoucím jeho barvy jel císař na černém koni a zdravil dav rukou navlečenou v rukavici.

„Na vás je hezčí pohled,“ pošeptala Marie králi do ucha a František se za to na ni vděčně usmál a zavřel okno.

„Je pořádná zima. Viděl nás. To mi úplně stačí. Chvilí mu potrvá, než dorazí do Notre-Dame, soudě podle tempa, jakým se ubírá jeho doprovod. Co se týče papežského legáta, který je pověřený ho přijmout, ten má řečí víc než bába na trhu. Máme tedy spoustu času na teplé mléko a na rozhovor. Protože si musíme promluvit, Marie,“ prohlásil král.

„Přejete si, abych vás nechala o samotě, Sire?“ otázala se Anne de Pisseleu z dvornosti, jistá si tím, že ji král poprosí, aby zůstala.

To však neudělal, a naopak na tom trval:

„Prosím vás o to, drahoušku. Běžte nést mé jméno v čele průvodu. Náš konetábl vás doprovodí.“

Montmorency by rád naléhal, aby se směl jejich rozmluvy zúčastnit, jelikož stál o možnost sám se ospravedlnit z výtek, které mu budou činěny. Ale chladný pohled krále ho odradil. Se slovy „bude mi velkou ctí, Veličenstvo“ Anně de Pisseleu galantně nabídl rámě.

Králova milenka se upjatě podvolila a vytratila se. Nepřestávala zuřit, že může královu pozornost udržet jiná žena než ona.

Marie a František I. spolu hovořili o banalitách, dokud jim sluha nepřichystal svačinu, skládající se z perníku a teplého mléka se skořicí, v roztomilém pološeru modrého salonku, kde se usadili jako staří přátelé. Teprve pak začala Marie mluvit o sobě, o svém krámu, o Constantovi, Jeanovi, o svých dětech, Isabele a Chazeronovi. Nevynechala nic, na nic nezapomněla. Poprvé v životě prozradila beze strachu celé tajemství svých blízkých. V tomto neformálním prostředí cítila, že se nesvěřuje svému králi, ale tomu jedinému, kdo dokáže pochopit její volbu, pochybnosti i zločiny. Svě vyprávění zakončila posledními událostmi a zahrnula do něho i to, co se dozvěděla o Kateřině a o konetáblovi, aniž ji František I., upřímně nadšený její upřímností, a přesto nešťastný z toho, co slyšel, jedinkrát přerušil.

„Sire,“ uzavřela, „vkládám svůj život do vašich rukou. A přijmu váš trest, ať se stane cokoliv, ale prosím vás, aby se mým dětem ani mým nejbližším nestalo nic zlého.“

„O tom nemůže být ani řeči, Marie,“ odpověděl král a vzal ji za ruce. „Znám vaše srdce a nic, dokonce ani váš původ nebo ty falešné důkazy, mě nepřiměje pochybovat o vaší upřímnosti. Nemám žádný prostředek, který by mi umožnil potrestat moji snachu, a zapudit ji by z pohledu křesťana nebylo správné. Vyslechnu Montmorencyho argumenty, protože se za ně zaručujete. Je však pravda, že mi slíbil Milánsko a totéž i mému nepříteli.“

„Byl k tomu dohnán pod nátlakem hnusného vydírání, Sire.“

„Budiž. I přes svou náklonnost ho budu muset na nějaký čas poslat pryč. Pod falešnou záminkou, ale on to pochopí. Důležité je dát Kateřině nějaké zadostiučinění, a tak vás oba dva ochránit,“ ujistil ji a vstal.

„Děkuji, Sire,“ zamumlala Marie a postavila se proti němu.

Král k ní napřáhl paži a přitáhl ji k sobě. Nebránila se. Objal ji kolem pasu a vtiskl jí na rty cudný, něžný polibek.

„Řekla jsi, že mě Isabela milovala,“ zašeptal jí vzápětí u ucha.

„Jedinou láskou, jakou kdy pocítila. Přiznává to v dopise, který mi zanechala.“

„To jsem rád,“ pravil a jemně ji od sebe odstrčil. „Postarej se, aby se na tebe zapomnělo, Marie. Ode dneška. Dvůr krále, i toho sebevětšího, je pod zlatými šaty zaplavený morovou nákazou. Nehodíš se sem o nic víc než Isabela. Urozenost jde mnohem dál, než je získání titulu, Marie. Je duší. Duší čistou, kterou máš ty a kterou měla ona. A právě kvůli téhle odlišnosti budeš odsouzena. Už jsem zapomněl, co jsi mi svěřila. A prominul jsem hříchy, jichž jste se dopustili z vůle osudu. Jsi mnohem víc hodna Chazeronů, než byl ten Francois. Proto ničeho

nelituj. Sbohem, šičko prádla mého srdce. Do smrti budu bdít.“

„Sbohem, můj králi.“

Odvrátil se od ní a bez ohlednutí vyšel z místnosti.

Marie zůstala dlouhou chvíli sama a dívala na město, které se neúnavně táhlo do dále pod jařmem přetvářky a chamtivosti. Byla v klidu. Král ji propustil ze svých služeb. Protestanti ji už nepotřebovali od té doby, co pro ně pracovali jejich mučedníci, a tenhle přeceňovaný svět, do něhož nepatří, na ni za dva dny zapomene.

Slíbila Montmorencymu, že na něj počká, než se vrátí. Jakmile se František dostavil do královského paláce v Cité, kde měl přijmout Karla V., spěchal konetábl zpátky za ní.

Vešel do svého bytu a našel Marii spící v salonku, v němž ji zanechal král, naproti oknu, za nímž crčel chladný lednový déšť. Neodvážil se ji budit a posadil se proti ní. Spala klidně a usmívala se, pak otevřela oči, zmalátněla jako dítě. Hned hledal její rty v něžném polibku, slastně zjihlý nedobrovolnou nepřítomností.

„Teď jsem vás zachránila zase já,“ pravila prostě a ovinula mu paže kolem krku. „Ale budete se muset na nějaký čas stáhnout do ústraní.“

„Kdy?“ zeptal se Montmorency spokojeně a současně zneklidněně. Plet' mu voněla po zmačkaném kosatci.

„Král vám dá vědět. Teď je třeba dotáhnout císařovu cestu do konce. Já u toho nebudu, příteli. Vráťím se na své panství. Solène se dobře stará o krám a král zůstane dál jeho stálým zákazníkem. Myslím, že přišel čas se rozloučit,“ oznámila a zapřela se zády o opěradlo křesla, aby se protáhla, zkřehlá chladem, který se do ní nebezpečně dal během dřímoty.

Motmorency jí podal pěstěnou ruku. Uchopila ji a ocitla se mu v náruči. Něžně ji objal.

„Bud'te má ještě jednou naposledy,“ vydechl do jejích vyčesaných vlasů. „Je pro mě těžké vás ztratit, ale nemohl bych vás u sebe držet proti vaší vůli.“

„Naposledy, Anne. Se vši něhou, s níž jste mě chránil.“

Jejich ústa se pevně spojila a Marie se mu oddala celou svou bytostí. Na okamžik protrhl azur rozkoše, jež ji zaplavila, obraz Constantovy tváře. Bez lítosti se tomu pousmála. Tento dar sebe sama měl příchut' svobody.

Solène se rozesmála křišťálovým smíchem, když Marie dokončovala své vyprávění v jídelně příbytku, nechávajíc si pro sebe jen smyslná sblížení, která z něho vyplynula, aby nezraňovala Constanta, tak šťastného, že ji zase vidí živou a zdravou.

Marie pohlédla na Jeana a Constanta, kteří se zdáli být stejně jako ona v rozpacích.

„Promiň,“ vyhrkla cikánka, „ale já jsem byla přesvědčená, že jsi hned pochopila, o co jde.“

„A co jsem měla chápat?“ zeptala se Marie popuzeně.

„To s tím náhrdelníkem,“ pokračovala a vyprskla smíchy. „To on tě zachránil.“

„Co to povídáš?“ podivila se, zmatená jejími slovy, která jí nedávala žádný smysl.

„Nápoje lásky se nemusí vždycky jenom pít, Marie,“ poznamenala pobaveně Solène. „Myslím, že tě za žádných okolností nechtěl odloučit od náhrdelníku,“ dodala a opět se zasmála.

Marie si položila ruku na hrdlo. Náhle se jí z paměti vynořil sled obrazů. V každém z nich se vždycky konetábl dřív, než se s ní začal milovat, upřeně zadíval na šperk.

„Čáry!“ zvolala. „Ty jsi ty diamanty očarovala!“

„No jistě! Nijak nepochybuju o tom, že tě má opravdu rád,“ ujistila Marii Solène, aby ji nezranila, „ale to by mu nezabránilo v tom, aby tě nezničil s cílem tě zachránit. Tak jsem si řekla, že je třeba to napravit. Bylo to snadné.“

Chtěla si zachovat vážnou tvář, ale když uviděla Mariin zmatený výraz, dlouho to nevydržela. Zvedla se z křesla a s hlasitým smíchem ji objala.

„Ach promiň, promiň, měla jsem tě na to předem upozornit, ale byla jsem si jistá, že si toho všimneš. Strašně jsem chtěla, abys to ve zdraví přestála.“

Marie cikánku objala a samou radostí ji štípla do tváří.

„A já jsem si vážně myslela, že se chce se mnou oženit,“ zakvílela.

Constantovo veselí rázem pohaslo. Marie si okamžitě všimla jeho neklidu. Odstrčila Solène a šla si před něj kleknout.

„Je po všem. Rozešla jsem se s ním.“

„Nelituješ ničeho?“ zeptal se jí a zase se mu vracela dobrá nálada.

„Ničeho, Constante,“ ujistila ho.

Na nějakou chvíli se rozhostilo mlčení přerušované jen Solěniným škytáním, které u ní vyvolaly výbuchy bláznivého smíchu.

„Řekla jsi mu o dítěti?“

Zavrtěla hlavou.

„Dobře víš, že on není otec, kterého chci dítěti dát.“

„Jsi pevně rozhodnutá stejně jako já?“

„Ano, Constante. Jestli přijmeš moji lásku i s mými hříchy.“

„Nemohl bych to dítě prohlásit za manželské, Marie. Jsem ženatý. A i kdyby přece, nemám vážené jméno, které bych mu mohl dát.“

„To je mi jedno. Stejně jako ono a moje ostatní děti si vezmeš Chazeronovo jméno. Vůbec se je nestydím nosit. Ty jsi jediný, koho kdy budu milovat.“

Položila mu svou hlavu do klína a nechala svého milence, aby ji prsty hladil po tváři. Očima se setkala s pohledem Jeana, jehož objala konečně uklidněná Solène. Byl naplněný upřímnou něhou, od níž se odpoutala vášeň, třebaže touha v něm přetrvávala. Jean už byl takový, ale dosáhl klidu a Marie cítila, jak ji zaplavuje vlna štěstí.

Koncem ledna opustil Karel V. francouzskou půdu poté, co prošel městem Chantilly na severu, kde ho uctivě přijal Montmorency, a pobyl na zámku ve Villers-Cotterêts; tam si král nemohl vynachválit skvělý lov. Oba švagři se ani jednou nezmínili o Itálii nebo jiných záležitostech. Rozešli se jako dobří přátelé, avšak v císaři dál hlodala závist vzbuzovaná velkolepostí a nádherou, jíž se král obklopoval, a v králi zase zůstala nevraživost vůči císaři za to, že mu nedokázal poděkovat jiným způsobem než soustředěním se na jeho výdaje, jež schvaloval.

O tři dny později se konetábl Francie zařídil podle králova doporučení a stáhl se do ústraní na své statky, byt' jméno hraběnky de Chateaubriant nepadlo ani šeptem.

21.

Gasparde pozorovala koloucha, třesoucího se zimou na kraji zpevněného svahu, nohy zabořené v hlubokém sněhu. Vyhlížela z okna herny a cítila, jak v ní stoupá soucit.

„Podívej, Čertíku,“ řekla psovi podřimujícímu u jejích nohou. „Podívej!“ nařídila mu a zatáhla ho za obojek.

Zvíře se posadilo, zívlo a přitisklo čumák ke sklu.

„Přišel o maminku,“ zašeptala Gasparde se slzami v očích. „Odešla a on zůstal sám. Jako já.“

Ještě zaváhala, vrhla rozčilený pohled na chlapce zabrané do hry na válku s malovanými dřevěnými vojáčky, ubezpečila se, že by to stejně nepochopili, a rozhodla se:

„Pojď,“ pravila Čertíkovi. „Půjdeme pro něj. Venku je hrozná zima.“

Dívka si natáhla vysoké boty podšité kožešinou, nasadila si čepici a pečlivě si zapnula teplý kabátek s kapuci. Alberii se nebude líbit, že jde ven sama, to věděla, ale byla si jistá, že než by jí to všechno vysvětlila, než by ji přesvědčila, aby nechala práce a doprovodila ji, bylo by zvíře dočista promrzlé.

Chlapci si jí nevšimli. Rozhodným krokem vyšla ven s Čertíkem v patách. Kolouch popošel několik metrů, viditelně rozmrzlý, že nemůže najít potravu. Vzduch byl ledový a on ucítil dívčinu přítomnost teprve ve chvíli, kdy byla skoro u něho. V úleku uskočil stranou a pelášil do houští.

„Vrať se!“ křičela Gasparde a bořila se ve svých botkách do sněhu, klopýtala, jak ho měla až po kolena.

Blížila se k mlázi, aby ho dohnala, když vtom se Čertík se zježenými chlupy zuřivě rozštěkal.

„Přestaň, Čertíku, vždyť ho vystrašíš,“ napomínala psa.

Ale zvíře neuklidnilo ani plácnutí přes čumák. Pes štěkal čím dál nevraživěji ve směru silného stromu, vzdáleného několik metrů od nich.

Huc štípal dříví pod přístavkem, pár kroků odtamtud. Vzteklý štěkot zvířete, o němž si myslel, že je zavřené v domě u dětí, ho přiměl k tomu, aby všeho nechal a hned se tam rozběhl. Dobíhal právě ve chvíli, kdy se dala do řevu i Gasparde. Odkudsi se vynořil nějaký muž a pes se vrhl proti meči, kterým se po něm rozmáchl.

„Uteč, Gaspardo!“ zvolal Huc a řít se kupředu.

Dívka se usilovně snažila bránit a stále ječela, mezitímco se správce vrhal velkými skoky přes nakupený snůh.

Dorazil k neznámému ve chvíli, kdy Čertík uvolnil sevření, sražený k zemi. Gasparde klopýtala pryč od nebezpečí.

Za oknem jí vrátil její vlastní obraz vytřeštěný pohled chlapců. Když děvčátko dorazilo ke schodům, otevřely se dveře. Vyburcovaná Alberie ji popadla, strčila dovnitř a zavřela za ní dveře, aby ji schovala do bezpečí. Před jejími zraky zvedl Huc sekeru a hodil ji po muži. Rvalo jí srdce, když ho slyšela křičet:

„Schovej děti do bezpečí!“

Ani na chvíli nezaváhala. Okamžik nato se Huc zhroutil, přemožen útočnickovým mládím.

„Ne!“ zoufale zařvala Alberie a konečně se k němu rozběhla.

Neznámý naposledy vrazil správci meč do boku, hbitě se otočil a zmizel v lese.

V tu chvíli už přibíhaly stráže přivolané dětmi a pustily se za ním, ale Alberie je neviděla. Jako uhranutá zírala na šarlatovou krev, která se rozšiřovala jako rozkvetlá růže v alabastrovém pouzdře. Byla u Huca, když lapal po dechu, protože sečná rána v hrudi mu nedovolovala dýchat.

„Hucu,“ zasténala, „neopouštěj mě. Ještě ne. Prosím tě o to.“

Huc otevřel oči, nyní už zastřené vidinami odjinud. „Nadešla chvíle, abychom se rozloučili,“ zamumlal.

V záchvatu kašle mu vytryskl z úst pramínek krve a Alberie se křečovitě rozvzlykala.

„Vidělas, tentokrát jsem ji zachránil.“

Za úsměvem se mu zavřela víčka a Alberie zavyla do ticha zimy, kolébajíc na prsou jediného muže, jehož kdy milovala. Když se ani jí nedostávalo dechu, zabořila obličej do jeho krku, aby ještě nasála jeho vůni, jeho podstatu.

Dva ozbrojenci se vrátili s nepořízenou. Útočník se jakoby zázrakem vypařil. A už vůbec nechápali, jak se mohl dostat přes hradbu, aniž ho někdo z nich zpozoroval. Ale Alberie nic neslyšela a neviděla nic než krev splývající s karmínově rudou barvou jejích šatů. Jako by to byla rána v jejím vlastním těle. Správcovi muži se pozvolna jeden po druhém vraceli a s úctou je obklopili při jejich posledním objetí. Pak kapitán stráží přistoupil k Alberii a položil jí ledové ruce na ramena otřásající se křečovitým pláčem.

„Je konec, paní,“ zašeptal a jemně ji táhl k sobě.
„Musíte se vrátit dovnitř. Postaráme se o něj.“

Alberie se nepohnula.

„Pojďte,“ naléhal. „Pojďte.“

Nechala se odvést. Daleko od tepla života, jenž se vzdaloval, náhle pocítila štiplavý mráz na zmáčených šatech. Cvakaly jí zuby, celá se třásla a jen nářek dětí, které se jí vrhly k ochromeným nohám, ji přiměl vrátit se do skutečnosti.

Benedikta ji zabalila do pokrývky a prohlásila:

„Musíme vás honem svléct a třít celé tělo, jinak byste z toho mohla pořádně onemocnět.“

Alberie přikývla a uvolnila sevření Gaspardiných drobných paží. Děvčátko se celé třásllo a drželo se jí za sukně.

„Za to můžu já. Já,“ štkala dívenka a po tvářích jí stékaly slzy.

Alberie se k ní sklonila a zvedla jí chvějící se bradičku.

„Za nic nemůžeš, Gaspardo. Utři si nos.“

Když ji Benedikta odváděla ke schodišti, děvčátko se choulilo v náruči služebné a ještě volalo:

„Neumřeš, vid', že ne? Nenecháš nás tady samotné?“

Alberie neodpověděla. Proč by měla umřít? Kvůli troše sněhu na potřísněném těle? To by zvíře, jež měla v sobě, nikdy nedopustilo. Rozesmálo ji to. Ze zoufalství.

Marie,

cítím se stará. Vždycky jsem byla taková, ale dnes to nabylo na významu, jaký jsem si nikdy předtím nedokázala představit. Můj manžel je mrtev. Musela jsem ho uložit do země, abych pochopila verše které má sestra neustále opakovala poté, co jí pověsili jejího Benoita:

„Jsem mrtvá v jeho stínu, jako když padne kapka rosy na rozžhavenou skálu.“ Myslím, že jsem se vždycky domnívala, že odejdeme společně, ruku v ruce, jako se kráčí k oltáři při oddavkách. Hloupost. Já, kterou ostatní považovali za chladnou a povýšenou, se ocitám před jeho nepřítomností bez masky, již jsem si nasazovala takovou spoustu let.

Uvědomila jsem si to jen díky tobě. Nepochybně proto, že jsi jediným potomkem, kterého nám osud dopřál. Takovou tě Huc miloval a smířil se se vším, jen aby tě ochránil. Včetně mého útěku. Dnes cítím tíhu břemene těch let, kdy jsem žila daleko od něho. Byl tehdy ve mně tolik přítomen. Ani jedenkrát jsem opravdu netrpěla naším odloučením. Jako kdyby nás navzájem spojovalo pouto silnější než jakákoliv vzdálenost. Pociťuji bolest, mé dítě, protože cítím, že už je přetrženo. To pouto už neexistuje. Stačila lopata černé hlíny a je po něm.

Odpusť mi tyhle řádky. Život nás všech, tvé matky, můj i Tvůj, byl tak nesnadno pochopitelný. Byla jsem mlčenlivá a současně tak blízká i tak vzdálená, že se o mě v tvých očích musí pokoušet šílenství, když ti takhle otvíráš svou bolest. Ale komu jinému bych mohla? Kvůli dětem mi nezbývá než dělat jakoby nic. Huc jim chybí. Gasparde zažívá muka. Cítí se vinná, představuje si, že je to všechno jen její chyba, že byla neposlušná, když vyšla do sněhu, aby zachránila toho ztraceného koloucha. Záleželo jí na tom, aby Čertík ležel v rakvi vedle Huca. Nedokázala jsem jí to odmítnout. Ve skutečnosti mi všechno připadá tak zmatené a zároveň zřejmé, a tak zapomínám, že ani neznáš okolnosti té tragédie.

Jakýsi člověk se schovával v okolí, netuším, s jakým úmyslem. Že by špehoval? Nebo to byl obyčejný zloděj, který chtěl ukrást jen něco k jídlu? Vyděsil Tvou dcerku a

probodl psa, když ji chtěl bránit. Huc tam hned přiběhl, ale už se na něm podepsalo stáří. Ten muž byl mladý a hbitý. Měl meč a Huc šel proti němu jen se sekerou. To bylo málo. Myslím, že zemřel smířený. Často si vyčítal svou domnělou zbabělost, že kdysi nemohl zachránit Isu, Loraline nebo mého otce. Měla jsem mu říct, že jsem mu odpustila, protože jsem už tehdy brzy pochopila, že na tom nenese žádnou vinu. Myslela jsem si, že to ví. Svým nejbližším nikdy dost neříkáme, že je máme rádi. Nedokázala jsem najít slova, když to bylo potřeba. A tak je to i dnes, když Ti píšu o tom, že mám smutek. Je to náš smutek. Opatruj se. A nedělej si o nic starost. Dala jsem posílit stráž a děti budou opatrné. Odpovídám za jejich bezpečnost. Teď je to můj úkol. Dokud si i mě smrt neodvede ze života, který už pro mě ztratil všechn lesk. Kéž mi pak Bůh dovolí jít za mužem, jehož nikdy nepřestanu milovat.

Alberie

Aby neomdlela, musela se Marie opřít o odkládací stolek, u něhož zrovna díky Boží prozřetelnosti stála. Navzdory všemu smutku, který jí způsobila Hucova smrt, ji vyděsilo hlavně to, co Alberiin dopis předpokládal.

Byl by bez Hucova zásahu ten tajemný útočník její dcerku zabil? Neposlala ho Kateřina, aby tak pomstila svou uraženou ješitnost? Medicejská jí jasně naznačila, že když se jí bude stavět na odpor, mohly by to odskákat její děti.

Strach brzy vystřídal vztek. Na nic nečekala, vyšla z domu a nechala si přichystat nosítka.

Kateřina Medicejská se nacházela v knihovně zámku Fontainebleau, kam vstoupila Marie o několik hodin

později. Nenamáhala se s žádným paráděním ani líčením, ale popadla ji taková zlost, že měla tváře růžovější než kdy předtím.

Duchessina byla zabraná do četby spisu týkajícího se astronomie, který doprovázel list jistého Ruggieriho. Napsala mu do Itálie, kde pobýval, a požádala ho, aby vstoupil do jejích služeb. Muž, jehož věhlas stoupal stále víc, jí obratem poslal tento dárek, aby měla strpení a počkala, než ji bude moci navštívit.

Na vyleštěné dřevěné podlaze duněly vzteklé kroky a přiměly ji zvednout popuzeně hlavu. Uviděla před sebou Marii. Ta jí spis vytrhla z ruky a mrštila jím o stůl, prohýbající se pod otevřenými knihami, připravenými k nahlédnutí. Kateřině vyšlehl ze zornic zlostný plamen.

„Jak se opovažujete?“ vyštěkla a chtěla vstát, ale Marie ji chytla za zápěstí opřená o opěradla křesla a sklonila se nad ní, takže se vévodkyně nemohla ani pohnout.

„Opovažuju se z titulu matky a vy mě budete muset vyslechnout!“ pohotově odpověděla Marie.

Když ucítila ve znehybněných zápěstích své oběti odpor, zesílila stisk ještě víc a nespouštěla při tom z očí vražedný pohled, který jí Kateřina vracela. Pokračovala hlasem stejně chladným, jako byla její zlost:

„Mohla jste si toho všimnout na tom náhrdelníku, Kateřino, čarodějnictvím se proti mně nic nezmůže, rozhodně ne víc než vašimi úskoky. Vycítila jste to předem, a já vám to teď přicházím oznámit – mám ohromnou moc a žádný z vašich čarodějů se proti ní nedokáže postavit. Zapomeňte na mě, jako chci zapomenout já na vás, na vaše blízké, včetně míst, kde jsem se procházela, jedině tak budete žít v klidu! Jakmile se ještě jednou jakýmkoliv způsobem přiblížíte k mým

dětem, v hrdle se vám vyrazí nežity a budou vás dusit, dokud nenastane smrt. Tentokrát, to přísahám před Bohem i d'áblem, vás toho nic neušetří. Vyjadřuji se dost jasně?“

Kateřina zesinala. Vyděsit ji mohlo jen jediné – okultní vědy, jež sama po libosti využívala a s nimiž byla spojena tajemství jejího dětství a rodiny. Přikývla hlavou, najednou zjihlá.

„Já... Nechám vás zatknout a upálit,“ zadrmolila v náhlém vzepětí vznešenosti.

„Jen to zkuste a vypiju vaši duši ze zlaté konvičky,“ procedila Marie skrz zaťaté zuby.

Prudce ji pustila a o krok od ní odstoupila. Vzpřímená vypadala ve svém rozhodnutí ještě hrozivěji. Kateřina se proti své vůli krčila v křesle. To Marii rozveselilo a její potěšení podtrhlo zvrácenou krutost, která se jí rýsovala ve tváři. Ukázala prstem na Medicejskou, na níž vyrazily kapky potu a způsobily, že byl na ni ještě tristnější pohled.

„Už mě neuvidíte,“ dodala. „Nikdy. A předpovídám vám, že budete mít děti a budete vládnout. Ale zkuste mi ještě jednou vstoupit do cesty, jenom jedenkrát, a budete se třást strachy dokonce i při pohledu na vlastní stín na zdi.“

Nechala na ni dopadnout ticho ztěžklé hrozbami, pak se otočila na podpatcích a nechala ji být. Lhala jen o své moci. Kdyby Kateřina zaútočila na její děti, zabila by ji.

„Je čas vrátit se domů, Marie,“ oznámil jí klidně Constant.

Po smutné zprávě o Hucově smrti se rozhostilo ticho obtěžkané bolestí. Solène, Jean i Constant na něj

vzpomínali s opravdovou láskou a jeho odchod vyhloubil v nadšení mladých životů hlubokou vrásku.

„Domů?“ zopakovala Marie a zvedla k němu tvář osvětlenou divokou nadějí.

„Nechci, aby se náš syn narodil tady. Paříž už nemá to, co mě v ní dřív drželo. Naše trápení zahladil čas, Marie, i můj nerozum a zatvzelenost. Alberie s dětmi nás čekají.“

„Má pravdu, Marie. Vaše místo je v Auvergne,“ souhlasil Jean a přitiskl k sobě Solěne. „Trojčata potřebují otce, kterého jim příliš dlouho nahrazoval Huc. Musí jim strašně chybět. Pokud jde o nás, my zůstáváme.“

„Jestli chceš, budeme dál spravovat krám,“ dodala Solěne.

„Tak tady se naše cesty rozcházejí,“ pochopila Marie a náhle ji zaplavil smutek.

„Ne, Marie. Jenom se rozbíhají, aby se zase spojily tak často, jak se nám zachce,“ opravil ji Jean. „Přijedeme k vám. Vy zase sem. Je nejvyšší čas, aby ses vrátila k svým nejbližším.“

„Chybí mi, to je pravda.“

„Tak je to vyřízeno. Vologne zase bude mít svou paní. Myslíte si, že mi bude sedět role urozeného pána?“ zeptal se Constant šibalsky.

„Budeš jako v ráji!“ ujistila ho Marie. Hrábla mu do neposlušných vlasů a udělala mu z nich rozježenou chocholku.

Jejich smích zabarvený smutkem zahlaholil jako ptačí zpěv na jaře. Věděli, že Hucovi by se o krásnější poctě ani nesnilo.

* * *

Všechno se jim podařilo zařídit už za týden. Se souhlasem Solène a Jeana se Marie rozhodla prodat Alberiin příbytek a přepustila jim byt těsně sousedící s krámem. Zůstala majitelkou domu i obchodu, ale nechávala Solène za spravování krámu velkou část zisku. Tak mohla žít celá její rodina bezstarostně. Stejně jako kdysi zůstanou navždy tyto dveře otevřené chudině. Bídě, v níž se narodili a na niž nechtěli zapomenout. Solène se zavázala, že bude pravidelně posílat peníze Philippovi a Marii zase vyúčtování.

Ta doufala v jediné, že se shledá se svými dětmi a přivede na svět to, jež nosí pod srdcem. Pak se připojí, jak slíbila, ke svému otci a Ma, zatímco Constant zůstane s Bertille a Alberií, aby dohlédl na Vollre.

Gasparde se své matce doslova vrhla k nohám a uklidnila se, teprve až když ji Marie zvedla do náruče a políbila.

„Ty jsi pořádně vyrostla, princezničko moje,“ pravila Marie dojatě, „a já se obávám, že už tě nebudu moct dlouho nosit.“

„Ale ano, pořád!“ přesvědčovala ji malá, šťastná, že ji má zase u sebe.

Přesto se ji Marii podařilo přesvědčit a postavit na zem, aby se upravila, protože rostoucí břicho jí začínalo čile zvedat látku na sukních. Objala Alberii, oblečenou ve smutku. Marii trvalo dlouho, než se od ní odpoutala, jako kdyby ji mohla pouhým dotykem utišit. Potom políbila chlapce, kteří zase projevovali víc zájmu o Bertille než o ni. Trpaslice z toho byla celá pryč.

Dům jim připadal opuštěný a smutný. Další jeho duše odešla.

„Já budu ta třetí,“ oznámila Alberie, když večer seděli všichni pohromadě.

„Nedovolím, abys umřela, dokud nebude to prokletí zažehnané,“ odpověděla jí na to Marie. „Jakmile se dítě narodí, vyrazím na cestu.“

Alberie neodpověděla. Teď už jí bylo jedno, že je jen napůl žena. Dřív snila o tom, že se jednou osvobodí, jen proto, aby mohla dát svému manželovi dědice. A země patřící rodu de la Faye místo dětí, které nemohla mít, zdědí Antoine a Gabriel.

Následovaly pochmurné dny. Navzdory Constantovu úsilí rozptýlit chlapce děti neustále vzpomínaly na správce. Huc by udělal to, Huc říkal ono, Huc, Huc... Jeho smrtí přišli o pevný bod, protože předtím s ním všude chodili, na lov, na ryby, navštěvovali společně mlýny, nožičky, pachtý. Vyvedlo je to z míry víc než ochod Isy.

Přesto si Constant postupně získal jejich důvěru. Jednou Marie zjihla, když v odpovědi Antoinovi na jeho otázku Constant odvětil: „Teď jsem vaším otcem já. A nikdy mě nic a nikdo nepřinutí vás opustit.“ Na tuto větu čekala celá léta a to také změnilo běh událostí.

„Musíš se dívat přímo před sebe a pevně držel uzdu,“ vysvětloval s vážnou tváří Antoine Constantovi, který se zoufale snažil udržet v sedle kobyly mírné jako beránek.

Gabriel vyprskl smíchy a schovával v dlani jehlu, kterou nenápadně vytáhl Alberii z košíčku s šitím. I když věděl, že ho nemine přísné pokárání, myslel na to celou noc a nakonec tomu silnému pokušení neodolal.

Neudržel však tajemství a přesvědčil bratra, že je to jediné řešení.

V tu chvíli neměl Constant žádné podezření. Bral velmi vážně svou úlohu otce a věděl, že jízda na koni bude teď jednou z jeho povinností. Týden mu trvalo, než ovládl chorobný strach z koně, ale stále se nedokázal odhodlat k tomu, aby vydržel v sedle víc než nějakých pár minut, a byl rád, že mu dvojčata dělají preceptory. Ve skutečnosti je to totiž navzájem sbližovalo, a to bylo v jeho a Mariiných očích mnohem důležitější než nějaká hloupá obava z „herek“, jak Constant koně s oblibou nazýval.

„Tentokrát je to dobrá kobyłka!“ pochvaloval si a vypjal hrud', rozhodnutý konečně vyznačit své teritorium v neprospěch mnoha modřin, jež mu věncily stehna a potlučené hýždě.

Gabriel znovu vyprskl a jeho bratr se na něj vyčítavě podíval, nabádal ho tak k mlčení. Constant pobídl zvíře, povolné jako ovce, a to v ohradě ochotně popošlo několik kroků.

„No tak, trochu odvahy, otče!“ zvolal Antoine.

Překvapen a dojat tímto označením, jež poprvé zaznělo z úst dítěte, Constant cítil, jak ho naplňuje hrdost a sebedůvěra.

„Myslím, že ta herka je nějak unavená.“

„Na to se nedá spoléhat,“ prohlásil dobrácky Gabriel, který to už nevydržel a obešel zvíře zezadu.

„Pobídněte ji trochu, ať se ukáže!“ navrhl Antoine a mrkl na bratra.

Constant poslechl zrovna ve chvíli, kdy se špička jehly dotkla kůže kobyly. Ta překvapením zaržála a vrhla se k otevřené brance ohrady.

„Držte uzdu pevně, otče! Jedeme za vámi,“ zakřičeli chlapci rozjařeně a v mžiku se oba vyšvihli na koně, které drželi podkoní.

Constant se zmítal jako špatně svázaná otep slámy a snažil se zvládnout choulostivou situaci; jeho kůň se prohnal kolem zámku, provázen salvami smíchu, a řítil se střemhlav směrem k lesu. Constantovi se chtělo křičet, ale hrdost mu v tom zabránila. Tak tiskl stehna, aby nespádl, a přitahoval otěže, zvědav, jestli mu nezůstanou v ruce.

Když oba chlapci pochopili, že si Constant se svým koněm poradil, jedním pobídnutím patami ho dohnali a tvářili se ustaraně. Ani mrknutím oka na sobě nedali znát, jak se celou dobu bavili.

„Neublížil jste si, otče?“ zeptal se nevinně Gabriel, když se Constantova kobyla konečně zastavila. „Ne, neublížil.“

„Vedl jste si jako mistr!“ nadšeně ho chválil Antoine.

Constant cítil, jak ho cele ovládl úsměv.

„A ani jsem nespádl!“ dodal, hrdý na svůj výkon.

„Zkrátka už umíte jezdit na koni!“

Constant se ohnul a pohladil šíji zvířete.

„Na mou věru, vůbec to není nepříjemné,“ řekl uznale.

„Vidíš, já jsem ti to říkal!“ uklouzlo Gabrielovi, když se podíval na bratra.

Tentokrát je Constant přistihl, jak si mezi sebou vyměnili spiklenecký pohled, a lekl se.

„Mám tomu rozumět tak, že jsem naletěl na nějakou čertovinu?“ zeptal se.

Oba chlapci si ho na okamžik změřili, pak Gabriel otevřel dlaň nataženou ke Constantovi a ukázal jehlu.

„Co to... Vy uličníci, vy byste zasloužili...“

Zbytek jeho věty zanikl ve výbuchu smíchu obou bratrů, kteří současně pobídli své koně a vyrazili vpřed.

„Chyť si nás, jestli to dokážeš!“ zvolal Antoine.

„Ano, otče, chyť si nás,“ opakoval Gabriel ozvěnou.

„Kdybych tak mohl...“, posteskl si Constant. Vzápětí ho však zaplavil pocit jistoty: samozřejmě že můžu!

Odhodil jehlu do trávy a s rozhodností pobídl uklidněnou, nerušeně se popásající kobylu kopnutím patami do boků. Povzbuzená novou sebedůvěrou svého pána se vrhla za dětmi, jejichž smích nesený vánkem se dál ozýval od lesní stezky.

Nakonec se nechali dohnat a díky Constantovu upřímnému slibu, že o jejich škodolibém žertíku s jehlou pomlučí, se zvesela všichni společně vraceli domů.

„Zítra musíme projet okolí!“ rozhodl Gabriel.

„Ano, strýček Huc to dělával každý čtvrtek,“ připustil Antoine.

„Tak tedy zítra. Jedem!“

Za nic na světě by Constant nechtěl přiznat, že má zadnici potlučenější než po výprasku čerstvými pruty. A Bůh ví, že dostal často nařezáno za svých mladých let, kdy s Marií vyváděli jednu hloupost za druhou.

V září toho roku 1540 přivedla Marie na svět syna. Byl tak velký, až měla při porodu strach, že ji roztrhá. Dostal jméno Philibert a mateřské mléko sál s neukojitelnou chutí.

Constantovi připadal nádherný, a tak všude roztruboval, že se mu povedl. Gaspardě se zdál ošklivý, ale když spal v kolébce, pohled na něj v ní vyvolával dojetí. Nejraději by však měla matku, s níž se sotva shledala, jen a jen pro sebe. Marie cítila, jak rušivě jí Hucova smrt, ale i ztráta Čertíka, který býval jejím nejmilejším společníkem, a vůbec okolnosti toho strašného útoku zasáhly do života. Snažila se Gasparde uklidnit, jak nejlépe uměla, a dávat jí pocítit lásku a něhu, již od ní dceruška očekávala. Přesto si neustále

uvědomovala, jakou jí způsobí bolest, až bude muset odejít.

Nakonec padlo rozhodnutí. Constant je schvaloval. Così v ní, jakási divoká intuice ji utvrzovala v tom, že už přišel čas. Nechtěla, aby oběť, kterou přinesla Isa, přišla vniveč, aby celý její život byl jenom útekem do čím dál většího neštěstí. Bylo třeba, aby to všechno mělo nějaký smysl. A toho mohla dosáhnout jedině záchranou Alberie a Ma.

Dva týdny zůstala na lůžku, dokud se její tělo zmučené porodem nedalo do pořádku. Pak, v polovině října, lhostejná k záležitostem Francie a zbytku světa, opět svěřila své děti do péče Alberie, s láskou políbila Constanta, Gaspardě slíbila, že se brzy vrátí, a vyrazila na cestu s vnitřním přesvědčením, že se cosi uzavírá.

Marie dorazila do svaté římskoněmecké říše v polovině prosince 1540 s doprovodem tvořeným třemi muži. Přestože cestovala v pohodlném kočáře vystlaném spoustou polštářů a kožešin, musely se kvůli jejím jízvám dělat časté zastávky – dlouhé sezení jí dělalo velké potíže. Kromě bolesti ještě musela snášet přetrvávající špatné počasí, jež je zdržovalo v postupu. Cesty lemoval sníh nebo jinovatka, takže bylo třeba dávat pozor při vyhýbání protijedoucím povozům a často se stávalo, že se při vybočení z vyjeté koleje zlomila náprava. V polovině cesty dokonce byli nuceni zabít jednoho koně, který si zlomil nohu v díře hlubší než obvykle, skryté pod nánosem prašanu, a Marie musela čekat několik hodin, než jeden ze strážných přivedl další zvíře z následující přípravné stanice.

Zcela vyčerpaná dorazila do Solnohradu a doufala, že se tam Philippus od svého posledního dopisu stále ještě

zdržuje. Napsal jí tehdy, že se na její návštěvu velmi těší. Skutečně, jakmile se kočár s erbem Chazeronů zastavil před hrázděnou stavbou na adrese, kterou jí dal, tlouklo jí srdce tak prudce jako nikdy předtím.

Zaklepala. Dveře se otevřely a v nich se objevil Paracelsus, tak zestárlý, že téměř nebyl k poznání.

„Marie!“ zaradoval se a vtáhl ji dovnitř.

Něžně ji objal. V témže okamžiku se jí ramena prohnula mocným nárazem. Marie uchopila sametovou tlapu Ma, která se k ní vrhla jako za starých časů. Na uchu ucítila její drsný jazyk a rozesmála se blaženou radostí. O chvílku později omdlela, zmožená únavou a dojetím.

Probudila se s pocitem, jako by se probouzela ze zlého snu. Nacházela se v místnosti potažené barevnými látkovými tapetami a nebesa postele byla poseta záplavou hvězd. Při protahování bolestně zasténala. Měla velké bolesti v jizvách, které jí zůstaly po porodu.

Ma vztyčila slechy, vyskočila na postel a lehla si vedle ní. Marie otočila hlavu k čenichu vlčice a usmála se na ni.

„Ma,“ zašeptala, „jsem tak šťastná, že jsem zase s tebou.“

Vtom se otevřely dveře a do pokoje vešel Philippus s pohárkem ve vrásčitéch rukou. Když uviděl, že je Marie vzhůru, sedl si k ní na postel a zabručel:

„Tys nám nahnala strachu, děvče!“

„Nechápu,“ zalhala Marie.

„Nepočkala jsi do konce šestinedělí, než jsi opustila Völlore. Dítě tě roztrhalo, máš po něm hluboké rány.“

„Už byly zavřené,“ hájila se.

„Zaschlé v podobě strupů by bylo přesnější,“ opáčil Philippus.

„Tak dobře,“ připustila Marie. „Ale tolik jsem zas netrpěla. Myslela jsem si, že cestou se to konečně zahojí.“

„Postupně se zanítily.“

„Však se mi chvílemi zdálo, že mám horečku, ale nebylo to pořád a tohle cestování by utahalo kdekoho. Kromě toho jsem při každé zastávce pečlivě užívala odvar z máku.“

„To nestačilo. Je těžké dodržovat na cestách odpovídající čistotu. Musel jsem proříznout absces, aby vytekl hnis. To hned vedlo ke snížení horečky, co tě vyčerpávala, a tumory, které tě tlačily v tříslech, se pak vstřebaly. Všechno se spraví. Na,“ podal jí pohárek. „Vypij tenhle lék, to tě postaví na nohy, protože už dva dny tě udržuju ve spánku, abych tě mohl snadněji ošetřovat.“

„Dva dny!“ podivila se Marie. „A to jsem byla tak netrpělivá...“

Vypila hořký nápoj, aniž se starala o to, co obsahuje. Její otec věděl, co dělá.

„Podle čeho jsi to poznal?“

„Podle tvé moči. Tu vždycky vyšetřím ze všeho nejdřív. Byly tam stopy nákazy. Ted si odpočiň. Zítra už můžeš vstát a najíst se. Dostala ses k nám ještě včas. O pár dní později bys od infekce v břiše určitě dostala otravu krve. Myslím si, že k tomu ještě nedošlo.“

Marie cítila, jak se jí zmocňuje spánek. Nedivila se tomu.

„Budu moct mít ještě děti?“ zeptala se a zívla.

Odpověď byl jen výbuch smíchu, který zanikl v účinku uspávacího prostředku.

* * *

Nazítří s obrovskou úlevou zjistila, že měl její otec pravdu. Mohla močit, aniž pociťovala jakoukoliv palčivou bolest, což se jí v posledních týdnech nedařilo. A potěšilo

ji, když v očích Ma, která ji ani na okamžik neopouštěla, četla stejnou něhu jako kdysi.

Chtěla se obléci, ale vlčice hned zaštekala a upozornila tak Philippa. Ten se okamžitě objevil s rukama plnýma skvrn od fialové tekutiny. Otřel si je do zástěry potřísněné nejrůznějšími fleky.

„Dobrá, dobrá,“ pravil a přistoupil k ní. „A co kdybychom si nejdřív promluvili?“

Její jedinou obranou byla slova: „Mám hlad!“

„Má hlad! Slyšíš, Loraline? Naše holčička má hlad! Tak se pojďme naobědvat,“ dodal a zasmál se svým hrdelním smíchem připomínajícím prásknutí bičem.

Marie se byla nucena před obléknutím vykoupat v teplé lázni, což si vyžádalo ještě dobrou hodinu, než mohla s grimasami prozrazujícími bolest sestoupit po schodech dolů. Chůze pro ni byla ještě bolestnější.

„Nějakou dobu potrvá, než se ti rány zacelí,“ vysvětlil jí Philippus.

Na prostřeném stole byla připravená nadívaná slepice, šunka, paštika a rozmanitá zelenina. Marie se posadila ke stolu a ani nevěnovala pozornost zařízení domácnosti. Z krbu se linulo příjemné teplo a za oknem, jež vedlo do ulice, dováděly sněhové vločky.

Teprve když si ulomila kus krajíce, vzpomněla si na muže, kteří ji doprovázeli. Philippus ji pobaveně uklidnil:

„Oddali se zaslouženému odpočinku a jsou ubytováni v přístěnku na čerstvě vycpaných slavnících. Vsadím se, že teď jsou v sousedním příbytku. Včera přišel Bigot v kostkách o dvacet soldů. Rozhodl se, že se musí změnit.“

„Je to zatvrzelý hráč,“ připustila Marie. „Každý měsíc na to padne celý jeho žold. Pošlu je zpátky do Francie.“

„To určitě ne,“ naléhal Philippus. „Budou tady mít stravu a ubytování, jsou ti věrní a zároveň mlčenliví. Tři chlapi navíc nebudou starého vlka jako já vůbec rušit.“

Aby mu dala za pravdu, Ma pohotově zaštekala.

„Výborně,“ zaradovala se Marie. „Ale hrozí, že budou mít dlouhou chvíli, protože odsud neodjedu dřív, dokud se nám nepodaří najít to, kvůli čemu jsem přijela.“

Philippus cítil, jak jeho radost opadla. Marie se neodvážila rušit nastalé ticho a s chutí se pustila do krájení stehýnka. Přisedl si k ní a díval se na ni, jak se zakusuje do masa a plnou pusou žvýká. Přes čelo se mu táhla ustaraná, hluboká vráska, kterou tam po sobě zanechalo rozčarování.

„Je možné, že na to nikdy nepřijdeme, Marie.“

Zvedla hlavu. Ma přitiskla tu svou k její sametové sukni.

„Tuhle myšlenku odmítám.“

„Už devět let zkoumám všechno možné,“ prohlásil vážně, jako by pronášel rozsudek. „Nevzdal jsem to, Marie, ale nakonec už začínám věřit tomu, že Isa měla pravdu. Možná že alkahest vyrobila náhodně – a to, co se stalo, se už nedá odestát.“

„To je v rozporu s veškerou logikou a teorií,“ namítla naléhavě Marie a nabrala si pořádnou porci zeleniny. „Copak jsem tě neslyšela říkat, že hmota je jen jedna a že se vyvíjí?“

„Tomu věřím stále. I když nemám žádnou jistotu.“

„Možná jsou pro tebe tvoje znalosti tak jasné, že mezi nimi nedokážeš rozlišit ty, co vedou k žádoucímu cíli. Lidem jsou tvoje teorie k smíchu, a přesto léčí, což dokazuje, že na nich něco je.“

„Jsou jen pokračováním toho, na co přišly Isa a Loraline.“

„Tak jsou klíčem. Společně ho najdeme. I já jsem se toho za ty roky dost naučila. Začneme od základu. Spolu. Na dokončení toho, co bylo začato, mi peníze nechybí.“

„Můj otec zemřel v září 1534. Rozhodl jsem se nevstoupit do tady toho domu, dokud mi nenapišeš a neohlásíš svoji návštěvu. Chtěl jsem, aby ses tady cítila jako doma,“ přiznal se Philippus. „Přál jsem si mít takový domov, který jsem tobě a tvé matce nedokázal dát.“

„Ještě není pozdě, otče. To ty víš a já to vím taky.“

Marie položila vlčici dlaň mezi uši.

„Bůh je mi svědkem, že zase uvidíš matčinu tvář stejně jako já.“

„Kéž tě vyslyší, Marie! Kéž tě vyslyší!“

Následující týden ukázal Philippus Marii místnost s alchymistickými tyglíky, kterou si zařídil v prvním patře vedle jejího pokoje. A ona poslala zpátky na Vollore muže, co jí dělali ozbrojený doprovod. Stále nedůvěřovala Kateřině Medicejské a nevylučovala možnost její odvety, proto pro ni bylo důležitější vědět, že stráž hlídající její děti je v plném počtu.

Byla přesvědčena, že její otec napsal v některém ze svých pojednání nebo ve svých poznámkách klíčovou větu, jakousi nevědomou indicii, která jim pomůže najít řešení. Proto se ponořila do jejich četby, pak je ještě jednou proběhla, až je znala zpaměti, zatímco on pořizoval soupis všech nemocí, jejich příčin a léčebných metod, jež objevil.

To trvalo do jara 1541. V noci neustále přicházely tlouct na brány jejích snů různé věty, občas se promíchaly, stávaly se zmatenými, ztrácely smysl, ale Marie je vstřebávala a destilovala. Spolehlivěji než by to dokázal hřmící athanor, základní pec alchymistů.

„Vše je jed, nic není jed, vše je otázka množství. Nemoc se rodí ze zdraví a zdraví se rodí z nemoci. Proto je třeba znát nejen původ nemoci, ale i napravení zdraví,“ zpívaly jí v hlavě spisy. „Nemoci pocházejí z mutace. Vše, co je zmutováno, zmutuj i ty a dej pozor na to, že se anatomie vzájemně shodují. Když se pak objeví nemoci, dbej na to, abys je přiměl k jedné i druhé mutaci. Tímto způsobem se mají stanovovat a skládat recepty a je třeba věnovat největší pozornost přípravě léků, účinnosti, době a hodině, vlastnosti a všemu, co se k tomu vztahuje.“

V červnu 1541 si Marie pamatovala jenom tyto věty, vryté tak hluboko do její paměti, že si byla jistá jejich důležitost. K jejímu mínění se přidal i Philippus. Během měsíců se stali navzájem tak blízcí, že jim stačil pohled, a rozuměli si. Jejich společná láska k vlčici, která byla neustále s nimi a vedla je vlastním instinktem, je v jejich šílené naději ještě utvrzovala. Ta sama o sobě představovala vítězství nad absurditou sobeckého, úzkoprsého světa. Aby jí dal ještě větší smysl, rozvinul před nimi Philippus nárys zvláštního postavení hvězd, který mu sestavil Michel de Nostre-Dame. Všechny hvězdy na něm byly spojeny a vytvářely obraz vlčice se zlatým přívěskem na řetízku. Poté se sklonili nad tabulkou různých nemocí, jež Philippus uspořádal. Pak je důkladně porovnali a prostudovali jejich shody, shledávali tu či onde prvky, které měly něco společného s postavením hvězd a Isinými anatomickými deskami – Slunce s vlivem na srdce, Měsíc na mozek, Mars na žluč a Venuše na ledviny. Stříbro, sůl a síra, o nichž byl Paracelsus přesvědčen, že jejich nerovnováha je příčinou nemocí, a antimon s rtutí pro jejich alchymistický účinek.

Prvky, jež Isa kdysi použila k základní přípravě alkahestu. Philippus vysvětlil Marii, že je přidával i do

numie, masti, již sám vytvořil a s níž se mu podařilo vyléčit poranění vagíny.

Vyprávěl jí, že pomocí tekutého léku vyrobeného z mozku, vnitřností a krve zrůdy, již porodila Isa, se mu podařilo vytvořit homunkuly, malé živé bytosti bez pohlaví, bez opravdové hmotnosti, podobné lidem. Ukázal jí je, uchovávané ve sklenicích se širokým hrdlem. Žili čtyřicet dní v odvaru z mandragory a pak se přestali projevovat pohyby a zemřeli.

Isa došla svou vlastní cestou ke stejnému výsledku. Možná to nebylo náhodou. Jeden ani druhý nezjistili, jak je použít účinněji.

V horské oblasti Rakouska, lemované zimou, se blížilo zání. Uplynul už skoro rok od chvíle, co Marie opustila Auvergne, pravidelně jim však odtamtud přicházely uklidňující zprávy. Všem se po ní stýskalo, ale Constant byl ve svých dopisech důsledný a trval na tom, že se úspěšně zhostil své role a Marie tedy musí zase splnit tu svou, aby mohla konečně dát této zemi všechno, co jí chybí. Marii to posilovalo a obratem mu odpovídala s veškerou silou svého přesvědčení, s veškerou láskou, již k němu a dětem chovala. Díky této neochvějnosti pociťovala denně jen jakousi smířlivou, konstruktivní nostalgii.

V krbu, před nímž spočívala na čisté rohoži Ma se svou krásnou hlavou položenou na předních tlapách, vesele plápolal oheň. Marie s chutí polykala tlustý krajíc chleba namáčený do teplého mléka a nespouštěla z ní oči – usilovně si pod tou maskou snažila představit ženu, jíž se stane.

„Strašně se podobala Ise,“ svěřil jí Philippus, jako by jí četl myšlenky.

„Myslíš, že zestárla stejně?“

Philippus vzal do baculaté dlaně ruku své dcery, která odložila misku s mlékem a již po něm kolem rtů zůstal bílý knírek.

„To se brzy dozvíme, Marie.“

„Občas se ptám sama sebe, jestli je to ještě důležité,“ odpověděla mladá žena. „Připadá mi šťastná a my jsme šťastní taky.“

Philippus si povzdechl, ale Marie naléhala: „Copak to tak není?“

„Ale ano, holčičko, jistě. Jenomže to štěstí záleží na tom výzkumu. Spojil nás a drží nás úplně stejně. Tvoje děti ti chybí stejně, jako jsi dlouho chyběla ty mně. Chtěl bych tě jim vrátit. Chtěl bych tě vrátit jí.“

„Měla jsem tu nejúžasnější mámu. Nelituju toho, co mi dala.“

„Vím to, ale jsem sobecký, a tak mě to nemůže uspokojit. Vnímám, jak trpí tím, že mi nemůže dát jiný obraz sebe než tenhle. Já bych se s tím třeba i spokojil. Ona ne.“

„Chápu to a nevzdala jsem se, otče.“

Mlčky dosnídali. Ma vypadala, jako by spala, lhostejná k jejich šeptání, ale Marie věděla, že jí z jejich hovoru nic neuniklo. Aby se trochu rozptýlila, vznesla otázku, kterou si mu přála položit už víckrát.

„Odkud máš přezdívku Paracelsus? Isa tvrdila, že ti ji dal jako první Michel de Nostre-Dame.“

„To je pravda. Je to směs řečtiny a latiny a znamená to ‚blízko nebe‘. Docela se mi to líbilo, protože moje příjmení v překladu značí ‚vysoký dům‘. Když jsem se s Michele poprvé loučil, chtěl jsem v něm vidět odkaz na Aula Cornelia Celsa, jehož ‚para‘ v řečtině mi znělo stejně.“

„Co jsi měl s tím lékařem z Augustova století společného?“ podivila se Marie.

„Čirá pýcha,“ opáčil Philippus a pokrčil rameny. „Tenkrát mi bylo příjemné lichocením. Později jsem to jméno spojoval s postavením hvězd, které mi Michel nakreslil. Můj osud snad byl v tom arkánu. Ve skutečnosti pro to žádné vysvětlení nemám.“

„Nic není náhoda, otče. Možná ses nevědomky přiblížil nějaké skryté pravdě.“

„To je možné. Mám tady Celsovo dílo *De arte medica, libris VIII* o medicíně a chirurgii. Během svých studií jsem se na ně mnohokrát odvolal. Od té doby jsem ten spis neotevřel. Nezdálo se mi, že by byl nějak zajímavý.“

„Možná bychom ho měli znovu přečíst.“

„Nevím, zda je správné přikládat význam spisům toho muže. Kromě tady toho rukopisu, který byl objeven v archivech kostela svatého Ambrože v Miláně před necelými sto lety, o něm není nic známo. Dokonce se ani neví, jestli byl opravdu lékař, někteří totiž o něm tvrdí, že byl jen psavec.“

„Proč by to mělo být důležité? Vždyť přece ani ty nevdečíš za čtená uzdravení univerzitě. Máš u sebe původní vydání?“

„Ano, to z Florencie z roku 1478.“

„Dobře, aspoň nás ušetří nešikovných interpretací. Možná tam objevíme, i když se to tak nemusí jevit, něco shodného s Nostradamem a tím nebeským arkánem.“

Vstali od stolu. Ma se hned zvedla, aby je následovala, a Marie pochopila, že ji její instinkt nezklamal. Ma spala nanejvýš jedním okem a jedním uchem. Philippus spis nakonec vystrachal ve velkém starém kufru a oba se nad ním soustředěně sklonili. Choroby tam byly rozdělené do

tří skupin podle léčebného postupu – první se týkala nemocí léčitelných pomocí hygieny a diety, druhá chorob, které se daly léčit pomocí léků, třetí byla věnována chirurgii, a dokonce i návrhům na použití transplantace v plastické chirurgii.

Několikrát našli zmínku o solích v lécích, a to i v těch, co se doporučují na hojení ran. Stejně tak byla v několika pasážích zmiňována tinktura z makového květu.

Marie si s důkladnou přesností opsala všechno, co v ní probouzel zvědavost, podezření nebo mrazení. Pak se probírala množstvím Philippových poznámek. Vedla si sešity s náhodně posbíranými poznatky během cest. Znovu si je přečetla, nepochybujíc o tom, že podobnou narážku na makový roztok už někde viděla.

Našla ji v jednom záznamu o jisté čarodějnici, s níž se její otec setkal v Arménii. Byl v něm recept na lék, který měl údajně prodloužit život a zabránit odúmrti tkání. Philippus k němu připojil vlastní komentář, v němž si kladl otázku, zda takovou tinkturu nepoužíval Adam a patriarchové na začátku světa, aby se přiblížili nesmrtelnosti. Do přípravku se přidávala voda, která je „cítit po vejcích“, a květinový roztok. Dále bylo nutné brát v úvahu postavení planet vzhledem k Měsíci a různá čísla, jež se měla vyslovit přesně v daném okamžiku, kdy mělo být dosaženo trojí jednoty.

„V té době mi to připadalo příliš záhadné, i když ta žena tvrdila, že žije už tři sta let.“

„Co je to trojí jednoty?“

„Taky se jí říká ‚ašarat‘. Symbolizuje oheň, páru, moc. Často se jí dovolávají Hebrejci. Někteří lidé si dokonce mysleli, že ji lze znovu vytvořit prostřednictvím athanoru,“ poučoval ji pobaveně Philippus.

„Pověz mi něco o té tinktuře.“

„Moc se toho o ní neví. Prý se tvrdilo, že má schopnost prodloužit život a oddálit stáří, ale náhlé nehodě zabránit nedokázala. Zmiňuje se o ní spousta filozofů. Mnozí vyprávějí, že poprvé byla vyrobena v Atlantidě. Máme-li věřit pověsti, byla Atlantida sopečný ostrov. Z lávy, jež stékala nekonečnou řekou do moře, byly vyextrahovány mnohé minerály a sirné páry umožňovaly uzdravovat některé kožní nemoci.“

„Jako v Montguerlhe. Používala Isa tu sirnou vodu?“ zeptala se Marie zamyšleně.

„Ano, z nutnosti,“ přiznal Philippus. „Ten pramen byl jediný, který zásoboval podzemí Montguerlhe. Přiznám se ti, že pach, který z té vody vycházel, nikterak nelákal, aby tam člověk namáčel nos, ale nakonec jsem tomu přišel na chuť. Stejně jako i těm jiným vůním, co mi působily rozkoš,“ dodal nostalgicky a hladil vlčici hlavu.

„Co jí je?“ zeptala se Marie, když viděla, jak se pod drahou rukou vrtí a uhýbá.

Philippus poklekl před Ma.

„Co jsme zapomněli?“ zeptal se.

Ma od něho odstoupila a položila tlapu na poznámky, které Marie vyndala.

„Tinktura, otče,“ pochopila Marie. „Klíčem je tinktura té staré ženy.“

„Snad. Ale je tady ještě něco jiného. Něco, co mi uniká, ale co je tady, úplně blizoučko. Tak blízko...“ zamumlal Philippus a jal se ztěžka přecházet dlouhými kroky sem tam a prsty si tiskl spánky, jako kdyby z nich chtěl vymáčknout i tu nejmenší částičku vzpomínky.

„Ještě si to celé zopakujme,“ navrhla mu Marie, aby mu pomohla. „Isa používala montguerlhskou vodu s vysokým obsahem síry. Ta čarodějnice taky. Uspávací prostředek se musí vyrábět z květů máku, o němž už

víme, že je jedním z potřebných prvků. Potom jsou tady ty znaky a ta čísla. Co můžou znamenat? Zeměpisnou šířku nebo délku? Prvky kartografie hvězdné oblohy? Čarodějnice mluví o malých klíčích. Ale co otvírají?“

„Počkej, počkej,“ zarazil ji Philippus a náhle mu zvlhlo čelo. „Opravdu jsi četla o malých klíčích?“

„Malé klíče jsou v trojce a sedmičce. V ašaratu budou smíchané. Pak přijde...!“

„Ten Hebrejec!“ přerušil ji Philippus. „Ach Pane Bože! Jak jsem jen mohl zapomenout na toho Hebrejce?“

„O čem to mluvíš, otče?“ zeptala se Marie, náhle zneklidněná jeho nepřítomným výrazem.

Ma začala pošťkávat a ji napadlo, jestli se oba nezbláznili. Philippus uchopil vlčici za přední tlapy a roztančil se s ní v rytmu jejího vytí. Marie se zhroutila na židli. Vůbec tomu bláznění nerozuměla, ale oba vypadali šťastně. To něco, co jí unikalo, tedy bylo velmi důležité. Nezáleželo snad právě jen na tom? Philippus se před ní zastavil a tvář připomínající měsíc se mu rozzářila blaženým úsměvem. Pustil vlčici a ta si mu lehla k nohám, znavená vírem toho nepatřičného tanečku.

„Pojítkem mezi tou arménskou čarodějnici a Hebrejcem z mého dětství je Šalomoun. Pojd' se mnou, Marie.“

„Kam? Na Montguerlhe?“ zeptala se mladá žena čím dál vyděšenější.

„Ne, do sklepa.“

Při těch slovech Philippus popadl lucernu a seběhl schody. Marie zaváhala a pak, povzbuzovaná štěkáním Ma, která ji vybízela k tomu, aby je následovala, pokrčila rameny a zamumlala:

„Do sklepa. Na tom přece není nic divného.“

Pod schody našla otce zaměstnaného prapodivným baletem. Nahlas odpočítal sedm kroků, pak dalších dvanáct jedním směrem a ještě tři jiným. Když zůstal stát, zhluboka se nadechl a otočil se k ní čelem.

„Přivezl jsem si z Montguerlhe všechno, co je nezbytné k výrobě alkahestu, včetně sudu s vodou. Nevěděl jsem, jak to využít. Isa taky stokrát zopakovala tentýž postup, protože si byla jistá, že jí unikla nějaká souvislost. Měli jsme všechno, Marie. Všechno, jenom jsme nevěděli, co hledáme. Dřív než formuli bylo třeba najít toho, kdo ji vymyslel. Ta Arménka ho znala, ale znají ho i Hebrejci. Byl jejich vůdce.“

„Šalomoun?“ podivila se Marie. „Nechápu, otče. Co si myslíš, že v tomhle sklepě vyhrabeš?“

Philippus neodpověděl. Dřepěl na podlaze a dlaní otíral jednu zaprášenou dlaždici. Co nejlépe odkryl její hrany a pokusil se ji nadzvednout.

„Najdi něco, co by se dalo použít jako páčidlo,“ požádal.

Marie poodstoupila s lucernou a osvětlila rohy malé místnosti, kde stálo na policích sem tam několik sklenic s širokými hrdly. Těsně u zdi vyslídila velkolepou obouvací lžici ze silného železa, připevněnou k dlouhé rukojeti. Podala ji Philippovi a ten bez meškání zaryl její špici do jemné drážky z hliněného pojiva a silou se opřel o rukojeť. Marie si odpustila žádat po něm vysvětlení, ale srdce jí tlouklo tak prudce, jako by jí chtělo protrhnout hrud'. Ať už její otec schovával cokoli, muselo to být velké tajemství, když si to zasloužilo takové úsilí.

„Pomoz mi,“ požádal ji nakonec, námahou celý zpocený.

Nyní se zase opřela o tyč Marie a dlaždice se nadzvedla. Pod ní se objevila zvláště zavázaná obálka z kůže.

„Co to je?“ zeptala se konečně.

Místo odpovědi Philippus opatrně vyňal obsah hliněné skryše. Položil ho na odsunutou dlaždici a rozvázal tkanice, jimiž byly silné stěny kožené schránky sešněrované.

„Jak jsem na ně mohl zapomenout?“ zamumlal tak tiše, jako by mluvil jen sám pro sebe.

Marie přiblížila svítilnu a před ní se objevily žulové tabulky. Byly tři, mimořádně tenké, s jemně vyrytými znaky, které jí nic neříkaly.

„To není latina ani řečtina,“ poznamenala a doufala, že otec jí prozradí něco víc.

„Ne ne, dcerunko. Tohle je hebrejšтина. Text do nich vyryl sám Šalomoun. Je to dlouhý příběh,“ řekl a spokojeně se usmíval. „Tenhle dům patřil mému otci, jak víš. To on schoval tady ten skvost před spoustou let. Byl jsem ještě dítě. Jednou k němu přišel do ordinace nějaký stařec, nemocný a vyčerpaný. Tvrdil, že přichází z Egypta, předtím prošel řadu zemí a unikl čemusi, co nazýval Akasba. Dlouho blouznil a nakonec zesnul, aniž se dalo cokoli udělat pro jeho záchranu. Při zjišťování, o koho se jedná, prohledal můj otec jeho věci a našel tohle. Zavolal si mě a ukázal mi to, sotva neznámého uložili do společného hrobu. ‚Tohle je to nejvzácnější na světě. Myslelo se, že je to navždy ztraceno, říká se tomu Všeobecně známé umění. Jistí lidé dokonce tvrdili, že je to jen báchorka,‘ řekl mi. Zeptal jsem se ho, co obsahuje. ‚Ta nejtemnější nebo nejušlechtilejší tajemství vzniku života. Všechno je přeměna, synu.‘ Schoval tabulky do tady toho sklepa a dobře udělal. Během naší

nepřítomnosti byl dům několikrát vyloupen, pravděpodobně právě kvůli těmhle věcem, a pak přišel na řadu vyšetřovací kabinet. Otec měl neustále pocit, že ho někdo špehuje. Pak to přestalo. Rozhodl se, že na existenci toho pokladu raději zapomene, tím spíš, že ho nebyl schopen rozluštit, protože smysl tabulek lze pochopit pouze dedukcí toho, co řekl ten neznámý člověk, když blouznil. I já jsem na to zapomněl, Marie, a stal jsem se vězněm vlastních běsů. Jenže teď si na to všechno vzpomínám. Zase se vidím, jak dávám pít blouznícímu muži. Měl zhnědlé prsty, celé zmodralé violetem stejně jako vnitřek úst, a pokrytecky se uvažovalo o tom, že předtím mohl být ve vězení. Jedinou odpovědí onoho muže na tuhle otázku bylo to, že ještě zmínil existenci Akasby, pátého prvku, a tuhle maximu, kterou jsem si osvojil: všechno je jed, nic není jed.“

„Víš, co znamená Akasba, otče?“

„Symbolizuje všudypřítomnou duchovní sílu, jíž je prosycen vesmír. Základní energii, z níž pocházejí všechny prvky.“

„Že by Bůh?“

„V jistém smyslu.“

„Myslíš si, že je to ten jed, který nedopatřením nebo náhodou vytvořila Isa? Copak se na těchhle tabulkách nachází tajemství alkahestu?“

„To teprve musíme zjistit, Marie. Nikdy jsem neměl tak silný pocit, že se blížím k cíli. Podívej se na Ma,“ dodal.

Vlčice umíněně lízala znaky vyryté do destiček. Marie se setkala s jejím pohledem a otrásl to s ní. Za vlčím smíchem plakala Loraline.

„Vím, kde najdu někoho, kdo mluví hebrejsky,“ pokračoval Philippus. „Chodívá po těch pochybných

hospodách, ve kterých bys mě nerada viděla. Ten muž už za mnou párkrát zašel. Když se dozvěděl, že se po čtyřiceti letech vracím domů, chtěl tenhle dům koupit.“

„Otče...,“ vyhrkla Marie starostlivě.

„Tady na těch tabulkách je možná celá pravda, Marie. Nevěřím na náhodu, to ty víš.“

„Jenže jestli je ten člověk dokáže vyluštit, bude znát jejich hodnotu a mohl by být schopný všeho, jen aby je získal, jako spousta jiných před ním. Pokud ji už ovšem nezná...,“ dodala rozechvěle.

„Ma nás ochrání,“ prohlásil Philippus klidně a ovinul paže kolem krku vlčice. „To přece stojí za to, Marie.“

Přikývla. Ale klidná nebyla.

Slunce se schylovalo k zamlženému obzoru, když Philippus strčil do špinavých dveří jedné ponuré putyky. Svítilo tam tlumené světlo, aby lépe zastřelo bídu majitelů i oněch míst. Podlaha vídala koště jen vzácně, a tak se na ní nahromadilo smetí, roznášené a rozšlapávané lehkými holkami s žízňivým hrdlem a přívětivým rozkrokem, jež ochotně zbavovaly odvážlivce jejich měšce výměnou za půvaby často už zvadlé. Nejružnější lidé všech možných ras a ze všech možných zemí se cpali u stolů plných převrácených nebo pravidelně vyprazdňovaných pohárů a oplývajících dost pochybnými pokrmy.

Philippus se prodíral dál do sálu, několikrát odpověděl na pozdrav, sem tam štípl do zadnice, která se naskytla na dosah a nestoudně se nabízela. Zamířil ke stolu až úplně vzadu, uprostřed rámusu a kouře vycházejícího z pálícího se tuku, který kapal ze selete napíchnutého na rožeň nad žhavým uhlím.

Vadila mu představa, že Marie ví, v jakém se pohybuje prostředí. Rád se napil, to bezesporu, a za celá ta léta, kdy už netoužil po ničem jiném než smýt

vzpomínku na ztracenou lásku, se z toho pro něj stal mrzutý zvyk. Nesnažil se ho zbavit navzdory nadmutému břichu, které mu po něm zůstalo. Pravda, v takovýchto místech, kam slušní lidé skoro nevčkročili, se vždycky našel někdo, jehož osudem nebo vyprávěním hasil svou nezkrotnou žízeň po poznání. Tady potkal alchymisty hledající Satana, aby se víc přiblížili Bohu, léčitelky, andělíčkářky stejně jako běhny. Všichni tito lidé se u skleničky rozpovídali a svěřovali mu své vědomosti. Philippus toho muže brzy zahlédl u jednoho stolu. Rozhodně k němu zamířil.

Ten ho poznal a pozdravil. Byl sám. Philippus vysunul židli a posadil se naproti němu. Dal šenkýřce znamení, aby přinesla další džbánek vína.

„Tady je náš ušlechtilý Medicus!“ pronesl muž s výrazným přízvukem.

Měl matnou pleť a Philippus věděl, co se o něm říká, že je Hebrej, vážený člověk, jmenuje se Levi a zajímá se o jeho dědictví. Když se po letech vrátil, nebylo mu to nijak zvlášť divné, ale nyní v jeho očích nabývala přitažlivost jeho jmění pro tohoto muže plného významu.

„Přišel jsem tě požádat o službu,“ spustil rovnou, protože se nechtěl zdržovat rozhovorem, který by mohl někdo vyslechnout. „Ty dokážeš číst v hebrejštině, že ano?“

Muž přikývl bradou a v hnědých očích se mu zablýsklo.

„Mám text, který bych potřeboval přečíst,“ pokračoval Philippus, jistý si tím, že vzbudí jeho zájem.

„Mohl bych to udělat, když mi dobře zaplatíš,“ odpověděl Levi povýšeným tónem, který se Philippovi nelíbil.

„Dostaneš dost, ale musíš se mi zaručit naprostou mlčenlivostí.“

„Na mou čest, Doktore, budu mlčet jako hrob.“

„Zítra ke mně zajdi,“ rozhodl Philippus. „Sám. Posoudíš hodnotu toho, co po tobě budu chtít přeložit přímo na místě, a následně dostaneš zapláceno. Taky se o tobě říká, že mluvíš a rozumíš francouzsky. Je to pravda?“

„Mám spoustu nadání, ale jen jednu řeč. Přijdu.“

Philippus se zvedl ve chvíli, kdy šenkýřka přinesla objednaný džbán. Neměl chuť pít. Hebrejova blahosklonnost v něm vzbudila nedůvěru. Byl rozhodnutý ukázat mu, že není žádný hlupák. Hodil na stůl několik mincí a rozloučil se s ním varováním:

„Uhas žízeň, příteli, ale drž jazyk za zuby, jinak tě ho Akasba přinutí spolknout.“

Poté si uvolnil cestu až k východu a zhluboka se nadechl vůně noci.

Před krčmou se opíral o strom nějaký asi dvanáctiletý chlapec a snažil se skrz dveřní otvor zahlédnout kousek vyhrnuté sukně nebo rozvázaný živůtek. Philippa to na okamžik pobavilo a pak ho cosi napadlo. Přistoupil k němu a vsunul mu do dlaně pár mincí, aby vzbudil jeho chtivost.

„Jestli si chceš dopřát děvku, budeš potřebovat prachy. Znáš chlápka, kterému se říká Hebrej?“

„Jistě, pane.“

„Víš, kde bydlí?“

„Ne, ale rád bych to věděl,“ odpověděl s lítostí hoch, který doufal, že ještě něco dostane.

„Tak ho sleduj a přijď mi to říct. Dám ti na to, abys mohl přijít o panictví, a ještě ti povím, která se s tím spokojí.“

„Jako by se stalo, pane!“

„Víš, kde stojí můj dům?“

„Každý vás zná,“ prohlásil mladíček uctivě. „Jste přece Medicus.“

„Tak tě budu čekat,“ zašeptal Philippus místo pozdravu.

Beze spěchu se vrátil domů. Nad jeho hlavou, již vévodila rozlézající se pleš, otevírala záplava hvězd velebné nekonečno. Dlouho je pozoroval, opřený o zeď svého domu. Hvězdy pro něj znamenaly tajemství a zároveň objev. Michel de Nostre-Dame by z nich vyčetl znamení, on měl k nahlédnutí do svého osudu jen vědu.

A věděl, že ho právě dal v sázku.

Jak Philippus tušil, Hebrej nevypadal nijak překvapeně, když před ním opatrně rozvazoval kožené tkanice. Marie mohla zcela správně číst v jeho očích záblesk chtivosti.

„Šalomounovy tabulky!“ konstatoval, když prstem přešel po písmenech. „Už dlouho jsem věděl, že jsou v tvé rodině, Doktore,“ dodal francouzsky, jak Philippus žádal.

„Jak ses to dozvěděl?“ chtěl vědět Philippus, který doufal, že si tak ověří své domněnky.

„Ten, koho tvůj otec léčil před mnoha lety, byl kněz jako dnes já. Po jeho smrti nikdo nevěděl, kam je schoval, a Bratrstvo synů Šalomounových je nemohlo najít. Jsme z generace na generaci strážci Šalomounova vědění. Tyhle tabulky neměly být nikdy odcizeny. Žádostivost našeho bratra neznala mezí. Vydával se za božskou bytost, přímo podléhající samotnému Nejvyššímu, aby se naplnilo jeho proroctví. Představa moci mu pak skutečně přivodila šílenství. Protože z proroctví jsme slyšeli jen samé výplody fantazie a jeho smrt nás uvrhla do nejistoty. Však jsme si mysleli, že si tvůj otec ten poklad přisvojil. Už dlouho tě sledujeme. Je pochopitelné, že jsi nás k němu dovedl. Člověk na svoji hamižnost nakonec vždycky doplatí,“ uzavřel a v koutcích úst se mu objevil škleb, který Marii rozčilil.

„Mýlíš se, cizince. Jako důkaz budou odměnou za tvůj překlad právě tyhle tabulky.“ Zvedl k ní nevěřičně zrak.

„Jsou nedocenítné. Králové by se kvůli nim vzdali všeho jmění, jen aby je mohli vlastnit. Co v nich hledáš cennějšího než bohatství, ženo?“

„Život. Pro mé blízké.“

Muž jízlivě přivřel oči.

„Tajemství věčného mládí, nesmrtelnost, já vím. Máš pravdu. To se nedá ničím zaplatit.“

„To není to, co si myslíte...“, spustila Marie.

Philippus ji přerušil:

„Nech ho, ať si myslí, co chce, to je jedno. Překládej podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, Levi, a budeš si moci odnést tuhle cennost a vrátit ji jejím majitelům, ať už je jimi kdokoliv.“

Levi přikývl a zatvářil se spokojeně.

„Bude to nějakou chvíli trvat. Možná hodiny, některé znaky jsou zničené. Nemůžu je přeložit jinak než za pomoci malých klíčů, které představují kód vytvořený samotným Šalomounem. Udělám to jenom sám.“

„Výborně. Vlčice zůstane u tebe. Nemusíš se od ní ničeho obávat.“

Kněz se s tím spokojil a pustil se do díla. Ma si mu lehla k nohám a předstírala, že spí.

„Můžeme mu věřit?“ dělala si Marie starost, sotva za sebou zavřeli dveře.

„Docela jistě ne, ale nemáme na výběr. Však jsi to sama řekla, Marie, s tím tajemstvím je spojena i část mne.“

„Proč jsi mi zabránil přiznat mu pravdu? Jeho blahosklonnost se mi nelíbí.“

„Nechci tvoji matku vystavovat nebezpečí. Její tajemství je úplně stejně cenné jako ty tabulky. Spojme spíš do souvislostí prvky, které máme. To, co se uvádí ve Všeobecně známém umění, budeme muset použít co

možná nejdřív, pokud se ukáže, že to odpovídá tomu, co hledáme.“

„Proč?“

„Dnes v noci je úplněk, Marie. Vzpomeň si na jeho vliv. Tolik věcí teď dostává smysl.“

„Máš pravdu.“

Chvatně ho políbila na tvář a bez obavy šla před ním nahoru po schodech. Levi neuteče, Ma na to dohlédne.

O tři hodiny později si znovu přečetli a ověřili své poznámky. Byli připraveni.

V roce 1510 použila Isa substance získané trepanací gnómů, zpola vlků, zpola lidí, a smísila je s vodou bohatou na minerály, síru, rtuť a zlato, přidala krev vlků, odvar z mandragory, sporýš a tinkturu z máku. Tohle věděli. Zbývalo zjistit množství každé ingredience. Právě to jim chybělo, včetně doby zahřívání a varu, destilace, míchání, stabilizace a vlivu hvězd. Tyto údaje Isa nezaznamenala. Možná proto, že v její jeskyni čas nic neznamenal, alespoň ne víc než den nebo noc. Alkahest vznikl spojením nahodilých prvků stejně jako kompozicí. Právě z toho důvodu nedospěla podobně jako Philippus k vytvoření další dávky jedu. Pokud byl Adamovým roztokem alkahest, Všeobecně známé umění by to potvrdilo. Protože jedno jako druhé by vedlo k pátému prvku, jímž je Akasba. K začátku stejně jako ke konci. K životu stejně jako k smrti. To už oba věděli.

Sestoupili zpět do jídelny, v tichosti se posadili do křesel a čekali. Uběhla ještě notná chvíle a pak se otevřely dveře. V nich se objevil Levi, protahoval se a oči mu jiskřily.

„Pojďte za mnou,“ pravil prostě.

V roztřeseném světle svíčky pokrývaly stůl listy papíru popsané dalšími znaky a kresbami, škrty a poznámkami. Kalamář byl skoro prázdný a pero rozskřípané.

„Šalomoun v těch textech vysvětluje víc věcí,“ spustil muž. „Nejdřív se věnuje Arše úmluvy. Jenomže Chrám je zbořen a nikdo neví, kde se nacházejí jeho zbytky.“

„Vaši kněží to určitě vědí,“ posměšně poznamenal Philippus. „Tohle tajemství si můžete nechat. Pokračujte.“

„Druhá věc vede k pokladu Chrámu a poskytuje prostředek k tomu, jak obejít nebo přelstít nástrahy, co ho chrání.“

Když nereagovali žádným komentářem, pokračoval dál:

„Třetí věc, ta, která vás zajímá, se týká tajemství proměny. Při jeho použití na pevné látky je mění v ryzí zlato, když se aplikuje v roztoku, umožňuje věčný život a zabráňuje odumírání tkání. V případě nekompletního nebo špatného provedení způsobuje smrt v strašlivých mukách.“

Marie a Philippus cítili, jak jim srdce skáče v hrudi.

„Může ten roztok změnit vnější vzhled? Například přeměnit člověka ve zvíře? Nebo naopak?“ zeptala se Marie horečnatě a vyhýbala se pohledu na Ma, aby nic neprozradila.

Muži se zúžily oči a ona sklopila hlavu, vyděšená představou, že by jí mohl číst myšlenky, a přesto příliš vzrušená, než aby dokázala skrýt netrpělivost.

„Příroda to nechtěla,“ prohlásil. „Proč si to přeješ vědět?“

„Ani věčným životem nás přece Bůh neobdařil,“ vložil se do hovoru Philippus, „a přesto Šalomoun našel prostředek, jak toho dosáhnout.“

„Ten roztok může způsobit mutaci, pokud je podán společně s jinou ingrediencí,“ připustil.

„Se sírou?“

„To je skutečně jedna ze složek, ale nedostačující, Doktore. Taky je třeba krve. Krve tvora, jehož vzhledu se chce dosáhnout.“

„Dej nám tu formuli.“

„Tady je. V latině, protože ji musíš číst,“ řekl muž a ukázal na dva velínové papíry ležící na stole. „Opsal jsem ji pro tebe, ženo,“ pronesl nevládně směrem k Marii.

Oba dva se jich horečně zmocnili, sledování Hebrejem, jemuž se na tváři objevil jízlivý škleb. Rozluštili ingredience a oba souhlasně přikývli.

„Ta uspávací květina, o níž mluvíš, je jistě mák, že ano?“ ujistil se ještě Philippus.

„V Asii se z ní získává opium,“ potvrdil muž. „Má spoustu vlastností.“

„Splnil jsi svůj úkol. Ta kniha je tvoje.“

Muž vrátil tabulky zpátky do jejich koženého obalu a vstal. Zasunul je do koženého vaku a pak se Philippovi a Marii uklonil a v očích se mu podivně zablýsklo.

„Sbohem,“ rozloučil se lakonicky.

„Možná že se naše cesty ještě někdy zkříží.“

„O tom pochybuju, Doktore. O tom pochybuju.“

S těmi slovy je opustil. Počkali, až se za ním zavřou dveře, a celí šťastní se objali.

„Najednou se mi to zdá tak samozřejmé!“ zvolal Philippus.

„Myslíš, že nás v něčem podvedl?“

„Ne, to bych se divil. Nic mi nepřipadá podezřelé nebo nevhodné. Isa měla všechny ty látky k dispozici, včetně vlčí krve. Navíc se to shoduje s tím, co jsem tušil. Pojd' sem,“ dodal, „už nesmíme dál čekat. Včera večer

jsem na něco přišel. Když jsem se s obdivem díval na noční nebe, něco mě napadlo. Nakreslil jsem mapu. Nechtěl jsem o tom s tebou mluvit, dokud se nedozvíme, co obsahuje Všeobecně známé umění, protože jsem se mohl zmýlit.“

Zatáhl Marii do poschodí a roztáhl roli s Nostradamovým nákresem postavení hvězd. Přes něj položil olejový papír, na nějž překreslil jednotlivé body. Přesně se shodovaly s planetami, které Michel propojil mezi sebou, aby tak vytvořil profil vlčice, s výjimkou jedné mírně posunuté hvězdy.

„Isa přivedla na svět Loraline jednou večer za úplňku,“ oznámil. „Bylo to 24. září roku 1501, jak mi sama řekla.“

„Dnes je 24. září!“ zvolala Marie.

„Přesně tak. A téhle noci o čtyřicet let později dojde k dokonalému seřazení planet,“ zajásal Philippus a něžně Marii stiskl dlaně.

Snesli dohromady ingredience, jež potřebovali, a pak se každý zvlášť naučil zpaměti formuli roztoku, který měli vytvořit, přičemž neustále brali do prstů archy papíru, aby nabyli jistoty, že na nic nezapomněli nebo se nespletli.

Hodinu před půlnocí Philippus padl na židli. Brzy se do obrazu zařadí poslední planeta. Přesně v tom okamžiku budou muset spojit všechny substance, zahřát křivule a začít s destilací. Stiskl si spánky. Náhle ho potměšile zachvátila úporná migréna a s každou hodinou sílila, žaludek ho tlačil do té míry, že pro něj bylo obtížné stále častěji přemáhat nucení ke zvracení. Své potíže přisoudil úzkosti. Kdyby se mu to nezdařilo, nikdy by si to neodpustil.

Marie si ničeho nevšimla, a tak pomocí svého astrolábu soustředil pozornost na oblohu. Když konečně nadešla očekávaná chvíle, přinutil se uspořádat své bolesti roztříštěné myšlenky.

„Ted’!“ řekl Marii, která čekala na jeho povel tak napjatě, že vyskočila ze židle.

Philippus držel v prstech velínový papír a pokaždé, když nahlas zmínila prvek, který přidávala, ho zkontroloval na seznamu. Skončila ve chvíli, kdy už se mu zamlžoval zrak.

„Rozžhav uhlíky pod křivulemi,“ požádal ji. Jazyk se mu lepil na patro.

Marie se plně soustředila a ani si nevšimla, že se zády opřel o zeď a hřbetem ruky si utřel bledé, zpocené čelo.

„A je to, otče. Ted’ už zbývá jenom čekat,“ uzavřela spokojeně a otočila se k němu.

Vykřikla, když uviděla, jak je bledý, a když se pokoušel o nesmělý úsměv, vrhla se k němu.

„Necítím se moc dobře,“ přiznal se a bezvládně klesl na židli, kterou mu přisunula.

„Ukaž mi jazyk,“ nařídila mu Marie, již intuitivně cosi napadlo.

Byl fialový, okrově žíhaný stejně jako jeho ukazováček, který si také prohlédla. Ale to už Philippus pochopil. Tyhle příznaky přece léčili Francoisovi de Chazeron před spoustou let. Důkazem byly křeče, jež se ho zmocnily a zkroutily ho dopředu, při nichž zvracel silně hořkou žluč.

„Dojdi pro Leviho,“ vypravil ze sebe s námahou. „Bydlí na rohu třetí ulice vpravo. Včera jsem ho nechal sledovat,“ dodal se zamlženou myslí. „Obával jsem se, že mě zradí.“

„Neumřeš, vid', že ne?“ dělala si starost Marie, když se Ma dala do vytí.

„Musíš si pospíšet. Běž. Vezmi Ma. Ulice...“ pobízel ji, avšak cítil v břiše příliš prudkou bolest, a tak se odmlčel, s tváří zkroucenou utrpením.

Marie seběhla bez dalšího otálení ze schodů s Ma v patách. Z očí jí tekly slzy, ale nevšímalá si toho. Její otec nesmí zemřít. Ne teď, když se téměř dotýkají cíle.

Dorazila na práh dveří, právě když je Hebrej přibouchl, kočár přistavený pár kroků odtamtud. Zavrčení Ma ho přimělo se otočit a v jeho obličeji se náhle zračila opravdová hrůza. Marie se na něj vrhla. Kočí chtěl zasáhnout, ale ze strachu z vlčice se neodvážil a spokojil se aspoň s tím, že se snažil uldidnit koně, kteří ustrašeně zahrabali kopyty, když se přiblížila.

„Co jste to otci provedl?“ vybuchla Marie. „Okamžitě ho uzdravíte nebo, přísahám při Bohu, Ma si vás podá a vy nebudete mít ani sílu se pomodlit!“

„Uklidněte se,“ pravil muž, „doprovodím vás.“

Nechtěl ve čtvrti způsobit rozruch a nechat se usvědčit před svědky. Tabulky, které si odnesl, musel předtím uložit do bezpečí. Vtáhl Marii za rameno do kočáru a dal vozkovi adresu s příkazem, aby okamžitě vyjel. V mžiku byli před Philippovým domem.

„Počkejte na mě tady,“ nařídil Levi kočímu.

Vstoupili do místnosti právě ve chvíli, kdy Philippus opět zvracel. Levimu bylo na první pohled jasné, co se stalo.

Přesně to odpovídalo tomu, co si představoval. Philippus se na něj podíval a trhaně zašeptal:

„Protijed. Dejte mi protijed.“

„Ten bohužel nemám.“

„Lžete!“ zařvala Marie. Ma se naježila a vycenila tesáky.

Hebrej ucouvl. Nyní se zase potil on.

„Poslouchejte mě, ženo. Příkaz Bratrstva synů Šalomounových je jasný. Kdokoliv objeví tajemství tabulek, musí zemřít. Inkoust, který posloužil k zapsání formule, byl otrávený jedem, který je mimořádně koncentrovaný. Nemám k němu protijed. Z roztoku ho sice lze vyrobit, ale pro tvého otce už bude pozdě. Alespoň pokud je pravda, co si myslím,“ dodal přerývaně.

„Zachraňte ho, nebo zemřete,“ rozzuřila se Marie.

„Ukaž mi prsty a jazyk.“

„Nerozumím...“

„Udělej, co ti říká, Marie,“ škytl Philippus.

Poslechla ho a Levi překvapením a úžasem vyvalil oči. Marie měla stejné flekaté příznaky jako její otec. Levi spojil ruce k modlitbě.

„Pro Adonaje! Tak to byla pravda.“

„Co je pravda?“ polekala se, když viděla, jak se Philippus kroutí na podlaze, na niž se s chroptěním natáhl.

„Jsi vyvolená, ženo. Ta, o níž se zmiňuje proroctví.“

Vrhla se na něj, popadla ho za límec a samou zlostí ho téměř zvedla ze země.

„Přestaň hrát o čas a zachraň ho!“

„Ty jediná to dokážeš, jestli už není příliš pozdě.“

„Jak?“ naléhala Marie a nepouštěla muže, jehož tvář v tu chvíli odrážela zvláštní nábožnou úctu.

„Svou krví. Je třeba do něj vpravit tvoji krev. Tebe jsem, ženo, taky otrávil, ty příznaky to dokazují. V tuhle chvíli bys měla trpět stejně jako on. Jenomže na tobě se neprojevuje žádná nevolnost. Jsi vyvolená, ta, kterou zmiňuje vyrytý text. Na tebe z důvodu, který neznám, ten roztok neúčinkuje.“

Marie si v mžiku vybavila Tajtrlíka a ta vzpomínka jí potvrdila, že je vyvolená. I když jí to připadalo nepochopitelné, musela uznat fakta. Jed na ni vůbec nepůsobil. Uchopila koženou tkanici a skalpel. Pak mu nařídila:

„Stáhni mi předloktí. Tady, o něco výš. Ted to utáhni. Podrž mi tuhle nádobu pod řezem. Až bude plná, dáš krev otci vypít. Pak společně počkáme, než se uzdraví. A ty se za to budeš muset modlit, jinak ti žádný Bůh nepomůže. Slyšel jsi mě?“

Muž přikývl a s obdivem sledoval bez mrknutí oka, jak si ostřím nože otvírá žílu. Z rány vytryskla téměř černá krev a Marie se lačně dívala, jak teče, a zároveň cosi hluboko v ní odříkávalo věčnou modlitbu.

Když Hebrej odtáhl nádobu, přiložila si na ránu plátno. Philippus poslušně polkl krev. Protože jí trochu vyplivl, Marie se k němu vrhla, přidržela mu hlavu zvrácenou nazad, a tak mu ji zabránila vyzvracet. Cítila se zesláblá, ale to už bylo zcela bezvýznamné.

„Křivule,“ vyhrkl Philippus. „Pohlídej křivule. Udělej to pro mě, Marie. Zachraň ji,“ zasténal, když od něj odstupovala.

Přikývla a nařídila knězi:

„Ty se ani nepohni. Ma, dohlídni na něj.“

Starost jí dělal roztok, který teď nabýval žádoucí podobu. Postupně však pohlcena prací opět nabyla nové tělesné i vnitřní síly. Z Leviho pohledu, s nímž se chvílemi setkala, se vytratila zpupnost a nyní se v něm zračila rostoucí úcta. Když se destilace chýlila ke konci, začínalo svítat. Její otec přestal sténat a do tváří se mu postupně vracela barva, ale pod očima mu dál zůstávaly modročerné kruhy, třebaže migréna ustoupila. Ještě vyzvracel něco strávené krve, ne však tolik, kolik jí vypil.

„Cítím se líp,“ oznámil Marii, když na pár okamžiků nechala bez dozoru bublající alkahest a přistoupila k němu.

Hebrej potrásl hlavou.

„Něco takového jsem v životě neviděl, ženo. Jed přestává působit. Tvoje krev ho zachránila!“

Ale Marie neposlouchala. Byla vyčerpaná a ještě zdaleka ne klidná. Navzdory zlepšení Philippova stavu, spojeného s ustoupením příznaků, totiž měla pocit, že jí otec něco zamlčuje. Pomohla mu opřít se zády o zeď a pak se obrátila na Leviho.

„Dole v přístěnku najdeš škopek a něco na mytí podlahy. Ma tě doprovodí. Přines to sem. Je tady strašný zápach, až se z toho zvedá žaludek,“ dodala tentokrát bez podrážděnosti.

Když se vzdaloval, ještě zavolala na Ma a pro formu dodala:

„Kdyby se pokusil utéct, zabij ho.“

Kněz se uchechtl, jako by ta představa byla stejně nepravděpodobná jako celá situace, a sešel po schodišti o patro níž. Když osaměli, Marie se Philippa zeptala:

„Je podle tebe ještě něco, o čem nemám tušení, otče?“

Na bledé tváři se mu objevil úsměv.

„Zemřu, Marie,“ pravil tiše a pohladil jí tvář potřísněnou směsí krve, prachu a soli.

Marie mu položila na ruku svou dlaň a cítila, jak jí uvnitř lomcuje vztek, aby se mohla lépe vzepřít vlastní předtuše.

„Vypadáš líp,“ konstatovala a snažila se přesvědčit, že jeho malomyslnost je jen dílem únavy.

„To je pravda. Jed už nepůsobí,“ připustil Philippus. Hned nato však zvolal: „A to jsme tak dlouho hledali něco, co jsi přitom měla v sobě! Jakým zázrakem?“

Nevím, o jakém proroctví to mluví, ale to tajemství nám musí vyjevit. Musíme vědět, proč a v čem jsi vyvolená.“

„Co na tom sejde, hlavně že tě to pomohlo zachránit. Kdyby nám to tak mohlo vrátit maminku,“ dodala Marie s nadějí.

„Musíme rychle jednat. Smíchat roztok s tvou krví a dát jí to vypít.“

„Hned to bude.“

Ale Philippus ji zarazil.

„Je třeba, aby přísada i sekrety měly stejnou teplotu, jinak bude směs nekompletní a všechno bude ztraceno.“

Když dokončoval větu, Levi vstupoval do místnosti. Kromě toho, co Marie požadovala, přinesl Hebrej i čisté šaty a v dalším vědru mýdlovou vodu.

„Zeptal jsem se vlčice,“ uvedl na vysvětlení. „Je velmi prozíravá.“

Když Marie přikývla, ještě se zeptal, jistý si její odpovědi:

„Ten roztok je pro ni, že? Kdo je to?“

„Moje matka,“ odpověděla Marie prostě, ale v jejích slovech bylo tolik lásky, že mezi nimi padly poslední zábrany dané společenskými zvyklostmi.

Hebrej se na ni s úctou usmál.

„Tak neztrácejme čas. Brzy se rozední.“

Marie cítila, jak v ní vítězí naprostá důvěra.

„Pomůžeš mi?“

„Pomůžu, ženo,“ slíbil Hebrej upřímně. „Pak ti to vysvětlím,“ podotkl s oddaným pohledem, který přiměl Marii, aby se otočila. „Postarám se o Doktora. Ty musíš stabilizovat roztok a dbát na to, aby jeho teplota postupně klesla na sedmatřicet stupňů. To je ta nejobtížnější fáze. Stačí jedna chyba a všechno se může zborit.“

„To půjde,“ ujistila ho Marie. Zjišťovala, že ten muž má daleko k chladnému, povýšenému knězi, jímž se jí zpočátku jevil.

Soustředila se na alkahest a on mezitím myl a převlékal jejího otce. Poté, co se ujistil, že je Philippus pohodlně usazený, se Levi nechal vystřídat Ma a vrátil se k Marii. Vlčice si položila svému milému na klín krásnou zarmoucenou hlavu a nechala se konejšit jeho něžnou rukou, hladící ji mezi ušima. Philippus se soustředil na hlazení, aby neusnul. Ještě ne. Ne, dokud nestiskne v náručí tuhle ženu, pro niž po celý svůj život všechno obětoval.

Uplynula dlouhá chvíle. Marie nechala Leviho, aby ji vedl krok za krokem. Pak si ještě jednou pustila žilou, jelikož bylo třeba krve v množství, které určil, aby byla směs homogenní.

Právě ve chvíli, kdy postavila před Ma lék ve stříbrném kalíšku, zakokrhá kohout. Vlčice obsah nádoby pečlivě vypila, takže v ní nezůstala ani kapka, a pak se opět vrátila k Philippovi a natáhla se vedle něj. Sotva dýchali a čekali s nadějí, podobající se zející ráně v břiše všech těch let nedobrovolného odkladu.

Po několika nekonečných minutách se tělo s dlouhým bolestným výkřikem natáhlo. Kněz vypadal užasle. Philippus zavřel oči a v duchu se modlil, Marie si pobrukovala rozpočítadlo, jemuž ji naučila Isa. „Občas jsem si to prozpěvovala, když byla Loraline dítě. Zůstane vám po mně jako odkaz,“ přiznala jí její babička po posledním neúspěchu. „Ráda bych ji viděla, jak se podruhé narodí. Ve chvíli přechodu bych ji kolébala v náruči a při tom bych jí zpívala tuhle písničku. Tak by věděla, jak moc jsem ji milovala.“ V tom okamžiku, kdy všechny hranice možného ztrácely smysl, myslela Marie

na Isu, na její oběť, na její pohnutý život, a její hlas, jímž uklidňovala Ma, byl jen vzdáním cti, hymnou na lásku. Na lásku jedné dcery a jedné matky. Mutace probíhala dlouho, po celou dobu svítání, jež ji bez přestání obklopovalo svatozáří. Pak se proměna stabilizovala a tělo znehybnělo – před nimi ležela prošedivělá žena, která se pak zvolna zvedla ze země, udivená a dojatá.

„Vrátila jsem se,“ zašeptala téměř neslyšně.

„Mami!“ zvolala Marie, když jí Loraline otevřela náruč se slzami v mechově zelených očích.

Vrhla se jí kolem krku ve chvíli, kdy už ji objímal i Philippus. Levi začal tleskat rukama jako užaslé dítě. Avšak tento okamžik, uloupený věčnosti čekání, netrval dlouho. Marie se odtrhla, když uslyšela otcovo zasténání.

„Musíme ho dopravit do špitálu,“ napadlo Loraline, zasypávající Philippa polibky.

„Ne, ne,“ vyhrkl Philippus a bral je za ruce. „To nebude mít žádný smysl. Chci být živ z tebe, lásko moje, až do konce. Jsi stále tak krásná,“ pravil zjihle a něžně hladil prstem jemné vrásky na tváři své ženy.

„Netrápila jsem se, Philippe. Mohla jsem být se svými nejbližšími a bylo tak krásné vás milovat a chránit. Tolik bych si přála...“

„Já taky,“ přerušil ji, „ale víš přece, že za každé překročení míry se platí. Nebylo nám souzeno žít jinak. Umřu s klidem v duši.“

„Ale kdo to tady mluví o tom, že nás opustí!“ rozzlobila se Marie. Odmítala se dívat, jak jí umírá otec. „Otče, prosím tě! Není sebemenší důvod, proč by si pro tebe měla přijít zubatá!“

„Jeden důvod existuje, Marie.“

Uchopil jí ruce a stiskl je ve svých dlaních.

„Protijed zapůsobil, ale nezachránil mě. Jsem nemocný. Tvoje matka to věděla. Může za to jídlo a pití, jak v malém, tak v nadměrném množství. Podívej se mi na břicho, mám nadmuté vnitřnosti. Mám zasažená játra i žaludek. Věděl jsem, že mi není pomoci, a nejvíc ze všeho jsem se obával, abych neodešel dřív, než skutečným svůj i tvůj sen. Jed urychlil opotřebení organismu. Tvoje krev mi kromě protijedu, který obsahuje, dala i zdánlivou naději, že přežiju. Ale to nestačí. Mám vnitřní krvácení. Můj život se naplňuje a já cítím, jak mě unáší jakési jemňounké vlnění. Netrpím. Podívej se, jak jsem šťastný, že se nám to povedlo, šťastný, že vás dvě zase vidím na vlastní oči pohromadě, poprvé i naposled.“

„Nenechám tě umřít. Dopravíme tě do špitálu, vid', mami?“

„Ano, Marie. Možná ještě není tak pozdě. Prosím tě, Philippe,“ naléhala Loraline. „Dovol nám, abychom se pokusily tě zachránit. Nemůžu zůstat se založenýma rukama, když ty sám jsi toho pro druhé udělal tolik.“

„Běž do některého z pokojů pro prostěradlo, uděláme mu z něj nosítka,“ požádala Marie kněze.

Náhle si všimla divoké, dokonalé Loralininy nahoty a ostýchavě matku oslovila:

„Musíš si na sebe něco obléknout, mami.“

Loraline se na ni usmála a Marie jí mohla číst v očích, jak jsou jí pravidla slušnosti v tomto okamžiku lhostejná. Zrudla a znehybněla.

„Přines mi nějaké šaty – jaké chceš,“ souhlasila Loraline. „Zůstanu tady.“

Marie se zvedla, na okamžik zaváhala a pak vyšla z místnosti. Má-li její otec odejít, je to pro ně jediná

příležitost užít si trochu soukromí. Potkala Leviho, který se vracel po schodech, a zastavila ho:

„Potřebovala bych se napít čaje. Nemohl bys mi ho uvařit?“

„Je třeba, aby měli ten drahocenný čas, co jim ještě zbývá, sami pro sebe,“ odpověděl prostě. „Je mi to moc líto.“

Po chvíli mlčení Marie odpověděla:

„Jednal jste, jak vám velela vaše povinnost. To je jejich osud, Levi. Na tom už nic nezměníme.“

Kněz jí zarmouceně stiskl rameno, odložil prostěradla na odpočívadle a bez dalšího slova sešel po schodech dolů. Marie vešla do svého pokoje. Vybrala tam tmavě granátové, téměř černé šaty, střízlivé, které milovala, a pak se vrátila zpátky ke schodům na odpočívadlo, sedla si tam na zem a tiskla si hedvábnou látku na srdce.

Když se Hebrej vrátil, ani se nepohnula.

Philippus zesnul onoho 24. září koncem odpoledne s úsměvem na tváři, ve spánku, který ho postupně unášel daleko od skutečnosti. Matka s dcerou ho neopustily ani na okamžik od chvíle, kdy jeho diagnózu potvrdili lékaři v solnohradském špitále, kam je zavezl Leviho kočí hned poté, co se Loraline oblékla. Bděly u něho i celou následující noc, jako kdyby se mohl nějakým dalším zázrakem probudit, a oplakávaly ho jedna druhé v náruči.

Levi se nepřestal modlit, hluboce zarmoucený kvůli oběma ženám, jichž si vážil. Doprovodil je zpátky k prahu jejich domu a slíbil jim, že je příštího dne navštíví. Vyčerpání sklátilo Loraline s Marií na Philippovo lože. Oči měly od přílišného pláče suché. Levi se ohlásil o dvanáct hodin později a našel je sotva vzhůru. Připravil jim lehké jídlo a s dojetím se díval na Loraline, jak nese

ke rtům misku s mlékem a bezděčně nejdřív začne tekutinu chlemtat, než se smutně pustí do pití. Teprve pak promluvil, aby už je nermoutilo žádné tajemství.

„Když jsem rozluštil tabulky, jejichž obsah jsem neznal, našel jsem Šalomounovo proroctví jako ten kněz, jehož jsme považovali za šílence a chamtivce za to, že je ukradl. Šalomoun předpovídal, že se narodí čarodějnice, duchem napůl žena a napůl vlčice. Ona sama měla být alkahest, protože jí v krvi mělo proudit tajemství mutace. Tato žena je vyvolená, strážkyně vzácného vědění, k němuž jí Nejvyšší ve své dobrotě umožnil přístup.

Ona jediná je hodna chránit toto poznání. Šalomoun tvrdil, že posláním jeho synů je hledat tuto ženu, nalézt ji a poučit. Pak by jí měla být svěřena posvátná kniha, aby ušetřila lidstvo chamtivosti, sobectví a utrpení nesmrtelnosti, již není zralé přijmout.

Odmítl jsem tomu uvěřit, ačkoliv mi přitom všechno mělo otevřít oči. Vaše hledání, ta vlčice... Jednal jsem v duchu zásad, které mi vštípili. Byla to jen pýcha a domýšlivost, kdy jsme se my, Šalomounovi synové, považovali za jediné, kdo jsou hodni přijmout a chránit toto dědictví, ačkoliv jsme měli být jenom posly.

Váš otec by zemřel v každém případě, Marie, přesto však nemohu necítit odpovědnost za to, že jsem ho okradl o ten cenný čas, že jsem ho připravil o vaše shledání, o váš láskyplný cit. Jeden život mi nebude stačit, abych se dokázal vykoupit, musím však odejít, předložit svým bratřím svoje rozhodnutí a dosáhnout toho, aby je všichni přijali. Vezměte si ty tabulky,“ naléhal a vracel Marii balík v koženém obalu, „budete ho umět spravedlivě a s láskou využít. Berte to jako výraz mé lítosti, ba ještě víc, jako vyjádření mého citu, který k vám chovám a budu navždycky chovat. Kéž byste mi jednou mohla odpustit.“

„Nezlobím se na vás, Levi. Stane se jen to, co se má stát, říkával otec. Dnes vím, že měl pravdu. Dávám vám svůj slib, že Všeobecně známé umění nikdy nikdo nenajde. Dlužím to své rodině, kterou jen z tohoto důvodu osud obětoval.“

„Běžte v míru obě dvě.“

Bratrsky se objali. O několik okamžiků později se octly samy, provázeny tímto přátelstvím přesahujícím hranice slov, jež kdy byla vyslovena.

Paracelsův pohřeb o dva dny později byl prostý a beze slz. Jeho záležitosti se vypořádaly stejným způsobem, jak on sám žil, bez obavy z řečí a nenávisti.

Jakmile s tím byly hotovy, najaly si matka s dcerou ozbrojený doprovod a bez ohlednutí nastoupily do kočáru.

Auvergne přikryla pokrývka hlubokého sněhu. Toho roku měla přijít třeskutá zima, ale Marie dorazila na Vollore se srdcem naplněným laskavým teplem.

Kočár zastavil před zámkem, odkud vyšel Constant, pužený tušením, jež je neochvějně přivádělo jednoho k druhému. V náruči držel Philiberta, zabaleného do kožešin. To už se k němu vrhla Marie, a když ji uviděla Gasparde, vyrazila radostné výkřiky.

V mžiku se na práh vyhnula celá domácnost, ale vzápětí znehybněla – zírala na ženu, která se za Marií nesměle usmívala.

„Babička Isa,“ šeptla Gasparde. „Babička Isa se vrátila z nebe!“

„Pane Bože, vy jste to dokázali,“ ozval se rozechvěle Alberiin hlas.

„Dobrý den, teto,“ pozdravila ji Loraline a přistoupila k ní.

Zatímco se objímaly, Marie si dřepla před trojčata a přitiskla si je k hrudi, navzdory zaraženosti chlapců, kteří už tak vyrostli, že považovali takto důvěrné chování za nepřístojné.

„To není babička Isa, Gaspardo. Tohle je babička Loraline. Ale pro mě, pro nás,“ dodala kvůli Constantovi, „bude vždycky Ma.“

Toho večera bylo na zámku Vollere veselo, navzdory smutku za ztrátu Philippa.

„Už neodjedu, Constante, už nikdy. Dáš mi děti, spoustu dětí. A vychováme je na těchhle pozemcích. Ale nejdřív ještě musím něco zařídit,“ zašeptala Marie, když si šli lehnout, zatímco ji její milovaný zasypával něžnými polibky.

„Zítřa,“ řekl jí. „V tuhle chvíli potřebuju tvoji plet', tvůj dech, vůni života, který jsi mi přinesla.“

Ta noc jim nestačila, přesto se už za svítání od vollorského zámku vzdalovaly tři ženy směrem k Montguerlhe. Spojovalo je jedno společné přání. Alberie odmítla užít lék, který by pro ni znamenal osvobození. Vlčí oblek byl jejím jediným trvalým pojítkem s Hucem. Už ji neděsil. Spolu s ní vymře i celý rod žen-vlčic, jakmile se u Gasparde během její puberty potvrdí, že byla ušetřena.

Lahvička alkahestu a Šalomounovy tabulky byly uloženy do hrobky, která předtím dlouho sloužila Ise k předstírání vlastní smrti, a pohřební místnost byla opět zazděna. S takovým dědictvím se Isina a Alberiina babička přezdívaná Posedlá, která ji vytvořila, vrátí zemi a prokletí bude navždy zažehnáno.

O několik dní později zbořil Constant vchod do podzemí, jež spojovalo horu s jeskyní, a tajemství

Montguerlhe zůstalo zapomenuto v rozvalinách tamní pevnosti, již bez lítosti rozebral čas za klidného, nerušeného přihlížení žen-vlčic s propletenými osudy.

Nikdo neměl slyšet, jak se chvěje.

Přesto o dvě století později ponořily do smutku panství markýze Apchera, jednoho z posledních potomků Gabriela de Chazeron, odporné zločiny. Připisovali je muži pocházejícímu ze stejné krve, jemuž propůjčovali schopnost promlouvat k vlkům. Aby prokázal svou nevinu, musel ulovit a zabít netvora, který zločiny spáchal. Dopravil ho ke králi v takovém stavu rozkladu, že nikdo nedokázal potvrdit, zda bylo pravda to, co se mezi lidmi povídalo... Vraždění ustalo, stejně jako začalo, a pověst je přičetla podivínovi, napůl muži, napůl vlku, jemuž se říkalo „zvíře z Gévaudanu“.

Ale to už je jiný příběh...

Poděkování

Při hledání látky k tomuto podivuhodnému příběhu jsem i tentokrát musela pátrat ve spisech, pověstech a archivech. V seznamu použité literatury proto uvádím jen ty nejdůležitější práce a internetové adresy, na nichž si, milí přátelé čtenáři, můžete najít ještě další informace a poskytnout tak potravu vlastní představivosti.

Pokud jde o používání jazyka v tomto období, zvědavým čtenářům doporučuji seznámit se s plnokrevnými díly Rabelaisovými nebo se k nim zase vrátit. Kromě toho, že se u nich hodně nasmějete, potěší vaše poučenější čtenářské oko spousta detailů, které svou věrohodností popouzely tehdejší šlechtu.

Ráda bych touto cestou poděkovala za cennou spolupráci panu Jacquesovi Ytournalovi a slečně Florence Grangeponteové, archivářům města Thiersu. Můj dík má rovněž pan Bernard Brugière za laskavost, s níž mi poskytl místní publikaci o Montguerlhe. Vydalo ji sdružení Escotal, jež usiluje o záchranu trosek této lidmi zapomenuté pevnosti. Pokud vás vaše kroky zavedou do tohoto zastrčeného koutu auvergueského kraje, dovoluji si vám vřele doporučit, abyste se pokusili proniknout do jeho tajemství mimo jiné i tím, že navštívíte zámek ve Vbiloru, který prošel v 17. století stavebními úpravami, avšak díky svému současnému vlastníkovi panu Michelu Aubertovi de La Fayette stále ještě žije.

Rovněž bych ráda poděkovala panu Raphaëlu Brunimu, majiteli zámku Chazeronů, jenž se zajímá o

historii tohoto rodu a laskavě se se mnou podělil o své vědomosti, dále panu Jacquesovi de Chabannes, vlastníkově zámku rodu La Palice, který mi poskytl dokumenty o svém slavném předkovi. Můj dík patří také paní Madore, konzervátorce map z Historické knihovny města Paříže, stejně jako Henrimu Hoursovi, řediteli departementních archivů v Puy-de-Dôme, a panu Pierru Lanaretovi, archiváři týmu archeologického a historického výzkumu v Livradois-Forez.

Ráda bych zde rovněž co nejsrdečněji poděkovala své asistentce paní Régine Gonnetové. Díky svému smyslu pro přesnost, serióznímu přístupu, zasvěcenosti, ale i zvědavosti jí vlastní, jež ji vedou k ověřování věcné správnosti každé mé spisovatelské intuice, přispěla stejně jako předtím v případě knihy *Lože královny Eleonory* k historické věrnosti tohoto románu. Zasluhou jejích rešerší, jimiž mi usnadňovala práci, jsem se mohla víc a plněji věnovat vlastnímu psaní a svým dětem.

Stejně tak děkuji za každodenní pomoc i paní Sandrine Joubertové.

Děkuji mnoha přátelům i lidem, jež ani osobně neznám, čtenářům nebo novinářům, kteří věděli, že se zabývám tímto obdobím, a dva roky mi posílali veškeré informace, jež se jim dílem náhody dostaly do ruky, a tak mi dávali najevo, že je má práce zajímá. Díky všem!

S láskou bych ráda ještě jednou vyslovila velký dík svému bratru Michelovi, jemuž se podařilo najít řadu pramenů vztahujících se k působení Paracelsa v Německu a který mi je laskavě přeložil.

S vděčností vzpomínám na svého editora Bernarda Fixota a jeho svorný, nadšený tým spolupracovníků, kteří

vždy věřili a stále věří v mé psaní a v nichž jsem našla svou druhou rodinu.

Upřímně děkuji čtenářům, s nimiž jsem se setkala při podepisování své první knihy a jež tímto upřímně zdravím. Vaše maily a dopisy přicházející ze všech světových stran mě v posledních měsících velmi povzbudily a svým vřelým tónem a podporou pomohly zhojení mnohých dávných ran.

Vy všichni jste dali mým slovům smysl.

To pro mě bylo a bude i nadále tím nejkrásnějším zadostiučiněním.

Ráda bych vám touto knihou poděkovala za váš zájem a doufám, že nezklamu vaše očekávání a vaši důvěru.

Bibliografie

- Boucher François, *Historie du costume en Occident*, Flammarion, Paříž 1996.
- Boutet Frédéric, *Dictionnaire des sciences occultes a Dictionnaire des songes*, Librairie des Champs-Élysées, Paříž 1937.
- Burckhardt Monica, *Le Mobilier du Moyen Age, Renaissance*, Paříž, Ch. Massin, 1977.
- Dr Cabanes et Nass L., *Poisons et Sortilèges*, Plon, 1993.
- Castelot André, *François Ier*, Librairie Académique Perrin, 1996.
- Certaine, marquis de, *Les Chabannes, mille ans d'histoire 980-1980*.
- Christin Olivier, *Les Réformes: Luther, Calvin et les protestants*, Gallimard Découvertes.
- Clément J.-P., *Nostradamus*, Aix-en-Provence, Edisud, 1993.
- Collin de Plancy, *Dictionnaire infernal*.
- Cornette Joël, *Chronique de la France moderne, le XVIe siècle*, Paříž, Sedes, 1995.
- Desmaze Charles, *Les Métiers de Paris: d'après les ordonnances du Châtelet, avec les sceaux des artisans*, Mégariotis Reprints, 1974.
- Donteville Henri, *Dits et Récits de mythologie française*, Payot.
- Dupuis André/Lenoir Maurice, *Dictionnaire du costume*, Librairie Grund, Paříž 1951.
- Ertle Jean-Marie, *Sorciers, Magiciens et Enchanteurs de nos terroirs*.

Franklin Alfred, *La Vie privée d'autrefois, arts et métiers, modes, moeurs, usages des Parisiens du XIIe au XVIIIe siècle*, Librairie Plon, Paříž 1898, díl IV.

Gavinet J., *Historie de la magie en France*, Le Livre Club du libraire, 1965. Holmyard E. J., *L'Alchimie*, Arthaud, 1979.

La Gournerie Eugène de, *Historie de François Ier et de la Renaissance*, Alfred Marne et fils, 1847.

Léonard Emile G., *Histoire générale du protestantisme*, Presses Universitaires de France, Paříž 1995.

Leroy Edgar, *Nostradamus: ses origines, sa vie, son oeuvre*, Lafitte, Paříž 1993.

Lescure, vicomte de, *Armorial du Gévaudan*, Marseille, Laffite,

Reprints, 1929. Magre M., *Magiciens et Illuminés*, Charpentier, 1930. Michelet Jules, *La Sorcière*, Flammarion, Paříž 1975. Mosnier Laurent, Sablonnière Michel, *Montguerlthe*, Association Escotal, 2000.

Orieux Jean, *Catherine de Médicis*, Flammarion, Paříž 1986, nové vydání 2003.

Quilliet Bernard, *Le Corps d'officiers de la prévôté et vicomte de Paris et de l'Ile-de-France de la fin de la guerre de Cent Ans au début des guerres de Religion: étude sociale*, thèse de 1989.

Rabelais, *Gargantua*. Version intégrale. Sacelp. 1982.

Rabelais, *Pantagruel*. Version intégrale. Sacelp, 1982.

Remacle Albert, comte de, *Dictionnaire généalogique des familles d'Auvergne*, A.R.G.H.A, 1995.

Ribadeau-Dumas François, *Historie de la magie*, Les Productions de Paris.

Sadoul Jacques, *Le Trésor des alchimistes*, J.-C. Lattes, Paříž 1971.

Tardieu Ambroise, *Dictionnaire historique du Puy-de-Dôme*, Édition de Moulin, 1877.
Tayeda Jean-Claude, *Chazeron d'abord! Chazeron encore!*, Édition du IIP millénaire, 1994.
Le Grand et le petit Albert, Belfond.
Le Protestantisme, Encyclopédie Larousse, 1976.

Internetové adresy:

<http://www.alchymie.net>
<http://histoirechimie.free.fr>
<http://www.paris.dotcom.fr>

Mireille Calmel

PLES VLČIC

2. Isabelina pomsta

Z francouzského originálu *Le Bal des Louves*,
La Vengeance d'Isabeau, vydaného nakladatelstvím
XO Editions v Paříži roku 2003, přeložila Šárka Belisová

Redigoval Petr Mikeš

Obálku navrhl Miloslav Disman

Vydala Euromedia Group, k. s. – Knižní klub
v Praze roku 2005 jako svou 3124. publikaci

Odpovědná redaktorka Alena Jakoubková

Technický redaktor David Dvořák

Počet stran 408

Sazbu zhotovila Knižní sazba Hogen, s. r. o., Horní Jiřetín

Tisk Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica

Vydání první

www.euromedia.cz